Τιμᾶται Γρόσ. 3 ½

ΝΕΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

ΕΤΟΥΣ

1915

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ

Ἠθικὰ Διηγήματα, Ἱστορικά, Ἤθη καὶ Ἔθιμα διαφόρων ἐθνῶν, Σατυρικὰ κ. τ. λ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΝΕΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

ΕΤΟΥΣ

2380

1915

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ

Ἠθικὰ Διηγήματα, Ἱστορικά, Ἤθη καὶ Ἔθιμα διαφόρων ἐθνῶν, Σατυρικὰ κ. τ. λ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΤΟ ΝΕΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΘΡΗΣΚΕΤΤΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ

1ον) Νέον Ἔτος.— 2ον) Θεοφάνεια.— 3ον) Εὐαγγελισμός.— 4ον) Μεγάλη Παρασκευὴ καὶ Σάββατον.— 5ον) Κυριακὴ καὶ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.— 6ον) Ὁ Ἅγιος Γεώργιος.— 7ον) Οἱ Ἅγιοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη. — 8ον) Ἀνάληψις. — 9ον) Πεντηκοστὴ.— 10ον) Ἅγιοι Ἀπόστολοι.— 11ον) Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. — 12ον) Ἅγιος Δημήτριος.— 13ον) Δύο ἡμέραι τῶν Χριστουγέννων.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ ΤΟΥ 1915

Ἰνδικτιῶνος ιγ' — 13	Ἰσραηλιτῶν Πεσὰχ Μαρτίου 17
Ἡλίου κύκλοι γ' — 3	Νομικῶν Φάσκα Μαρτίου 17
Σελήνης κύκλοι ιγ' — 13	Λατίνων Πάσχα Μαρτίου 22
Σελήνης Θεμέλιον κστ' — 26	*Τὸ Ἅγιον Πάσχα* Μαρτ. 22
Κρεωφαγία, ἡμ. 32	Ἡ Ἀνάληψις Ἀπριλίου 30
Τὸ Τριῴδιον ἄρχεται Ἰαν. 11	Ἡ Πεντηκοστὴ Μαΐου 10
Ἑωθινὸν ια' Ἦχος πλάγιος δ'	Κυριακὴ Ἁγ. Πάντων Μαΐου 17
Ἡ Ἀπόκρεω, Ἰανουαρίου 25	Ἡ Νηστεία τῶν Ἁγ. Ἀποστ. ἡμ 27
Ὁ Εὐαγγελισμὸς Τετάρ. Διακ.	Παραμ. Χριστγν. ἡμ. Πέμπτη

ΗΜΕΡΑΙ ΚΑΘ' ΑΣ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ 1915

Ἰανουάριος — Πέμπτη	Ἰούλιος — Τετάρτη
Φεβρουάριος — Κυριακὴ	Αὔγουστος — Σάββατον
Μάρτιος — Κυριακὴ	Σεπτέμβριος — Τρίτη
Ἀπρίλιος — Τετάρτη	Ὀκτώβριος — Πέμπτη
Μάϊος — Παρασκευὴ	Νοέμβριος — Κυριακὴ
Ἰούνιος — Δευτέρα	Δεκέμβριος — Τρίτη

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Πανσέληνος	Τελευταῖον τέταρτον	Νέα σελήνη	Πρῶτον τέταρτον
Ἰανουάρ. 19	26	4	12
Φεβρ. 18	25	3	11
Μάρτιος 18	25	3	11
Ἀπρίλιος 17	24	2	10
Μάϊος 16	23	1, 31	9
Ἰούνιος 16	23	30	9
Ἰούλιος 15	22	29	8
Αὔγουστ. 14	21	28	7
Σεπτέμβρ. 13	20	27	6
Ὀκτώβρ. 12	19	26	5
Νοέμβρ. 11	18	25	4
Δεκέμβρ. 10	17	24	3

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΗΛΙΟΥ ΚΑΙ ΣΕΛΗΝΗΣ

1) Μερικὴ ἔκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 19 — 20 Μαρτίου 1915.
2) Δακτυλιοειδὴς καὶ ὁλικὴ ἔκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 4 Ἀπριλ.
3) Μερικὴ ἔκλειψις τῆς Σελήνης τὴν 13 Σεπτεμβρίου.
4) Ὁλικὴ ἔκλειψις τοῦ Ἡλίου τὴν 27 Σεπτεμβρίου.

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΩΡΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

Ἔαρ, Μαρτίου 8 — Θέρος Ἰουνίου 9
Φθινόπωρον, Σεπτεμβρίου 10 — Χειμών, Δεκεμβρίου 9.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΗΜΕΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1915

Μεγαλειτέρα ἡμέρα—Ἰουλίου 8· ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 9.

Μικροτέρα ἡμέρα Δεκεμβρίου 9· ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ ὥρας 15.

Ἐαρινὴ ἰσημερία—8 Μαρτίου
Φθινοπωρινὴ ἰσημερία—9 Σεπτεμβρίου

Καλὴ ἀρχὴ - καλὸ τέλος.

ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Σουλτὰν Ρεσὰτ-Σεπτεμβρίου 10
Αὐτοκρ. Γερμανίας-Ἰανουαρ. 14
Βασιλέως Σουηδίας- » » 9
» » Δανίας Μαρτίου 14
» » Βελγίου- » » 27
» » Ρουμανίας-Ἀπριλίου 7
» » Ἱσπανίας Μαΐου 4
Αὐτοκρ. Ρωσίας » » 6
» » Αὐστρίας-Αὐγούστ. 5
Βασιλέως Σερβίας- » » 2
» » Πορτογαλλίας-7)βρ. 15
Ἡγεμόν. Μαυροβουνίου-» » 25
Βασιλέως Ἀγγλίας- 8)βρίου 29
» » Ἰταλίας » » 31
Αὐτοκρ. Ἰαπωνίας- 9)βρίου 22
Βασιλέως Ἑλλάδος-Ἰουλίου 13

ΑΝΑΡΡΗΣΕΙΣ ΗΓΕΜΟΝΩΝ

Σουλτὰν Ρεσὰτ - Ἀπριλίου 14
Βασιλέως Ἀγγλίας-Ἰανρ. 11
» » Ρουμανίας Μαρτίου 14
» » Ἱσπανίας-Μαΐου 4
» » Ἑλλάδος - Μαρτίου 6
» » Σερβίας-Ἰουνίου 7
» » Σουηδίας-Σεπτεμβρ. 5
» » Πορτογαλλίας-8)βρ. 9
» » Δανίας-9)βρίου 2
» » Ὁλλανδίας-» » 10
» » Βελγίου-Δεκεμβρίου 27
Αὐτοκρ. Γερμανίας-Ἰουνίου 27
» » Ρωσσίας-8)βρίου 20
» » Αὐστρίας-Νοεμβρίου 19
» » Ἰαπωνίας-Δεκεμβρ. 30
Ἡγεμ. Μαυροβουνίου-Μαΐου 28

ΜΗΝΕΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΤΟΙΣ ΗΜΕΤΕΡΟΙΣ

Κιανούνι-σανὶ	Ἰανουάριος	Τεμοὺζ	Ἰούλιος
Σουμπὰτ	Φεβρουάριος	Αγουστὸς	Αὔγουστος
Μὰρτ	Μάρτιος	Εηλοὺλ	Σεπτέμβριος
Νισὰν	Ἀπρίλιος	Τεσρίνι-εββὲλ	Ὀκτώβριος
Μαΐς	Μάϊος	Τεσρίνι-Σανὶ	Νοέμβριος
Χαζηρὰν	Ἰούνιος	Κιανούνι-εββὲλ	Δεκέμβριος

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΤΟΥΡΚΙΣΤΙ

Δευτέρα	Παζὰρ ἐρτεσῆ	Πέμπτη	Περσεμπὲ
Τρίτη	Σαλῆ	Παρασκευὴ	Τζουμαὰ
Τετάρτη	Τσερσαμπὰ	Σάββατον	Τζουμὰ ἐρτεσῆ

Κυριακὴ | Παζὰρ.

"Οταν ὁ διάβολος δὲν ἔχει καιρὸ νὰ πάῃ, στέλλει μιὰ γρηά.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ὑδροχόον.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ 14.

Ο.	Ν.	Π	Η	
7	14	1	Π	† *Περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.*
8	15	2	Π	Σιλβέστρου Πάπα Ρώμης καὶ Θεοδότης μάρτυρος.
9	16	3	Σ	Μαλαχίου τοῦ προφήτου. Γυρδίου μάρτυρος.
0	17	4	Κ	Ἡ Σύναξις τῶν 70 Ἀποστόλων καὶ Θεοκτίστου ὁσίου.
	18	5	Δ	Παραμονὴ τῶν Φώτων. Θεοπέμπτου καὶ Θεωνᾶ μαρτύρων
	19	6	Τ	† *Τὰ Ἅγια Θεοφάνεια.*
3	20	7	Τ	*Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ.*
4	21	8	Π	Δομνίνης ὁσιομάρτυρος. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου.
5	22	9	Π	Πολυεύκτου μάρτυρος Εὐστρατίου τοῦ θαυματουργοῦ.
6	23	10	Σ	Γρηγορίου ἐπισκ. Νύσσης καὶ Δομετιανοῦ ὁσίου.
7	24	11	Κ	Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου. Ἀγαπίου μάρτυρος, *Τριῴδιον*
8	25	12	Δ	Τατιανῆς μάρτυρος.
9	26	13	Τ	Ἑρμύλου, Στρατονίκου καὶ Ἀγνῆς τῶν μαρτύρων.
0	27	14	Τ	Τῶν ἐν Σινᾷ καὶ Ραϊθῷ ἀναιρεθέντων Πατέρων.
	28	15	Π	Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου. Παύλου τοῦ Θηβαίου.
	29	16	Π	Προσκύνησις τῆς ἁλύσεως Πέτρου τοῦ ἀποστόλου.
3	30	17	Σ	Ἀντωνίου Μεγάλου. Γεωργίου Ἰωαννίνων. Ἀχελᾶ ὁσίου.
4	31	18	Κ	Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.
				ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
5	1	19	Δ	Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Σύφρασίας μάρτυρος.
6	2	20	Τ	Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου.
7	3	21	Γ	Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ Νεοφύτου μάρτ.
8	4	22	Π	Τιμοθέου ἀπ. Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου, Ἰωσὴφ ἡγιασμένου
9	5	23	Π	Κλήμεντος ἱερομ. Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.
	6	24	Σ	Ξένης τῆς ὁσίας.
2	7	25	Κ	Γρηγορίου Θεολόγου ἀρχιεπ. Κων)πόλεως.
3	8	26	Δ	Ξενοφῶντος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
4	9	27	Γ	*Ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.*
5	10	28	Τ	Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου, Χάριτος μάρτ.
6	11	29	Π	Ἰγνατίου ἱερομάρτ. τοῦ Θεοφόρου.
7	12	30	Π	*Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν.*
8	13	31	Σ	Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων. Ἀθανασίας μάρτ.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Ἰχθῦς.

Ἔχει ἡμέρας 28. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ 13.

Ο.	Ν.	Π	Η	
9	14	1	Κ	Τρύφωνος καὶ Ἀναστασίου μαρτύρων.
0	15	2	Δ	*Καθαρὰ Δευτέρα. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.*
	16	3	Τ	Συμεών τοῦ Θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος.
	17	4	Τ	Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.
3	18	5	Π	Ἀγάθης μάρ. καὶ Πολυεύκτου πατριάρχου.
4	19	6	Π	Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης. Φωτίου ἐπισκ. Κ)πόλεως ὁμολ
5	20	7	Σ	Παρθενίου ἐπισκ Λαμψάκου καὶ Λουκᾶ ὁσίου.
6	21	8	Κ	*Ὀρθοδοξίας.* Θεοδώρου Στρατηλάτου, Ζαχαρίου προφήτου.
7	22	9	Δ	Νικηφόρου μάρτ. Παγκρατίου ἐπισκ.
8	23	10	Τ	Χαραλάμπους ἱερομ.
9	24	11	Τ	Βλασίου ἱερομ. Θεοδώρας Αὐγούστης
0	25	12	Π	Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.
	26	13	Π	Μαρτινιανοῦ τοῦ ὁσίου.
	27	14	Σ	Αὐξεντίου τοῦ ὁσίου.
3	28	15	Κ	*Β' Νηστειῶν.* Ὀνησίμου ἀποστόλου. Εὐσεβίου ὁσίου.
				ΜΑΡΤΙΟΣ
4	1	16	Δ	Παμφίλου μάρ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
5	2	17	Γ	Θεοδώρου μεγαλομ. τοῦ Τύρωνος.
6	3	18	Τ	Λέοντος Πάπα Ρώμης
7	4	19	Π	Ἀρχίππου Φιλήμονος ἀποστόλων Φιλοθέης ὁσ. Ἀθηναίας.
8	5	20	Π	Λέοντος ἐπισκ. Κατάνης.
9	6	21	Σ	Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβούλοις Εὐσταθίου ἐπ. Αντιοχείας.
30	7	22	Κ	*Γ' Νηστειῶν.* Τῶν Ἁγ. Θεοδώρων τῶν μαρτύρων.
	8	23	Δ	Πολυκάρπου ἐπισκ. Σμύρνης. Πολυχρονίου ὁσίου
	9	24	Τ	Α' καὶ Β' εὕρεσις τῆς Τιμίας Κεφαλῆς Ἰωάννου Προδρόμου
3	10	25	Τ	Ταρασίου ἀρχιεπ. Κων)πόλεως.
4	11	26	Π	Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης.
5	12	27	Π	Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου
6	13	28	Σ	Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.

Ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου *Ν. Ε. Βασιλειάδου* καλλιτεχνικώτατον τὸ *Ἐγκόλπιον* ἡμερολόγιον *1915.*

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Κριόν.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ 12.

Ο'	Ν.	Π	Η	
7	14	1	Κ	Δ Νηστειῶν. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.
8	15	2	Δ	Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητοῦ. Εὐθαλίας μάρτυρ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ
9	16	3	Τ	Εὐτροπίου, Κλεονίσκου, Βασιλίσκου μαρτ.
0	17	4	Τ	Γερασίμου ὁσ. τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.
	18	5	Π	Κόνωνος, Ἀρχελάου, Εὐλογίου μαρτ.
	19	6	Π	*Ἀκάθιστος Ὕμνος.* Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.
3	20	7	Σ	Βασιλέως ἐπισκ. Χερσῶνος μετὰ τῶν λοιπῶν ἱερομαρτ.
4	21	8	Κ	Ε' Νηστειῶν. Θεοφυλάκτου ἐπισκ. Νικομηδείας.
5	22	9	Δ	Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 μαρτ.
6	23	10	Τ	Κοδράτου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
7	24	11	Τ	Σωφρονίου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων Θεοδώρας Βασιλίσσης.
8	25	12	Π	Θεοφάνους ὁμολογητοῦ.
9	26	13	Π	Ἀνακάλυψις λειψάνου Νικηφόρου ἀρχιεπ. Κων)πόλεως.
0	27	14	Σ	*Λαζάρου.* Ἐνεδίκτου ὁσίου.
	28	15	Κ	*ΣΤ' Νηστειῶν.* Ἀγαπίου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. *Βαΐων.*
	29	16	Δ	† *Μεγάλη Δευτέρα.* Σαβίνου μάρτ. Ἰουλιανοῦ τοῦ Κίλικος
3	30	17	Τ	Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
4	31	18	Τ	Κυρίλλου ἀρχιεπ. Ἱεροσολύμων καὶ τῶν Μυρίων μαρτύρων.
				ΑΠΡΙΛΙΟΣ
5	1	19	Π	Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτ.
6	2	20	Π	Τῶν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ἁγ. Σάββα ἀναιρεθέντων πατέρων.
7	3	21	Σ	Ἰακώβου τοῦ ὁμολογητοῦ
8	4	22	Κ	*ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ* Βασιλείου ἱερομ. Δροσίδος μάρτ.
9	5	23	Δ	Νίκωνος ἱερομ. καὶ τῶν 199 μαθητῶν αὐτοῦ.
	6	24	Τ	Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου.
	7	25	Τ	† *Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.*
3	8	26	Π	Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχαγγέλ. Γαβριὴλ.
4	9	27	Π	*Ζωοδόχου Πηγῆς.* Ματρώνης ὁσ. τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
5	10	28	Σ	Ἰλαρίωνος ὁσ. τοῦ νέου.
6	11	29	Κ	Θωμᾶ. Μάρκου ἐπ. Ἀρεθουσ. Κυρίλλου ἱερομάρτυρος.
7	12	30	Δ	Ἰωάννου συγγραφέως τῆς κλίμακος.
8	13	31	Τ	Ὑπατίου ἱερομ. ἐπισκ. Γαγγρῶν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ταῦρον.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ 11.

Ο.	Ν.	Π	Η	
9	14	1	Τ	Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας.
0	15	2	Π	Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.
	16	3	Π	Νικήτα ὁσίου Ἰωσὴφ ὑμνογράφου
	17	4	Σ	Γεωργίου ὁσ. τοῦ ἐν Μαλεῷ.
3	18	5	Κ	*Μυροφόρων.* Κλαυδίου μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Θεοδώρας μ
4	19	6	Δ	Εὐτυχίου ἀρχιεπ. Κων)πόλεως.
5	20	7	Τ	Γεωργίου ἀρχιεπ. Μιτυλήνης. Καλλιοπίου μάρτ.
6	21	8	Τ	Ἱρωδίωνος ἀποστ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐκ τῶν Ο'.
7	22	9	Π	Εὐψυχίου μάρτυρος.
8	23	10	Π	Τερεντίου, Πομπηΐου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς μαρτ.
9	24	11	Σ	Ἀντίπα ἱερομ. ἐπισκόπου Περγάμου.
0	25	12	Κ	*Παραλύτου.* Ἀνακομιδὴ τιμίας ζώνης Θεοτόκου. Βασιλείου ἐπ
	26	13	Δ	Μαρτίνου Πάπα Ρώμης.
	27	14	Τ	Ἀριστάρχου Πούδη καὶ Τροφίμου ἀποστ. Θωμαΐδου μάρτ.
3	28	15	Τ	*Μεσοπεντηκοστῆς.* Κρήσκεντος μάρτυρος Λεωνίδου ἐπ. Ἀθ.
4	29	16	Π	Ἀγάπης, Εἰρήνης, Χιονίας μαρτ.
5	30	17	Π	Συμεὼν ἱερομ. τοῦ ἐν Περσίδι. Μακαρίου ἐπισκόπου.
				ΜΑΙΟΣ
6	1	18	Σ	Ἰωάννου τοῦ ὁσίου. Κοσμᾶ ἐπισκόπου. Σάββα τοῦ Γότθου.
7	2	19	Κ	*Σαμαρείτιδος.* Τρύφωνος ἀρχιεπ. Κων)πόλεως. Παφνουτίου
8	3	20	Δ	Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ. Ζακχαίου τοῦ ἀποστόλου.
9	4	21	Τ	Ἰανουαρίου ἱερομ. Ἀλεξάνδρας μάρτ. τῆς Βασιλίσσης.
30	5	22	Τ	Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.
	6	23	Π	*Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου.*
2	7	24	Π	Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας καὶ θαυματουργοῦ.
3	8	25	Σ	Μάρκου Εὐαγγελιστοῦ. Νίκης μάρτυρος.
4	9	26	Κ	Βασιλέως ἐπ. Ἀμασείας.
5	10	27	Δ	Συμεὼν ἱερομ. συγγενοῦς τοῦ Κυρίου
6	11	28	Τ	Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 μαρτ.
7	12	29	Τ	Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου ἀποστ.
8	13	30	Π	*Ἀναλήψεως.* Ἰακώβου ἀποστόλου.

Ἡ ὀργὴ εἶναι σύντομος τρέλλα.

ΜΑΪΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τοὺς Διδύμους.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ 10.

Ο.	Ν.	Π	Η	
9	14	1	Π	Ἱερεμίου τοῦ προφήτου Παναρέτου ἐπισκ. Κύπρου
0	15	2	Σ	Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου.
	16	3	Κ	Τιμοθέου καὶ Μαύρας μαρτ. Πέτρου ἐπ. Ἀργοναυπλίας.
	17	4	Δ	Πελαγίας μάρτυρος.
3	18	5	Τ	Εἰρήνης μεγαλομάρτυρος.
4	19	6	Τ	Ἰὼβ τοῦ πολυάθλου Σεραφεὶμ τοῦ ὁσίου.
5	20	7	Π	Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν οὐρανοῖς φανέντος Σταυροῦ. Ἀκακίου μ.
6	21	8	Π	Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου Θεολόγου. Ἀρσενίου ὁσίου.
7	22	9	Σ	Ἡσαΐου προφήτου. Χριστοφόρου μάρτυρος.
8	23	10	Κ	*Πεντηκοστῆς.* Σίμωνος ἀπ. τοῦ Ζηλωτοῦ.
9	24	11	Δ	*Ἁγίου Πνεύματος.* (Ἁγίας Τριάδος) Ἐγκαίνια Κων)πόλεως.
0	25	12	Τ	Ἐπιφανείου ἐπ. Κύπρου. Γερμανοῦ Κων)πόλεως.
	26	13	Τ	Γλυκερίας μάρτ. Εὐθυμίου νέου.
	27	14	Π	Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ.
3	28	15	Π	Παχωμίου μεγάλου, Ἀχιλλίου ἀρχιεπ. Λαρίσσης
4	29	16	Σ	Θεοδώρου ὁσ. ἡγιασμένου
5	30	17	Κ	*Ἁγ. Πάντων.* Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν ἀποστ.
6	31	18	Δ	Πέτρου, Διονυσίου, Χρηστίνης, Ἡρακλείου μαρτ.
				ΙΟΥΝΙΟΣ
7	1	19	Τ	Πατρικίου Προύσης ἱερομάρτυρος.
8	2	20	Τ	Θαλλελαίου μάρτυρος.
9	3	21	Π	*Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τῶν Ἰσαποστόλων.*
	4	22	Π	Βασιλίσκου μάρτυρος.
	5	23	Σ	Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συεάδων τοῦ ὁμολογητοῦ.
3	6	24	Κ	Συμεὼν ὁσίου τοῦ ἐν Θαυμαστῷ ὄρει.
4	7	25	Δ	Γ΄ εὕρεσις τῆς Τιμίας κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.
5	8	26	Τ	Κάρπου ἀποστόλου.
6	9	27	Τ	Ἑλλαδίου μάρτυρος.
7	10	28	Π	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.
8	11	29	Π	Θεοδοσίας μάρτυρος.
9	12	30	Σ	Ἰσαακίου τοῦ ὁσίου
0	13	31	Κ	Ἑρμείου μάρτυρος.

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Καρκῖνον.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 15 καὶ ἡ νὺξ 9.

Ο.	Ν.	Π	Η	
	14	1	Δ	Ἰουστίνου μάρτ. φιλοσόφου.
	15	2	Τ	Νικηφόρου ἀρχιεπ. Κων)πόλεως ὁμολογητοῦ.
3	16	3	Τ	Λουκιλιανοῦ μάρτ. Ἀθανασίου θαυματουργοῦ.
4	17	4	Π	Μητροφάνους ἀρχιεπ. Κ)πόλεως Μαρίας καὶ Μάρθας.
5	18	5	Π	Δωροθέου ἐτ. Τύρου ἱερομ. Μάρκου τοῦ ἐκ Σμύρνης.
6	19	6	Σ	Ἰλαρίωνος τοῦ νέου.
7	20	7	Κ	Θεοδότου ἐτ. Ἀγκύρας, Ἀνθίμου, Σεβασιανῆς ὁσίας.
8	21	8	Δ	Ἀνακομιδὴ λειψάν. Θεοδώρου στρατηλ. Καλλιόπης μάρτ.
9	22	9	Τ	Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
0	23	10	Τ	Ἀλεξάνδρου, Ἀντωνίνης μαρτ.
	24	11	Π	Βαρθολομαίου, Βαρνάβα ἀποστ.
	25	12	Π	Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου ὁσίων.
3	26	13	Σ	Ἀκυλίνης μάρτυρος.
4	27	14	Κ	Ἐλισαίου Προφήτου. Μεθοδίου ἀρχιεπ. Κ)πόλεως.
5	28	15	Δ	Ἀμὼς τοῦ προφήτου.
6	29	16	Γ	Τρύφωνος ἐπ. Ἀμαθοῦντος τῆς Κύπρου.
7	30	17	Τ	Μανουὴλ, Σαβέλ, Ἰσμαὴλ καὶ Ἰσαύρου μαρτ.
				ΙΟΥΛΙΟΣ
8	1	18	Π	Λεοντίου μάρτυρος.
9	2	19	Π	Ἰούδα τοῦ ἀποστ. κα Παϊσίου τοῦ μεγάλου.
30	3	20	Σ	Μεθοδίου ἱερομάρτ. ἐπ. Πατάρων.
	4	21	Κ	Ἰουλιανοῦ μάρτ. τοῦ Ταρσέως.
	5	22	Δ	Εὐσεβίου ἱερομ. ἐπ. Σαμοσατῶν.
3	6	23	Τ	Ἀγριππίνης μάρτυρος.
4	7	24	Τ	Τὸ γενέθλιον τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.
5	8	25	Π	Φεβρωνίας ὁσιομάρτυρος.
6	9	26	Π	Δαβὶδ ὁσίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.
7	10	27	Σ	Σαμψὼν ὁσίου τοῦ ξενοδόχου.
8	11	28	Κ	Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Κύρου καὶ Ἰωάννου Ἀναργύρων
9	12	29	Δ	*Πέτρου καὶ Παύλου τῶν ἀποστόλων.*
0	13	30	Τ	*Ἡ Σύναξις τῶτ 12 ἀποστόλων.*

Ἔσο δοῦλος τῆς ἐργασίας, διὰ νὰ εἶσαι κύριος σεαυτοῦ.

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Λέοντα.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 14 καὶ ἡ νὺξ 10.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
	14	1	Τ	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
	15	2	Π	Ἡ ἐν Βλαχέρναις κατάθεσις τῆς ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου.
3	16	3	Π	Ὑακίνθου μάρτ. Ἀνατολίου ἀρχιεπ. Κων]πόλεως.
4	17	4	Σ	Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.
5	18	5	Κ	Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ, Λαμπαδοῦ τοῦ θαυματ.
6	19	6	Δ	Σισώη ὁσίου, Λουκίας μάρτ. τῆς παρθένου.
7	20	7	Τ	Κυριακῆς μεγαλομ, Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ.
8	21	8	Τ	Προκοπίου μεγαλομάρτ.
9	22	9	Π	Παγκρατίου ἱερ. ἐπισκόπου Ταυρομενίας ἐν Σικελίᾳ.
0	23	10	Π	Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 μαρτ.
	24	11	Σ	Εὐφημίας μεγαλομ. καὶ Πανευφήμου. Ὄλγις ἰσαπ.
2	25	12	Κ	Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου μαρτύρων.
3	26	13	Δ	Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγ. Γαβριὴλ καὶ Στεφάνου Σαβαΐτου.
4	27	14	Τ	*Τῶν εἰς τὰς 6 Οἰκουμεν. Συνόδους συνελθόντων Πατέρων*
5	28	15	Τ	Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης μαρτύρων.
6	29	16	Π	Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.
7	30	17	Π	Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.
8	31	18	Σ	Αἰμιλιανοῦ μεγαλομάρτυρος.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

9	1	19	Κ	Δίου καὶ Μακρίνης τῶν ὁσίων.
	2	20	Δ	*Ἡλιοῦ τοῦ Προφήτου.*
	3	21	Τ	Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ καὶ Ἰωάννου τοῦ συνασκ.
3	4	22	Τ	Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς, Μαρκέλλης παρθενομάρτυρος.
4	5	23	Π	Φωκᾶ ἱερομάρτυρ Ἰεζεκιὴλ προφήτου.
5	6	24	Π	Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.
6	7	25	Σ	Ἡ κοίμησις τῆς ἁγ. Ἄννης μητρὸς τῆς Θεοτόκου.
7	8	26	Κ	Ἑρμολάου ἱερομάρτ. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος.
8	9	27	Δ	*Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος τοῦ ἰαματικοῦ.*
9	10	28	Τ	Προχώρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ ἀποστόλων.
0	11	29	Τ	Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.
	12	30	Π	Σύλλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ, Ἀνδρονίκου ἀπ.
	13	31	Π	Εὐδοκίμου δικαίου, Ἰωσὴφ τοῦ ἀπὸ Ἀριμαθαίας.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὴν Παρθένον.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 13 καὶ ἡ νὺξ 11

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
3	14	1	Σ	*Ἄρχεται ἡ νηστ. Θεοτόκου.* Μνήμη τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων
4	15	2	Κ	Ἀνακομιδὴ λειψάνου Στεφάνου πρωτομάρτυρος.
5	16	3	Δ	Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου ὁσίων.
6	17	4	Τ	Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 παίδων.
7	18	5	Τ	Εὐσιγνίου μάρτυρος.
8	19	6	Π	*Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.*
9	20	7	Π	Δομετίου ὁσιομάρτυρος, Θεοδοσίου ἰαματικοῦ.
0	21	8	Σ	Αἰμιλιανοῦ ἐπισκ. Κυζίκου τοῦ ὁμολογητοῦ.
	22	9	Κ	Ματθία ἀποστ.
	23	10	Δ	Λαυρεντίου ἀρχιδιακόνου καὶ μάρτ.
3	24	11	Τ	Εὔπλου τοῦ διακόνου καὶ μάρτ.
4	25	12	Τ	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου μαρτ.
5	26	13	Π	Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.
6	27	14	Π	Μιχαίου τοῦ προφήτου.
7	28	15	Σ	*Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.*
8	29	16	Κ	Τοῦ ἁγίου Μανδηλίου. Διομήδους μάρτυρος.
9	30	17	Δ	Μύρωνος μάρτυρος.
30	31	18	Τ	Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν μαρτύρων.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

	1	19	Τ	Ἀνδρέου μάρτυρος τοῦ στρατηλάτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
	2	20	Π	Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.
3	3	21	Π	Θαδδαίου ἀποστόλου. Βάσσης μάρτυρος.
4	4	22	Σ	Ἀγαθονίκου μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
5	5	23	Κ	Λούπου μάρτ. Καλλινίκου πατριάρχου Κων)πόλεως.
6	6	24	Δ	Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.
7	7	25	Τ	Ἐπάνοδος λειψ. Βαρθολομαίου ἀποστ. Τίτου ἁγίου ἀποστ.
8	8	26	Τ	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας μαρτ.
9	9	27	Π	Φινουρίου μεγαλομ. Ποιμένος τοῦ ὁσίου.
0	10	28	Π	Εὐσέως ὁσίου τοῦ Αἰθίοπος
	11	29	Σ	*Ἀποκεφάλισις Ἰωάννου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ.*
	12	30	Κ	Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου ἀρχιεπ. Κ)πόλεως
3	13	31	Δ	Κατάθεσις τῆς Τιμίας ζώνης τῆς Θεοτόκου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Ζυγόν.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 12 καὶ ἡ νὺξ 12.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
4	14	1	Τ	*Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου.* Σύναξις τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν
5	15	2	Τ	Μάμαντος μάρτ. Ἰωάννου Νηστευτοῦ.
6	16	3	Π	Ἀνθίμου Νικομηδείας ἱερομ. Θεοκτίστου ὁσίου.
7	17	4	Π	Βαβύλα Ἀντιοχείας, Μωϋσέως τοῦ προφήτου.
8	18	5	Σ	Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.
9	19	6	Κ	Ἀνάμνησις τοῦ ἐν Κολοσσοῖς θαύματος τοῦ ἀρχιστ. Μιχαήλ.
0	20	7	Δ	Σώζοντος μάρτυρος.
	21	8	Τ	*Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.*
	22	9	Τ	Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Σιβηριανοῦ μάρτυρος.
3	23	0	Π	Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας μαρτ.
4	24	1	Π	Θεοδώρας τῆς ὁσίας.
5	25	2	Σ	Αὐτονόμου ἱερομάρτυρος.
6	26	3	Κ	Τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Κορνηλίου ἱερομάρ.
7	27	4	Δ	*Ὕψωσις τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.*
8	28	5	Τ	Νικήτα μεγαλομάρ.
9	29	6	Τ	Εὐφημίας μεγαλομ.
	30	7	Π	Σοφίας μάρτυρος καὶ τῶν 7 θυγατέρων της.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

		18	Π	Εὐμενίου ἐπ. Γορτύνης θαυματουργοῦ.
3	2	19	Σ	Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Δορυμέδοντος μαρτ.
4	3	20	Κ	Εὐσταθίου μεγαλομάρ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
5	4	21	Δ	Κοδράτου ἀποστόλου. Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.
6	5	22	Τ	Φωκᾶ ἱερομάρτ. ἐπισκόπου Σινώπης.
7	6	23	Τ	Σύλληψις τοῦ Τιμίου Προδρόμου.
8	7	24	Π	Θέκλης τῆς πρωτομάρτ.
9	8	25	Π	Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας.
0	9	26	Σ	*Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.*
	0	27	Κ	Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ 49 μαρτύρων.
	1	28	Δ	Χαρίτονος τοῦ ὁμολογητοῦ, Βαρούχ τοῦ προφήτου.
3	2	29	Τ	Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.
4	3	30	Τ	Γρηγορίου ἱερομάρτ. τοῦ Φωτιστοῦ.

Οἱ παλαιοὶ λογαριασμοὶ νέας γεννοῦν πάντα φιλονικείας.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Σκορπιόν.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 11 καὶ ἡ νὺξ 13.

Ο.	Ν.	Π.	Η.	
5	14	1	Π	Ἀνανίου τοῦ ἀποσ. Ρωμανοῦ τοῦ Μελῳδοῦ.
6	15	2	Π	Κυπριανοῦ ἱερομάρτ. Ἰουστίνης μάρ. τῆς Παρθένου.
7	16	3	Σ	Διονυσίου ἱερομάρτ. τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
8	17	4	Κ	Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν
9	18	5	Δ	Χαριτίνης μάρτυρος.
0	19	6	Τ	Θωμᾶ ἀποστόλου.
	20	7	Τ	Πολυχρονίου καὶ Σεργίου τῶν μαρ.
	21	8	Π	Πελαγίας τῆς ὁσίας.
3	22	9	Π	Ἰακώβου Ἀλφαίου ἀποστ. Ἀνδρονίκου μάρτυρος.
4	23	10	Σ	Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας μαρ.
5	24	11	Κ	Φιλίππου τοῦ ἀπ. ἐκ τῶν 7 Διακόνων.
6	25	12	Δ	Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἀνδρονίκου μαρ.
7	26	13	Τ	Κάρπου, Παπύλου καὶ Ἀγαθονίκης μ.
8	27	14	Τ	Ναζαρίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μ. Κοσμᾶ τοῦ Ποιητοῦ.
9	28	15	Π	Λουκιανοῦ μάρτυρος.
30	29	16	Π	Λογγίνου τοῦ ἑκατοντάρχου καὶ μάρ.
	30	17	Σ	Ὡσηὲ τοῦ Προφ. Ἀνδρέου ὁσιομάρ.
	31	18	Κ	*Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.*

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

3	1	19	Δ	Ἰωὴλ τοῦ Προφήτου.
4	2	20	Τ	Ἀρτεμίου μεγαλομ. Γερασίμου ὁσίου.
5	3	21	Τ	Ἱλαρίωνος τοῦ Μεγάλου.
6	4	22	Π	Ἀβερκίου τοῦ Θαυματουργοῦ.
7	5	23	Π	Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου.
8	6	24	Σ	Ἀρέθα καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτ.
9	7	25	Κ	Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου μαρτ.
0	8	26	Δ	*Τοῦ ἁγ. Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου.*
	9	27	Τ	Νέστορος μάρτυρος.
	10	28	Τ	Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.
3		29	Π	Ἀναστασίας τῆς Ρωμαίας. Ἀβραμίου ὁσίου.
4	12	30	Π	Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας μαρ.
5	13	31	Σ	Στάχυος, Ἀπελοῦ καὶ Ἐπιμάχου μαρ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Τοξότην.

Ἔχει ἡμέρας 30. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 10 καὶ ἡ νὺξ 14.

Ο.	Ν.	Π	Η	
6	14	1	Κ	Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Θαυματουργῶν Ἀναργύρων.
7	15	2	Δ	Ἀκινδύνου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρτ.
8	16	3	Τ	Ἀκεψιμᾶ καὶ Ἀειθαλᾶ τῶν μαρτ.
9	17	4	Τ	Ἰωαννικίου ὁσίου τοῦ Μεγάλου.
0	18	5	Π	Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης μαρ.
	19	6	Π	Παύλου Ἀρχιεπ. Κων)πόλως Ὁμολογητοῦ.
	20	7	Σ	Λαζάρου ὁσίου τοῦ Θαυματουργοῦ.
3	21	8	Κ	***Τῶν Ταξιαρχῶν.***
4	22	9	Δ	Πορφυρίου καὶ Ὀνησιφόρου τῶν μαρ.
5	23	10	Τ	Ἐράστου Ἀποστόλου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
6	24	11	Τ	Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου τῶν μαρ.
7	25	12	Π	***Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος.***
8	26	13	Π	***Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.***
9	27	14	Σ	Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου.
	28	15	Κ	Γουρία, Σαμωνᾶ, Ἀβίβου τῶν μαρ.
	29	16	Δ	Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ
3	30	17	Τ	Γρηγορίου ἐπισκ. Νεοκαισαρείας τοῦ Θαυματουργοῦ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

4	1	18	Τ	Πλάτωνος καὶ Ρωμανοῦ τῶν μαρ.
5	2	19	Π	Βαρλαὰμ μάρ. καὶ Ἀβδιοὺ τοῦ προφήτου.
6	3	20	Π	Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου. Πρόκλου Πατριάρχου Κ)λεως.
7	4	21	Σ	***Τὰ Εἰσόδια τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.***
8	5	22	Κ	Φιλήμονος τοῦ Ἀποστόλου.
9	6	23	Δ	Γρηγορίου Ἐπισκ. Ἀκραγαντίνων.
0	7	24	Τ	Κλήμεντος Πάπα Ρώμης.
	8	25	Τ	***Αἰκατερίνης Μεγαλομάρτυρος.*** Μερκουρίου μάρ.
	9	26	Π	Νίκωνος, Ἀλυπίου μαρ. Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος.
3	10	27	Π	Ἰακώβου μεγαλομάρ. τοῦ Πέρσου.
4	11	28	Σ	Στεφάνου νέου ὁσιομάρτυρος.
5	12	29	Κ	Παραμόνου καὶ Φιλομένου τῶν μαρτ.
6	13	30	Δ	***Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου*** ἀποστ.

Καλλίτερον νὰ κοιμηθῇς νηστικὸς, παρὰ νὰ σηκωθῇς μὲ χρέη

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Ἥλιος εἰς τὸν Αἰγόκερω.

Ἔχει ἡμέρας 31. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας 9 καὶ ἡ νὺξ 15.

Ο.	Ν.	Π	Η	
7	14	1	Τ	Ναοὺμ τοῦ προφήτου.
8	15	2	Τ	Ἀββακοὺμ προφ. Μυρώπης μεγαλομάρτυρος.
9	16	3	Π	Σοφονίου προφήτου.
0	17	4	Π	***Βαρβάρας μεγαλομάρτυρος.*** Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.
	18	5	Σ	***Σάββα*** τοῦ Ἡγιασμένου.
	19	6	Κ	***Νικολάου*** ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ Θαυματουργοῦ.
3	20	7	Δ	Ἀμβροσίου ἐπισκ. Μεδιολάνων.
4	21	8	Τ	Ποταπίου τοῦ ὁσίου.
5	22	9	Τ	***Ἡ Σύλληψις τῆς Θεομήτορος Ἄννης.***
6	23	10	Π	Μηνᾶ, Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου τῶν μαρτ.
7	24	11	Π	Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.
8	25	12	Σ	***Σπυρίδωνος*** ἐπ. Τριμυθοῦντος τοῦ Θαυματουργοῦ.
9	26	13	Κ	Εὐστρατίου καὶ Δουκίας τῶν μαρτ.
30	27	14	Δ	Θύρσου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μαρ.
	28	15	Τ	***Ἐλευθερίου*** ἱερομάρτυρος.
	29	16	Τ	Ἀγγαίου προφήτου.
3	30	17	Π	Δανιὴλ προφήτου. Τῶν Ἁγίων τριῶν Παίδων.
4	31	18	Π	Σεβαστιανοῦ μάρτυρος.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

5	1	19	Σ	Βονιφατίου μάρτυρος.
6	2	20	Κ	Ἰγνατίου Θεοφόρου καὶ ἱερομάρτυρος.
7	3	21	Δ	Ἰουλιανῆς μάρτυρος.
8	4	22	Τ	Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας.
9	5	23	Τ	Τῶν ἐν Κρήτῃ 10 μαρτύρων.
0	6	24	Π	Εὐγενίας ὁσιομάρτυρος.
	7	25	Π	***Ἡ Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.***
	8	26	Σ	Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου καὶ Εὐθυμίου ἱερομ.
3	9	27	Κ	Στεφάνου Πρωτομάρτυρος τοῦ Ἀρχιδιακόνου.
4	10	28	Δ	Τῶν ἁγ. Δισμυρίων Μαρτύρων.
5	11	29	Τ	Τῶν ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντων 14,000 Νηπίων.
6	12	30	Τ	Ἀνυσίας ὁσιομάρτυρος
7	13	31	Π	Μελάνης ὁσίας τῆς Ρωμαίας.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΑΠΟ ΚΤΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἀπὸ κτίσεως κόσμου κατὰ τοὺς Ο′	7425
» » » » » » » » Λατίνους	5919
» » » » » » » » Ἑβραίους	5675
» » τοῦ Κατακλυσμοῦ	5181
» » τῆς Πυργοποιΐας	4672
» » κτίσεως τῆς Ρώμης	2668
» » Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου	1960
» » τῆς ἁλώσεως καὶ καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ	1845
» » κτίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως	1592
» » τοῦ σχίσματος τῶν Ἀρμενίων	1476
» » κτίσεως τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ	1373
» » τῆς γεννήσεως τοῦ Μωάμεθ	1337
» » τοῦ χωρισμοῦ τῶν ἐκκλησιῶν	898
» » τῆς ἐφευρέσεως τοῦ χάρτου	857
» » τῆς ἐφευρέσεως τῆς ναυτικῆς πυξίδος	735
» » τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας	445
» » τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Μωάμεθ	462
» » τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς	423
» » τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου	333
» » τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἀτμοπλοίων	100
» » τῆς ἐφευρέσεως τοῦ σιδηροδρόμου	85
» » τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν γραμματοσήμων	75
» » τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τηλεφώνου	38
» » τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ Συντάγματος	6

ΤΑ ΣΠΑΝΙΩΤΑΤΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ὡς γνωστὸν τελευταῖον εἰσήχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν μέγας ἀδάμας βάρους 3032 καρατίων, ἐπωλήθη δὲ ἕτερος «Ἄγρας» λεγόμενος ἀντὶ 112,000 φράγκων.

Ἡ τιμὴ τοῦ ἀδάμαντος τούτου ἦτο ἄλλοτε 2,000,000 φράγκων καὶ ἰδέτε πόσον ἐξέπεσε. Μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀδαμαντορυχείων τῆς Βρασιλίας εἰς τῶν ἐκεῖ εὑρεθέντων ἀδαμάντων ζυγίζων 1680 καράτια ἐστάλη πρὸς ἐκτίμησιν εἰς τὴν Πορτογαλίαν. Εἷς ἐκτιμητὴς τοῦ ἔδωκε τὴν ἀξίαν 10,000,000 φράγκων, ἕτερος δὲ τὴν ἀξίαν δισεκατομμυρίου. Ὁ μέγας ρωσικὸς ἀδάμας, ὅστις κοσμεῖ τοῦ Τσάρου τὸ σκῆπτρον, ἔχει βάρος 193 καρατίων.

Ἡ αὐτοκράτειρα Αἰκατερίνη ἡ Β′ ἐπλήρωσε τοῦτον ἀντὶ 2,600,000 φράγκων, ἐπὶ πλέον δὲ ὥρισε σύνταξιν ἰσόβιον εἰς τὸν εὑρετὴν τούτου ἀπὸ 25,000 τὸ ἔτος.

Ἡ βασίλισσα Μαρία Ἀντουανέτα, ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀνατρέψῃ τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της ν' ἀποκτήσῃ ἓν περίφημον περιδέραιον ἐξ ἀδαμάντων ἀξίας 1,500,000 φράγκων. Ἐφοβεῖτο νὰ κάμῃ τὸ ἔξοδον ἐκεῖνο καὶ μία κόμησσα ἐπλαστογράφησε τὴν ὑπογραφήν της διὰ τὸ ἀνωτέρω ποσόν, ἔλαβε τὸ περιδέραιον καὶ ἐδραπέτευσεν. Ἀλλὰ συλληφθεῖσα ἐδικάσθη τῷ 1786 καὶ κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμά.

ΚΑΡΔΙΑ

Καρδιὰ ποὺ χύνει δάκρυα 'στὸ ἕνα δάκρυό σου,
καρδιὰ ποὺ πάσχει καὶ πονεῖ 'στὸν πόνο τὸν 'δικό σου,
καρδιὰ ποὺ εἰς τὸ γέλοιο κι' αὐτὴ σκορπάει,
αὐτὴ ἡ καρδιὰ δὲν ἀπατᾷ, αὐτ' ἡ καρδιὰ ἀγαπάει.

ΑΣΜΑ ΤΡΙΤΩΝΟΣ

Μανιωδῶς οἱ ἄνεμοι ἀπόψε διασχίζουν
τὰ κύματα, κ᾽ εἰς μέλανας σκοπέλους καταιγίζουν.
Ἂς πνέουν· ἂς ἀκούηται ὁ ἄγριός των ἦχος,
σὺ δύνασ᾽ εἰς τὴν κρύπτην μου νὰ κοιμηθῇς ἡσύχως.
Ὦ! ναί· ὑπὸ τὴν ἄπαυστον βοὴν ἐκ τῆς ἐρήμου
κοιμήσου ὕπνον ἤρεμον, Γαλάτεια λευκή μου.

❊

Ὅταν ὁ νότος ἀντηχῇ μετὰ πνοῆς βιαίας,
κρύπτετ᾽ εἰς κοίλωμα δρυὸς ἢ πίτυος ἀρχαίας
ἡ εὐπειθὴς περιστερά, ὡς ἐν τῇ φωλεᾷ της,
τὴν κεφαλήν της κρύπτουσα ὑπὸ τὴν πτέρυγά της,
εἰς τὸ βαθύ μου σπήλαιον ἐν ἀσφαλεῖ γαλήνῃ
κοιμοῦ, λευκὴ Γαλάτεια, καὶ σύ, καθὼς ἐκείνη.

❊

Δι᾽ ἁπαλῶν σοι ἔστρωσα σινδόνων καὶ ἀνθέων
τὴν γῆν, ἐφ᾽ ἧς ἀνέπαυσας τὸ σῶμά σου τ᾽ ὡραῖον.
Καὶ μὲ κλειστὰ τὰ βλέφαρα κ᾽ ἡμίκλειστα τὰ χείλη
κλίνω ἐμπρός σου καὶ φιλῶ τὰ γόνατά σου, φίλη.
Μ᾽ ἄνθη λευκὰ καὶ μέταξαν σ᾽ ἐστόλισα τὴν κλίνην,
κοιμοῦ, λευκὴ Γαλάτεια, μ᾽ εὐδαίμονα γαλήνην.

❊

Ἡ ὄψις θὰ καθίστατο ὠχρὰ τῆς Ἀφροδίτης,
ἂν ἔβλεπον τὸ σῶμά σού ποτε οἱ ὀφθαλμοί της.
Ὦ! ἔχεις τόσον εὔπλαστον κ᾽ ἐπίχαρι τὸ σῶμα,
ὥστ᾽ ἐξ ἀγάπης καὶ ὁ Ζεὺς θὰ ἔφθινεν ἀκόμα.
Ἂς μαίνεται ὁ ἄνεμος· εἰς τὸ κατάλυμά μου
κοιμήσου σύ, ὡραία μου, λευκὴ Γαλάτειά μου.

Ὁ φοβερός σου ἐραστὴς ἀπὸ τῆς Σικελίας
σὲ κράζει . . . βρέχων τὴν ἀκτὴν μὲ δάκρυ ἀγωνίας,
πλὴν ἄφες . . . ἄφες τὸν τυφλὸν τῆς πυριφλέκτου νήσου
νὰ ἐπαυξάνῃ τῆς ὑγρᾶς τὸν μυκηθμὸν ἀβύσσου.
Σὺ ὑπὸ ταύτης τῆς φρικτῆς νυκτὸς τὴν τρικυμίαν
κοιμοῦ, λευκὴ Γαλάτεια, μὲ ἤρεμον καρδίαν.

❊

Ὅπου τοῦ πόντου οἱ θεοὶ συγκατοικοῦν οἱ ἄλλοι
δὲν εἶν᾽ ἡ θέσις μου τρανὴ κ᾽ ἡ τύχη μου μεγάλη.
Πλὴν ὅλων, ὅσοι ἄρχονται ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος,
ἐγὼ σαλπίζω κάλλιον τὸν στρόμβον, ἐγὼ μόνος.
Ὑπὸ τὸν ρόχθον τῆς ἀκτῆς κ᾽ ὑπὸ τῆς μουσικῆς μου
τὸν ἦχον, ὦ Γαλάτεια λευκή, κοιμοῦ ἐγγύς μου.

❊

Τῶν προσφιλῶν σου ἀδελφῶν, ὡς τῆς Κυμοδοκείας,
τῆς Ἀμφιθόης, τῆς Πρωτοῦς τῆς πλήρους συμπαθείας,
ἢ τῆς Τηθύος τῆς καλῆς τὸ βλέμμα δὲν μ᾽ ἑλκύει.
Τὸ ἰδικόν σου φίλημα καὶ μόνον μὲ μεθύει.
Ὑπὸ τὸν ἦχον τὸν βαρύν, κοιμοῦ τῆς παραλίας
κοιμοῦ, λευκὴ Γαλάτεια, μακρὰν ζηλοτυπίας.

❊

Κοιμοῦ· γνωρίζω κάλλιστα τὴν θαλασσίαν κοίτην
καὶ θὰ συλλέγω ἤλεκτρον πολὺν καὶ μαργαρίτην
παρά τι ἀκρωτήριον κ᾽ εἰς βάθη ἀσυνήθη,
νὰ στέψω τοὺς βραχίονας καὶ τὰ λεπτά σου στήθη.
Τόρα ὑπὸ τὸν θόρυβον ἀφρώδους παραλίας
κοιμοῦ, λευκὴ Γαλάτεια, μὲ ὄνειρα εὐκλείας.

❊

Ὅταν παρέλθ᾽ ἡ θύελλα ἀναγεννᾶτ᾽ ἡ φύσις.
Αὔριον γῆν καὶ θάλασσαν ἠρέμους θ᾽ ἀτενίσῃς.
Καὶ σὺ ἐπὶ τοῦ δίφρου σου τοῦ κυανοῦ θὰ κλίνῃς
ὡς Θέτις, ὡς βασίλισσα ἐν μέσῳ τῆς γαλήνης.
Ἄφες τὸ κῦμα νὰ ροχθῇ μακρὰν ἐπὶ τῆς ἄμμου
καὶ μὲ θριάμβων ὄνειρα κοιμοῦ, Γαλάτειά μου.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ

ΗΔΟΝΗ - ΕΥΤΥΧΙΑ

Ἡ *ἡδονὴ* βεβαίως δὲν ἀποτελεῖ τὴν εὐτυχίαν. Λέγοντες δὲ ἡδονὴν ἐννοοῦμεν τὰς ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἀμέσους εὐαρέστους ἐντυπώσεις καὶ ἀπολαύσεις, *τὰς σωματικὰς ἡδονάς*, αἵτινες κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην (Ἠθ. Ζ. 13) ἔλαβον τὴν κληρονομίαν τοῦ ὀνόματος τῆς ἡδονῆς «διὰ τὸ πάντας μετέχειν αὐτῶν καὶ διὰ τὸ μόνας γνωρίμους εἶναι». *Τὰς ψυχικὰς ἡδονάς*, τὰς ὁποίας γεννᾷ ἐν ἡμῖν τὸ αἴσθημα καὶ ἡ ἰδέα τοῦ καλοῦ καὶ ἡ πνευματικὴ κίνησις, διακρίνομεν καὶ τάσσομεν εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς *χαρᾶς*. Οἱ ἀρχαῖοι κατέτασσον καὶ αὐτὰς εἰς τὴν ἡδονήν, συνταυτίζοντες τὴν χαρὰν μὲ τὴν ἡδονὴν καὶ διὰ τοῦτο *λύπην* ὠνόμαζον τὴν ἐναντίαν ἔννοιαν.

Βίος ῥέων ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐν ἡδοναῖς ἀλλεπαλλήλοις εἶναί τι ἀδύνατον. Εἶναι τὸ αὐτό, ὡσεὶ ἐζητοῦμεν τὴν εὐδαιμονίαν εἰς τὸ μέλι καὶ τὰς ἰσχάδας, ὡς λέγει κάπου ὁ Λουκιανός.

Ὅπως ἓν καλὸν συμπόσιον ἀπαιτεῖ ποικιλίαν ὄψων, ὧν μέρος ἐλάχιστον ἀποτελοῦσι τὰ γλυκύσματα, οὕτω καὶ αἱ ἡδοναί. Πολλὰ καὶ συνεχῆ γλυκύσματα προξενοῦν ἀηδίαν καὶ βλάβην εἰς τὴν ὑγιείαν· ὁμοίως συνεχεῖς καὶ διαρκεῖς ἡδοναὶ φέρουν ταχίστην τῆς ὑγιείας καταστροφήν. Ἀλλ' ἡ ἡδονὴ πρὶν ἢ ἀποτελειώσῃ τὴν καταστροφὴν τῶν ἀκολάστων συγκαταστρέφει ἑαυτήν, οἱονεὶ αὐτοκτονοῦσα κατὰ φυσιολογικὸν καὶ ψυχολογικὸν νόμον ἀπαράβατον. Διὸ ὀρθῶς εἶπεν ὁ Βολταῖρος: «Toujours du plaisir n' est pas le plaisir».

Αἱ ζωηρότεραι τῶν ἡδονῶν διαρκοῦν ὀλιγώτερον καὶ δὲν δύ-

νανται νὰ ἐπαναληφθῶσι πολλάκις, χωρὶς νὰ φέρουν κόπωσιν, κόρον, βλάβην τῆς ὑγιείας, ἢ παραλυσίαν σωματικήν. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἕξις ἐλαττώνει βαθμηδὸν τὴν ἐνέργειάν των, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἡδοναὶ χρῄζουν ἐπιτονίου, κατὰ τὴν μέθοδον τῶν δεινῶν μαγείρων, οἵτινες ἐφευρίσκουν παντοῖα καρυκεύματα διὰ νὰ μὴ χάνουν τὴν εὔνοιαν τῶν κυρίων των. Αἱ πλεῖσται ὅμως ἡδοναὶ συνεπάγονται ἄμεσον ἀπογοήτευσιν, διότι διαψεύδουν τὰς μεγάλας προσδοκίας, ὅσας ἔχομεν προγαργαλιζόμενοι.

Ἀπάτη λοιπὸν προφανὴς τὸ ἐκλαμβάνειν τὴν εὐτυχίαν ὡς *ποσότητα μεγάλην ἡδονῶν*. Ταχέως μᾶς διδάσκει ἡ πεῖρα, ὅτι ὅσον τρέχει τις κατόπιν τῶν ἡδονῶν, τόσον ἀπομακρύνεται τῆς εὐτυχίας. Οἱ φιλήδονοι, οἱ ἀκρατεῖς καὶ οἱ ἀκόλαστοι πάσχουν χείρονα τοῦ ἀλκοαλισμοῦ, διότι καὶ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ταχύτερον ἐξαντλοῦνται. Ἐξ αὐτῶν κυρίως στρατολογεῖται ἡ φάλαγξ τῶν *ἀπαισιοδόξων*.

Ὁ Ἀλεξανδρινὸς φιλόσοφος Ἡγησίας ἐκ τῆς Κυρηναϊκῆς Σχολῆς τῆς πρεσβευούσης τὴν ἡδονὴν ὡς τὸ ἄκρον ἀγαθόν, μετέστη εἰς τὴν ἀπαισιοδοξίαν καὶ ἐγένετο ἀρχηγέτης αὐτῆς, διὰ νὰ πιστωθῇ ἐπισημότατα ὅτι ἐκεῖ ἄγει μοιραίως ὁ κόρος τῶν ἡδονῶν. Ὁ φιλόσοφος οὗτος ἀπεκλήθη *Πεισιθάνατος*, διότι ἐδίδασκεν ὅτι τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι ματαιότης καὶ προτιμητέος ὁ θάνατος τῆς ζωῆς· ἐδίδασκε τουτέστι ὅμοια πρὸς τὴν ἄγνωστον αὐτῷ σοφίαν τοῦ Σολομῶντος, ὅστις κεκορεσμένος δόξης καὶ ἡδονῶν εὗρισκε τὰ πάντα μάταια καὶ τὴν «ἡμέραν τοῦ θανάτου ὑπὲρ ἡμέραν γεννήσεως» (Ἐκκλ. Ζ. 9.). Ἐξάπτων ὁ Ἡγησίας τὴν φαντασίαν τῶν ἀκροατῶν δι' ἐντέχνου εἰκονίσεως τῶν ζοφερῶν σκηνῶν τοῦ βίου καὶ συσσωρεύων συμφορὰς ἐπὶ συμφοραῖς ἔραινε διὰ τῶν ρητορικωτέρων ἀνθέων τὴν αὐτοκτονίαν, ἐγκωμιάζων αὐτὴν ὡς τὴν μόνην διέξοδον πρὸς ἀπολύτρωσιν ἐκ τῶν δεινῶν. Τόσον δὲ εἶχε μεταδοθῇ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἡ αὐτοκτονία, ἰδίως μεταξὺ τῶν νέων, ὥστε ὁ Πτολεμαῖος πρὸς ἀποτροπὴν τῆς κολλητικῆς ταύτης ἐπιδημίας διέταξε νὰ κλεισθῇ ἡ Σχολή. Τὸ περίεργον ἦτο ὅτι ὁ αἱρεσιάρχης δὲν ἐνίσχυε διὰ τοῦ παραδείγματος τὴν διδασκαλίαν του, ἀλλ' ἔμενεν ἄτρωτος αὐτὸς μὲ τὴν θεωρίαν του, διὰ νά την βλέπῃ θριαμβεύουσαν ἐμπράκτως εἰς

τὰς τάξεις τῶν ἐξημμένων ὁμιλητῶν του καὶ νὰ χαίρῃ καὶ ἐναβρύνηται εἰς τὴν αἱματηρὰν ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας.

Ὁ Κικέρων ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἡγησίας συνέγραψε καὶ βιβλίον ὁ *Ἀπελπις*, ἔνθα περιεγράφοντο ὅλαι τοῦ βίου αἱ θλίψεις. Τὸ βιβλίον δὲν σῴζεται, ἀλλ᾽ εἶναι ἴσως ἡ μόνη ἀπώλεια ἀρχαίας φιλοσοφικῆς συγγραφῆς, δι᾽ ἣν δὲν πρέπει νὰ λυπηθῶμεν· διότι οὐδὲν ἐκ τούτου ἀπώλεσαν αἱ θλίψεις τοῦ βίου, ἴσως μάλιστα ηὔξησαν καὶ ἐγένοντο ποικιλώτεραι διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου καὶ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ.

Αἱ σωματικαὶ ἡδοναὶ ἐκλήθησαν δικαίως ἀνδραποδώδεις, διότι αἱ πλεῖσται προϋποθέτουσιν ἔλλειψίν τινα, δίψαν, πεῖναν καὶ κατὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως γεννῶνται· ἐκκρούουσι λοιπὸν προϋπάρχουσαν *λύπην* ἤτοι ἔνδειάν τινα ἐν τῷ σώματι καὶ διότι, ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης (Ἠθ. 10-6), ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν ἡδονῶν τούτων οὐδόλως διαφέρει τοῦ ἀρίστου ὁ τυχὼν ἄνθρωπος· «καὶ τὸ ἀνδράποδον αὐτὸ ὁμοίως τῷ ἀρίστῳ ἥδεται».

Οἱ ἐκ τῶν ἡδονῶν τούτων ἀπογοητευμένοι καὶ μετὰ μεγάλας προσδοκίας ἀπαντῶντες τὸ κενόν, εὑρίσκουν τὴν ζωὴν ἀνούσιον καὶ ἀηδῆ, καὶ καταλήγουν μοιραίως εἰς τὴν ἀπαισιοδοξίαν, ἥτις ἐπέρχεται ὡς δικαία τιμωρία εἰς τοὺς ψευδῶς ἀντιλαμβανομένους τὸν βίον.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἄκρα συναντῶνται, φυσικώτατον φαίνεται ὅτι ὁ ἔρως τῶν ἡδονῶν καὶ τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων δίδει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἔρωτα τοῦ *μυστικισμοῦ*. Ὁ μυστικισμὸς εἶναι ἡ περιφρόνησις τῶν γηΐνων καὶ πρώτιστα τοῦ σώματος. Οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἐγκατέλειπον τὰς πόλεις καὶ ἀποσυρόμενοι εἰς ἐρήμους καὶ ἀπροσίτους τόπους ὡς ἀσκηταὶ ἢ μοναχοὶ ᾐσθάνοντο ἐπίσης ἡδονὴν νὰ ταλαιπωρῶσι τὸ σῶμα· διότι ὅσον τοῦτο ἐτυραννεῖτο, τόσον ἡ ψυχὴ των ἐγίνετο καθαρωτέρα καὶ ἀξιωτέρα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀγγέλων. Οὐ μόνον ὁ ἀσκητισμὸς ἐφήρμοζεν ἐμπράκτως καὶ ἐμπειρικῶς τὴν παράδοξον ταύτην περὶ ἡδονῆς ἰδέαν τοῦ μυστικισμοῦ, ἀλλὰ καὶ σχολὴ φιλοσοφικὴ ἠγέρθη ἐπὶ τοιούτων θεμελίων. Ὁ Πλωτῖνος, εἷς τῶν σπουδαιοτέρων ἱδρυτῶν αὐτῆς, ἔλεγεν ὅτι αἰσχύνεται δι᾽ ἓν πρᾶγμα, ὅτι ἔχει ἀκόμη σῶμα (ἐν σώματι εἴη). Δὲν ἠθέλησε νὰ ζωγραφηθῇ οὔτε νὰ στηθῇ

ἀνδριάς του, διότι αὐτὸς ἦτο εἴδωλον ἑαυτοῦ· πρὸς τί νὰ θελήσῃ νὰ γίνῃ εἰδώλου εἴδωλον πολυχρονιώτερον.

Οὕτως οἱ *ἡδονικοὶ* καὶ οἱ μυστικισταὶ δι᾽ ἀντιθέτων ὁδῶν θηρεύοντες τὴν εὐτυχίαν κατέληξαν ἀμφότεροι εἰς τὴν ἀπαισιοδοξίαν, ἢ εἰς τὴν *τραγικὴν κατάραν*· διότι οὕτως ἀπεκάλουν οἱ ἀρχαῖοι τὸ συλλέγειν καὶ σκέπτεσθαι ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν, ὡς λέγει ὁ Πλούταρχος, ὁμιλῶν περὶ πολυπραγμοσύνης καὶ παραθέτει προσφυῶς τὸν στίχον

«Ὅλοιο θνητῶν ἐκλέγων συμφοράς».

Ἐν Κων/πόλει ΓΕΩΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ
Δικηγόρος.

ΤΙ ΕΙΣΑΙ

Τί εἶσαι; Εἶσαι νεᾶνις, δηλαδὴ εἶσαι ἄνθος ἐφήμερον τοῦ ἀγροῦ, εἶσαι χρυσαλλὶς τῶν λειμώνων, εἶσαι πρωϊνὴ τοῦ ἔαρος δρόσος, ἓν νεφύδριον, μία ἀστραπή, εἷς κεραυνός!...

Εἶσαι τὸ ᾄσμα τῆς ἀηδόνος, ὁ ἔρως τῆς τρυγόνος, ἡ αὐταπαρνησία τῆς μητρός, ὁ λεπτὸς καὶ μυστηριώδης τῶν φύλλων ψίθυρος, ἡ λεπτὴ καὶ μυροβόλος τοῦ ζεφύρου πνοή, μειδίαμα τῆς φύσεως, γλυκὺ καὶ ἀθῷον τοῦ κύκνου παράπονον, τὸ ἡδὺ τοῦ ρυακίου κελάρυσμα, ὁ θωπευτικὸς τοῦ κύματος φλοῖσβος, ἡ ἀνατολὴ τῆς σελήνης, ἡ δύσις τοῦ ἡλίου.

Εἶσαι ἔρως, ποίησις, θρησκεία, προσευχή, εἶσαι ἄγγελος, εἶσαι Θεός!... Εἶσαι δόλος, ἀπάτη, πονηρία, μοχθηρία, κρημνός, βάραθρον, καταστροφή, κόλασις, δαίμων· εἶσαι τὸ πᾶν!... εἶσαι μηδέν!...

ΑΔΑΜ ΚΑΙ ΕΥ̓Α ΚΑΤΑ ΤΟΥ̓Σ ΙΝΔΟΥ̓Σ

Ὡς ὀλίγοι βεβαίως θὰ γνωρίζωσιν, αἱ ἱεραὶ τῶν Ἰνδῶν βίβλοι χρονολογοῦνται ἀπὸ 15,000 ἐτῶν, τινὲς μάλιστα καὶ 60,000.

Καὶ ἐπειδὴ ἐν γένει μὲν ἡ περὶ γενέσεως διδασκαλία αὐτῶν, ἰδίᾳ δὲ ἡ περὶ τῶν πρωτοπλάστων, τῆς παρακοῆς καὶ τιμωρίας αὐτῶν παράδοσις προξενεῖ τῷ ἀναγινώσκοντι βαθεῖαν ἐντύπωσιν, διότι συμφωνοῦσα τῇ φύσει, εἶναι πλήρης φιλοσοφίας καὶ ποιήσεως, διὰ τοῦτο σκόπιμον ἐκρίναμεν νὰ γνωρίσωμεν, τό γ᾽ ἐφ᾽ ἡμῖν, τοῖς κυρίοις ἀναγνώσταις τὴν περὶ τῶν πρώτων ἀνθρώπων παράδοσιν τῶν Ἰνδῶν.

Ἰδοὺ δὲ πῶς διηγεῖται αὐτὴ ἡ ἰνδικὴ Βίβλος Γενέσεως (Ρὶγ-Βέδα), κατὰ τὰ Πνευματιστικὰ Φαινόμενα Δομίνου.

«Ἡ γῆ ἦτο ἀνθοστόλιστος· ὁ ἥλιος εἰς τὸ ζενὶθ τῆς δόξης καὶ μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ μεσουρανῶν ἐξέπεμπε τὰς θωπευτικὰς καὶ ζωογόνους αὐτοῦ ἀκτῖνας πρὸς τὴν προστατευομένην αὐτοῦ φίλην, τὴν γῆν. Οἱ θαλεροὶ τῶν δένδρων κλάδοι προσήγγιζον τὸ χλοερὸν ἔδαφος καμπτόμενοι ὑπὸ τὸ βάρος ὡραίων καὶ εὐχύμων καρπῶν. Ἐκ τῶν ζῴων, ἄλλα μὲν ἔπαιζον ἐπὶ τῆς παχείας χλόης, ἄλλα ἔβοσκον, ἄλλα ἀνεπαύοντο ἐξηπλωμένα ὑπὸ τὰ βαθύσκια καὶ μυστηριωδῶς μεγαλοπρεπῆ δάση, ἐπὶ τῶν δένδρων τῶν ὁποίων τὰ ποικιλόχρωμα πτηνὰ ἐκελάδουν ὑμνοῦντα τὴν πανσοφίαν, παντοδυναμίαν καὶ προνοητικότητα τοῦ Πλάστου. Οἱ λευκοὶ (καὶ ἦσαν λευκοὶ φαίνεται τότε) ἐλέφαντες διεσκέδαζον ὡς ἀθῷα νήπια ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν γιγαντιωδῶν καὶ γραφικῶν δασῶν . . . . .

«Καὶ ἐπέστη ἡ στιγμή, εἶπεν ὁ Βράχμα, νὰ πλάσω τὸν ἄνθρωπον πρὸς συνοικισμὸν τῆς γῆς». Ταῦτα εἰπὼν ἔλαβεν ἐκ τῆς

μεγάλης ψυχῆς – τῆς καθαρᾶς οὐσίας – ἓν σπέρμα ζωῆς, ἐνεψύχωσε δι᾽ αὐτοῦ δύο σώματα—ἄρσεν καὶ θῆλυ—κατάλληλα δηλαδὴ πρὸς παραγωγὴν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ «Ἀχὰν-κάρα», τὴν συνείδησιν δηλονότι καὶ τὸν λόγον, δι᾽ ὧν κατέστησαν ἀνώτεροι τῶν μέχρι τότε πεπλασμένων, ἀλλὰ ὑποδεέστεροι τῶν Δεβάς (κατωτέρων θεῶν).

«Καὶ τὸν μὲν ἄνδρα διακρίνας διὰ νὴν ἰσχύν, τὴν μεγαλοπρέπειαν, οὐ μὴν δ᾽ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπότομον τοῦ χαρακτῆρος, ὠνόμασεν Ἄδιμα (σάνσκρ. = ὁ πρῶτος ἄνθρωπος), τὴν δὲ γυναῖκα κατὰ τὴν χάριν, τὴν γλυκύτητα καὶ ὡραιότητα τῆς τε ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ὠνόμασεν Εὔαν (σανσκρ.=συμπλήρωμα ζωῆς).

«Ὥρισεν ὁ Κύριος πρὸς κατοικίαν τοῦ Ἄδιμα καὶ τῆς Εὔας τὴν νῆσον Κεϋλάνην καὶ εἶπεν αὐτοῖς: «Αὐξάνεσθε καθ᾽ ὁμοίωσιν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς αἰῶνας αἰώνων μέχρις οὗ ἐπανέλθητε πρός με. Ἐγὼ ὁ Κύριος τοῦ παντὸς σᾶς ἔπλασα, ἵνα με δοξάζητε καθ᾽ ὅλην τὴν ζωήν σας· οἱ εἰς ἐμὲ πιστεύοντες θὰ συμμετάσχωσιν ἐν τέλει τῆς αἰωνίου εὐδαιμονίας. Διδάξατε τοῦτο τὰ τέκνα σας· μετ᾽ αὐτῶν ἔσομαι, ἐν ὅσῳ θὰ προφέρωσι τὸ ὄνομά μου. Πληθύνεσθε ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης νήσου, ἔνθα εὑρηται πᾶν τὸ χρειῶδες· ὅταν δὲ τὰ τέκνα σας πληθυνθῶσιν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ διατρέφωνται ἐξ αὐτῆς, τότε ἂς μ᾽ ἐρωτήσωσιν, ὅπως γνωρίσω αὐτοῖς τὴν θέλησίν μου».

Ὁ Ἄδιμα καὶ ἡ Εὔα ἔζησαν ἐπί τινα χρόνον ἐν πλήρει εὐδαιμονίᾳ.... Ἀλλ᾽ ἡμέραν τινὰ ἀόριστος ἀνησυχία κατέλαβεν αὐτούς. Ὁ ἄρχων τοῦ Ρακχαζὰς—τοῦ πονηροῦ πνεύματος—ζηλοτυπήσας τὴν τοιαύτην των εὐτυχίαν ἐνέπνευσεν αὐτοῖς ἀγνώστους ἐπιθυμίας....

— Ἂς περιηγηθῶμεν τὴν νῆσον, εἶπεν ἡμέραν τινὰ ὁ Ἄδιμα εἰς τὴν σύντροφόν του, καὶ ἴδωμεν μήτοι ὑπάρχῃ ἕτερόν τι μέρος ὡραιότερον.

Ἡ Εὔα ἠκολούθησε τὸν σύντροφόν της ἐκ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς ἀγάπης κινουμένη. Περιεπλανήθησαν ἡμέρας καὶ νύκτας.... Ἀλλ᾽ ὅσῳ προέβαινον, ἡ νεαρὰ γυνὴ κατελαμβάνετο ὑπὸ φρίκης ἀνεξηγήτου, ὑπό τινος φόβου ἀλλοκότου.

— Ἄδιμα, ἔλεγε μετὰ τρυφερότητος ἅμα καὶ συστολῆς, μὴ προ-

χωρήσωμεν περαιτέρω· φοβοῦμαι, τρέμω ἀναλογιζομένη ὅτι παρακούομεν τὸν Κύριον ἐγκαταλιπόντες τὸ ὁρισθὲν ἡμῖν πρὸς κατοικίαν μέρος.

— Μὴ φοβοῦ, ἀπεκρίθη ὁ Ἄδιμα ξηρῶς καὶ τραχέως· δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀκατοικησίμου ταύτης γῆς, περὶ ἧς μᾶς ὡμίλησε.... ἀκολούθει μοι.... Καὶ ἐξηκολούθησαν βαδίζοντες.

Ἀφοῦ ἐβάδισαν ἐφ' ἱκανόν, τέλος ἔφθασαν εἰς τὸ ἄκρον τῆς νήσου. Ἔκπληκτοι εἶδον ἐνώπιον αὐτῶν θάλασσαν μικρᾶς ἐκτάσεως, πέραν δ' αὐτῆς ἀπέραντον γῆν· στενόν τι ἐκ σκοπέλων πέρασμα συνήνου πρὸς τὴν ἄγνωστον ἤπειρον.

Οἱ δύο ὁδοιπόροι ἔμειναν ἔκθαμβοι πρὸ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς γραφικότητος αὐτῆς. Ἐφαίνετο κεκαλυμμένη ὑπὸ μεγάλων δένδρων καμπτομένων ὑπὸ τὸ βάρος μεγάλων καρπῶν· κάτωθεν αὐτῶν ἐξετείνετο παχεῖα χλόη προσδίδουσα νέα θέλγητρα εἰς τὴν ὅλην τῆς νήσου θαυμασίαν καλλονήν. Ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων καὶ ἐν τοῖς φυλλώμασιν ἐπτερύγιζον ποικιλόχρωμα πτηνὰ ᾄδοντα τόσον ἡδέως καὶ περιπαθῶς, ὥστε ἡ Εὔα μὲ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἄδιμα συγκινηθεῖσα.

— Ὦ! τί ὡραῖα πράγματα! ἐφώνησεν ὁ Ἄδιμα· τί ὡραίους καρποὺς ἀποφέρουν τὰ δένδρα ἐκεῖνα! Ἄγωμεν, γευθῶμεν καὶ ἐξ αὐτῶν· ἂν δ' ὁ νέος τόπος φανῇ προτιμότερος, τότε ἂς σκηνώσωμεν ἐκεῖ.

Ἡ Εὔα καὶ πάλιν τρέμουσα καὶ ὀλοφυρομένη παρεκάλει τὸν Ἄδιμα νὰ μὴ πράξωσί τι δυνάμενον νὰ παροργίσῃ τὸν Κύριον, νὰ ἐπιστρέψωσι δὲ ἀμέσως εἰς τὴν κατοικίαν των.

— Δὲν εἴμεθα καλὰ εἰς τοῦτο τὸ μέρος; ἔλεγε περιπτυσσομένη περιπαθῶς τὸν ἄκαμπτον σύζυγόν της· ἔχομεν ὕδωρ διαυγές, καρποὺς γλυκυτάτους καὶ τόσα ἄλλα ἀγαθά· πρὸς τί νὰ ζητῶμεν ἄλλο μέρος;

— Αἴ! καλά· θὰ ἐπανέλθωμεν, εἶπεν ὁ Ἄδιμα· τί κακὸν δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐπισκέψεως ἑνὸς τόπου ἀγνώστου;

Καὶ ἐπλησίασε πρὸς τοὺς σκοπέλους. Ἡ Εὔα ἠκολούθησε τρέμουσα, ὁ δὲ Ἄδιμα λαβὼν αὐτὴν ἐπ' ὤμων διεπέρασε τὸ στενόν...

Ἠκούσθη τότε κρότος τρομερός, θόρυβος φρικαλέος, βοὴ καταχθονία· ἐν ἀκαρεῖ δὲ δένδρα, ἄνθη, καρποί, πτηνὰ καὶ πᾶν ὅ τι

παρετήρουν εἰς τὸ ἀντιπέραν ἐξηφανίσθη· οἱ σκόπελοι δι' ὧν εἶχον διαβῆ κατεποντίσθησαν· μόνον βράχοι τινὲς ὀξεῖς ἐναπέμειναν πρὸς ὑπόμνησιν τοῦ παρὰ τῆς θείας ὀργῆς καταστραφέντος περάσματος· οἱ βράχοι οὗτοι καὶ σήμερον εἶναι γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Παλὰν Ἄδιμα (=γέφυρα τοῦ Ἄδιμα).

Ὁ Ἄδιμα τότε πεσὼν πρηνὴς ἐπὶ τῆς ἄμμου ἔκλαιε καὶ ὠδύρετο· ἡ Εὔα πλησιάσασα τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ—Μὴ ὀδύρου, ψυχή μου, τῷ εἶπεν· ἂς παρακαλέσωμεν μᾶλλον τὸν Κύριον, ὅστις ἐν τῇ μακροθυμίᾳ του θὰ μᾶς συγχωρήσῃ.

Ἐνῷ δὲ ἡ Εὔα οὕτως ὡμίλει, ἠκούσθη φωνὴ ἐκ νεφέλης λέγουσα: «Γύναι! σὺ δὲν ἥμαρτες ἢ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸν σύζυγον, ὃν ἐνετειλάμην σοι ν' ἀγαπᾷς. Ἤλπισας ἐπ' ἐμέ· σοὶ συγχωρῶ καὶ αὐτῷ δ' ἐπίσης ἕνεκα σοῦ. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἐπανέλθητε πλέον εἰς τὸν τερπνὸν ἐκεῖνον τόπον, τὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν ὑμῶν ὁρισθέντα. Ἕνεκα τῆς παρακοῆς καὶ τοῦ σφάλματος ὑμῶν θὰ δεσπόσῃ ἐπὶ τῆς γῆς τὸ πονηρὸν πνεῦμα.... Τὰ τέκνα σας θὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ καλλιεργῶσι τὴν γῆν· θὰ γίνωσι πονηρά, θά με λησμονήσωσι.... Καὶ ὅμως θὰ πέμψω τὸν Βισνοῦ, ὅπως ἐν κόλπῳ γυναικὸς ἐνσαρκωθείς, φέρῃ εἰς ἅπαντας τὴν ἐλπίδα τῆς εἰς ἄλλην ζωὴν ἀμοιβῆς καὶ τὸ μέσον τῆς διὰ τῆς ἱερᾶς προσευχῆς ἐντεύξεως ἀνακουφίσεως τῶν δεινῶν». (Ραμαστάριαρ σχολιαστὴς καὶ ποιητὴς Ἰνδός).

Τοιαύτη περίπου ἡ περὶ τῶν πρωτοπλάστων διδασκαλία τῶν Ἰνδῶν· μεγάλη βεβαίως ἡ διαφορὰ τοῦ πνεύματος τῶν ἱερῶν βίβλων ὡς πρὸς τὰ περὶ Ἀδὰμ καὶ Εὔας.

Κατὰ τὴν ἰνδικὴν ὁ Ἄδιμα παρακούσας τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτήσας, ἠνάγκασε καὶ τὴν Εὔαν ἑκοῦσαν ἄκουσαν νὰ ἁμαρτήσῃ· ἀλλ' ἐλπίσασα αὕτη ἐπὶ τὴν θείαν ἀγαθότητα ἔτυχεν ἀφέσεως, ἐξ αἰτίας δὲ ταύτης καὶ ὁ πλεσνέκτης σύντροφός της. Ὁ δὲ Σωτὴρ θὰ ἐγεννᾶτο ἐκ γυναικὸς πρὸς ἀμοιβὴν τῆς Εὔας.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑβραϊκήν, ἡ Εὔα ἐν τῷ παραδείσῳ φαγοῦσα κατὰ προτροπὴν τοῦ διαβόλου, μεταμορφωθέντος εἰς ὄφιν, τὸν ἀπηγορευμένον καρπόν, κατέπεισε καὶ τὸν Ἀδὰμ νὰ φάγῃ ἐκ τούτου· ὡς τιμωρίαν δὲ ὁ Θεὸς ἐπέβαλεν, εἰς μὲν τὸν ἄνδρα μὲ τὸν ἱδρῶτα τοῦ προσώπου του νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον του—τὴν ὑγιεινὴν

δηλονότι ἐργασίαν — εἰς δὲ τὴν Εὔαν μὲ πόνους καὶ μὲ λύπας νὰ γεννᾷ τὰ τέκνα της, ὅπερ κατὰ τοὺς κριτικούς, ἐλέγχει ἀδαημοσύνην φυσιολογίας. Ἂν δὲν ἡμάρτανεν ἡ γυνή, δὲν θὰ ἐγέννα ἐν ὀδύνῃ; Ἀλλὰ τοῦτο ἀνατομικῶς εἶναι ἀδύνατον. Μήτοι μετὰ τὴν παρακοὴν μετεβλήθη ὁ ἐσωτερικὸς τῆς γυναικὸς ὀργανισμός;[1]

Ναὶ μὲν σέβομαι τὸ κῦρος καὶ τὴν αὐθεντείαν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀλλὰ πολλάκις διηρώτησα ἐμαυτόν, ἆρά γε μήπως ὁ Ἀδὰμ ἡμάρτησε καὶ ὄχι ἡ Εὔα; μήπως ὁ ἀνὴρ εἶναι ἡ αἰτία ὅλων τῶν δεινῶν καὶ δυστυχιῶν μας καὶ ὄχι ἡ γυνή; Καὶ ἐσκέφθην καὶ ἐβασάνισα τὸ λογικόν μου καί, ὁμολογῶ τὴν ἀβελτηρίαν μου, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἀτομικῶν μου σκέψεων ἀπέβη εἰς βάρος τοῦ ὁμοφύλου μου καὶ ὑπὲρ τοῦ ὡραίου φύλου· κατεδίκασα τὸν Ἀδὰμ — ἐρήμην ὅμως — καὶ ἠθῴωσα τὴν Εὔαν!...

Διότι, πῶς θέλετε, κατὰ τοὺς Ἑβραίους, ἡ γυνή — ἥτις κατὰ τὸν Larcher εἶναι τὸ κάλλιστον τῶν ἐπὶ τῆς γῆς δημιουργημάτων — ἐν τῇ ψυχῇ τῆς ὁποίας ἐνέκλεισεν ὁ Πανάγαθος ἅπαν τὸ κάλλος, τὴν ἁβρότητα, τὴν εὐαισθησίαν, τὴν γλυκύτητα, τὴν ἀθῳότητα, τὴν ἀδυναμίαν, τῆς ὁποίας μόνη εὐτυχία εἶναι νὰ ὑπείκῃ εἰς τὸν ἄνδρα, καθ' ὃ ἀπαύγασμα αὐτοῦ, νὰ βοηθῇ αὐτόν, διὰ τῆς παρηγορίας της, ν' ἀνακουφίζῃ τὰς θλίψεις αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς τρυφερότητος τῶν αἰσθημάτων της νὰ γλυκαίνῃ τὰς πικρίας τῆς δυστυχίας του, πῶς θέλετε λοιπὸν τὸ γλυκὺ τοῦτο καὶ μειλίχιον πλάσμα, ὁ ἄγγελος ἐπὶ τῆς γῆς, νὰ ἐπιβληθῇ, νὰ ἐξαπατήσῃ καὶ νὰ παρασύρῃ εἰς τὴν ἁμαρτίαν τὸ ἔμβλημα τῆς ἰσχύος καὶ τῆς περιουσίας, τῆς τραχύτητος, τὸν ἄνδρα; Αὐτὴν τὴν βλασφημίαν — καὶ εἶναι ὕβρις κατὰ τοῦ Θεοῦ ἡ συκοφαντία κατὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ πλασθέντος ἀκάκου καὶ ἀθῴου πλάσματος — ὁμιλῶ περὶ γυναικῶν καὶ ὄχι τεράτων — μόνον κακοῦργος διάνοια Φαρισαίου ἢ Γραμματέως ἠδύνατο νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ ἐπιρρίψῃ ἐπὶ τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς ἅπαν τὸ αἶσχος τοῦ ἀνδρός.

Ἂν ἡ γυνὴ ἦτο ἡ ἁμαρτήσασα, ἔπρεπεν εὐθὺς ἀμέσως, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ παραδείσου ἔξωσίν της νὰ φονεύσῃ τὸν ἀδελφὸν ἢ τὴν ἀδελφήν της, καὶ ὄχι ὁ ἀνήρ (Κάϊν καὶ Ἄβελ).

1. Ἴδε Πνευματιστικὰ φαινόμενα Δομίνου.

Ἡ γυνὴ ἔπρεπε νὰ διανοηθῇ τὸν φόνον ἢ τὴν πώλησιν τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ ὄχι ὁ ἀνήρ (Ἰωσὴφ καὶ 12 ἀδελφοί του).

Ἡ γυνὴ ἐπὶ τέλους ἔπρεπε νὰ προδώσῃ τὸν Θεάνθρωπον καὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν σταυρικὸν Αὐτοῦ θάνατον καὶ ὄχι ὁ ἀνήρ (Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης).

Ἀφοῦ ἡ γυνὴ ἦτο καθόλου ἁμαρτωλὴ καὶ ἀποφευκτέα, ἐξ ἀνδρὸς ἔπρεπεν (ἂν ἦτο δυνατὸν μεταβαλλομένου καταλλήλως τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ, καθώς, κατὰ τοὺς Ἑβραίους, μετεβλήθη ὁ τῆς Εὔας μετὰ τὴν παρακοήν, δι' ἣν κατεδικάσθη νὰ τίκτῃ ἐν ὀδύνῃ) νὰ γεννηθῇ (!) ὁ ἐνσαρκωθεὶς Σωτὴρ καὶ ὄχι ἐκ γυναικός, καὶ τόσα ἄλλα· ἀλλά, οὐδὲν τούτων συνέβη. Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη, ὑπῆρξε καὶ θὰ ὑπάρχῃ ἀγνή, ἀθῴα, θεοσεβὴς καὶ πραεῖα.

Ὁ ἀνὴρ δὲ εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις παρακούσας ἡμάρτησεν, ἐκεῖνος, ὅστις ἐφόνευσε τὸν ἀδελφόν του, ἐκεῖνος, ὅστις προύδωσε τὸν Σωτῆρα καὶ Θεόν του, αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἐπινοεῖ, πρωτοστατεῖ καὶ διαπράττει τὰ φρικωδέστερα κακουργήματα. Ἐὰν δὲ γυνή τις διαπράξῃ τοιοῦτό τι, ὁ ἀνὴρ ἔχει ταύτην ἐθίσει καὶ διαπαιδαγωγήσει πρὸς τοῦτο, συχνότατα μάλιστα ὁ ἀνὴρ τὴν ὠθεῖ καὶ τὴν ἐξαναγκάζει πρὸς τὸ ἐγκληματεῖν.

Δύναται ὁ ἀνήρ, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοφίλου, νὰ εἴπῃ πρὸς τὴν γυναῖκα «ἐκ γυναικὸς ἐρρύη τὰ φαῦλα», ἀλλ' ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ ἡ γυνή, ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Εἰκασίας, ν' ἀποστομώσῃ τὸν ἐγωϊσμὸν αὐτοκράτορος λέγουσα: «ἀλλὰ καὶ ἐκ γυναικὸς πηγάζει τὰ κρείττονα».

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

— Νὰ σοῦ 'πῶ πολὺ περιποιεῖσαι τὴν Μαρίαν (τὴν ὑπηρέτριάν των).
— Αὐτὸς εἶναι ἰδικός μου λογαριασμός.
— Μὰ ὁ τρόπος σου αὐτὸς τὴν ἐκθέτει.
— Αὐτὸς εἶναι ἰδικός της λογαριασμός.
— Μὰ ἔτσι μὲ ἀναγκάζεις νὰ σκεφθῶ περὶ διαζυγίου.
— Αὐτὸς εἶναι ἰδικός σου λογαριασμός.

ΔΕΝ ΤΗΝ ΕΙΔΑ

Δέν την ηὗρα κ᾽ ἡ ἥβη μου σβήνει
δέν την ηὗρα τὴν κόρην ἀκόμα·
ὅσας εἶδα, δὲν ἦτο ἐκείνη
τ᾽ οὐρανοῦ δὲν ἀφῆκε τὸ δῶμα.

⁂

Ὦ, συχνὰ εἰς νεάνιδος θέαν
«εἶν᾽ αὐτή!», ἡ ψυχή μου ἐφώνει,
καὶ σιγῶν ἐθεώρουν τὴν νέαν,
εὐλαβῶς κλίνων κάτω τὸ γόνυ.

⁂

Τῆς ψυχῆς μου τὸ ὄναρ εἰς σχῆμα
νέας κόρης δὲν εἶδον... καὶ φθάνει
τὸ φθονόπωρον, φθάνει τὸ μνῆμα
καὶ αὐτή, καὶ αὐτὴ δὲν ἐφάνη.

⁂

Ἀλλὰ φεῦ! μετ᾽ ὀλίγον δακρύων,
καὶ ὠχρὸς ὡς χειμῶνος σελήνη
μὲ λυγμὸν εἰς τὰ χείλη παιδίων
ἀνεχώρουν — δὲν ἦτο ἐκείνη!

⁂

Ὄχι, ὄχι· σκιαὶ ἦσαν πλάνης
ὅσας εἶδον ὀνείρου μου θείου.
Δὲν ἐφάνης, ποτὲ δὲν ἐφάνης,
ἐρωμένη ἀγνοῦ ἐνυπνίου...

Αχ. Παρασχος

ΕΓΩΪΣΜΟΣ-ΑΛΤΡΟΥΪΣΜΟΣ

Μηνᾶς Αὐθεντόπουλος
Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους **Σχολῇ**.

Δίδυμοι αὗται ἔννοιαι, αἱ ὁποῖαι λεκτικῶς φαίνονται οὐ μόνον ξενίζουσαι, ἀλλά πως καὶ νεωτεριστικαί, ὡς συρμικά τινα περὶ τὴν ἀμφίεσιν φαινόμενα. Οὐδὲν ἧττον ἡ σπερματικὴ αὐτῶν πρωτογένεια εἶναι πολὺ παλαιά, οὐδ᾽ ἐκυοφορήθησαν κατὰ τοὺς νεωτέρους τὸ πρῶτον χρόνους ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ.

Πόσον ὅμως παραξενευόμεθα καὶ οἱ λόγιοι κατ᾽ ἀρχὰς ἐπὶ τῷ ἀκούσματι ξένου τινός, ἔστω καὶ ἐπιστημονικοῦ ὅρου, ἀλλὰ καὶ πόσον ἀναποδράστως ἐπιβάλλεται ἔπειτα σὺν τῷ χρόνῳ ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἡ γενική. Δὲν παρῆλθεν ἴσως δεκαετία ἔτι, ἀφ᾽ ἧς

ἠκούσθη ἢ καὶ ἐγράφη παρ᾽ ἡμῖν τὸ πρῶτον ὁ ὑπερόριος *ἀλτρουϊσμός*, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ξενότροπον ἐπίσης, ἀλλ᾽ ἀπὸ πολλοῦ γνώριμον *ἐγωϊσμόν*, τοῦ ὁποίου μάλιστα καὶ τὴν σημασίαν μετεβάλομεν λογικώτατα ἐν τῇ κοινῇ γλώσσῃ, καταστήσαντες αὐτὸν ταὐτόσημον πρὸς τὴν *οἴησιν*, ἐπειδὴ βέβαια ὁ ὑπερτιμῶν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀξίαν καὶ ὑποτιμῶν τὴν τῶν ἄλλων περιαυτολογεῖ ἐκ συστήματος, οὐδὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θὰ καταντήσῃ ὅλος ὁ κόσμος νὰ χρησιμοποιῇ ὁμιλῶν καὶ γράφων ἀμφοτέρους τοὺς ὅρους, ἀνταποκρινόμενος πρὸς τὸ ὁλονὲν διαμορφούμενον γλωσσικόν του συναίσθημα.

Οὐχὶ λοιπὸν τὴν λεκτικὴν κυρίως, ἀλλὰ τὴν ψυχολογικὴν τῶν ὅρων ἑρμηνείαν θὰ παρακολουθήσωμεν ἱστορικῶς ἐξ ἀναγνωστικῶν ἐντυπώσεων τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας φιλοσοφίας, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπαναλάβωμεν συντόμως ὅσα πάντες περίπου γνωρίζομεν περὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ, διὰ νὰ κατανοηθῶσιν ἀσφαλέστερον τὰ τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ ὡς ἐξ ἐναντιότητος.

Ἐγωϊσμὸν λέγοντες σήμερον ἐννοοῦμεν κοινῶς τὴν φίλαυτον ἰδιοτέλειαν, δι᾽ ἧς τοιαύτη δίδεται εἰς τὸ βουλητικὸν διεύθυνσις, ὥστε δι᾽ αὐτῆς ἐπικρατοῦσιν ἐκεῖνα τὰ ψυχικὰ ἐλατήρια παρὰ τῷ πράττοντι, ἅτινα ἀφορῶσιν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἠθικὸν ἢ ὑλικὸν συμφέρον καὶ μόνον. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἐγωϊστικὴ διάθεσις παρίσταται ὑπὸ ποικιλωτάτας μορφὰς καὶ διὰ τοῦτο κρύπτεται ὑπὸ προσχήματα παντοῖα καὶ παραγνωρίζεται ὑπὸ τῶν ἀπείρων ἀνθρώπων καὶ μάλιστα τῶν νέων πολλαχῶς, διότι ἐγωϊστὴς εἶναι καὶ ὁ προστυχώτατος φιλήδονος ἢ φιλάργυρος, ὅσον καὶ ὁ κουφότατος φιλόδοξος ἢ σπάταλος. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἀληθεύει μέχρι τινὸς ὅτι ἐφ᾽ ὅσον ἡ ἐγωϊστικὴ ὁρμὴ ἐκδηλοῦται κατὰ τὴν πλήρωσιν ἀναγκῶν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐπιβαλλομένων οὐδὲν ἔχει τὸ ἐπιλήψιμον, τότε δὲ μόνον καταντᾷ ἀνήθικος ἢ μᾶλλον ἀποτελεῖ πάσης ἀνηθικότητος τὴν πηγήν, ὅταν παραγκωνίζῃ ὡς ἀγρία ὁρμὴ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἠθικῆς βουλήσεως καὶ κωφεύῃ εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς συνειδήσεως.

Τοιαύτη εἶναι σήμερον ἡ εὐρυτέρα σημασία τοῦ ἐγωϊσμοῦ· ἐν δὲ τῷ παρελθόντι βλέπομεν ὅτι δι᾽ ὅλης τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος διήκει ἀπαραγνώριστος ἡ ἐγωϊστικὴ ἀρχὴ τοῦ *εὐδαιμονισμοῦ*,

Σοφισταὶ δὲ καὶ Κυνικοὶ ἐδίδαξαν ἀπροκαλύπτως ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου διαφαίνεται ἐν τῇ κλίσει του πρὸς κτῆσιν ὡς πλείστων ἰδίων ἀγαθῶν. Τὰ διδάγματα ταῦτα ἀνέπτυξαν ἐπὶ τὸ ἰδιοτελέστερον οἱ Ἐπικούρειοι ὡς ἡ δ ο ν ι κ ο ί, μὴ δὲ νομίσῃ τις ὅτι ἀπεκηρύχθησαν ὑπὸ τῆς νεωτέρας φιλοσοφίας, ἡ ὁποία μάλιστα προέβη καὶ εἰς τολμηροτέρους ἰσχυρισμούς, δογματίσασα ἀπεριφράστως ὅτι καὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἠθικὴ προῆλθον ἐκ τῆς πρὸς αὐτοσυντήρησιν ὁρμῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς βιοτικῆς πάντων ἡμῶν ἀλληλεγγύης. Οὐδενὸς δεύτερος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν νομικῶν ἐπιστημῶν, ὁ Γέριγκ εὗρισκε τὴν ῥίζαν τοῦ δικαίου ἐν τῷ ἐγωϊσμῷ αὐτῆς τῆς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων. Ὁ φρόνιμος, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸς ἅμα ἄνθρωπος, ἔλεγεν ὁ Σπινώζα, ἐπιδιώκει τὴν ἐξασφάλισιν τῶν γενικῶν αὐτοῦ συμφερόντων, ὧν τὸ σύνολον ἀποτελεῖ τὸ ἐγώ του, δὲν πράττει ὅμως ποτὲ τοῦτο ἐπὶ ζημίᾳ τῆς εὐτυχίας τοῦ ἄλλου. Τοιαύτην εὐγενῆ ἀντίληψιν τῆς αὐτοσυντηρήσεως ἐδίδαξε καὶ ὁ ἐκ Καινιξβέργης φιλόσοφος, διαρρήδην δηλώσας ὅτι τὸ ῥιζικὸν αἴτιον τῆς κοινωνικῆς κακοδαιμονίας ἔγκειται εἰς τὴν ἐνστιγματικὴν τοῦ κατὰ φύσιν ἀνθρώπου διάθεσιν, ἰδιοτελῶς πάντοτε σκεπτομένου. Φύσει ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐγωϊστής, καὶ ἂν δὲν περιορισθῇ διὰ τῆς ἀνατροφῆς, τὰ πάντα θέλει νὰ στρέψῃ πρὸς τὸ συμφέρον του καὶ οὐδὲν οὐδαμοῦ εὑρίσκει ὄφελος, εἰμὴ ὅπου μόνον βλέπει τὸ ἴδιόν του κέρδος. Ἡ γνώμη τοῦ Σοπεγχάουερ δὲν διαφέρει τῆς τοῦ Κάντ, ἀφοῦ ὄχι μόνον παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ζῷα διαβλέπει ὁ ἀπαισιόδοξος φιλόσοφος τὸν ἐγωϊσμὸν καὶ θεωρεῖ αὐτὸν ὡς τὸ κυριώτατον ἐλατήριον τῆς ὁρμῆς των πρὸς σωτηρίαν τῆς ὑπάρξεως καὶ πρὸς προβιβασμὸν τῆς εὐτυχίας των. Σύγχρονοι μάλιστα φιλόσοφοι κατήντησαν εἰς τὸν ἀτομιστικὸν ἐν τῇ ἠθικῇ ἰσχυρισμόν, καθ᾽ ὃν τὸ ἀνθρώπινον ἐγὼ εἶναι αὐταρχικώτατον, ἐν ἑαυτῷ καὶ μόνῳ ἀναγνωρίζον καὶ παραδεχόμενον ἀξίαν, χρησιμοποιοῦν δὲ πᾶν, εἰς ὅ,τι αὐτὸ ἀποδίδει οἱανδήποτε ἀξίαν, μεταχειριζόμενον τὸν κόσμον πρὸς ἴδιον ἑκάστοτε σκοπὸν καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐκπληροῦν καθῆκον εἰμὴ τὸ πρὸς ἑαυτό. Κατ᾽ ἄλλους πάλιν ὁ ἐγωϊσμὸς δὲν παρουσιάζεται ἕτοιμος ὑπὸ τῆς φύσεως, δὲν εἶναι δηλαδὴ ἔμφυτος, ἀλλ᾽ ἀποδεικνύεται γέννημα ἐκφυλισμοῦ καὶ διαφθορᾶς, διότι ὁ καλὴν ἔχων

ἀνατροφὴν ὑποθάλπει ἐν τῇ ψυχῇ του ὡς ἀντίρροπον τὸν ἀλτρουϊσμόν, καὶ δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ ἰδιοτελὴς ἀπολύτως ἄνθρωπος, ἀλλὰ σχετικῶς, ἡ ἀναλογία δὲ μεταξὺ τοῦ ποικίλλοντος βαθμοῦ τοῦ ἐγωϊσμοῦ παρ' ἑκάστῳ ρυθμίζεται ὑφ' ἑκάστης αὐτοῦ πράξεως, ἥτις κατὰ τοσοῦτον εἶναι ἐγωϊστική, καθ' ὅσον ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐγώ.

Κατὰ ταῦτα ἄρα ἰσοφαρίζει ποσοτικῶς ὁ ἐγωϊσμὸς πρὸς τὸν ἀλτρουϊσμὸν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ, ἴδωμεν δὲ τώρα τὴν προέλευσιν καὶ τὸν γνήσιον χαρακτῆρα τοῦ τελευταίου τούτου.

Ἡ λέξις *ἀλτρουϊσμὸς* ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ λατινικοῦ alter (=ἕτερος, ὁ ἄλλος), ἀντιτίθεται δὲ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων μόνον πρὸς τὴν **ἰδιοτέλειαν** καὶ σημαίνει τὴν ἀφιλοκέρδειαν, τὴν ἄκραν ἐλευθεριότητα καὶ ἰδίᾳ τὴν χάριν τοῦ συμφέροντος τῶν ἄλλων ἐνέργειαν, φροντίδα καὶ σκέψιν, τὴν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ἐν πνεύματι χριστιανικῷ αὐτοθυσίαν.

Ὑπετύπωσε δὲ σαφῶς τὴν ἠθικὴν τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ ἀρχὴν ὁ Σενέκας ἐν τῇ ἀρχαιότητι, πρῶτος εἰπὼν ἀποφθεγματικῶς ὅτι «*ὁ ἄνθρωπος κατ' ἀνάγκην ὀφείλει νὰ ζῇ χάριν τῶν ἄλλων, ἐὰν θέλῃ νὰ ζήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ*». Ἔπειτα ὁ Χριστιανισμός, χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ διόλου τὸν πολὺ νεώτερον ὅρον, ἐδίδαξε θεμελιωδῶς τὰ πρακτικὰ πορίσματα τῆς ἠθικῆς ταύτης θεωρίας. Ὁ Αὔγουστος Κὸντ ἐπενόησε τὸν ἐπιστημονικὸν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ ὅρον καὶ ἐδογμάτισεν ὅτι ἐν τῷ ἀλτρουϊσμῷ πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὸν ἀπαραίτητον παράγοντα πάσης τῶν ἠθῶν ἡμερώσεως καὶ συμπάσης τῆς παρ' ἀνθρώποις ἠθικῆς. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ δαιμονίου ἱδρυτοῦ τῆς Θετικῆς φιλοσοφίας ὑπῆρξε γονιμώτατος εἰς γένεσιν καὶ ἀνάπτυξιν θεωριῶν ἐν τῇ εὐρυτάτῃ τῶν συγχρόνων ἐπιστημῶν, ἐν τῇ **Κοινωνιολογίᾳ**.

Κατὰ ταύτην κυριώτατον τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ ἐλατήριον ἐν τῇ ψυχῇ **τοῦ** ἀνθρώπου, καὶ τοῦ ἀπολιτίστου ἀκόμη, εἶναι ἡ *συμπάθεια*, **κατὰ** τὴν *γενικωτάτην* τοῦ ψυχολογικοῦ ὅρου ἐκφοράν, δυναμένη πολλάκις νὰ γεννηθῇ καὶ ν' αὐξήσῃ ἀσυνειδήτως ἐν ἡμῖν καὶ νὰ **συνδέσῃ** μυστηριωδῶς τὴν προσωπικότητα ἑνὸς ἑκάστου πρὸς **ἐντελῶς** ξένα τέως ἄτομα. Οὕτως ἐξηγεῖται διατί παράδοξοί τινες ὅσον καὶ ἐράσμιοι ἄνθρωποι αἰσθάνονται προφανῶς περισσοτέραν εὐχαρίστησιν ὑπηρετοῦντες τοὺς ἄλλους, περιέποντες μᾶλλον τὰ συμφέροντα τῶν ἄλλων ἢ τὰ ἑαυτῶν, τὸ παραδοξότερον δὲ εἶναι ὅτι αὐτοὶ εὐχαριστοῦνται πλέον τῶν ὑπηρετουμένων. Οἱ τοιοῦτοι φαίνονται τῇ ἀληθείᾳ ἐστερημένοι ἰδίου ἐγώ, ἢ ἴσως ἔχοντες πολυμερές τι ἢ πολλαπλάσιον ἢ πολυσχιδὲς ἐγώ, ὑποκαθιστάμενον ἀμέσως εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ πρώτου τυχόντος, τοῦ ὁποίου εἶναι ἕτοιμοι νὰ κυνηγήσωσιν ὁλοψύχως τὸ συμφέρον. Διὰ τοῦτο οἱ παραδεχόμενοι τὸν ἀλτρουϊσμὸν ἔμφυτον ἀναγκάζονται νὰ παραδεχθῶσι καὶ ἐν τούτῳ τὴν θεωρίαν τῆς κληρονομικότητος, τῆς τε εὐθείας καὶ συνεχοῦς ὡς καὶ τῆς διαλειπούσης, καὶ οὕτως ἐμορφώθη μέση τις καὶ διαλλακτικὴ θεωρία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀλτρουϊσμὸς εἶναι αὐτὸς ὁ ἐγωϊσμός, κατανεμόμενος ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀλτρουϊστοῦ εἰς ὁμάδας ὅλας ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων κήδεται οὗτος ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ ἑαυτοῦ. Ἐπεκτείνεται δὲ ἡ ὑπηρετικὴ αὕτη ἐκ συμπαθείας ὁρμὴ καὶ πέραν τοῦ παρόντος χρόνου, ἐνστιγματικῶς δὲ φέρεται ὁ ἀλτρουϊστὴς πρὸς εὐποιΐαν καὶ μελλουσῶν γενεῶν, ὡς ἐξ ὑποκαρδίου πρὸς αὐτὰς ἀγάπης ὁρμώμενος.

Τίς δὲν ἀναπολεῖ ἐπὶ τούτοις μετ' εὐλογιῶν τὴν ἀτελεύτητον σειρὰν τῶν μεγαλοφρόνων τοῦ γένους ἡμῶν τέκνων, ἐντελῶς ἀποβαλόντων κατὰ τὸν βίον τὸ ἴδιον ἐγώ, κληροδοτησάντων δὲ εἰς τὰς ψυχὰς ἡμῶν ἀθάνατα μνημεῖα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης;

Μ. Αυθεντοπουλος
Καθηγητὴς τῆς Μεγ. τοῦ Γένους Σχολῆς.

Κατὰ Ἰούλιον 1907.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ **Αἱ γυναῖκες καὶ ἂν δὲν εἶναι θυγατέρες τῆς Εὔας εἶναι θυγατέρες τῆς Σαπφοῦς καὶ τῆς Διδοῦς.**

★ **Ἡ γυνὴ δὲν εἶναι βεβαιοτέρα περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ ἐραστοῦ της, ὅτε ἡ καλλονή της ἐμαράνθη, ἢ ὁ ἀνὴρ περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ φίλου του, ὅτε ἡ περιουσία του ἠφανίσθη.**

ΑΝ ΗΜΗΝ Ο,ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ

Φίλη «Νεότης».

Ἂν δεν ἤμην ἄνθρωπος δὲν θὰ ἐπεθύμουν ποτὲ νά σοι ἀφιερώσω τι γραφὲν ἐπὶ χάρτου καὶ διὰ μελάνης, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ συμβαίνει ὅλως τὸ ἐναντίον, ὑπείκων καὶ ἐγὼ εἰς τὸν μηχανισμὸν τῆς φύσεως βυθίζω τὴν πένναν μου ἐντὸς τοῦ μελανοδοχείου χαράσσων γραμμάς, τὰς ὁποίας στιγμαὶ μελαγχολίας, στιγμαὶ παραφορᾶς ἢ στιγμαὶ παραφροσύνης καὶ τρέλλας ἐνίοτε ὑπαγορεύουσιν.

Ἐπεθύμουν νὰ ἤμην καὶ ἐγὼ κάτοικος τοῦ Ἄρεως καὶ τοῦ Ποσειδῶνος, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Διός, τοῦ Χάους καὶ τοῦ Ἐρέβους τέλος καὶ ὄχι τῆς γῆς, διὰ νὰ περιγελῶ τὸν Hugo, ὅστις διὰ τῆς φαντασίας του ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸν Δάντην, ὃν ἡ ἀνθρωπίνη περιέργεια κατεβίβασε μέχρι τοῦ Ἅδου.

Ἐπεθύμουν νὰ ὀνομάζω μηδὲν τὰ ὀνομαζόμενα γλυκὰ ὄνειρα, τὰ ὁποῖα διὰ νὰ ἀπολαύσωσι μερικοὶ τῶν θνητῶν ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομὴν τοῦ ὕπνου, τὰς δὲ φαντασίας τῶν ποιητῶν καὶ τὰς ὑπερφυεῖς ἐκστρατείας των ἀνὰ τοὺς ἀειθαλεῖς λειμῶνας τῆς γονιμοποιήσεως τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα φαίνονται πλημμυροῦντα τὸν ἐγκέφαλόν των νὰ ἀποκαλῶσιν ἀγῶνας δρόμου ἢ ἀντοχῆς ἅλματα εἰς ὕψος, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν.

Ἐπεθύμουν τέλος τὰ πάντα δι᾽ ἐμὲ νὰ ἦναι πραγματικότης καὶ ὄχι ὄνειρα, θετικότης καὶ ὄχι ἀμφιβολία. Τότε μετὰ πάσης μου εὐχαριστήσεως θὰ παρεχώρουν εἰς τὸν ποιητὴν τοῦ κοινωνικοῦ μας Εὐαγγελίου τὸ ἀερόστατόν μου διὰ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ κυανᾶ ὕψη καὶ ἀφοῦ διασχίσῃ τοὺς πέπλους τῆς φαντασίας νὰ ἴδῃ ἐκεῖθεν τὸν

κόσμον καὶ τὸν ἔρωτα, περὶ τὰ ὁποῖα ἀνέκαθεν ἠσχολήθη ἡ φαντασία καὶ ἡ ποίησις.

Τότε θὰ ἔλεγον πρὸς τὸν Δάντην· — Δυστυχῆ ἄνθρωπε, ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ Ὀρφέως; Ἂν ἐκεῖνον συνώδευσεν ἐν τῷ Ἅδῃ τὸ ἁγιώτερον τῶν αἰσθημάτων, μήπως σὲ δέν σε ἀκολουθεῖ ἡ παραδοξοτέρα τῶν περιεργειῶν; Ἰδοὺ ἡ ὁδὸς διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τις τὸν Ἅδην ἐν τῇ πραγματικότητι καὶ ὄχι κατὰ φαντασίαν.

Ἀνακύλισε τὸν βράχον τοῦτον καὶ εἴσελθε.

Ἀλλὰ (δυστυχῶς) δὲν ζῶσι σήμερον Ἡρακλεῖς καὶ Κύκλωπες, οὔτε ἡμεῖς ζῶμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Πελασγῶν, ἂν καὶ πολλάκις διὰ τῆς φαντασίας ἐγεννήθημεν πολὺ πρὸ αὐτῶν, θὰ ἔλεγον ὑπερηφάνως εἰς τὸν Γκουνὼ καὶ τὸν Βέρδην· εἰς μάτην κάμνετε νὰ ἀναστενάζῃ τὸ βιολίον εἰς τὰς χεῖράς σας· ἄφετε τὰς μούσας νὰ ἀναπαυθῶσιν ἀνὰ τὰς σκηνὰς τοῦ Παρνασσοῦ καὶ τοῦ Ἑλικῶνος. Μὴ ἐγείρετε ἐκ τοῦ ληθάργου των τὸν Φάουστ καὶ τὴν Ἀϊδά. Μὴ προκαλεῖτε βιαίους ἀναστεναγμούς, ἀλλ᾽ ἄφετε τὰς καρδίας νὰ στενάζουν μόνον χάριν τοῦ Ἔρωτος. Μὴ ὁπλίζετε εἰς τὸ ἑξῆς διὰ πτερῶν τὰς ἐξημμένας φαντασίας, διότι μία πραγματικότης μετατρέπει τὰ πτερὰ ἐκεῖνα εἰς ἄνεμον, ὅστις θὰ παρασύρῃ τὴν φαντασίαν σας καὶ ἴσως, ἴσως πτερυγίσῃ μετ᾽ αὐτῆς καὶ ὁ νοῦς σας.

Ἔλθετε μετ᾽ ἐμοῦ· ἀνέλθετε τὴν κλίμακα ταύτην· ἀλλὰ μετὰ προσοχῆς, διότι εἰς ἓν ἄγριον πάτημα, εἶναι ἑτοίμη νὰ διαλυθῇ, εἶναι σεσηπυῖα καί... προχωρήσατε.

Ἤδη εἶσθε μακρὰν τοῦ πλανήτου μας· ζῆτε ἐν τῇ πραγματικότητι.

Παρατηρήσατε ἀπὸ τοῦ ὕψους τούτου τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἀφοῦ ὁπλίσητε διὰ ραδίου τὸν νοῦν σας, τονίσατε τὸ κύκνειον ᾆσμα καὶ ἀφήσατε νὰ σκορπίζωνται αἱ μουσικαί σας ἀκτῖνες ἀπὸ τὰ νέφη τῆς ἐπιστήμης σας, ὡς βέλη, διὰ νὰ πληγώσουν καὶ τὰς ἀμούσους ἀκόμη καρδίας.

Καθίσατε ἐπὶ τοῦ ἠχοβόλου δίφρου σας καὶ κρατεῖτε ἀγερώχως τὸ μουσικόν σας σκῆπτρον, θὰ ἔλεγον πρὸς τοὺς φιλοσόφους.

Ρίψατε ἀδιακόπως ἐπὶ τῆς φαρέτρας σας τὰ φιλοσοφικώτερα τῶν βελῶν σας καὶ συζεύξατε τὸν κόσμον μετὰ τοῦ ἔρωτος.

Διότι ἐὰν ὁ κόσμος εἶναι σύνολον ἀνθρώπων, ὁ δὲ ἄνθρωπος δὲν εἶναι εἰμὴ ἰδέα, μήπως καὶ ὁ ἔρως δὲν εἶναι σύνολον ἰδεῶν;

Ὅσον ὁ κόσμος τόσον καὶ ὁ ἔρως εἶναι ἔννοιαι ἀφῃρημέναι.

Ἂς ἀποπειραθῶμεν νὰ ὀνομάσωμεν καὶ τὸν παράφρονα νουνεχῆ, διότι καὶ ὁ νουνεχὴς συνεχῶς παραφρονεῖ. Ἐν ὅσῳ δὲν ὀνομάσητε τὸν ἄνθρωπον ἀκαταλόγιστον, δὲν θὰ παύσῃ ἐκεῖνος νά σας λέγῃ σχολαστικούς!...

Τί εὐτύχημα, τῇ ἀληθείᾳ, ἂν ἤμην, ὅ τι δὲν εἶμαι!

Ἐὰν τὸ ὄνειρόν μου δὲν ἐδέχετο ἡ πραγματικότης καὶ τὸ βέβαιον!

Ἐὰν ἡ γῆ παρίστατο ἐνώπιόν μου ὑπὸ τύπον πλοίου ἑτοίμου νὰ ἄρῃ τὴν ἄγκυραν ὅπως διασχίσῃ τοὺς πάγους τῶν ὠκεανῶν ἢ ὑπὸ τύπον ἀεροστάτου, τὸ ὁποῖον ἐντὸς μικροῦ θὰ ὑπέτασσε τὸν ἐγωϊσμὸν ὑπὸ τὴν περιέργειαν, καὶ ἐὰν ἐγὼ ὑπερηφάνως ἐπέβαινον τούτου καὶ ἀπεχαιρέτιζον διὰ παντὸς τὸ γελοῖον ἀπέναντι τοῦ ἰδανικοῦ!

Τὸ στῆθός μου τότε οὐδέποτε θὰ ἐπίεζεν ἐφιάλτης, οὐδ' ἡ καρδία μου θὰ ἐξέπεμπε καταρράκτας ἀναστεναγμῶν!

Δὲν θὰ ἐφοβούμην τὰς καυστικὰς τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας, οὔτε ἡ σελήνη θὰ ἦτό ποτε δι' ἐμὲ μυστηριώδης!...

Δὲν θὰ ἐπίστευον τέλος ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, ὅτι ἤμην ἄνθρωπος, ἀλλά.... δυστυχῶς τὸ ἀερόστατον ἐναυάγησε καὶ ἐστάθην ἀβλαβὴς ἐπὶ ἑνὸς λοφίσκου, ἐξ οὗ ἠναγκάσθην νὰ κατέλθω, διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ γραφεῖόν μου, ὅπως σοὶ ἀφιερώσω γραμμάς τινας γραφείσας φεῦ! διὰ λέξεων καὶ οὐχὶ δι' ἐννοιῶν ἢ παραδόξων σημείων, διότι δυστυχῶς — εἶμαι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπεθύμουν νὰ ἦμαι!...

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1906.

ΑΕΡΟΒΑΤΗΣ

Τῆς εὐτυχίας τ' ὄνειρον 'σ' ἂν ἀστραπὴ διαβαίνει
κι' ἀφήνει μιὰ μικρὴ βαφὴ 'στὰ πονεμένα στήθια.
Ὅλα φαντάσματα 'στὴ γῆ, ἕνα καὶ μόνο μένει·
ἕνα δὲν εἶναι φάντασμα, τῆς συμφορᾶς ἡ ἀλήθεια.

Γ. Ζαλοκώστα.

ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΟΝ

"Ν. Δ. ΜΕΛΑ,,

ΕΝ ΠΕΡΑΝ, ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἀπέναντι τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας εἰς τὴν κεντρικωτάτην ὁδὸν Χαμάλμπαση ἀθορύβως ἐργάζεται ἓν ἐκ τῶν ἀρίστων ἐκπαιδευτικῶν μας καθιδρυμάτων. Εἶνε τὸ Ἐκπαιδευτήριον Μέλα, τοῦ ὁποίου τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν πολλάκις ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ φιλόμουσον τοῦ Πέραν δημόσιον.

Τὸ νέον κτίριον, ὅπερ ἀπὸ τοῦ παρόντος ἔτους φιλοξενεῖ τὴν Σχολὴν εὐάερον, εὐήλιον καὶ πληροῦν πάντας τοὺς κανόνας τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Παιδαγωγίας περιλαμβάνει πλεῖστα εὐρύχωρα διαμερίσματα μετερρυθμισμένα κατὰ τὰς ἀνάγκας, ἃς ὁ σχολικὸς ἐν γένει ὀργανισμὸς ὑπαγορεύει.

* * *

Εἰς ἐποχὴν εὐδαίμονα, εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν πνευματικωτέρα αὔρα δι ἔτι τὰ καθ' ἡμᾶς, ἀνάγει τὴν ἵδρυσίν του τὸ ἐν λόγῳ ἐκπαιδευτικὸν καθίδρυμα. Ἱδρυτὴς αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ ἀλήστου μνήμης Νικόλαος Δ. Μέλας, οὗτινος τὸ κύριον μέλημα ὑπῆρξεν ἡ σύμπηξις Σχολῆς, ἀνταποκρινομένης πληρέστατα πρὸς τὰς συγχρόνους τῆς βιοπάλης ἀνάγκας, αἵτινες μοιραίως ὤθουν, πρό τινος ἀκόμη, τὰ ὁμογενῆ τέκνα τοῦ λαοῦ μας εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν προπαγανδικῶν καὶ τῶν ξένων Σχολῶν.

Ἡ ἀγνὴ πρόθεσις τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ ἐκτιμηθεῖσα τότε δεόντως, ἀπέφερε τοὺς ποθουμένους ἀγλαοὺς καρπούς.

Τὸ ἵδρυμα ἀναγνωρισθὲν παρὰ τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐδραιώθη, ἐργάζεται καὶ ἐξακολουθεῖ ἐργαζόμενον μεθοδικῶς, περιλαμβάνον ἐν τῷ προγράμματί του πρὸς τῇ μητρικῇ τὴν Τουρκικὴν καὶ τὴν Γαλλικήν, αἵτινες διδάσκονται ἐν εὐρυτάτῃ κλίμακι καὶ δι' ἀποτελεσματικῆς μεθόδου, ἀπ' αὐτῶν ἔτι τῶν κατωτέρων τάξεων.

* * *

Ἡ ἄγρυπνος ἐπίβλεψις καὶ ἡ διαρκὴς καθοδήγησις τῶν μαθητευομένων τόσον ὑπὸ τῆς ἀόκνου συζύγου τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ κ. Αἰκατερίνης Ν. Μέλα, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ υἱοῦ της κ. Δημητρίου Ν. Μέλα τὰ μάλιστα συμβάλλουσιν εἰς τὴν ὁλονὲν πρὸς τὰ πρόσω πορείαν τοῦ ἀρίστου τούτου φυτωρίου, ὅπερ διὰ προσιτῶν τοῖς πᾶσι διδάκτρων καὶ τροφείων καὶ δι' εὐσυνειδήτου καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας ὁπλίζει τοὺς προσερχομένους διὰ τὸν ἐπίπονον ἀγῶνα τῆς βιοπάλης.

Οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν ξένων Σχολῶν, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ συνεχίσουν τὰς σπουδὰς των δύνανται ἀναλόγως τῶν γνώσεων, ἃς κατέχουσι νὰ γίνωσι δεκτοὶ ὑπὸ ὅρους συμφέροντας εἰς τὸ ἀξιοσύστατον τοῦτο ἐκπαιδευτικὸν καθίδρυμα, ὅπερ ἐφέτος εἰσέρχεται ἐπ' αἰσίοις εἰς τὸ 31ον ἔτος τῆς λαμπρᾶς του σταδιοδρομίας.

*

Συγκείμενον λοιπὸν τὸ κατάστημα ἐξ Ἀρρεναγωγείου καὶ Παρθεναγωγείου, φέρει μᾶλλον πρακτικὸν χαρακτῆρα κατὰ τὸ ἐν Εὐρώπῃ πολλαχῶς διαδεδομένον σύστημα τῆς πρακτικῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ διατηρεῖ τάξεις προκαταρκτικοῦ τμήματος, δημοτικοῦ σχολείου καὶ ἡμιγυμνασίου.

Ὁ ἀοίδιμος τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου ἱδρυτὴς Νικόλαος Δ. Μέλας

Συνῳδὰ τῷ τίτλῳ καὶ τῷ σκοπῷ αὐτοῦ διδάσκονται ἐν αὐτῷ τὰ Ἑλληνικὰ (νεωτέρα καὶ ἀρχαία γλῶσσα) καὶ τὰ Γαλλικὰ ἐκ ***παραλλήλου,*** ὡς εἴπομεν, οὕτως ὥστε νὰ δύνανται νὰ *ἐκφράζωνται γαλλιστὶ* καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν κατωτέρων τάξεων. Τὸ ἰδιαίτερον τῶν γαλλικῶν μαθημάτων πρόγραμμα, συντάσσεται ὑπὸ τῶν οἰκείων

γάλλων καθηγητῶν, συνῳδὰ τῷ προγράμματι τῶν γαλλικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ὅλου τοῦ μ. μ. χρονικοῦ διαστήματος καθ' ἑκάστην χρησιμοποιουμένου εἰς τὴν γαλλιστὶ διδασκαλίαν καὶ συνδιάλεξιν. Ἡ Τουρκικὴ ὡσαύτως διδάσκεται ὑπὸ εἰδικῶν καὶ ἀνεγνωρισμένων καθηγητῶν, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἐξερχόμενοι τῆς Σχολῆς νὰ δύνανται νὰ γράφωσι καὶ νὰ ὁμιλῶσιν ἀρκούντως τὴν ἐπίσημον τοῦ Κράτους γλῶσσαν.

Δημήτριος Ν. Μέλας

Οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας, τὴν τῶν τροφίμων, τὴν τῶν ἡμιτρόφων καὶ τὴν τῶν ἐξωτερικῶν.

Α΄ Οἱ τρόφιμοι τῶν δύο Γυμνασιακῶν τάξεων πληρώνουσιν ἐτησίως Λ. Τ. 36, οἱ τοῦ Σχολαρχείου Λίρ. Τ. 30, οἱ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ οἱ τοῦ Προκαταρκτικοῦ τμήματος Λ. Τ. 25.

Β΄ Οἱ ἡμίτροφοι, οἱ μὲν τῶν δύο Γυμνασιακῶν τάξεων Λ. Τ. 18, οἱ τοῦ Σχολαρχείου Λ. Τ. 15, οἱ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ οἱ τοῦ Προκαταρκτικοῦ τμήματος Λ. Τ. 11.

Γ΄ Ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν, οἱ μὲν τῶν δύο Γυμνασιακῶν τάξεων Λ. Τ. 12, οἱ τοῦ Σχολαρχείου Λ. Τ. 7, οἱ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Λ. Τ. 5, καὶ οἱ τοῦ Προκαταρκτικοῦ τμήματος Λ. Τ. 3.

Τῶν διδάκτρων τὸ μὲν ἥμισυ προκαταβάλλεται ἅμα τῇ ἐγγραφῇ τοῦ μαθητοῦ, τὸ δ' ἕτερον πληρώνεται κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰανουαρίου, τοῦ αὐτοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὅπερ ἀρχόμενον τῇ 1ῃ 7/βρίου, λήγει κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τελετῆς τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἐνδεικτικῶν καὶ βραβείων.

Χρόνος πρὸς ἐγγραφὴν διὰ τὸ β΄ ἑξάμηνον ἑκάστου σχολικοῦ ἔτους ὁρίζεται τὸ δεύτερον δεκαήμερον τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου.

*

Τοιοῦτον λοιπὸν τὸ Ἑλληνογαλλικὸν Ἐκπαιδευτήριον Μέλα περιλαμβάνει, ἐννοεῖται, τὴν μεσαίαν καὶ ἀνωτέραν τοῦ λαοῦ τάξιν, συνεπείᾳ τῶν διδάκτρων ἐξ ὧν συντηρεῖται. Τὸ καθίδρυμα φέρει *οἰκογενειακὸν* μᾶλλον χαρακτῆρα. Περίθαλψις δὲ μετὰ στοργῆς *μητρικῆς* ἐκ μέρους τῆς κ. Αἰκατερίνης Ν. Μέλα. Νὰ προείπωμεν ἆρά γε, ὅτι ἐλεύσεταί ποτε ἦμαρ, ὁπότ' ἀμφότεροι οἱ υἱοὶ τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ καλῶς συγκεκροτημένοι καὶ σπουδὰς ἀνωτέρας ἀλλαχόσε ποιησάμενοι, ὡς ξυνωρὶς ὁμόζηλος, θὰ ἀνυψώσωσι ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὸ ἵδρυμα, καὶ θὰ ἀναγάγωσι αὐτὸ εἰς *Γυμνάσιον* πλῆρες εἰς δύο διῃρημένον τμήματα, τὸ *ἐπιστημονικὸν* καὶ τὸ *ἐμπορικόν*; Νὰ προείπωμεν ὅτι, ἐὰν ὁ Θεὸς εὐδοκήσῃ, τὸ καθίδρυμα τοῦτο μετὰ δεκαετηρίδας θὰ κατέχῃ ἣν δύναται νὰ κατέχῃ θέσιν, μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τοῦ Πέραν; Ἡμεῖς, ἐλπίζομεν πολλά, ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὴν γαλατίζουσαν ῥήτραν: «Τὸ παρελθὸν μάρτυς τοῦ μέλλοντος». Γινώσκομεν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ κατάστημα. Ηὐτυχήσαμεν ὑπὸ τὸν ἀείμνηστον αὐτοῦ ἱδρυτὴν νὰ διανύσωμεν πολλὰ τοῦ μαθητικοῦ ἡμῶν βίου ἔτη. Ἐγενόμεθα μάρτυρες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τῆς ἐκεῖσε ἐπιτελουμένης *ἀθορύβου ἐργασίας*. Ὑπὸ τὴν σεμνὴν ἐκείνην στέγην καλοῦσιν ἡμᾶς τόσαι ἀναμνήσεις ἀνεπιστρεπτεὶ παρελθόντων παιδικῶν χρόνων. Καὶ ἔχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι τὸ μέλλον θέλει δικαιώσει τὰς ἐλπίδας ἡμῶν, ἐλπίδας ἐρειδομένας πάντοτε ἐπὶ παρατηρήσεων, ἃς ἀποκομίζομεν παρακολουθοῦντες τὴν καθόλου λειτουργίαν τοῦ καθιδρύματος, καὶ ἐπὶ τοῦ *εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος*, ὅπερ ὁσημέραι ἐπιδεικνύεται πρὸς τὸ ἔργον τοῦ ἀοιδίμου διδασκάλου *Νικολάου Δ. Μέλα*, τοῦ Ρυσίου.

Ἔγραφον ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνεμπ. Σχολῇ, ἀρχομένου Ἰουλίου τοῦ 1906.

Ι. Μ.

ΝΕΚΡΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ

Α

Τὴν νύκτα ὁ ἱππότης Ἄζ τὸν ἵππον του λαμβάνει
καὶ εἰς τὴν πατρίδα τὴν αὐγὴν τῆς νέας Ἕλσης φθάνει,
τοὺς ἀρραβῶνάς του τελεῖ, πλὴν μὴν παρῆλθε μόνον,
κ' ὑπὸ τὴν μαύρην γῆν ὁ Ἄζ κοιμᾶται τῶν δρυμώνων.

⁂

Ἡ Ἕλση κλαίει καὶ σκληρῶς τὴν κεφαλήν της κρούει,
ὁ Ἄζ ἀπὸ τὴν κλίνην του τὴν κάτω τὴν ἀκούει·
τὰ ἐσπαρμένα του ὀστᾶ μετὰ σπουδῆς συνάζει,
τὰ συναρμόζει τρίζοντα, τοὺς σκώληκας τινάζει,
ἐγείρεται, τὸ φέρετρον λαμβάνει εἰς τὸν ὦμον,
καὶ βαίνει πρὸς τῆς παλαιᾶς ἀγάπης του τὸν δρόμον . . .

⁂

Κτυπᾷ μὲ τὸ φορεῖόν του τοῦ οἴκου της τὴν θύραν,
—Ἄνοιξον, Ἕλση! ἔκραζε πρὸς τὴν παρθένον χήραν.
– Ἂν ἦσαι σὺ ὁ ἴδιος, ἐκεῖνος ἐὰν ἦσαι,
ὤ, τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα νὰ εἴπῃς μὴν ἀρνῆσαι!
—Ἄνοιξε, κόρη! τοῦ Χριστοῦ τὸ ὄνομα προφέρω,
μ' ἐκούρασεν ὁ οἶκός μου, ὃν εἰς τοὺς ὤμους φέρω!

⁂

Ὁ ἔρως ὑπερίσχυσεν· ἀνοίγει παραφόρως,
τὴν θύραν, καὶ ὁ ζοφερὸς ἀνῆλθεν ὁδοιπόρος . . .
Πλήρης χαρᾶς εἰς τὴν λευκὴν τὸν ἔθλιψεν ἀγκάλην·
—Ὦ Ἄζ, σὺ εἶσαι, εἶσαι σύ, μοὶ ἀπεδόθης πάλιν!
Εἶν' ἀληθές, εἶσαι νεκρός, σὲ ἤλλαξε τὸ χῶμα,
πλὴν τόρα, τόρα σ' ἀγαπῶ πλειότερον ἀκόμα!

Μὲ τοὺς λευκοὺς δακτύλους της τὴν κόμην του κτενίζει
κ' εἰς πᾶσαν τρίχα του χρυσῆν, ἣν τρέμουσα χωρίζει,
δακρύων χύνει χείμαρρον, καὶ μειδιᾷ καὶ κλαίει
καὶ τῆς βραδείας του πνοῆς τὸ ψῦχος ἀναπνέει.

Β

Σιωπηλὸς τὴν ἔβλεπεν . . . Ἀφῆκε τὸ φορεῖον
κ' εἰς τὴν ἑστίαν ὥρμησε νὰ θερμανθῇ πλησίον.
Ἐνηγκαλίσθη τὴν πυράν, κ' ἠκούετο ὁ ἦχος,
κροτούντων τῶν ὀδόντων του ἀπὸ θανάτου ψῦχος.
—Ἕλση! —Ὦ λάλει, ἄνοιξε τὰ κεκλεισμένα χείλη,
καὶ πάλιν εἰς τὴν Ἕλσην σου ὡς ἄλλοτε ὁμίλει.
—Ἀπέμαθον νὰ ὁμιλῶ· ἡμεῖς δὲν ὁμιλοῦμεν.
Ὦ Ἄζ! . . . — Ἐκεῖ, ρεμβάζομεν καὶ τὸν Θεὸν ζητοῦμεν.
— Κ' ἐγὼ νὰ ἔλθω, λάβε με μαζί σου· εὐσπλαγχνία!
— Εἶναι στενά, πολὺ στενὰ καὶ ψῦχος καὶ σκοτία . . .
— Ἀλλοίμονον, εἶναι βαρὺ ἐπάνω σας τὸ μνῆμα;
— Πολὺ βαρύ, ὅμως πολὺ βαρύτερον τὸ κρῖμα . . .
— Εἰπέ μοι, Ἄζ, ἀγάπη, ὑπὸ τὸ μαῦρον χῶμα,
τί κάμνεις; . . . μὲ ἀναπολεῖς κ' ὑπὸ τὴν γῆν ἀκόμα;
— Ὅταν δὲν κλαίῃς, μοῦ κοσμοῦν τὸ φέρετρον μυρσῖναι,
— Ἀλλ' ὅμως πλῆρες αἵματος, ὁπόταν κλαίῃς, εἶναι.
—Ὦ σίγα! — Ὅμως λέγε μου, ὁ ἥλιός σας, κόρη,
ἀκόμη λάμπει, χύνει φῶς καὶ θάλπος εἰς τὰ ὄρη;
Ναί· λάμπει! — Ἡμεῖς, ἥλιον δὲν ἔχομεν . . . Ἀκόμα
θερμαίνει καὶ ζωογονεῖ καὶ παγωμένον σῶμα; . . .
— Θερμαίνει μόνον εὐτυχεῖς! — Ἡμᾶς δέν μας θερμαίνει·
Κ' ἔχετε ρόδα πάντοτε, ὦ Ἕλση πεφιλημένη;
Τὴν ἔβλεπε, τὴν ἔβλεπε μὲ τὸ βαθύ του ὄμμα·
ἐξαίφνης· — Ἕλση, ἔκραξε, μὲ ἀγαπᾷς ἀκόμα;
Ἡ κόρ' εἰς τὴν ἀγκάλην του τὴν κρύαν ἐβυθίσθη,
καὶ ἡ ζωὴ τὸν θάνατον θερμῶς ἐνηγκαλίσθη . . .
Αἴφνης φωνὴ ἀντήχησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀνέμων·
ἠγέρθη, τὴν ἀπώθησε καὶ ἠκροᾶτο τρέμων . . .
— Μὲ κράζει, εἶπεν, ὁ λευκὸς ἀλέκτωρ ἀπὸ κάτω·

μοῦ λέγει ὅτι τὴν ζωὴν ἣν ἔκλεψα ταράττω . . .
Πηγαίνω μὴ τὸν ἄρχοντα τοῦ σκότους παροργίσω
ὦ, πόσον εἶσθε εὐτυχεῖς οἱ μένοντες ὀπίσω!
Ἡ Ἕλση τὸν ἀπώθησε μ᾽ ἀπελπισίας σχῆμα.
— Μὴ κλαίῃς, μή, εἶναι βαρύ, εἶναι μεγάλον κρῖμα.
Αφες νὰ φύγω, μὲ καλοῦν· ἐσήμανεν ἡ ὥρα,
ἀκούεις; καὶ ὁ ἐρυθρὸς ἀλέκτωρ κράζει τόρα!
Ἐπὶ τῶν ὤμων κατηφὴς λαμβάνει τὸ φορεῖον
καὶ προχωρεῖ κλονούμενος εἰς τὸ νεκροταφεῖον.
Ἦτο ἀπαρηγόρητος, διότι ἡ μνηστή του,
ἀπεγνωσμένη, κλαίουσα, ἐβάδιζε μαζί του.
Ἀλλ᾽ ὅτε, ὅτε ἄφησαν τὸ δάσος τὸ πλησίον
καὶ σιωπῶντες ἔφθασαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον,
τοῦ Ἄζ ἡ κόμη ἔπεσεν ἐξαίφνης ἡ πλουσία.
Καὶ ὅτε πάλιν ἡ μικρὰ ἐφάνη ἐκκλησία,
ἡ ὄψις του ὠχρίασε.
Καὶ τεθλιμμένος εἰς σταυρὸν μνημείου ἐπλησίασε.
— Ἄκουσον, Ἕλση, μὴ θρηνῇς, ἀγάπη μου, ματαίως·
ἰδέ, ἰδὲ τὸν οὐρανόν, ὁπόσον εἶν᾽ ὡραῖος!
Κ᾽ ἐνῷ ἡ κόρη ἔνδακρυς ἀνύψωνε τὸ βλέμμα . . . .
ἐκεῖνος εἰς τὸ μνῆμά του εἰσέδυσεν ἠρέμα . . . .
Ὅτε τὸ κατεβίβασε, τὸν Ἄζ δὲν εἶδε πλέον,
ἐθρήνει μόνον ὁ βορρᾶς εἰς τὰς ἰτέας πνέων.
Κ᾽ ἐστράφη μὲ κλονούμενον εἰς τὴν οἰκίαν βῆμα
παρῆλθε μὴν καὶ ἤνοιξαν καὶ δι᾽ ἐκείνην μνῆμα.

Ἐκ τῶν τοῦ ***Ἀχιλλέως Παράσχου.***

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Μεταξὺ συζύγων:

— Πιστεύεις πῶς ὁ σύζυγος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀνοίγῃ τὰς ἐπιστολὰς τῆς συζύγου του;

— Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα, συμφωνῶ καὶ ἐγώ, ἀλλὰ θὰ ἔχῃ τάχα καὶ τὸ θάρρος νά τας ἀνοίξῃ;

ΑΣΤΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΔΙΣΣΩΝ

Κατὰ τὰ φαινόμενα ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων δὲν ἦτο μόνον μέγας εἰς ἐπιστημονικὰς ἐφευρέσεις, ἀλλὰ καὶ εἰς ἀστεῖα.

Ἕν ἀπὸ τὰ διασημότερα ἀστεῖά του διηγεῖται ὁ ἴδιος Ἔδισσων.

Ἦτο ἡ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐφεύρεσις τοῦ φωνογράφου δὲν ἦτο ἀκόμη γνωστὴ εἰς τοὺς πολλούς, τότε δὲ ὁ Ἔδισσων εἶχε τοποθετήσει μίαν τοιαύτην συσκευὴν φωνογράφων ἐντὸς τῆς θήκης ἑνὸς ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων ὡρολογίων τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς, τὸ δὲ ὡρολόγιον τοῦτο εἶχε τοποθετήσει εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου διενυκτέρευον οἱ παρ᾽ αὐτοῦ φιλοξενούμενοι. Ἐσπέραν τινὰ ἐπρόκειτο εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο νὰ κοιμηθῇ εἷς φίλος τοῦ Ἔδισσων· δὲν εἶχον δὲ παρέλθει ὀλίγα λεπτά, ἀφ᾽ ἧς κατεκλίθη, ὅτε ἤκουσε τὸ ὡρολόγιον νὰ σημαίνῃ τὴν 11ην ὥραν, συγχρόνως ὅμως ἠκούσθη καὶ μία ἀλλόκοτος φωνή: «ἀκόμη μίαν ὥραν ἔχεις ζωήν!». Κατατεταραγμένος ἐσκεπάσθη μέχρι τῆς κορυφῆς ὁ ἀτυχὴς ξένος, τὸν ὁποῖον ἤρχισε νὰ περιλούῃ κρύος ἱδρώς. Ἀκίνητος παρέμεινεν εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν τοῦ τρόμου ἐπὶ μίαν ὅλην ὥραν, ὅταν τὸ ὡρολόγιον ἀκούῃ νὰ σημαίνῃ τὴν 12ην, συγχρόνως δὲ καὶ τὴν αὐτὴν παράξενον φωνὴν λέγουσαν τώρα: «Ὥρα δώδεκα· ἑτοιμάσου νὰ ἀποθάνῃς!».

Ἐδῶ πλέον ὁ ἀτυχὴς δὲν κατώρθωσε νὰ μείνῃ ἀκίνητος, ἀλλὰ παράφρων ἐκ τρόμου, πηδᾷ ἀπὸ τὴν κλίνην του καὶ ὡσεὶ ὑπὸ δαιμόνων καταδιωκόμενος ἐξέρχεται τοῦ δωματίου του, ὅτε πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἔδισσων, ὁ ὁποῖος εἶχε λιποθυμήσει σχεδὸν ἀπὸ τοῦς γέλωτας!...

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Ἡ γυνὴ εἶναι ἐφάμιλλος τῷ ἀνδρὶ κατὰ τὴν εὐφυΐαν, ἀλλ᾽ ἀνωτέρα κατὰ τὰ αἰσθήματα.

★ Ἐν τῷ ἔρωτι δὲν εἶναι ἡ εὐειδεστέρα, ἥτις ἑλκύει, ἀλλ᾽ ἡ μᾶλλον φιλοπαίγμων δῆλα δὴ ἡ «πιὸ τρελλή».

★ Ἡ γυνὴ φαίνεται ἀντιπροσωπεύουσα τὴν ἐσχάτην ἀσθένειαν καὶ ὅμως εἶναι ἡ μεγάλη ἰσχύς· ὁ ἀνήρ, ἐφ᾽ οὗ ἐρείδονται ὁλόκληροι λαοί, εἶναι ἠναγκασμένος νὰ ἐρείδηται ἐπὶ μιᾶς γυναικός. *Victor Hugo*

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΔΑΡΒΙΝ ΚΑΙ ΒΑΛΑΣ

Ποία θεωρία εἶναι ἀληθής; Ἡ κοσμογονία τοῦ Μωϋσέως, ἢ ἡ θεωρία τῆς ἐξελίξεως; Ὁ Δάρβιν ὑπεστήριξεν ὅτι εἶναι ἡ δευτέρα. Ὁ Ἀλφρέδος Ρουσσὲλ Βαλάς, ὁ μέγας ἀντίζηλος τοῦ πρώτου, πρὸς μέγα σκάνδαλον τῶν ἀστρονόμων, εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 1904, ὑπεστήριξε τὴν πρώτην.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θεωρίας του ὁ Βαλὰς εἰς τὰς ἀντιρρήσεις τῶν ἀντιφρονούντων ἀπήντησε διὰ νεωτέρου συγγράμματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ Σύμπαντι».

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἔκαμε πάταγον καθ' ὅλον τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον καὶ ἤδη ἀπασχολεῖ αὐτὸν ζωηρῶς.

Ἐπειδὴ δ' ὁ λόγος περὶ κόσμου καὶ σύμπαντος, ἐνόμισα καλόν, ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄτοπον ν' ἀπασχολήσω τοὺς ἀναγνώστας τῆς φίλης «***Νεότητος***» δίδων μίαν μικρὰν τῆς θεωρίας ταύτης σύνοψιν, καὶ παρέχων εἰς αὐτοὺς τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρίσωσι καὶ ἄλλους κόσμους γνώσεων.

Οἱ τρεῖς σταθμοί

Κατὰ τὸν Βαλὰς ἡ ἱστορία τῆς ἀστρονομίας διαιρεῖται εἰς τρεῖς σταθμούς.

Ὁ πρῶτος περιλαμβάνει τὴν ἐποχὴν ἀπὸ τοῦ Ἀναξιμάνδρου μέχρι τοῦ Κοπερνίκου, τοῦ Τιχῶ-Μπραέ, τοῦ Κέπλερ καὶ τοῦ Γαλιλαίου, καθ' ἣν ἡ γῆ ἦτο τὸ κέντρον τοῦ κόσμου καὶ καθ' ἣν τὸ Σύμπαν δὲν ὑφίστατο εἰμὴ πρὸς χάριν τῆς γῆς καὶ τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Ὁ δεύτερος περιλαμβάνει τὴν νεωτέραν ἐποχήν, ἡ ὁποία σταματᾷ εἰς τὸ 1860, εἰς τὴν ἀνάλυσιν δηλ. τοῦ φάσματος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ γῆ δὲν διακρίνεται ἀπὸ τοὺς ἄλλους πλανήτας οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος, οὔτε κατὰ τὴν θέσιν καὶ συνεπῶς θεωροῦνται καὶ οὗτοι ὅπως ἡ γῆ κατοικήσιμοι.

Τὴν θεωρίαν ταύτην μόλις κατὰ τὸ 1853 ἐπολέμησεν ὁ δόκτωρ Βέβελ ὑποστηρίξας, ὅτι ἡ τροχιὰ τῆς γῆς εἶναι ἡ συγκερασμένη ζώνη τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος, ἡ ὁποία παρέχει τὰς ἀναγκαίας ἐναλλαγὰς τοῦ ψύχους καὶ τῆς θερμότητος καὶ τῆς ὑγρασίας διὰ τὴν ζωήν.

Ὁ τρίτος σταθμὸς χρονολογεῖται ἀπὸ τὴν θαυμασίαν ἀνακάλυψιν τοῦ Κιρκὸφ καὶ τοῦ Βοῦνσεν, καθ' ἣν διὰ τῆς ἀναλύσεως τοῦ φάσματος ἐβεβαιώθη ἡ ἑνότης καὶ ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος.

Ἡ θέσις τοῦ Ἄρεως

Ὁ πλανήτης Ἄρης προσείλκυσε πάντοτε τὰ βλέμματα τῶν νεωτέρων ἀστρονόμων, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἀνεκάλυπτον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του σημεῖα ζωῆς. Ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ ἡ αἰθερία φαντασία τοῦ Φλαμμαριὼν συνέλαβεν ἰδανικωτέρους ἀνθρωπίνους τύπους. Καὶ τὸν Ἄρην ἔταξεν ὡς καταφύγιον τῶν ἡρώων του, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς γῆς ἦτο πολὺ βαρεῖα!

Ἀλλ' ἴσα ἴσα ἡ μικρὰ ἕλξις τοῦ πλανήτου τούτου, ἀδυνατοῦσα νὰ συγκρατήσῃ τοὺς ἀτμοὺς φέρει βιαίας μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας καὶ καθιστᾷ τὴν ζωὴν ἐκεῖ ἀνέφικτον. Ἐὰν δέ, κατὰ τὸν Βαλάς, ἦναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ζωὴ ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου, ταύτην δ' ἀντιπροσωπεύωσι ζῷα οὐχὶ ἀνώτερα τῶν σαυρῶν!

Οἵα ἀπογοήτευσις διὰ τὰς πνευματώδεις ὑπάρξεις τοῦ γόητος συγγραφέως τῆς Στέλλας!

Τὰ ὅρια τοῦ κόσμου

Αἱ παλαιότεραι θεωρίαι καὶ αὐτὸς ὁ Φλαμμαριὼν ὑποθέτουν τὸν κόσμον ἄνευ τέρματος. Ὁ Βαλὰς ὑποστηρίζει τὸ ἐναντίον ἐπικαλούμενος καὶ τὰς θεωρίας τοῦ Νιουκὸμπ δὲ Βάσιγκτων, τὰς ὁποίας ἀνέπτυξε τῷ 1902. Ἄν, λέγει, οἱ ἀστέρες ἐξετείνοντο εἰς

ἄπειρον, οἱ οὐρανοὶ θὰ ἦσαν ὁλόφωτοι καὶ θὰ ἠκτινοβόλουν ὡς ὁ ἥλιος, ἐνῷ τὸ φῶς τῶν ἀστέρων δὲν εἶναι ἢ τὸ ἑξακισχιλιοστὸν τοῦ φωτὸς τοῦ ἡλίου.

Ἂν ἦτο ἄπειρος ὁ κόσμος, δύο λόγοι θὰ ἐδικαίουν τὴν ἐλάττωσιν τοῦ φωτός: πρῶτον ἡ ἀπώλεια τοῦ φωτὸς διὰ μέσου τοῦ αἰθέρος, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀληθές, διότι φωτεινότεροι εἶναι οἱ εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν ὑπάρχοντες ἀστέρες· καὶ δεύτερον ἡ ἀπορρόφησις τῶν ἀκτίνων ὑπὸ τῶν σκοτεινῶν σωμάτων ἢ τῆς μετεωρολογικῆς κόνεως.

Ἀλλὰ τοῦτο ἀναιρεῖ ὁ Μόνκ, διότι, λέγει, τοὐλάχιστον οὗτοι θὰ εἶχον τόσον φῶς ὅσον καὶ ἡ πανσέληνος, ἡ ὁποία ἔχει τὸ τριακοσιοχιλιοστὸν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ἐνῷ τὸ φωτεινότερον μέρος τοῦ Γαλαξίου δὲν ἔχει ἢ τὸ ἑκατοστὸν τοῦ φωτὸς τῆς σελήνης.

Τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου

Ὁ κόσμος λοιπόν, κατὰ τὸν Βαλάς, ἔχει σφαιροειδὲς περίπου σχῆμα μὲ ἰσημερινὸν τὸν Γαλαξίαν.

Καταλήγει δὲ ὁ Βαλὰς εἰς τὸ ἑξῆς συμπέρασμά του:

1ον) Τὸ σύμπαν δὲν εἶναι ἄπειρον.

2ον) Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ Γαλαξίου.

3ον) Ὁ ἥλιος εὑρίσκεται πλησίον τοῦ κέντρου τοῦ Γαλαξίου.

4ον) Περικυκλούμεθα ὑπὸ πληθύος ἀστέρων ἀγνώστου ἐκτάσεως, οἱ ὁποῖοι κατέχουσι θέσιν ὄχι πολὺ ἀπομεμακρυσμένην τοῦ Γαλαξίου καὶ πλησίον τοῦ κέντρου τοῦ ἀστρικοῦ ἡμῶν συστήματος.

Ὀλίγος πνευματισμός

Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐπιστημόνων ἐχαρακτήρισαν ὡς ὑπερβολικῶς αὐστηρὰς τὰς κρίσεις τοῦ Βαλάς. Ἀναγνωρίζουσι μεγίστην βαθύνοιαν εἰς τὴν θεωρίαν του καὶ δὲν πιστεύουσιν ὅτι ὡδηγήθη ἀπὸ τὰς γαιοκεντρικὰς καὶ ἀνθρωποκεντρικὰς τῶν ἀρχαίων πλάνας, ἀλλ' ὑποθέτουν, ὅτι παρεσύρθη ὀλίγον ἀπὸ πνευματιστικὰς ἰδέας, ἄνευ δογμάτων, ἀλλὰ μὲ ἀρκετὸν πόθον, ὅπως πείσῃ καὶ πεισθῇ, ὅτι ὑπάρχει ἄπειρόν τι σχέδιον ἐν τῇ ἀπειρίᾳ τῶν πραγμάτων.

Ἀλλὰ τοῦτο ἀπορρίπτουσιν ἄλλοι, διότι ὁ Φλαμμαριών, ἐπιστήμων καὶ ρωμαντιστὴς ἐν ταὐτῷ, ἐνῷ ἐδημιούργει διὰ τῆς φαντασίας του ὁλοκλήρους πνευματιστικοὺς κόσμους, ἀνεχώρει ἀπὸ ὅλως ἀντιθέτου ἀρχῆς. Ἐκ τούτων ὅμως φαίνεται ὅτι αἱ πνευματιστικαὶ θεωρίαι ἐπηρέασαν ὁπωσδήποτε τὰ πνεύματα, ἀπόδειξις δὲ τούτου αὐτὴ ἡ ὑποψία, ὅτι ὑπάρχει πνευματιστικὴ πρόθεσις εἰς πᾶσαν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν.

Ἀλλ' ἡ συζήτησις τῆς θεωρίας τοῦ Βαλάς, ἔφερεν ἐπὶ τοῦ τάπητος, μίαν ἄλλην θεωρίαν, τὴν ὁποίαν διετύπωσεν ὁ Ρενὲ Κιντόν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι οὔτε τὸ τελευταῖον, οὔτε τὸ τελειότερον τέκνον τῆς Φύσεως, ἀλλ' ἡ θεωρία αὕτη δὲν φαίνεται τόσον νέα ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν, ἀλλ' ἁπλῆ συνέχεια τῆς θεωρίας τοῦ Δαρβίνου.

Ἀθῆναι. Ὦ . . . . .

ΤΑ ΑΠΡΙΛΙΑΤΙΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

Τὰ ρόδα τοῦ Ἀπριλίου δὲν χρησιμοποιοῦνται μόνον διὰ νὰ τέρπουν τὰ ὀσφραντήρια νεῦρα τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀρωματίζουν διάφορα λιχνεύματα, ἀπὸ τὰ λουκούμια τοῦ «τριανταφύλλου» ἕως εἰς τὴν ἁβρὰν ροδοζάχαριν. Τελευταίως εὑρέθη καὶ ἄλλη χρῆσις δι' αὐτά: ν' ἀρωματίζουν τὸ φρέσκο βούτυρο. Εἰς τὴν Ὁλλανδίαν, τὴν Δανίαν καὶ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τὸ ἀρωματίζουν μὲ τὸ ἄρωμα διαφόρων ἀνθέων. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἰδίως τὸ βούτυρον δὲν παρουσιάζεται εἰς τὰ τραπέζια τῶν πλουσίων καὶ «καλοφαγάδων», ἂν δὲν ἦναι ἀρωματισμένον μὲ τῶν ρόδων τὴν ὡραίαν εὐωδίαν.

Καὶ εἶναι ἁπλουστάτη ἡ μέθοδος.

Εἰς τὰ βουτυροκομεῖα κόπτουν τὸ βούτυρον εἰς κομψὰ μικρὰ πλακούντια, τὰ ὁποῖα περιτυλίσσουν μὲ λευκὴν μουσελέναν καὶ τα ἀποθέτουν ἐπὶ στρώματος ροδοπετάλων ἐντὸς δοχείων πηλίνων καλῶς ἀλειφομένων. Κατόπιν τὰ καλύπτουν μὲ δεύτερον στρῶμα ἀπὸ ροδοπέταλα, γεμίζουν τὰ δοχεῖα μὲ μικρὰ τεμάχια πάγου καί τα ἀφήνουν ἐπὶ δέκα ὥρας εἰς τὴν παγοθήκην. Καὶ οὕτω τὸ βούτυρον ἀποκτᾷ τὸ γλυκὺ ἄρωμα τοῦ ρόδου.

ΠΕΡΙ

ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ

Α΄ ΠΕΡΙ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΩΝ

[Ἡ «***Νεότης***» θεωρεῖ μεγίστην τιμὴν συγκαταριθμοῦσα μεταξὺ τῶν συνεργατῶν αὐτῆς τὴν συμπαθῆ μορφὴν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς κ. Δημητρίου Μοστράτου, ὅστις πάνυ προθύμως εὑηρεστήθη νὰ τιμήσῃ αὐτὴν διὰ τῆς ὡραίας ὅσον καὶ ἀξίας πλείστου ἐνδιαφέροντος «περὶ Παναθηναίων καὶ Ἀνθεστηρίων» πραγματείας αὐτοῦ.

Δημήτριος Γ. Μοστρᾶτος
Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ.

Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἐπίκαιρον κρίνομεν νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ λογίου τούτου ἀνδρός, ὅστις λόγῳ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ κοινωνικῆς αὐτοῦ μορφώσεως προσεκτήσατο τὰς συμπαθείας συμπάσης τῆς καθ' ἡμᾶς τῶν λογίων κοινωνίας.

Εἶναι τέκνον τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐκ τῶν ἀριστούχων αὐτῆς. Εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σχολῆς ἀποφοίτησιν αὐτοῦ, ἠσπάσθη τὸ δημοσιογραφικὸν στάδιον. Ἀφοῦ δ' ἀρκετὰ ὑπηρέτησε τὴν δημοσιογραφίαν, ἀπεστάλη εἰς Βερολῖνον, ἔνθα ἐσπούδασεν ἐπὶ πενταετίαν τὴν φιλοσοφίαν, δαπάναις τῶν μεγατίμων ὁμογενῶν Λ. καὶ Γ. Ζαρίφη, Στεφάνοβικ καὶ Νεγρεπόντη, ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ ἐπὶ φιλοσοφίᾳ. Ἐπανελθὼν εἰς Κων πολιν ἐδίδαξεν ἐν τοῖς ἀνωτέροις παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτηρίοις, ὁπότε τῷ 1899 προσελήφθη ὡς διευθυντὴς τῆς Ἀμπετείου Σχολῆς τοῦ Καΐρου, ὁπόθεν μετὰ τριετίαν ἐπανακάμψας, διωρίσθη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τότε θανόντος ἀειμνήστου Θ. Σαλτέλη, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἐν ᾗ ἔκτοτε ἐξακολουθεῖ διδάσκων εὐδοκιμώτατα, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέροις παρ' ἡμῖν Παρθεναγωγείοις, τῷ Ζαππείῳ καὶ τῷ Ἰωακειμείῳ.

Ἐὰν ὁ φιλολογικὸς ἡμῶν ὁρίζων ἔχῃ νὰ ἐπιδείξῃ ἄνδρας ἀξίους τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν, ἄνδρας δηλονότι ἀντιλαμβανομένους τὴν ἐν σχέσει πρὸς τὴν παιδειαν θέσιν αὐτῶν, ἄνδρας καλλιεργοῦντας, ἐν συναισθήσει τοῦ ἑαυτῶν καθήκοντος, τὸ ἱερὸν καὶ γόνιμον τῆς παιδείας ἔδαφος, ἀναμφιβόλως μεταξὺ τῶν πρώτων δύναται νὰ συγκαταλεχθῇ καὶ ὡς φιλόλογος, καὶ ὡς ἱστορικὸς καὶ ὡς ἀρχαιολόγος καὶ ὁ τοῦ ΑΝΩΤΑΤΟΥ παρ' ἡμῖν Ἐκπαιδευτηρίου καθηγητὴς κ. Δημήτριος Μοστρᾶτος].

Ὁ μὴν *Ἀνθεστηριὼν* ἀνεγράφετο ἐν τῷ μηνολογίῳ οὐ μόνον τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ τῆς Χίου, Κυζίκου, Δήλου, Πάρου, Ὀλβίας, Σμύρνης, Ἁλικαρνασοῦ καὶ Σελευκείας, ἐν ᾗ καὶ δευτερόκλιτως *Ἀνθεστήριος* ἐλέγετο. Κατεῖχε δὲ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ καθ' ἡμᾶς Φεβρουαρίου καὶ τὸ πρῶτον τοῦ Μαρτίου, ὁπότε βρίθουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς χώραις τὰ πρῶτα καὶ κάλλιστα τῶν ἐαρινῶν ἀνθέων, ἀφ' ὧν καὶ τοῦ μηνὸς ἡ ἐπωνυμία.

Ἡ ἐν Ἀθήναις φερώνυμος αὐτῷ ἑορτή, τὰ *Ἀνθεστήρια*[1], διήρκουν τρεῖς ἡμέρας, τὴν 11ην, 12ην, καὶ 13ην μηνὸς Ἀνθεστηριῶνος, καὶ οἱ ἑορτάζοντες ἄνθεσιν ἐκοσμοῦντο, ἄνθη ἀλλήλοις προσέ-

---

1. Αἱ τῶν ἐν Ῥόδῳ Ἀνθεστηρίων μετέχουσαι νεάνιδες ἐλέγοντο *ἀνθεστηριάδες*, ὡς αἱ τῶν ἐν Δήλῳ ἑορτῶν μετέχουσαι *δηλιάδες*. Εἶχον δὲ αἱ τῆς Ῥόδου ἀνθεστηριάδες ὡρισμένην πάντως τὴν ἡλικίαν, διότι καθ' Ἡσύχιον, οἱ Ῥόδιοι οὕτως ἐκάλουν τὰς *ἐχούσας ὥραν γάμου*, ἐπειδὴ μόνον αὗται συνυπηρέτουν ἐν τοῖς Ἀνθεστηρίοις.

Ἀλλ' ἂν καὶ τὰ ἐν Ῥόδῳ Ἀνθεστήρια ἦσαν βακχικά, ἀγνοοῦμεν ὅλως, ὁ δ' *Αὔγουστος Mommsen* νομίζει ὅτι ἦσαν ἑτέρα προσωνυμία τῶν *Σμινθίων*, κατ' ἀρχὰς μὲν ἑορτῆς τοῦ Ἀπόλλωνος, εἶτα δὲ τοῦ Βάκχου, περιεχούσης δ' ὅμως πάλιν ἡμέρας τῷ Ἀπόλλωνι ἱεράς, αἵτινες ἴσως ἐλέγοντο εἰδικῶς *Ἀνθεστήρια*.

Τὰ ἐν Ῥόδῳ *Ἀνθεστήρια* ἐτελοῦντο μᾶλλον κατὰ τὸν *Σμίνθιον* μῆνα (= Ἐλαφηβολιῶνι τῶν Ἀθηναίων), οὐχὶ δὲ κατὰ τὸν *Βοιδρόμιον*, ὅστις καὶ ἀντιστοιχεῖ τῷ Ἀνθεστηριῶνι τῶν Ἀθηναίων.

φερον καὶ ἄνθεσιν ἐβάλλοντο, κατ᾽ ἐκεῖνον περίπου τὸν χρόνον, καθ᾽ ὃν καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ Σταυροπροσκυνήσει ἄνθη φέρομεν καὶ ἄνθη προσφέρομεν.

Καὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ἐτελοῦντο τὰ *Πιθοιγία*, ἤγουν τῶν πίθων τὸ ἄνοιγμα. Ἠνοίγετο δῆλα δὴ τὸ πρῶτον ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ τὸ πῶμα μεγάλων πίθων ἐξ ὀπτῆς γῆς, περιεχόντων περυσινὸν οἶνον. Ὁ κύριος τοῦ οἴνου ἐγεύετο τούτου, ὅπως γνωρίσῃ τὴν ποιότητα, εἶτα ἐξῆγεν αὐτὸν εἰς ἀσκοὺς καὶ ἐπώλει ἐν τῇ ἀγορᾷ.

Τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν ἐτελοῦντο οἱ *Χόες*, καθ᾽ ἣν πάντες συνέπινον, ἑορτάζοντες τὸ τέρμα τῆς περὶ τὸν οἶνον ἐργασίας καὶ τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ κέρδη.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἐτελοῦντο οἱ *Χύτροι*, ἀναφερόμενοι εἰς τὰ τοῦ Διονύσου μυστήρια.

Ἀλλὰ τῶν Πιθοιγίων ἡ ἔναρξις ἐγίνετο διά τινος οἰκιακῆς θυσίας, ἣν προσέφερεν ὁ οἰκογενειάρχης ἐν μέσῳ τῶν οἰκείων καὶ δούλων αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ ἁγυιέως Ἑρμοῦ, ἱσταμένου ἐν τῇ γωνίᾳ πάσης ὁδοῦ, ἢ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ *Ἑρκείου Διός*, κειμένου ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ καὶ οἱ ἀγρόται ἀνενέουν τὰ συμβόλαια αὐτῶν μετὰ τῶν κυρίων, καὶ μεγάλη ἀγορὰ συνεκροτεῖτο, ἐν ᾗ ἐπωλοῦντο οὐ μόνον οἶνοι ἀλλὰ καὶ ἀγγεῖα παντοδαπά.

Ἀπὸ πρωίας τῆς πρώτης ἡμέρας ἤγουν τῆς ἑνδεκάτης Ἀνθεστηριῶνος, καὶ δι᾽ ὅλης τῆς τριημέρου ἑορτῆς, οἱ ναοὶ ἐκλείοντο, πλὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Διονύσου τοῦ Ἐλευθερέως, ὅστις ἐκλείετο κατὰ τὸν λοιπὸν ἐνιαυτόν. Ἐν τούτῳ τῷ ναῷ ὑπῆρχε τὸ *ξόανον* τοῦ Διονύσου, ὅπερ ὁ Πήγασος ἐκόμισεν εἰς Ἀθήνας, ἐπὶ βασιλέως Ἀμφικτύονος. Κατὰ τὴν νύκτα τῆς ἑνδεκάτης πρὸς τὴν δωδεκάτην Ἀνθεστηριῶνος, τὸ ξόανον ἐκεῖνο ἐκομίζετο σιγῇ καὶ μυστηριωδῶς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Κεραμεικοῦ.

Ἀπὸ πρωίας τῆς δευτέρας ἡμέρας, ἤγουν τῶν *Χόων*, παρεσκευάζετο ἡ ἐπίσημος πομπή, ἥτις ἐγίνετο μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἤγουν μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων. Ἡ πορεία ἤρχετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ ἐτελεύτα εἰς τὸ *Λήναιον*, ἀφ᾽ οὗ ἐν τῷ μεταξὺ ἐστάθμευεν, ἵνα ψαλῶσιν ᾄσματα καὶ γίνωσιν ἱεροὶ χοροί. Αἱ βακχικαὶ μεταμφιέσεις καὶ μεταμορφώσεις ἦσαν ἄφθο-

νοι κατ᾽ ἐκείνην τὴν πομπήν. Σάτυροι ἦσαν καὶ Πᾶνες, Σιληνοὶ ἐπὶ ὄνων, χορευταὶ φυλλοστεφεῖς, δορὰς ζώων περιβεβλημένοι, κρόταλα συγκρούοντες ἢ δερματίνους κωδωνίσκους σείοντες· ἀλλ᾽ ἦσαν καὶ γυναῖκες μετημφιεσμέναι εἰς Ὥρας, εἰς Νύμφας, εἰς Μαινάδας, πρὸς αὐλὸν ὀρχούμεναι.

Ἄνδρες προσωπιδοφόροι ᾠχοῦντο ἐφ᾽ ἁμαξῶν καὶ πρὸς τοὺς θεατὰς ἔλεγον τὰ *ἐξ ἁμάξης*. Πάντες δὲ οὗτοι καὶ τὸ ἀθηναϊκὸν ἱππικὸν εἵποντο τῷ θριαμβευτικῷ ἅρματι, ἐν ᾧ ἐφέρετο τοῦ Διονύσου τὸ ξόανον, ἡ ὅλη δὲ πομπὴ ἦτο ἀνάμνησις τῆς τελετῆς, καθ᾽ ἣν ὁ βασιλεὺς Ἀμφικτύων εἶχέ ποτε καταθέσῃ τὸ ξόανον εἰς τὸ Λήναιον, ἱερὸν τοῦ Λήνου, ἤγουν τοῦ Διονύσου.

Ἀλλ᾽ ἡ πομπὴ ἐκείνη ἦτο πρὸ πάντων καὶ νυμφική, ἤγουν γαμήλιος τελετή, καθ᾽ ἣν ἡ τοῦ ἄρχοντος βασιλέως γυνὴ ἐκπροσωποῦσα τὴν πόλιν, ἐγίνετο νέα σύζυγος τοῦ θεοῦ Διονύσου.

Ἐτελεύτα λοιπὸν ἡ πομπή, καθ᾽ ἣν στιγμὴν ἡ σύζυγος εἰσήγετο εἰς τὸν οἶκον τοῦ νυμφίου, ἀφικνουμένη ἐκεῖσε ἐπ᾽ ὀχήματος νυμφικὰ ἐνδεδυμένη, φέρουσα σκῆπτρον ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ κυδώνιον ἐν τῇ ἀριστερᾷ.

Περὶ αὐτὴν δὲ ἔβαινον δεκατέσσαρες *γεραραί*, ἦγουν κυρίαι τῆς τιμῆς, ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων καὶ εὐγενεστάτων ἀττικῶν γυναικῶν.

Μετά τινα θυσίαν, αἱ γεραραὶ καὶ ἡ σύμβιος τοῦ ἄρχοντος βασιλέως διὰ τοῦ περιβόλου εἰσήρχοντο εἰς ἱερόν, ὅπου ἐτελεῖτο τὸ μυστήριον τοῦ συμβολικοῦ γάμου τοῦ Διονύσου μετὰ τῆς βασιλίσσης ὡς ὠνομάζετο ἡ τοῦ βασιλέως γυνή· οὕτως ἐφανεροῦτο ὅτι ἠγάπα ὁ νυμφίος θεὸς τὴν νύμφην αὐτοῦ, τὴν πόλιν Ἀθήνας. Αἱ γεραραὶ μετὰ ταῦτα ἀπεχώρουν, ἡ νεᾶρὰ σύμβιος διήρχετο τὴν νύκτα μετὰ τοῦ θεοῦ, ἀνὴρ δὲ προσωπιδοφόρος ἐμφαίνων τὸν βακχικὸν δαίμονα *Κῶμον* ἵστατο πρὸ τῶν κεκλεισμένων θυρῶν καὶ ἐκώλυε τοὺς βεβήλους.

Τότε ὁ δῆμος ὅλος μετέβαινεν εἰς τὸ θέατρον, ἔνθα ἐτερματίζετο ἡ ὅλη ἑορτή, διὰ γενναιοτάτης οἰνοποσίας. Ὡς ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὑπῆρχον ἑλλανοδίκαι, οὕτως ὑπῆρχον κριταὶ καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ οἰνοποσίᾳ. Πᾶσα πόσις ἠγγέλλετο διὰ σαλπίσματος, ὁ δὲ ἀφθονώτερον πίνων ἐλάμβανε γέρας στέφανον καὶ δὴ κισσοῦ φύλλων καὶ οἴνου ἀσκόν.

Ἀλλ᾽ ὅστις ἤθελε νὰ πράξῃ καί τι ἔκτακτον, προσεπάθει νὰ καταπίῃ μέτρον οἴνου, ὄρθιος ἱστάμενος ἐπὶ ὀλισθηροῦ ἀσκοῦ ἐλαίῳ ἀλειμμένου.

Πάντες μὲν οἱ Ἀθηναῖοι ἠδύναντο νὰ μετέχωσι τῆς βακχικῆς ἐκείνης ἀμίλλης, ἀλλ᾽ ὅμως οἱ πεπαιδευμένοι ἀπέφευγον τοὺς θορύβους καὶ τὴν τῶν πολλῶν κραιπάλην, πανηγυρίζοντες τοὺς Χόας ἐν ἰδιαιτέροις συμποσίοις, ἐν μέσῳ συγγενῶν καὶ φίλων. Οἱ Χόες, ὡς εἴδομεν, ἤρχοντο ἀπὸ τῆς νυκτός, πᾶς δέ τις ἔφερε τὸν ἑαυτοῦ χόα, πήλινον καὶ καινουργῆ, ἠγορασμένον ἐκ τῆς ἀγορᾶς τῆς προτεραίας. Πάντων δὲ ὁ χοῦς εἶχε τὴν αὐτὴν χωρητικότητα, καὶ ἡ γαστὴρ αὐτοῦ περιεστέφετο δι᾽ ἀνθέων, ἅπερ εἶχον στέψῃ τὴν ἡμέραν τὸν κύριον αὐτοῦ.

Τοιούτων χόων εἰκόνας βλέπει ὁ βουλόμενος ἐν εἰδικοῖς συγγράμμασιν ἀρχαιολογίας.

Τὴν δὲ τρίτην καὶ τελευταίαν ἡμέραν ἐγίνοντο οἱ *Χύτροι* Παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις ναῷ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἦτο ἡ γῆ ἐσχισμένη καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἐπίστευον ὅτι ἐκεῖ κατεπόθησαν τὰ ὕδατα τοῦ κατακλυσμοῦ. Διὰ τοῦ βόθρου ἐκείνου ἤρχετό τις καὶ εἰς τὰ καταχθόνια, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ αἱ σκιαὶ τῶν νεκρῶν ἀνήρχοντο πρὸς τὴν γῆν καὶ ἐπλανῶντο περὶ τοὺς ζῶντας, καταλείπουσαι τὰ ἐν Ἅδου δεινοπαθήματα καὶ ἐρχόμεναι νὰ κορέσωσι τὴν πεῖναν αὐτῶν.

Ἐν ἑκάστῃ λοιπὸν οἰκίᾳ ἀνήπτετο πῦρ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἐρκείου Διός, ἐπὶ τοῦ πυρὸς ἐτίθετο ἡ ἱερὰ πηλίνη χύτρα καὶ ἐν αὐτῇ ἐβράζετο ἡ πανσπερμία, δῆλα δὴ παντοδαπὰ ὄσπρια εἶδος aschouré, ἀλλ᾽ ἄνευ κυάμων. Τὴν πανσπερμίαν ταύτην πρῶτος ἔψησεν ὁ Δευκαλίων μετὰ τὸν κατακλυσμόν, ἐντὸς ὁμοίας πηλίνης χύτρας ἀλλ᾽ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ κατὰ τὰ Ἀνθεστήρια ἐνόμιζον ἱεροσυλίαν νὰ γευθῶσι κἂν αὐτῆς· διότι ἡ χύτρα ἦ ὁ χύτρος ἐκεῖνος ἔμενε πλήρης καὶ ἀνέπαφος, οὐδενὶ δὲ ἐξῆν ἡ εἴσοδος πρὸς τὸν βωμὸν τοῦ Ἐρκείου Διὸς ἵνα τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔλθωσιν αἱ πλανώμεναι σκιαὶ νὰ φάγωσιν ἐλευθέρως, ἄνευ ἀδιακρίτων μαρτύρων[1].

Οὕτω λοιπὸν ἡ ἀπ᾽ ἀνθέων καὶ οἰνοποσίας ἀρχομένη ἑορτὴ

1. Fivel Lenormant, La grande Grèce T II 202—204.

Ἀνθεστήρια, ἡ κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἡμεῖς χρόνον ἔχουσα ἀπάκρεως, διότι εἶχε προσωπιδοφορίαν καὶ βακχικὰς διαχύσεις· ἡ ἔχουσα ἀνθοφορίαν καὶ νυμφίους, διότι ὁ Διόνυσος συμβολικῶς ἐνυμφεύετο τὰς Ἀθήνας (αἷς ὀφείλεται καὶ αὐτὴ ἡ λέξις *ἐκκλησία*), ἐτελεύτα εἰς μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων. Ἀλλ᾽ οἱ μὲν τότε κεκοιμημένοι ἔτρωγον τὴν πανσπερμίαν, οἱ δ᾽ ἡμέτεροι νεκροὶ τὴν φροντίδα ταύτην εἰς τοὺς ζῶντας ἡμᾶς ἐπιτρέπουσιν[1]. ἐν τῇ διανομῇ τῶν κολλύβων καὶ τοῦ κολλυβοζωμίου.

Εἰς συμπλήρωσιν δὲ τῶν συμπτώσεων τούτων καὶ ὁμοιοτήτων μνημονεύω καὶ δύο παροιμιῶν, εἰς τἀνθεστήρια ἀναφερομένων. *Κισσὸς μετ᾽ Ἀνθεστήρια* ἔλεγον οἱ Ἕλληνες, ἐμφαίνοντες τὸ παρὰ λατίνοις post festum καὶ τὸ τουρκικὸν baïramdan sohra. Ἔλεγον προσέτι *θύραζε Κᾶρες, οὐκ ἔτ᾽ Ἀνθεστήρια*, ἐπὶ τῶν ἀπροσδιονύσως καὶ ἀκαίρως εἰς ἄλλας περιστάσεις μεταφερόντων τὰς τῶν ἑορτῶν συνηθείας.

Β΄ ΠΕΡΙ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τὰ δὲ *μεγάλα Παναθήναια* ἱδρύθησαν μὲν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἐριχθονίου, εἰς τιμὴν τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς, νικησάσης τὸν γίγαντα Ἀστέρα, ἐτελοῦντο δὲ κατὰ τετραετίαν, μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος φθίνοντος (περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου) καὶ διήρκουν κατά τινας μὲν τέσσαρας, κατὰ δὲ τὸν Κούρτιον ἓξ ἡμέρας.

Αἱ ἑορταὶ ἤρχοντο ἀπὸ τοῦ Ὠδείου, δι᾽ ἐξαιρέτων ᾀσμάτων καὶ ποιημάτων, ἀπαγγελλομένων πρὸς αὐλὸν καὶ κιθάραν, ἐν δὲ τῷ παρακειμένῳ θεάτρῳ ἠκούετο χορικὴ μουσική. Γυμνικοὶ ἀγῶνες, πάλη, δρόμος, παγκράτιον καὶ τέλος λαμπαδοφορία ἐν ἀσελήνῳ νυκτί, ἠΰξανον τοῦ ἑξαημέρου ἐκείνου τὴν αἴγλην καὶ λαμπρότητα. Οἱ διαγωνιζόμενοι εἶχον διάφορον ἡλικίαν· ἦσαν καὶ

1. Ἀνατολῖται μαθηταί μου ἐβεβαίωσάν με, ὅτι ἐν τοῖς χωρίοις αὐτῶν πιστεύουσι καὶ οἱ σήμερον χριστιανοὶ ὅτι οἱ νεκροὶ τρώγουσιν ἐκ τῶν κολλύβων.

παῖδες καὶ ἔφηβοι καὶ ἄνδρες, ὁτὲ μὲν ἐπὶ τῷ ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀγωνιζόμενοι, ὁτὲ δ' ἐξ ὀνόματος τῆς ἑαυτῶν φυλῆς. Γέρας τῶν νικητῶν ἦτο ἄγγειον πεποικιλμένον, πλῆρες ἐλαίου ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐλαιῶνος, οἱ δὲ μὴ νικήσαντες ἐλάμβανον μόνον τιμητικὰ δῶρα, ἀνετίθεσαν δὲ αὐτὰ εὐλαβῶς τῇ θεᾷ, ἐξ ὀνόματος τῆς ἑαυτῶν φυλῆς. Οὕτω λοιπὸν τότε καὶ αἱ δέκα φυλαὶ ἠμιλλῶντο, τίς τίνας ν' ἀποστείλῃ ἀρίστους καὶ ῥωμαλεωτάτους ἀγωνιστάς. Οὐ πόρρω δὲ τοῦ Πειραιῶς ἐγίνοντο ἱπποδρομίαι καὶ ἁρματηλασίαι ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ, ἐν δὲ αὐτῷ τῷ λιμένι ἀγῶνες τριήρεων· ἐκείνῃ δὲ τῶν δέκα φυλῶν, ἧς αἱ τριήρεις ἐνίκων, ἐδίδοντο χρήματα, πρὸς τέλεσιν θυσίας.

Τῶν ἀγώνων τελειωθέντων, ἐγίνετο ἡ πομπή, συνερχομένη ἐν τῷ Κεραμεικῷ, ἅμ' ἡλίῳ ἀνίσχοντι, ὅπως ἐκεῖθεν ἀναβῇ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Ἡγοῦντο μὲν οἱ ἱερεῖς καὶ μάντεις, μετὰ δὲ τούτους ἤρχοντο γέροντες ἐκ τῶν ὡραιοτάτων τῆς πόλεως, διότι καὶ τῶν γερόντων τὸ κάλλος εἴλκυε τοὺς Ἕλληνας. Εἵποντο δὲ εὐγενέσταται νεάνιδες, ἔπειτα οἱ ἐν τοῖς ἀγῶσι τῶν ἡμερῶν ἐκείνων νικήσαντες, οἱ κάλλιστοι καὶ ῥωμαλεώτατοι Ἀθηναῖοι πάσης ἡλικίας, ὀχούμενοι, ἱππεύοντες, πεζοποροῦντες, πλεῖστοι θῦται καὶ θύματα, καὶ τέλος ὁ λαμπροφορῶν δῆμος, ἄνθεσιν ἐστεμμένος, ἐν θαυμαστῇ καὶ ἐπισήμῳ παρατάξει. Τὸ ἄνθος τῆς πόλεως προσήρχετο νὰ προσκυνήσῃ τὴν πολιοῦχον θεάν. Ἀλλὰ καὶ τοῦ κράτους ἡ ἰσχὺς ἀνεφαίνετο κατ' ἐκείνην τὴν τελετήν. Μετὰ τοὺς ἀστοὺς δῆλον ὅτι ἤρχοντο οἱ μέτοικοι, ἐκτελοῦντες ὑποδεέστερα ἔργα, βαστάζοντες ἀνθήλια, ἕδρας, πολύτιμα ἀγγεῖα, λεκάνας, ἀμφορεῖς εἰς ὑπόμνησιν ὅτι ἦσαν ὑπήκοοι τῶν Ἀθηναίων. Τὰς ἰωνικὰς ἀποικίας πρεσβεῖαι ἐξεπροσώπουν, θύουσαι τῇ θεᾷ βοῦς καὶ πρόβατα· τῷ δὲ ε΄ π. Χ. αἰῶνι καὶ ξέναι πόλεις προσεκαλοῦντο, ἵνα θαυμάσωσι τὴν λαμπρὰν ἐκείνην ἐπίδειξιν τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ πλούτου τῶν Ἀθηνῶν.

Τέλος ἡ ἱερὰ τριήρης, ἡ τὸν *πέπλον* φέρουσα, κινεῖται ἤδη σὺν τῇ ὅλῃ πομπῇ ἐκ τοῦ Κεραμεικοῦ πρὸς τὸ Ἐλευσίνιον, πέριξ τούτου γίνεται γῦρος, ἔπειτα διαβαίνουσι κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως, ἐκ βορρᾶ πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἵστανται πρὸς τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Ἐκεῖ ἐκ τῆς τριήρεος ἐξάγεται ὁ πέπλος.

Ὡς δῆλα δὴ κατ' ἔτος ἐν τοῖς *μικροῖς Παναθηναίοις* προσεφέρετο τῇ θεᾷ πέπλος, ὑφασμένος ὑπὸ τῶν ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ τρεφομένων ἀττικῶν παρθένων, τῇ ἐποπτείᾳ τῶν ἱερέων, πρὸς νέαν περιβολὴν τοῦ παλαιοῦ ξοάνου, κατὰ τὴν ἐπέτειον τῶν τῆς Ἀθηνᾶς γενεθλίων, οὕτω καὶ ἐν τοῖς *μεγάλοις Παναθηναίοις* ἐφέρετο εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς μεγαλοπρεπέστατος πέπλος, προσηλωμένος, δίκην ἱστίου, ἐπὶ νηός, ἐπὶ τροχῶν συρομένης. Ὁ πέπλος ἐκεῖνος ἔφερε κεντητὰ τῆς Ἀθηνᾶς τὰ ἔργα καὶ τὰ κατορθώματα.

Τοιοῦτον λοιπὸν τὸν πέπλον φέρουσα ἡ πομπή, ἀνέρχεται τὴν πρὸς τὰ *Προπύλαια* μεγίστην μαρμαρίνην κλίμακα, μῆκος ἑκατὸν ποδῶν καὶ εὖρος ἑξήκοντα, ἀφικνεῖται δ' εἰς τὸ πετρῶδες ἐκεῖνο ὀροπέδιον, τὸ ἀφιερωμένον παντὶ θεῷ καὶ κεκαλυμμένον διὰ μνημείων, ναϊδίων, κολοσσαίων ἀγαλμάτων. Ἡ ἱερὰ ἐκείνη πέτρα, ὕψος ἔχουσα τετρακοσίων ποδῶν, ὑπέρκειται τῆς ὅλης πόλεως. Διὰ τῶν κιόνων καὶ γωνιῶν τῶν πρὸς τὸν αἰθέρα διαγραφομένων κτιρίων οἱ Ἀθηναῖοι ἐθεῶντο σχεδὸν ὅλην τὴν ἀγαπητὴν Ἀττικήν, κύκλον φαλακρῶν ὀρέων, κατακαιομένων ἐν θέρει, τὸν Ὑμηττόν, τὴν Πεντέλην, τὸν Ἄγχεσμον, καὶ θάλασσαν στίλβουσαν ἐντὸς πλαισίου χαμηλῶν καὶ ὑψηλῶν ἀκτῶν.

Τέλος φέρεται ὁ πέπλος εἰς τὸ Ἐρεχθεῖον, γερασμιώτατον τῶν ἐν Ἀθήναις ναῶν, ἀληθὲς φυλακτήριον ἁγίων λειψάνων, ὅπου κατέκειτο τὸ διιπετὲς παλλάδιον, ὑπῆρχε δὲ τοῦ Κέκροπος ὁ τάφος καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία, ἡ μήτηρ πασῶν τῶν ἄλλων. Ἐκεῖ, λέγει ὁ *Taine*, πᾶσαι αἱ παραδόσεις, πᾶσαι αἱ τελεταί, πάντα τῶν θεῶν τὰ ὀνόματα, διήγειρον ἐν τῷ πνεύματι ἀόριστόν τινα καὶ θαυμαστὴν ἀνάμνησιν τῶν πρώτων ἄθλων καὶ τῶν πρώτων βημάτων τῆς ἀνθρωπίνης ἡμερώσεως. Ἐν τῷ ἀμυδρῷ φωτὶ τοῦ μύθου διέβλεπέ τις τὴν ἀρχαίαν καὶ γόνιμον πάλην τοῦ ὕδατος, τῆς γῆς καὶ τοῦ πυρός, δῆλον ὅτι τὸ γήινον ἔδαφος, καταπῖνον ὕδατα, γινόμενον εὔφορον, καλυπτόμενον ὑπὸ φυτῶν, σπερμάτων καὶ δένδρων, κατοικούμενον καὶ ἀνθρωπιζόμενον ὑπὸ μυστηριωδῶν δυνάμεων, καταστελλουσῶν τάγρια στοιχεῖα καὶ βαθμηδὸν εἰς τὴν ἀταξίαν ἐπιβαλλουσῶν τὴν δεσποτείαν τοῦ πνεύματος. Ἐκεῖ ὁ Ἀθηναῖος ᾐσθάνετο τὴν τῆς φυλῆς αὐτοῦ ἱστορίαν, περιβεβλημένην δυσδιάκριτόν τι μυστήριον. Πιστεύων δῆλα δὴ ὅτι αἱ ψυχαὶ

τῶν γεναρχῶν ἔζων πάντοτε περὶ τοὺς τάφους καὶ ἐφύλασσον τοὺς τιμῶντας τὴν μνήμην αὐτῶν, ἐκόμιζε πλακοῦντας, μέλι, οἶνον, καὶ ἐνθουσιῶν ἐκ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ παρελθόντος καὶ μέλλοντος τῆς χώρας, συνέδεε μετ' αὐτῆς καὶ τὸ ἴδιον παρελθὸν καὶ τὸ ἴδιον μέλλον.

Ἐξερχόμενοι τέλος τοῦ παλαιοῦ ἱεροῦ, ἐν ᾧ κατῴκει ἡ ἀρχέγονος Παλλὰς ὑπὸ τὴν αὐτὴν καὶ ὁ Ἐρεχθεὺς στέγην, ἔβλεπον σχεδὸν κατὰ μέτωπον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἰκτίνου νεωστὶ ἐγερθέντα ναόν, τὸν Παρθενῶνα, ἐν ᾧ κατῴκει μόνη ἡ θεὰ καὶ ἔνθα πάντα ἐξήγγελλον τὴν δόξαν αὐτῆς. Ἐκεῖ οὔτε σκέψις ἀπητεῖτο, οὔτε ἐπιστήμη, λέγει ὁ αὐτὸς ἀνήρ, ἀλλὰ μόνον ὀφθαλμοὶ καὶ ποιητικὴ καρδία, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς σχέσεως τῆς θεοῦ πρὸς τὰ πράγματα· ἐκεῖ ᾐσθάνοντο τὴν Ἀθηνᾶν παροῦσαν ἐν τῇ αἴγλῃ τοῦ λαμπροῦ αἰθέρος, ἐν τῇ λάμψει τοῦ καθαροῦ φωτός, ἐν τῇ ἀγνότητι τοῦ ἐλαφροῦ ἐκείνου ἀέρος, εἰς ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδιδον τὴν ζωηρότητα τῆς φαντασίας καὶ μεγαλοφυΐας αὐτῶν. Ἡ Ἀθηνᾶ αὐτὴ ἦτο δαίμων τῆς χώρας· τὰ δῶρα, τὴν ἔμπνευσιν, τὴν δύναμιν αὐτῆς ἔβλεπον ἐκτεινόμενα ἐπ' ἄπειρον, εἰς τοὺς ἐλαιῶνας καὶ τὰς πρασίνας κλιτύας, εἰς τοὺς τρεῖς λιμένας, ἐν οἷς ἐκάπνιζον νεώρια καὶ ἐσωρεύοντο πλοῖα· εἰς τὰ μακρὰ καὶ ἰσχυρὰ τείχη, δι' ὧν ἡ πόλις ἐξικνεῖτο μέχρι θαλάσσης· εἰς αὐτὴν τὴν ὡραίαν πόλιν, ἥτις διὰ γυμνασίων, διὰ θεάτρων, διὰ τῆς Πυκνός, διὰ πάντων τῶν ἀνανεωθέντων μνημείων καὶ τῶν νεωτέρων οἰκοδομῶν, κατεκάλυπτε τὰ ὕψη καὶ τὰς πλευρὰς τῶν λόφων, καὶ ἥτις τῇ τέχνῃ, τῇ βιομηχανίᾳ, ταῖς ἑορταῖς, ταῖς ἐφευρέσεσι καὶ τῇ ἀδαμάστῳ ἀνδρείᾳ γενομένη Σχολὴ τῆς Ἑλλάδος, τὴν μὲν ἐξουσίαν αὐτῆς ἐξήπλου ἐφ' ἁπάσης τῆς θαλάσσης, τὴν δὲ ἠθικὴν δύναμιν ἐπὶ σύμπαντος τοῦ ἑλληνικοῦ.

Τότε ἠνοίγοντο τοῦ Παρθενῶνος αἱ πύλαι καὶ ἐν μέσῳ ἀναθημάτων, ἀγγείων, στεφάνων, πανοπλιῶν, φαρετρῶν, ἀργυρῶν προσωπίδων, ἐφαίνετο τὸ κολοσσαῖον ἄγαλμα, ἡ πολιοῦχος, ἡ Παρθένος, ἡ Νικηφόρος, ὀρθή, ἀκίνητος, τὴν λόγχην ἐπ' ὤμου, τὴν ἀσπίδα ὀρθίαν παρ' ἑαυτῇ, τῇ δεξιᾷ φέρουσα Νίκην χρυσελεφάντινον, χρυσῆν αἰγίδα ἔχουσα ἐπὶ τοῦ στήθους, στενὸν δὲ κράνος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μεγάλην χρυσῆν καὶ ποικιλόχρωμον ἐσθῆτα,

πρόσωπον δὲ καὶ πόδας καὶ χεῖρας καὶ βραχίονας ἐξ ἐλέφαντος, ἔχοντας θερμὴν καὶ ζωηρὰν λευκότητα ἐν μέσῳ τῆς αἴγλης καὶ λαμπρότητος, ἀμφιέσεως καὶ πανοπλίας.

Τὰ ὄμματα τῆς Ἀθηνᾶς ἦσαν ἐκ πολυτίμου λίθου, καὶ ἡ λάμψις αὐτῶν ἔμενεν ἀκίνητος ἐν τῷ ἀβλεχρῷ φωτὶ τοῦ πεποικιλμένου ναοῦ. Ὅτε ὁ Φειδίας ἐφαντάσθη τὴν ὑψηλὴν καὶ ἱλαρὰν ἔκφρασιν τῆς θεᾶς ἐκείνης, προστίθησιν ὁ γάλλος φιλόσοφος, βεβαίως συνέλαβε δαιμόνιόν τι ὑπεράνθρωπον, μίαν τῶν παγκοσμίων ἐκείνων δυνάμεων, τῶν ῥυθμιζουσῶν τὸν ῥοῦν τῶν ὄντων· συνέλαβε δῆλον ὅτι τὴν ἐνεργὸν ἐκείνην διάνοιαν, ἥτις παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις εἰκόνιζεν αὐτὴν τὴν πατρίδα[1].

Δημητριος Γ. Μοστρατος
Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΚΧΑΡΕΩΣ

Πρῶτος συγγραφεύς, ἀναφέρων περὶ σακχάρεως εἶναι ὁ Πλίνιος πρὸ 1800 ἐτῶν, ὅστις λέγει, ὅτι εἰς τὴν Ἀραβίαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας ὑπάρχει «μέλι ἐντὸς καλάμων».

Ὁ συγγραφεὺς Στάτιος περιγράφων τὰ Σατουρνάλια (Ρωμαϊκὰς Ἀπόκρεω), λέγει ὅτι μεταξὺ τῶν τροφῶν, τὰς ὁποίας ὁ αὐτοκράτωρ Δομετιανὸς παρέθετεν εἰς τοὺς δαιτυμόνας του, ἦτο καὶ γλυκεῖά τις οὐσία κατασκευαζομένη ἀπὸ ἀραβικοὺς καλάμους. Ἕτεροι πάλιν κλασικοὶ συγγραφεῖς, τῆς αὐτῆς περίπου περιόδου, περιγράφουν τὴν οὐσίαν ταύτην γλυκεῖαν, ὡς τὸ μέλι. Ὁ Στράβων προσθέτει ὅτι αὕτη ἐν στερεᾷ καταστάσει ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἅλας.

Ὁ σακχαροκάλαμος εἰσήχθη εἰς τὴν Σικελίαν τῷ 1148, κατόπιν δὲ εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Ἐκεῖθεν δὲ μετὰ ἑξήκοντα ἔτη μετεφέρθη εἰς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας καὶ κατὰ τὸ τέλος τῆς δεκάτης ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος ἡ Ζαμάϊκα μόνον παρήγαγε 1500 τόννους κατ' ἔτος.

1. H. Taine, Philosophie de l'art.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΔΙΑΘΗΚΑΙ

Τῷ λαμπρῷ φίλῳ κ. Σπύρῳ Νικοπούλῳ

Εἰς Ταταῦλα.

Φίλε μου Σπύρο,

Δὲν εἶναι μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες εὑρίσκουν εὐχάριστον ἀσχολίαν εἰς τὴν συλλογὴν γραμματοσήμων καὶ ταχυδρομικῶν δελταρίων, ἢ εἰσιτηρίων τῶν τραμ καὶ σιδηροδρόμων, ἢ οἱ ἰδιοτροπώτεροι τούτων, οἵτινες ἀσχολοῦνται εἰς τὴν συλλογὴν διαφόρων ἀντικειμένων π. χ. πίλων, λαιμοδετῶν, περικνημίδων, παντουφλῶν (!!!) καὶ ἄλλων ἀνηκόντων εἰς μεγάλους ἄνδρας, ἀλλ' εὑρέθη καὶ κάποιος ἰδιόρρυθμος τεμπέλης, ὅστις μὴ ἔχων, φαίνεται, ἄλλην μᾶλλον εὐχάριστον ἀσχολίαν, ἐσκέφθη νὰ κάμῃ συλλογὴν τῶν περιεργοτέρων διαθηκῶν, ὅσαι ἐδημοσιεύθησαν. Τοῦτο μὲ ὤθησε νὰ συλλέξω καὶ ἐμὼ μερικοὺς τοιούτους μαργαρίτας, ἐκ τῶν ὁποίων ἀσφαλὲς συμπέρασμα ἐξάγεται, ὅτι οἱ ἰδιότροποι καὶ ἐκκεντρικοὶ καὶ πρὸ τοῦ τάφου των εὑρισκόμενοι καὶ ὅταν ἀκόμη πρόκειται «νὰ τινάξουν τὰ πέταλα» δὲν ἐννοοῦν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς πρώην ἰδέας καὶ τὰ ἐσκωριασμένα φρονήματά των.

Κατὰ τὸ 1888 ἀπέθανεν ἐν Châlons-sur-Marne τῆς Γαλλίας ἀγροφύλαξ τις, ὅστις, ὡς μόνην του περιουσίαν, εἶχε μερικὰ βαρέλια οἴνου καὶ πολλὴν ἰδιοτροπίαν. Ἡ διαθήκη του ἦτο σύντομος καὶ ἁπλουστάτη:

«Κληροδοτῶ εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ συνοδεύσωσι τὸν νεκρόν μου ἀνὰ μίαν ὀκᾶν οἴνου εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀνὰ δώδεκα (12!) εἰς τὰς γυναῖκας. Ἐπίσης προσφέρω ἀνὰ τρεῖς ὀκάδας οἴνου εἰς

ἐκείνους, οἵτινες θὰ ψάλλωσιν, οὐχὶ ὅμως πένθιμα ᾄσματα, ἀλλὰ τὴν Μασσαλιώτιδα».

Κωδίκελλος. — Τὰ δάκρυα, κατὰ τὴν κηδείαν μου, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικά, οὐδ' αὐτὰ τὰ κροκοδείλεια. Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπω νὰ κλαύσουν θερμῶς καὶ νὰ χύσουν πικρὰ δάκρυα ὁ ὑποδηματοποιός μου Χ..... καὶ ὁ γειτονικός μου φουρνάρης, εἰς τοὺς ὁποίους χρεωστῶ τὰ μαλλοκέφαλά μου.

*

Κληρονόμοι καὶ ἐπιτηρηταί. — Εἷς ἄλλος, ἀγνώστου ἐθνικότητος, καὶ ἀνηλεέστερος αὐτὸς διὰ τοὺς ἀτυχεῖς κληρονόμους τῆς ἐκ 250 χιλιάδων φράγκων περιουσίας του, κατέλιπε διαθήκην ἐνσφράγιστον ἐντὸς φακέλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπῆρχον γεγραμμέναι αἱ λέξεις: «Νὰ ἀνοιχθῇ μετὰ δύο ἔτη». Ὁ φάκελος ἠνοίχθη τῷ 1883 καὶ ἐντὸς αὐτοῦ εὑρέθη ἕτερος φάκελλος μὲ τὴν ἐπιγραφήν: «Νὰ ἀποσφραγισθῇ τὸ ἑπόμενον ἔτος». Τὸ ἑπόμενον ἔτος ἀνοιχθέντος τοῦ φακέλου, ἐπανελήφθη τὸ αὐτὸ παιγνίδιον. Ἓξ ἀκόμη φάκελοι εὑρέθησαν μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιγραφήν. Ἐπὶ τέλους τῷ 1890 ἠνοίχθη ἡ πραγματικὴ διαθήκη καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πάθουν ἀπὸ κεραυνοβόλον ἀποπληξίαν οἱ δυστυχεῖς κληρονόμοι. Ἰδοὺ τί περιεῖχεν: «Καταλείπω εἰς τοὺς κληρονόμους ὁλόκληρον τὴν ἐκ 250,000 φράγκων περιουσίαν μου, ἥτις θὰ διανεμηθῇ εἰς αὐτοὺς μετὰ εἴκοσιν ἔτη, δηλαδὴ τῷ 1910!... «Τὰ ἐν τῷ μεταξὺ εἰσοδήματα τῆς περιουσίας μου θὰ περιέρχωνται κατ' ἀναλογίαν εἰς τοὺς κληρονόμους μου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ σεβασθῶσιν οὗτοι τὰς ἑξῆς ἐπιθυμίας μου:

«Ὁ ἀδελφός μου Π. θὰ φέρῃ διαρκῶς καθ' ὅλην τὴν εἰκοσαετίαν τὸ σκληρό μου καπέλο, τὸ ὁποῖον ἐπὶ δέκα (!) συνεχῆ ἔτη ὑπῆρξε τὸ προσφιλές μου κάλυμμα. Ὁ ἀνεψιός μου Μ. κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐπισήμους ἑορτὰς θὰ φέρῃ τὴν ρεδιγκόταν μου, ἐκείνην τὴν μπλέ, ἥτις πρὸ μιᾶς ἑξαετίας μὲ ἐβοήθησεν εἰς τὸν πρῶτόν μου ἔρωτα! Ὁ ἀνεψιός μου Κ. ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὰς συνηθείας μου θὰ ἀφήσῃ γένειον καὶ δὲν θὰ κόψῃ τὴν κόμην του, εἰ μὴ ἅπαξ κατὰ ὀκταμηνίαν, ὅπως ἔκαμνον καὶ ἐγώ.

«Ἐν περιπτώσει ἀθετήσεως τῶν ὅρων τούτων, οἱ κληρονό-

μοι μου ἀποξενοῦνται παντὸς δικαιώματος, ἡ δὲ περιουσία μου καὶ ἡ ἐπικαρπία της θὰ περιέρχωνται εἰς τοὺς φίλους μου τὸν δικηγόρον Π. καὶ τοὺς ἰατροὺς Κ. καὶ Ψ., οὓς καὶ διορίζω ἐπιτηρητὰς καὶ ἐκτελεστὰς τῆς διαθήκης μου. . . .

*

Ὁ Φ. Δ. . . ., ἄλλοτε ἰδιοκτήτης ἑστιατορίου παρὰ τὸ Palais Royal ἐν Παρισίοις, ἀφῆκε 300,000 φράγκα εἰς τὰς δύο ἀνεψιάς του ὑπὸ τὸν ὅρον, ἵνα μεταξὺ ἄλλων ἐκτελέσουν καὶ τὴν ἑξῆς ἐπιθυμίαν του:

«Ἐπιθυμῶν νὰ φανῶ χρήσιμος εἰς τοὺς συμπολίτας μου καὶ φρονῶν, ὅτι τὰ ἐπιτύμβια, ἐν οἷς ἐξυμνεῖται ἡ τῶν νεκρῶν ἀρετή, εἶναι ἀνωφελῆ, διατάσσω, ἵνα ἐπὶ τοῦ τάφου μου στηθῇ στήλη καὶ ἐπ' αὐτῆς πίναξ μετάλλινος, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ὁποίου θὰ γραφῇ μόνον τὸ ὄνομά μου, κάτωθεν δὲ καθ' ἡμέραν θὰ γράφηται διὰ κιμωλίας καθαρὰ καὶ καλλιγραφημένα ἀνὰ μία συνταγὴ μαγειρικῆς. καταλείπω δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον 366 συνταγάς, εὑρισκομένας εἰς τὸ χρηματοκιβώτιόν μου· καθ' ἡμέραν θ' ἀντιγράφηται ἀνὰ μία ἐξ αὐτῶν μέχρις ἐξαντλήσεως καὶ πάλιν θ' ἀρχίσῃ ἡ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὴν πρώτην καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Τοιουτοτρόπως προσερχόμενοι νὰ ἐπισκεφθοῦν τοὺς νεκρούς των οἱ συμπολῖται θ' ἀποκομίζωσι καὶ ἓν ὠφέλιμον δίδαγμα. «Ἐὰν τὴν θέλησίν μου ταύτην δὲν ἐκτελέσουν κατὰ γράμμα αἱ ἀνεψιαί μου, τότε διατάσσω νὰ περιέλθῃ ὁλόκληρος ἡ περιουσία μου εἰς τὸ «Φιλανθρωπικὸν ταμεῖον».

*

Δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον ἰδιόρρυθμος καὶ ἡ διαθήκη ἑνὸς ὀδοντοϊατροῦ, ὅστις ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν τάφον του ὅλοι οἱ ὀδόντες, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἐκριζώσει κατὰ τὸ μακρὸν αὐτοῦ στάδιον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνταφέντων ὀδόντων ἀνήρχετο εἰς. . . . 300,000 ! . . .

*

Πρὸ δύο ἐτῶν ἐδημοσιεύθη ἐν Πιτσβούργῳ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν μία ἔτι περιεργοτέρα διαθήκη. Τῷ 1891 ἐν Πιτσβούργῳ

ἔζη νεανίας ὀνόματι Κάρολος Μύλλερ, τὸ ἐπάγγελμα δικηγόρος. Ὁ νεανίας οὗτος, ὅστις, ἄλλως τε, καὶ ἀρκετὰ εὐειδὴς ἦτο, ἐσχετίσθη μετὰ τῆς ὡραίας δεσποινίδος Κούμιγκ, ἥτις νεαρὰ καὶ ἄπειρος τῶν κοσμικῶν πανουργιῶν καὶ κακιῶν, τὸν ἠγάπησεν ἀσυγκρίτως περισσότερον. Ὁ ἔρως των προώδευεν ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ καὶ οἱ δύο νέοι ἐθεωροῦντο εὐτυχεῖς· πρὸ πάντων δὲ ἡ νεαρὰ Κούμιγκ, τῆς ὁποίας ὁ ἔρως, ἀληθὴς καὶ ἁγνός, ἔφθανε μέχρι παραφροσύνης.

Ἡμέραν τινὰ ὅμως λαμβάνει ἐπιστολὴν τοῦ ἀγαπητοῦ της, δι' ἧς την ἀπήλλασε τῶν ὅρκων καὶ ὑποσχέσεών της καί την παρεκάλει νά τον λησμονήσῃ. Χίλιοι κεραυνοὶ ἐὰν ἔπιπτον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της δὲν θά τῃ προυξένουν τόσον ἄλγος, ὅσον πόνον ᾐσθάνθη ἐκ τῶν ἀθώων ἀλλὰ καὶ τρομερῶν ἐκείνων τεσσάρων λέξεων «λησμόνει με καὶ ζῆθι!» . . .

Ἐξαίφνης καὶ καιρίως τρωθεῖσα ἡ δυστυχὴς ἔκλαυσεν, ἐθρήνησεν, ἀπηλπίσθη, ἀπεπειράθη δὶς ν' αὐτοκτονήσῃ, ἀλλὰ ταῦτα πάντα δὲν ἴσχυσαν νά τῃ ἐπαναφέρωσι τὸν ἀπατεῶνα ἐραστήν.

Κατόπιν ὅμως, ὅτε παρῆλθεν ἡ πρώτη ἔξαψις τοῦ προσβληθέντος ἔρωτός της καὶ λογικώτερον σκεφθεῖσα, ὡς ἀμερικανίς, ἀπεφάσισεν ὄχι μόνον νά τον λησμονήσῃ, ἀλλὰ καὶ νά τον μισήσῃ καὶ νά τον ἐκδικηθῇ, ὄχι διότι την ἐγκατέλειψεν, ἀλλὰ διότι τοῦτο τὸ ἔπραξεν ἀναιτίως καὶ ἀναρμόστως εἰς ἐπιστήμονα.

Μετά τινα καιρὸν ἀποθνήσκει μία θεία της ἐγκαταλιποῦσα αὐτῇ ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν της συμποσουμένην εἰς 2,500,00 φράγκα μετρητά.

Ἀφοῦ ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον οὐδὲν περὶ τοῦ Καρόλου ἠδυνήθη νὰ μάθῃ, τέλος ἐπληροφορήθη, ὅτι ἐρασθεὶς τῆς θυγατρὸς τραπεζίτου ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐνυμφεύθη αὐτήν. Τότε δὴ τότε ἐξηγριώθη καὶ μένεα πνέουσα κατὰ τοῦ ἀτίμου ἐραστοῦ, ἐν τῇ προσβληθείσῃ φιλαυτίᾳ της, ὡς γυναικός, ὡρκίσθη νά τον ἐκδικηθῇ.

Πρὸ δύο λοιπὸν ἐτῶν ἀπέθανεν ἡ δεσποινὶς Κούμιγκ καὶ ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις ὅλων καὶ δὴ τοῦ Καρόλου, ὅταν ἀποσφραγίσαντες τὴν διαθήκην παρετήρησαν, ὅτι γενικὸν κληρονόμον τῆς ἐκ 2,500,000 φράγκων περιουσίας της καθιστᾷ τὸν πρώην ἐραστήν της Κάρολον Μύλλερ!

Ἀλλ' ἐν τῷ κληροδοτήματι τούτῳ ὑπῆρχε καὶ μικρός τις ὅρος· κατέλειπε μὲν τὴν περιουσίαν της εἰς τὸν Κάρολον, ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅμως νὰ διαζευχθῇ οὗτος τὴν σύζυγόν του!... Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ διετίθετο πρὸς ὄφελος τῶν πτωχῶν.

Ὁποία πρωτότυπος καὶ σκληρὰ ἐκδίκησις!

Ὁμολογουμένως ἡ ἀπατηθεῖσα Ἀμερικανὶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδικηθῇ καλλίτερον. Διότι ὁ Μύλλερ, ὅστις εἶχεν ἀποκτήσει καὶ δύο τέκνα ἐκ τῆς συζύγου του, εὑρίσκετο μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος, μεταξὺ ὑλικῆς ἱκανοποιήσεως καὶ ἠθικῆς καταισχύνης.

Ἀλλ' ἔτι περιεργοτέρα καὶ πρωτοτυπωτέρα ὑπῆρξεν ἡ λύσις τοῦ ζητήματος. Συνεφώνησαν δηλαδὴ μετὰ τῆς συζύγου του, ὅπως ἀλληλοδιαζευχθῶσι μοιραζόμενοι τὴν ἐκ 2,500,000 φράγκων περιουσίαν τῆς ἐκκεντρικῆς ἀμερικανίδος.

Νὰ Σολομώντειος σοφία μιὰ φορά!...

Σὲ συμβουλεύω λοιπὸν καὶ ἐγώ, φίλε μου Σπύρο, ὅπως μήποτε ἀφήσῃς τὴν ἐξ ἑκατομμυρίων (!;!;!) περιουσίαν σου νὰ τὴν ξεκοκκαλίσωσιν ἀκόπως, ἀναιμάκτως καὶ ἐν μακαρίᾳ εὐτυχίᾳ οἱ κληρονόμοι σου· ἀλλὰ νὰ ἐπιβάλῃς εἰς αὐτοὺς προηγουμένως ἢ «νὰ φάγουν ἕνα μαγκάλι ἀναμμένα κάρβουνα» ἢ «νὰ πέσουν εἰς τὴν θάλασσαν»!...

Φερίκλοι τῇ 29 Ἀπριλίου 1907.

Αλεξ. Γεωργιαδης Αϊναλης

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Ἡ περιφρόνησις εἶναι καταπότιον, ὅπερ ἠμπορεῖ τις νὰ καταπίῃ, ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον νά το μασήσῃ χωρὶς νὰ μορφάσῃ.

★ Δοκιμάζομεν τὸν χρυσὸν διὰ τοῦ πυρός, τὴν γυναῖκα διὰ τοῦ χρυσοῦ, τὸν ἄνδρα διὰ τῆς γυναικός· ὁ χρυσὸς εἶναι ἡ λυδία λίθος τοῦ ἀνθρώπου.

★ Ἡ μέθη δὲν παράγει τὰ ἐλαττώματα, τὰ ἀποκαλύπτει· ἡ τύχη δὲν ἀλλάσσει τὰ ἤθη, τὰ δεικνύει.

ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ ΕΦΕΝΤΗΣ ΟΧΑΝΗΣ

Ὁ Γεωργάκης ἐφέντης Ὀχάνης, υἱὸς τοῦ μακαρίτου Ἀντωνάκη ἐφέντη Ὀχάνη, Καποῦ Κεχαγιᾶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει ὀθωμανικῷ τῆς Ἐγείρας 1260.

Ἐσπούδασεν ἐν τῇ ἐν Φαναρίῳ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ, εἶτα δ' ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς τουρκικῆς, γαλλικῆς καὶ ἰταλικῆς γλώσσης, ἃς ὁμιλεῖ καὶ γράφει.

Εἰσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἐν ἡλικίᾳ 17 ἐτῶν, διωρίσθη ἐν πρώτοις τῷ 1277 εἰς τὴν γραμματείαν τῆς ἐξωτερικῆς ἀλληλογραφίας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Μετατεθεὶς τὴν 18ην Ἀπριλίου 1280 εἰς τὴν δημαρχίαν τοῦ ΣΤ΄ Τμήματος, κατέλαβε τὴν θέσιν γραμματέως-διερμηνέως τῆς ρηθείσης Δημαρχίας.

Τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1296 διωρίσθη καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῷ Αὐτοκρατορικῷ Λυκείῳ τοῦ Γαλατᾶ Σεραγίου, βραδύτερον δέ, τὴν 17ην Ἰανουαρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, γραμματεὺς τῆς γαλλικῆς τοῦ ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Παιδείας.

Πρὸς τούτοις, τὴν 22αν Νοεμβρίου 1302, ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῷ γυμνασίῳ «Βεφᾶ» Πόλεως, ἀναλαβὼν βραδύτερον, τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1304, καὶ τὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ἐν τῷ αὐτῷ Γυμνασίῳ.

Κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1306, ἀπετέλεσε μέλος τῆς ἐπὶ τῶν θεάτρων Λογοκριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἑδρευούσης ἐν τῇ Δημαρχίᾳ τοῦ ΣΤ΄ Τμήματος, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

Διορισθεὶς ἀκολούθως τὴν 25ην Ἀπριλίου τοῦ 1307, δι' Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος, εἰς τὸ συντακτικὸν καὶ μεταφραστικὸν Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, διετέλεσεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ μέχρι τῆς 8ης Δεκεμβρίου τοῦ 1318, ὁπότε διωρίσθη, δι' Αὐτοκρατορικοῦ ἐπίσης διατάγματος, μέλος τοῦ Ἐποπτικοῦ καὶ Λογοκριτικοῦ Συμβουλίου ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ εἰς τὴν θέσιν, ἣν κατέχει μέχρι σήμερον, διατηρῶν ἅμα καὶ τὰς ἕδρας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης εἰς τὰς ἄνω μνημονευθείσας σχολάς.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς σπουδῆς τῆς γλώσσης ταύτης ἐξέδωκεν Ἀναγνωστικόν, Μέθοδον διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πρὸς χρῆσιν τῶν Ὀθωμανῶν σπουδαστῶν, ἅτινα ἐνεκρίθησαν καὶ ἐπισήμως εἰσήχθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας εἰς τὰς μωαμεθανικὰς σχολάς.

Προαχθεὶς τὴν 27ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1304 εἰς τὸν β΄ βαθμὸν β΄ τάξεως, ἔλαβε τὴν 23ην Σεβὰλ τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὸ παράσημον τοῦ Μεδζιτιέ, εἶτα δέ, τὴν 17ην Ρεβίουλ Ἀχὴρ τοῦ 1306 ἐξουσιοδοτήθη δι' Αὐτοκρατορικοῦ φιρμανίου, ὅπως φέρῃ τὸ παράσημον «Νισάνι—Ἰφτιχάρ», τοῦ μακαρίτου πατρός του, μεταβιβασθὲν εἰς αὐτόν, τὴν δὲ 3ην Μουχαρὲμ τοῦ 1317 προήχθη εἰς τὸν β΄ βαθμὸν α΄ τάξεως καὶ τὴν 13ην Νοεμβρίου τοῦ 1319 διωρίσθη, λόγῳ συμπληρωματικῆς ὑπηρεσίας, μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπὲρ τῶν σχολῶν ἐράνων.

Ἡ δὲ Α. Θ. Μακαριότης, ἐκτιμῶσα τὰ σπάνια προσόντα, καθὼς καὶ τὰς πολυτίμους πρὸς τὸν Ἅγιον Τάφον ὑπηρεσίας τοῦ Γεωργάκη ἐφέντη Ὀχάνη, ἐσχάτως ἀπένειμεν αὐτῷ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Παναγίου Τάφου.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

★ Μία σταγὼν μελάνης ἐμβάλλει πολλάκις εἰς θλιβερὰς σκέψεις τὸν ἄνθρωπον, ὁσάκις δηλ. πέσῃ ἐπάνω εἰς τὸ πανταλόνι του.

★ Ἂν εἰπῆτε εἰς δύο γυναῖκας πῶς ὁμοιάζουν, νὰ ἦσθε βέβαιος, ὅτι καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἐνδομύχως ἔχουν δυσαρεστηθῇ.

★ Αἱ γυναῖκες πολλὲς φορὲς χύνουν δάκρυα—λέγει ἕνας θαλασσινὸς—γιατὶ νομίζουν ὅτι ὁ ἔρωτας εἶναι ὅπως τὸ σαλάδο καὶ διατηρεῖται καλλίτερα μὲ νερὸ ἁλατισμένο.

★ Ὁσάκις ἕνας νέος κόψῃ τὰ μυαλά του—τὰ μαλλιά του ἤθελα νὰ εἴπω—αἰσθάνεται κάποιαν ἀπογοήτευσιν, ἂν ἀντιληφθῇ, ὅτι ἡ δεσποινὶς τῶν διαλογισμῶν του δὲν εἶδε πῶς εἶναι κομμένα . . .

Η ΚΥΠΑΡΙΣΣΟΣ

ΩΣ ΔΕΝΔΡΟΝ ΚΑΙ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΠΕΝΘΟΥΣ

[Ὁ δεινὸς τῆς φιλολογίας μύστης, ὁ ἐν τῇ τάξει τῶν ἡμετέρων λογίων σπουδαίαν καὶ διαπρεπῆ κατέχων θέσιν, ὁ ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καθηγητῶν κ. Δημοσθ. Οἰκονομίδης ἐγεννήθη ἐν Ἀργυρουπόλει τῆς ἐπαρχίας Χαλδίας. Ἀπόφοιτος τῆς Σχολῆς, ἐν ᾗ εὐδοκίμως νῦν διδάσκει, ἀπεστάλη δσπάναις τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνοβικ εἰς Γερμανίαν, ἔνθα ἐπὶ ἓξ κατὰ συνέχειαν ἔτη ἐπεδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλολογίας ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τοῦ Μονάχου καὶ τῆς Λιψίας. Ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν μὲ πτυχίον ἐπὶ διδακτορίᾳ τῷ 1888, διωρίσθη εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀποθανόντος ἀοιδίμου καθηγητοῦ Αἰμ. Νοννότη καθηγητὴς τῶν Λατινικῶν, ἀνατεθέντων αὐτῷ βραδύτερον καὶ τῶν Ἑλληνικῶν.

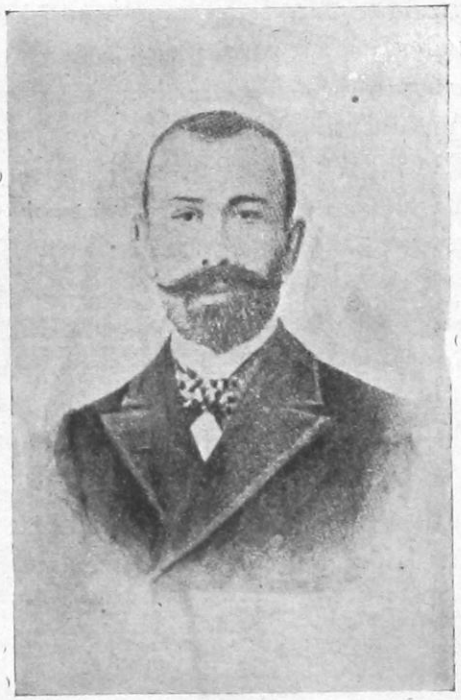

Δημοσθένης Η. Οἰκονομίδης
Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ.

Ὁ κ. Δ. Οἰκονομίδης διακρίνεται καὶ ὡς ἑλληνιστὴς καὶ ὡς γερμανιστὴς (συντακτικὸν τῆς γερμανικῆς γλώσσης) καὶ ὡς λατινιστής, ἐκδοὺς μάλιστα καὶ πόνημα πρὸς ἐκμάθησιν τῆς λατινικῆς γλώσσης (μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς λατινικῆς γλώσσης ὑπὸ Δ. Οἰκονομίδου). Τὰ ἔργα δὲ αὐτοῦ συνταχθέντα μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας καὶ κατόπιν μακρᾶς καὶ κοπιώδους

ἐργασίας καὶ μελέτης ἐξυπηρετοῦσι μεγάλως τήν τε μάθησιν τῆς σπουδαζούσης νεολαίας καὶ τὰ συμφέροντα τῆς καθ' ὅλου κοινωνικῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου.

Καταχωρίζοντες ἐν τέλει τὴν παρὰ πόδας ἐπαγωγὸν «περὶ τῆς κυπαρίσσου ὡς δένδρου καὶ ὡς συμβόλου πένθους» πραγματείαν αὐτοῦ ἐλάχιστον παρέχομεν δεῖγμα τῆς τοῦ ἀνδρὸς συγγραφικῆς καὶ φιλολογικῆς ἱκανότητος].

Εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν κωνοφόρων δένδρων, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀειθαλῆ, ὑπάγεται καὶ ἡ κυπάρισσος, γνωστὴ ἤδη ἐκ τῆς ἀρχαιότητος. Ὑπερήφανον, εὐθυτενὲς καὶ κατηφὲς ὑψοῦται τὸ δένδρον τοῦτο εἰς τὰς χώρας ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι φέρουσι θερμὸν κλίμα. Εἰς τὸ εὐθυτενὲς δὲ ὕψος αὐτοῦ ἀκριβῶς ἀποβλέποντες λέγομεν καὶ σήμερον κοινῶς, προκειμένου περὶ ἀνθρώπου ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ὅτι «ἔχει ἀνάστημα κυπαρισσένιο». Ἔνδεκα εἴδη αὐτοῦ ἀριθμοῦνται ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου καὶ ἰδίως ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Περσίας, ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἰνδίᾳ, τῇ Κίνᾳ, τῷ Μεξικῷ καὶ τῇ Καλιφορνίᾳ. Ἡ γνωστοτάτη καὶ διασημοτάτη κυπάρισσος φύεται ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἐν τῇ Βορείῳ Ἀφρικῇ καὶ ἐν τῇ νοτίῳ Εὐρώπῃ, μὴ ἀντέχουσα εἰς τὸν γερμανικὸν χειμῶνα. Τὸ ὕψος τῆς κυπαρίσσου ἀνέρχεται εἰς 30 μέτρα καὶ ἐπειδὴ τὸ χρῶμα τῶν φύλλων αὐτῆς εἶνε βαθὺ πράσινον κλῖνον πρὸς τὸ μέλαν καὶ σκοτεινόν, παρέχον δ' οὕτως ὄψιν κατηφῆ, ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐθεωρήθη αὕτη σύμβολον πένθους καὶ ὡς τοιαύτη ἀφιερώθη εἰς τὸν θεὸν τοῦ ᾅδου, τὸν Πλούτωνα. Τοὺς κλάδους αὐτῆς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἐπέθετον εἰς τὰς λάρνακας τῶν νεκρῶν καὶ τὰ φύλλα της διεσκόρπιζον ἐν ταῖς κηδείαις. Ἀλλὰ καὶ τοὺς πενθοῦντας οἴκους περιέβαλλον διὰ κλάδων κυπαρίσσων. Γενικῶς δὲ κυπαρίσσους ἐφύτευον, ὡς καὶ σήμερον ἔτι συμβαίνει, ἐπὶ τάφων ἐν τοῖς νεκροταφείοις. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην περιώνυμα εἶνε τὰ ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ κυπαρίσσων κεκοσμημένα νεκροταφεῖα τῶν Ὀθωμανῶν. Ἡ κυπάρισσος εἰσήχθη ἐκ τῶν θερμοτέρων μερῶν τῆς Περσίας, ἴσως δὲ καὶ ἐκ τῶν Ἰμαλαΐων, ἀπὸ χρόνων λίαν ἀρχαίων εἰς τὴν νότιον Εὐρώπην, τὴν μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὴν

βόρειον Ἀφρικήν. Ἐκ τῆς πατρίδος[1] αὐτῆς μετεφυτεύθη πρὸς δυσμὰς διὰ τῆς ἰρανικῆς πυρολατρείας. Εἰς τὴν εὐμήκη καὶ ὀβελίσκου σχῆμα ἔχουσαν μορφὴν τῆς κυπαρίσσου ἐνέβλεπεν ἡ ζενδικὴ θρησκεία τὴν εἰκόνα τῆς φλογὸς τοῦ ἱεροῦ πυρὸς καὶ ἐν ἁπάσῃ τῇ ἰρανικῇ χώρᾳ ὑψοῦτο αὕτη μεγαλοπρεπὴς πρὸ τῶν ναῶν τοῦ πυρὸς καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ἀνακτόρων. Διὰ τῶν ἀρχαιοτάτων δ' ἐκστρατειῶν τῶν Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλωνίων μετεφυτεύθη αὕτη εἰς τὰς χώρας τῆς ἀραμαϊκῆς καὶ χαναανιτικῆς φυλῆς, εἰς τὴν Κύπρον, ὅπου ὡσαύτως ἐθεωρεῖτο ἱερὸν δένδρον. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς θρησκευτικῆς σημασίας ἡ κυπάρισσος ἔλαβε διὰ τῶν Φοινίκων καὶ τεχνικὴν πρακτικὴν ἀξίαν, ἡ ὁποία καὶ διετηρήθη καθ' ὅλην τὴν ἑλληνικὴν καὶ ρωμαϊκὴν ἀρχαιότητα. Τὸ μεγάλην ἀντοχὴν δεικνύον σκληρὸν καὶ εὐῶδες αὐτῆς ξύλον, τὸ μετὰ τερψιθύμου ὀσμῆς καιόμενον καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἰς τὸ ὕδωρ ἀντέχον ἐθεωρεῖτο ἄφθαρτον καὶ αἰώνιον[2], ἐφ' ᾧ καὶ ἐκ κορμῶν τοῦ δένδρου τούτου κατεσκεύαζον οἱ Φοίνικες τὰ ἐμπορικὰ αὐτῶν πλοῖα. Ἐν ἀρχαιολογικαῖς δὲ συλλογαῖς περισῴζονται ἀντικείμενα ἐκ κυπαρισσίνου ξύλου, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς χιλιάδας ἐτῶν. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὅμως ἐνίοτε ἐξελαμβάνετο κυπαρίσσινον ξύλον τὸ τῆς κέδρου. Ἐπειδὴ δὲ συνήθως ἐκ ξύλου κυπαρίσσου κατεσκεύαζον οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι θύρας ναῶν, ἀναμνηστικοὺς πίνακας, λάρνακας καὶ εἰκόνας θεῶν, ἕνεκα τῆς μεγάλης ταύτης χρήσεως διεδόθη τὸ δένδρον τοῦτο πανταχοῦ καὶ ἐντεῦθεν συχνάκις ἀπαντῶμεν δάση κυπαρίσσων εἰς διαφόρους χώρας.

Πολὺ βραδύτερον μετεβιβάσθη τὸ δένδρον εἰς Ἰταλίαν καὶ κατὰ τρόπον ἀνατολικὸν ἐθεωρεῖτο τοῦτο καὶ ἐνταῦθα σύμβολον πένθους. Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Αὐγούστου κλάδοι κυπαρίσσου ἐπετίθεντο γενικῶς εἰς τὸν βωμὸν καὶ εἰς τὴν πυρὰν τῶν νεκρῶν

---

1. Ὁ Πλίνιος πατρίδα τῆς κυπαρίσσου ἀναφέρει τὴν νῆσον Κρήτην.

2. Πιθανόν, ὅτι ἡ περὶ τῆς ἀφθαρσίας καὶ αἰωνιότητος τοῦ ξύλου τῆς κυπαρίσσου ἰδέα συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ συμβολίζῃ τὸ δένδρον τοῦτο καὶ τὴν ἀφθαρσίαν καὶ αἰωνιότητα τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος φυτευόμενον ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ, εἰ καὶ τοιοῦτον συμβολισμὸν οὐδαμοῦ ἀποκαλύπτομεν οὔτε παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὔτε παρὰ τοῖς Ρωμαίοις.

καὶ διὰ τοῦτο βεβαίως ὁ Ὁράτιος ἐν τῷ 23ῳ στίχῳ τῆς XIV Ὠδῆς τοῦ II βιβλίου τὰς κυπαρίσσους ὡς δένδρα τῶν νεκρῶν ἀφιερωμένα εἰς τὸν Πλούτωνα ἀναφέρει μετὰ τοῦ ἐπιθέτου *invisas*[1] ἤτοι μισητάς, ἀλλαχοῦ δὲ (ἐν ἐπῳδ. V, 18) ὀνομάζει τὸ δένδρον μετὰ τοῦ ἐπιθέτου *funebris* ὡς ἐπὶ τάφων φυτευόμενον. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλων Ρωμαίων ποιητῶν καὶ συγγραφέων καταφαίνεται, ὅτι ἡ κυπάρισσος ἦτο δένδρον τῶν νεκρῶν. Οὕτω π. χ. ὁ Οὐεργίλιος ἀποκαλεῖ αὐτὴν *feralis* ἐν τῷ 216 στίχῳ τοῦ VI βιβλίου τῆς Αἰνειάδος. Καὶ μεθ' ὅλην ὅμως τὴν καλλιεργίαν αὐτῆς δὲν ηὐδοκίμησεν ἡ κυπάρισσος ἐν Ἰταλίᾳ τόσον, ὅσον ἐν Ἀνατολῇ καὶ διὰ τοῦτο οὐδαμοῦ τῆς χώρας ἐκείνης μεθ' ὅλην τὴν θερμότητα τοῦ κλίματός της εὑρίσκονται δάση κυπαρίσσων. Εἰς τὰς Ἄλπεις δὲν ἠδυνήθη ν' ἀνέλθῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δένδρον καὶ ἐν τῇ νοτιοδυτικῇ Γερμανίᾳ δὲν εὐδοκιμοῦσι μικραὶ κυπάρισσοι. Ἐν Μεξικῷ δὲ ὑπάρχει εἶδος κυπαρίσσου παρεχούσης ρητίνην εὐώδη χρησιμοποιουμένην ἐκεῖ ὡς θυμίαμα. Τελευταῖον ἀξιοσημείωτον εἶνε καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ καρπὸς καὶ τὸ ξύλον τοῦ δένδρου ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ἰαματικὰ εἰς τὴν φθίσιν καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ εὐώδη ἐκ κυπαρίσσων δάση ἔπεμπον οἱ Ἄραβες ἰατροὶ τοὺς φθισιῶντας.

Ἐν Πριγκίπῳ τῇ 28 Ἰουλίου 1907.

Δημοσθενης Η. Οικονομιδης
Καθηγητὴς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς.

1. Ἡ ὅλη στροφὴ τῆς ᾠδῆς ταύτης τῆς ἀφιερωμένης εἰς τὸν Πόστουμον ἔχει οὕτω:

linquenda tellus et domus et placens
uxor, neque harum, quas colis, arborum
te praeter invisas cupressos
ulla brevem dominum sequetur.

Ἐν μεταγλωτίσσει δέ:

Ὀφείλεις νὰ καταλίπῃς τὴν γῆν καὶ τὸν οἶκον καὶ τὴν προσφιλῆ σοι σύζυγον, οὐδὲν δὲ ἄλλο ἐκ τούτων τῶν δένδρων, τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖς, πλὴν τῶν *μισητῶν* κυπαρίσσων, θὰ ἀκολουθήσῃ σὲ τὸν βραχύβιον κύριον

ΕΔΩ ΝΑ Μ' ΑΓΑΠΑΣ

Δὲν θέλω νά με ἀγαπᾷς ὡς ἀγαποῦν οἱ ἄλλοι
μ' ἀγάπην ὁμοιάζουσαν τῆς αὔρας τὰς ριπάς·
τὸ αἴσθημα τοῦ ἔρωτος στιγμὰς ὡς ἄνθος θάλλει·
ἐδῶ ὑπάρχει θάνατος, ἀλλοῦ νά μ' ἀγαπᾷς.

⁂

— Ἀλλοῦ; καὶ ποῦ νά σ' ἀγαπῶ; καὶ ποῦ δὲν εἶναι μνῆμα;
Ἐπάνω κάτω, εἰς τὴν γῆν, τὰς σφαίρας τὰς λοιπάς;
Παντοῦ εὑρίσκεται, τὸ πᾶν εἶναι θανάτου κτῆμα.
Παντοῦ ὑπάρχει θάνατος· ἐδῶ νά μ' ἀγαπᾷς.

⁂

Ἐδῶ, ἐδῶ, πρὶν τὴν ζωὴν ὁ θάνατος μαράνῃ
πρὶν ἴδῃς φθινοπωρινὰς ἡμέρας σκυθρωπάς·
ταχύτερον ὁ ἔρως σου ὁ μέγας θ' ἀποθάνῃ·
πολὺ πρὶν παύσῃ ἡ ζωὴ θὰ παύσῃς ν' ἀγαπᾷς.

⁂

— Ὅταν ἡ νὺξ τὸν ἥλιον καλύπτῃ τῆς ἡμέρας
κ' ὑπὸ νεφέλας θάπτεται τὸ φῶς ἀγριωπάς·
μυρίους βλέπει σχίζοντας τὰ σκότη της ἀστέρας....
Ἔρως καὶ φῶς εἶναι παντοῦ· παντοῦ νά μ' ἀγαπᾷς.

⁂

— Κόρον καὶ λήθην ἡ ψυχὴ πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ πνέει
καὶ τῆς ἀγάπης ἡ στιγμὴ πολλὰς ἔχει τροπάς·
τοῦ μακροτέρου ἔρωτος βραδύτερον ἐκπνέει
κ' ἡ βραχυτέρα ὕπαρξις· ἐδῶ νά μ' ἀγαπᾷς.

— Κ᾽ ἐδῶ, κ᾽ ἐδῶ θά σ᾽ ἀγαπῶ κι᾽ ὑπὸ τὴν γῆν ἐπάνω
καὶ εἰς θανάτου ἔρεβος κ᾽ εἰς βίου ἀστραπάς·
δὲν εἶναι χῶμα ἡ ψυχή· ποτὲ δὲν θ᾽ ἀποθάνω·
εἶναι ζωὴ κι᾽ ὁ θάνατος ὁπόταν ἀγαπᾷς ! ! !

Αχιλ. Παρασχος

ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

Ἀγάπη ἢ ***συμπάθεια*** = Ἐπιθυμία τινὸς παραδεδεγμένη ὑπὸ τῆς βουλήσεως.

Μῖσος ἢ ***ἀντιπάθεια*** = Ἀποστροφή τινος παραδεδεγμένη ὑπὸ τῆς βουλήσεως.

Ὀργὴ = Ἐπιθυμία ἐκδικήσεως ἀντί τινος θλίψεως.

Πραότης ἢ ***ὑπομονὴ*** = Ἡ ἔλλειψις τοιαύτης ἐπιθυμίας.

Εἰρήνη = Συνδυασμὸς ἀγάπης καὶ πραότητος.

Φιλονικία = Συνδυασμὸς μίσους καὶ ὀργῆς.

Αἰσχύνη = Μεταμέλεια εἴτε θλῖψις ἐπί τινι ἁμαρτήματι ἰδίῳ.

Ἀναίδεια = Ἔλλειψις τοιαύτης θλίψεως καὶ λύπης.

Ὑπερηφάνεια = Ἐπιθυμία τῆς ὑψώσεως μὲν ἑαυτοῦ, ταπεινώσεως δὲ τῶν ἄλλων.

Ταπεινοφροσύνη = Ἐπιθυμία τῆς ταπεινώσεως μὲν ἑαυτοῦ, ὑψώσεως δὲ τῶν ἄλλων.

Φόβος = Λύπη καὶ θλῖψις ἐπὶ τοῖς προσδοκωμένοις κακοῖς.

Θάρρος = Χαρὰ ἐπὶ τῇ συναισθήσει τῆς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ ὑπεροχῆς.

Ἐλπὶς = Χαρὰ ἐπὶ τοῖς προσδοκωμένοις ἀγαθοῖς.

Περιέργεια = Ἐπιθυμία τοῦ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν.

Θαυμασμὸς = Ἔξαψις ἔρωτος τοῦ εἰδέναι τὴν ἀληθῆ αἰτίαν φαινομένου τινός.

Πίστις = Χαρὰ ἐπὶ τῇ ἱκανοποιήσει τῆς ἐπιθυμίας τοῦ εἰδέναι.

Ἀπιστία = Ἀποστροφὴ τοῦ ψεύδους μετὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ.

Ἀμφιβολία = Ἡ μεταξὺ πίστεως καὶ ἀπιστίας νοητικὴ κατάστασις.

Ἀπάθεια = Κατάστασις ἀπηλλαγμένη παντὸς εἴδους αἰσθημάτων.

Η ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΝΟΗΣ

Ὁ κυριώτατος σκοπὸς τῆς γυμναστικῆς ἐν γένει εἶναι ἡ στερέωσις τῆς ὑγείας διὰ τῆς ἀσκήσεως τῶν διαφόρων δυνάμεων τοῦ σώματος καὶ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ὀργανισμοῦ. Τοιαύτην ἐνόουν τὴν γυμναστικὴν οἱ παλαιοὶ Ἕλληνες καὶ δι᾽ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς μύθους των ἀκόμη μᾶς παρουσιάζεται φανερὰ ἡ στενὴ σχέσις μεταξὺ ὑγείας καὶ γυμναστικῆς, ἀφ᾽ οὗ λέγεται, ὅτι ὁ Κένταυρος Χείρων ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν ἀνέτρεφε πλῆθος ἡρώων διὰ τῶν ἀσκήσεων τοῦ κυνηγίου, ἀφ᾽ ἑτέρου δὲ ἐθεωρεῖτο καὶ ἐτιμᾶτο ὡς πανάρχαιος καὶ φημισμένος ἰατρός.

Μετὰ τὴν κατάλυσιν ὅμως τῶν ἑλληνικῶν ἀγώνων καὶ τὴν πτῶσιν τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους ἔπαυσε πλέον καὶ ἡ γυμναστικὴ καλλιεργουμένη παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς καὶ κατήντησε ν᾽ ἀσκῆται μόνον ὡς τέχνη ἀθλητική, νὰ ἐπιδιώκῃ δηλαδὴ τὴν μονομερῆ μόνον ἐνίσχυσιν τοῦ σώματος διὰ νὰ ἀποβαίνῃ τοῦτο ἐπιτήδειον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένων μόνον ἐκτάκτων κατορθωμάτων.

Εἰς τὰς ἡμέρας μας ἡ γυμναστικὴ ἔλαβε νέαν ἐπίδοσιν καὶ καλλιεργεῖται ἀποτελεσματικῶς εἰς τὰ διάφορα πολιτισμένα ἔθνη, ἀλλὰ μεταξὺ αὐτῶν πρωτεύουν τὸ γερμανικὸν καὶ τὸ σουηδικόν, ὅπου καὶ ἀνεπτύχθησαν δύο διάφορα γυμναστικὰ συστήματα, τὸ γερμανικὸν καὶ τὸ σουηδικὸν σύστημα, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν, κατὰ τὴν γνώμην ὄχι μόνον τοῦ ἰδικοῦ μας Χρυσάφη[1], ἀλλὰ καὶ

1. Βλέπε καὶ Γυμναστικὴν τοῦ Συλλόγου πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων. Σελ. 23.

αὐτῶν τῶν γερμανῶν, ὡς π. χ. τοῦ ἰατροῦ Λεβαντόβσκη, τὸ σουηδικὸν σύστημα εἶναι σημαντικῶς ὑπέρτερον τοῦ γερμανικοῦ. Κυριώτερον μειονέκτημα τοῦ τελευταίου τούτου θεωρεῖται καὶ τὸ ὅτι δὲν ἀπονέμει τὴν πρέπουσαν προσοχὴν εἰς τὴν ἁρμονικὴν ἀνάπτυξιν ὁλοκλήρου τοῦ σώματος καὶ παραμελεῖ τὴν καλλιέργειαν τῶν ζωτικῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.. Μέμφονται δὲ τὸ σύστημα τοῦτο ὅτι καμμίαν φροντίδα δὲν λαμβάνει περὶ τῆς ἀσκήσεως τῶν ἀναπνευστικῶν ὀργάνων καὶ δι᾽ αὐτὸ εἰς τοὺς τελευταίους χρόνους οἱ πλεῖστοι καὶ αὐτῶν τῶν γερμανῶν ἤρχισαν νά το παραμελοῦν καὶ ἀσκῶνται μᾶλλον κατὰ τὸ σουηδικὸν σύστημα. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος, ὁ ὁποῖος τόσον ἐνδιαφέρεται περὶ τῆς εὐεξίας καὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ λαοῦ του, ἔλαβε τὴν πρωτοβουλίαν καὶ διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου του ἔπεμψεν εἰς Σουηδίαν τὸν λοχαγὸν Sucowitz, γυμναστὴν εἰς τὸ στρατιωτικὸν γυμναστήριον, διὰ νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τόπου καὶ νὰ παρακολουθήσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ σουηδικοῦ συστήματος.

Τελικὸς σκοπὸς τῆς σουηδικῆς γυμναστικῆς εἶναι ἡ ἀπόκτησις τοῦ ὑψίστου ἐφικτοῦ βαθμοῦ ὑγείας, κάλλους καὶ ρώμης, ἐν ᾧ διὰ τῆς γερμανικῆς γυμναστικῆς ἐπιδιώκεται πρὸ πάντων ἡ ἐκμάθησις μερικῶν ὡρισμένων καί, ὡς, ἐπὶ τὸ πολύ, καθαρῶς ἀθλητικῶν ἐπιτηδειοτήτων. Ἐκτὸς τούτου ἡ σουηδικὴ γυμναστικὴ πλεονεκτεῖ τῆς γερμανικῆς καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι δὲν παραμελεῖ τὰ *ἐσωτερικὰ ὄργανα*, ἀλλὰ τείνει καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν ἐντοσθίων. Αἱ δὲ ἀσκήσεις της ἐκτελοῦνται μὲ τόσην εὐκολίαν καὶ μὲ τόσην ἁπλότητα, ὥστε ἑκατοντάδες παιδίων ἠμποροῦν ταυτοχρόνως νὰ παρακολουθοῦν τὸ μάθημα τῆς γυμναστικῆς χωρὶς νὰ κοπιάζουν καὶ νὰ ἐξαντλῶνται, διότι εἰς τὸ σύστημα τοῦτο δὲν ἐπικρατεῖ, ὅπως εἰς τὴν γερμανικὴν μέθοδον, ἡ τάσις ν᾽ αὐξάνωνται βαθμηδὸν τὰ ἐμπόδια καὶ αἱ δυσκολίαι, διὰ ν᾽ ἀναγκάζηται ὁ μαθητὴς βαθμηδὸν ἀσκούμενος νά τας ὑπερνικήσῃ.

Ἀλλὰ πόθεν ἆρά γε νὰ προέκυψεν ἡ οὐσιώδης αὐτὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ σουηδικοῦ καὶ τοῦ γερμανικοῦ συστήματος; Δίδοντες βάσιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἰατροῦ Λεβαντόβσκη πρέπει νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ διαφορὰ αὕτη ἐπήγασεν ἀπὸ λόγους ἱστορι-

κούς. Ἡ γερμανικὴ γυμναστικὴ ἐγεννήθη εὐθὺς ὡς ἀφυπνίσθη τὸ *ἐθνικὸν αἴσθημα*, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς γυμναστικῆς ἐκαλλιεργήθη εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν καὶ συνετέλεσεν οὐ σμικρὸν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸν γερμανικὸν λαὸν τὸ κατ᾽ ἐξοχὴν *ἔνοπλον ἔθνος*, ἐν ᾧ ἡ

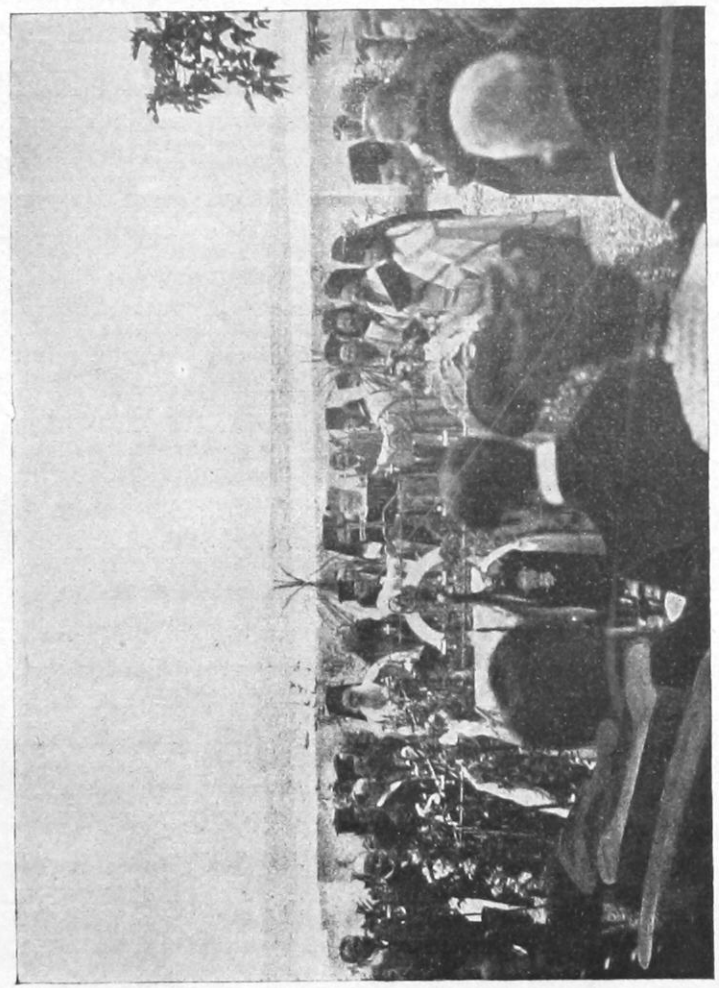

Ἀγιασμὸς κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ὀρφανοτροφείου θηλέων Σ. Σνιὸσογλου.

σουηδικὴ γυμναστικὴ προῆλθεν ἀπὸ τὴν θεραπευτικὴν γυμναστικήν, ὅπως πρῶτος ἐδίδαξεν αὐτὴν καί την ἐφήρμοσεν εἰς τὴν Στοκχόλμην ὁ Λίγγ. Τῆς θεραπευτικῆς αὐτῆς γυμναστικῆς σπουδαῖον μέρος ἀποτελεῖ καὶ ἡ *γυμναστικὴ τῆς ἀναπνοῆς* καὶ περὶ

αὐτῆς θὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινά, ἴσως ἄξια προσοχῆς δι' ὅλους τοὺς φροντίζοντας περὶ τῆς ὑγείας των.

Καὶ αὐτοὶ οἱ παλαιοὶ Κινέζοι λέγεται ὅτι ἐκαλλιέργουν ἓν ἀρκετὰ περίπλοκον σύστημα ἀναπνευστικῆς γυμναστικῆς. Οἱ δὲ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ οἱ Ρωμαῖοι πάντοτε ἠξίουν πολλῆς προσοχῆς τὴν γυμναστικὴν τῶν πνευμόνων, ἐν ᾧ εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους ἐν τῇ γερμανικῇ γυμναστικῇ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σρέμπερ[1] ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι δὲν ἐπετελέσθη καμμία πρόοδος ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην. Κατὰ τὴν ἀναπνοὴν βλέπομεν διενεργούμενα ὅλα τὰ εἴδη τῶν κινήσεων. Κατὰ φύσιν ἡ ἀναπνευστικὴ κίνησις εἶναι φαινόμενον ἀντανακλαστικόν, ἐπιτελούμενον αὐτομάτως χωρὶς ἡμεῖς νά το συναισθανώμεθα. Ἀλλὰ συμβαίνουν καὶ ἄλλαι ἰδιαίτεραι πράξεις ἀναπνευστικαί, ὡς ὁ βήξ, ὁ πταρμός, τὸ χάσμημα, αἱ ὁποῖαι εἶναι μὲν ἀκούσιαι, ὑποπίπτουν ὅμως εἰς τὴν γνῶσίν μας. Χρέος λοιπὸν τῆς ἀναπνευστικῆς γυμναστικῆς εἶναι νά μας διδάξῃ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἡ ἐλευθέρα μας βούλησις θὰ χαλιναγωγήσῃ σκοπίμως τὰς διαφόρους πράξεις τῆς ἀναπνοῆς.

Διὰ τὴν καλὴν ἀναπνοὴν ἀπαιτεῖται πρὸ παντὸς ὀρθὴ καὶ εὐθυτενὴς στάσις τοῦ σώματος, αὕτη δὲ πάλιν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν στάσιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης καὶ τοῦ θωρακικοῦ καλάθου.

Ἀλλὰ διὰ τὴν ἐλευθέραν καὶ καλὴν ἀναπνοὴν ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ἦναι διαβατοὶ καὶ οἱ ἀνώτεροι ἀναπνευστικοὶ πόροι, ἰδίως δὲ ἡ ρὶς καὶ ὁ λάρυγξ. Ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως ἔχουν μεγάλην σπουδαιότητα ὅλα τὰ περιστατικὰ τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὴν διὰ τῆς ρινὸς ἀναπνοὴν καὶ δι' αὐτὸ ἀπαιτεῖται νὰ γυμναζώμεθα, ν' ἀναπνέωμεν μὲ τὴν μύτην, ἔχοντες *ἀνοικτὸν τὸ στόμα*, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσον εὔκολον διὰ τὸν καθένα, δύναται ὅμως νὰ ἐπιτευχθῇ μὲ τὴν ἄσκησιν. Καθ' ὅλας τὰς ἀναπτευστικὰς ἀσκήσεις ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν εἰσπνοὴν νὰ μένῃ τὸ στόμα κλειστόν, ἐνῷ δὲν πειράζει, ἐὰν ἡ ἐκπνοὴ γίνεται ἐνίοτε καὶ διὰ τοῦ στόματος.

Αἱ καθεαυτὸ ἀναπνευστικαὶ κινήσεις ἠμποροῦν νὰ διακριθοῦν πρῶτον εἰς *ἀμφιμερῆ* ἀναπνοὴν καὶ δεύτερον εἰς *ἡμιμερῆ* ἀναπνοήν. Ἡ ἀμφιμερὴς ἀναπνοὴ διακρίνεται συνήθως εἰς τὴν κανονικὴν ἀναπνοήν, εἰς τὴν ἀσθμαίνουσαν ἀναπνοὴν καὶ εἰς τὴν θωρακικὴν καὶ κοιλιακὴν ἀναπνοήν. Ἡ μόνη προαιρετικὴ κίνησις ἡ ὁποία ἠμπορεῖ νὰ ἐξασκήσῃ κάποιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ἐντοσθίων μας εἶναι ἡ ἀναπνοή. Αἱ λειτουργίαι τῆς καρδίας, τοῦ στομάχου, τῶν ἐντέρων, τοῦ ἥπατος, τοῦ παγκρέατος δὲν ὑποτάσσονται εἰς τὰς ἐντολὰς τῆς θελήσεώς μας, κανονίζονται ἄρα μόνον ἀντανακλαστικῶς καὶ αὐτομάτως καὶ ἐξαρτῶνται συνεπῶς ἀπὸ ἀσυνειδήτους ἐπιδράσεις. Ἀλλὰ μὲ τὰς διαφόρους συνθλίψεις καὶ μὲ τὰς μεταβολὰς τῆς πιέσεως ἐντὸς τῆς κοιλίας διὰ τῶν κινήσεων τοῦ διαφράγματος πρὸς τὰ κάτω καὶ πρὸς τὰ ἄνω, ἡ ἀναπνοὴ ἐξασκεῖ ὁπωσδήποτε κάποιαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν χυμῶν καὶ τοῦ αἵματος ἐντὸς τῶν σπλάγχνων τῆς κοιλίας.

Ἡ θωρακικὴ ἀναπνοή, ὅτε κινοῦμεν μόνον τοὺς πλευρικοὺς μῦς, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ διὰ τῶν χειρῶν, ἐὰν π. χ. τὰς ἐπιθέσωμεν ἐπὶ τῆς κοιλίας, καθὼς το κάμνομεν πολλάκις ὁρμεμφύτως κατὰ τοὺς κωλικοὺς καὶ τὰς ἄλλας ἀλγηδόνας τῆς κοιλίας. Ἀφ' ἑτέρου πάλιν τὴν κοιλιακὴν καὶ τὴν διαφραγματικὴν ἀναπνοὴν ἐπιβλέπομεν διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ στήθους, ὅτε καὶ ἠμποροῦμεν νὰ ἀντιληφθῶμεν ἐὰν τοῦτο μένῃ ἐντελῶς ἥρεμον καὶ ἀκίνητον. Ὅλοι αὐταὶ αἱ ἀσκήσεις πρέπει νὰ γίνωνται ἐν κατακλίσει.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θωρακικὴν καθὼς καὶ εἰς τὴν κοιλιακὴν ἀναπνοὴν διακρίνονται καὶ ἄλλα ἀκόμη εἴδη ἀναπνοῆς, ὡς ἡ προσθία θωρακική, παρατηρουμένη ἰδίως εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ ἡ πλαγία ἀναπνοὴ ἰδιάζουσα μᾶλλον εἰς τοὺς ἄνδρας. Πόσον δὲ ἡ ἄσκησις καὶ ἡ συνήθεια ἠμπορεῖ ν' ἀναπτύξῃ τὰ διάφορα ταῦτα εἴδη τῆς ἀναπνοῆς καὶ μάλιστα διὰ τῶν μυῶν τῆς κοιλίας, τὸ βλέπομεν εἰς μερικὰ ἄτομα, ἐμφανιζόμενα πολλάκις καὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν θεάτρων, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ κυλίουν ἐν εἴδει ἡμισφαιρίου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γαστρός των ὁλόκληρον τὸ σύστημα τῶν κοιλιακῶν των μυῶν. Ἀλλὰ καὶ θεραπευτικῶς ἠμπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ ἱκανότης αὕτη, ἀφ' οὗ εἰς τὰ 1904 εἰς τὸ λουτρολογικὸν συνέδριον τοῦ Ἀκυϊσγράνου ἐπαρουσιάσθη ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος κατόπιν περιτυφλίτιδος, ἐξ ἧς ἰάθη, μόνος του ἔμαθε

1. Ἱδρυτοῦ θεραπευτικοῦ γυμναστηρίου ἐν Λιψίᾳ, γνωστοῦ εἰς τὸν γράφοντα καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς.

πολλὰς τοιαύτας ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς περισταλτικὰς κινήσεις τῶν ἐντέρων του. Καὶ διὰ τοὺς ἀοιδοὺς καὶ τοὺς ψάλτας ἡ διακυβέρνησις τῆς κοιλιακῆς ἀναπνοῆς ἔχει πολλὴν σημασίαν, εἰς δὲ τὰς προσφάτους πνευμονικὰς αἱμορραγίας οἱ ἰατροὶ συμβουλεύουν τὴν κοιλιακὴν ἀναπνοήν, ἐφαρμόζοντες δὲ πάγον ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀποβλέπουν ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐπίσχεσιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν καταστολὴν τῶν κινήσεων τῶν θωρακικῶν μυῶν.

Κατὰ τὴν ἡμιμερῆ ἀναπνοὴν ἐπαναλαμβάνονται φυσικὰ αἱ αὐταὶ κινήσεις τοῦ κορμοῦ, τῶν ὤμων καὶ τοῦ δακτυλίου τῆς λεκάνης, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν μίαν πλευράν, ἐὰν ὑφίστανται στηθικὰ νοσήματα. Οἱ πλευριτικοὶ συνήθως θέλουν νὰ κατακλίνωνται ἐπὶ τῆς νοσούσης πλευρᾶς διὰ νὰ ἀναπνέουν ἐλευθέρως μὲ τὴν ὑγιῶς ἔχουσαν.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν γυμναστικὴν τῆς ἀναπνοῆς πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλα ἀκόμη σημεῖα, ὡς ἡ διάρκεια, ἡ δύναμις, αἱ διακοπαὶ τῆς ἀναπνοῆς καὶ ἄλλα. Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ ἀναπνοὴ ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται βραδέως, δωδεκάκις εἰς τὸ λεπτόν. Καὶ εἰς τὸν γέλωτα καθὼς καὶ ὅταν κλαίωμεν ἡ ἀναπνοή μας παραλλάσσει ἀπὸ τὸν συνήθη τύπον. Εἰς τὸν γέλωτα τὸ σῶμα προσλαμβάνει στάσιν εἰσπνοῆς, ἀφήνομεν δὲ τότε τὸν ἀέρα νὰ ἐκφεύγῃ ὁρμητικῶς κατὰ μικρὰ διαλείμματα καὶ μάλιστα διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν κοιλιακῶν μυῶν. Τὴν παυσώδυνον ἐνέργειαν τοῦ *ξεκαρδίσματος* ὁ καθείς μας ἔτυχε βεβαίως μίαν τοὐλάχιστον φορὰν εἰς τὸν βίον του νά την δοκιμάσῃ καὶ δι' αὐτὸ ὁ γέλως θεωρεῖται ὡς μία εὐεργετικὴ ἄσκησις τοῦ ἄλλως ὀκνηροῦ διαφράγματος καὶ ἀποτελεῖ μέρος ἀναπόσπαστον τῆς ἀναπνευστικῆς γυμναστικῆς. — Καὶ ἡ διακοπὴ τῆς ἀναπνοῆς ἔχει σημασίαν· ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ παγκόσμιον *ρεκὸρ* τῆς διαρκείας τῆς ἀναστολῆς εἶναι ὃ λεπτὰ καὶ ὃ δευτερόλεπτα!

Εἶναι ἀδύνατον βέβαια εἰς τὸ σύντομον αὐτὸ σημείωμα περὶ τῆς ἀναπνευστικῆς γυμναστικῆς νὰ ἐκταθῶμεν περισσότερον ἐπὶ ὅλων τούτων τῶν σημείων καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀκόμη, μὴ ἀναφερομένων ἐνταῦθα, καὶ νὰ πραγματευθῶμεν τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς γυμναστικῆς ταύτης, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ ὁπωσδήποτε καταληπτὴ ἡ σημασία της ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν, καλὸν θὰ ἦναι ν' ἀναφέρωμεν μερικὰς τῶν ἐνδείξεων καὶ τῶν ἀποδείξεων αὐτῆς, ἀφ' οὗ ἀκριβῶς εἰς τὴν διὰ τὴν γυμναστικὴν τῆς ἀναπνοῆς σπουδαιοτέραν ἀσθένειαν, τὴν φυματίωσιν, δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν νὰ χωρισθῇ ἡ προφύλαξις ἀπὸ τῆς θεραπείας.

Αἱ ἀναπνευστικαὶ ἀσκήσεις ἀπαγορεύονται εἰς ὅλας τὰς πυρετικὰς ἀσθενείας, εἰς τὰς ὀξείας φλεγμονὰς τῶν πνευμόνων, εἰς τὸν βῆχα καὶ μάλιστα, ὅταν ἐπίκηται κίνδυνος πνευμονικῆς αἱμορραγίας. Ἀπαγορεύονται προσέτι εἰς ὅλας τὰς ἀσθενείας, τὰς ὀξείας καὶ ὑποξείας, τοῦ ἐνδοκαρδίου, τοῦ μυοκαρδίου, καὶ τοῦ περικαρδίου, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀθηρωματώδη ἐκφύλισιν, ἐπειδὴ αὐξάνει τότε ὁ κίνδυνος νέας αἱμορραγίας, ἀνευρύσματος, ἀποπληξίας. Καὶ τέλος ἀπαγορεύονται εἰς ὅλας τὰς ὀξείας παθήσεις τῶν ὀργάνων τῆς κοιλίας.

Αἱ ἐνδείξεις ὅμως εἶναι πολλαὶ καὶ ποικίλαι. Ἡ γυμναστικὴ τῆς ἀναπνοῆς εἶναι ὠφελιμωτάτη εἰς τὴν ἐπίσταξιν καὶ λέγουν οἱ ἰατροί, ὅτι πολλαὶ διαταραχαὶ τοῦ ἐνάρθρου λόγου ἐθεραπεύθησαν ριζικῶς μὲ μόνην τὴν μεθοδικὴν ἄσκησιν τῆς ἀναπνοῆς. Τὸ καλλίτερον ἔδαφος, ὅπου ἡ γυμναστικὴ τῆς ἀναπνοῆς δύναται ν' ἀποδώσῃ τοὺς ὡραιοτέρους καρπούς, εἶναι ἡ φυματίωσις. Ἡ ἐλαττωματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ θώρακος καὶ αἱ στρεβλώσεις του καθὼς καὶ ἡ φυματικὴ προδιάθεσις ἐπηρεάζονται εὐνοϊκώτατα ὑπὸ τῶν ἀναπνευστικῶν ἀσκήσεων, βελτιοῦνται δὲ ὅλαι αἱ ἐμφυσηματικαὶ καὶ ἀσθματικαὶ καταστάσεις καὶ ἄλλαι ἀσθένειαι τῆς τραχείας ἀρτηρίας καὶ τῶν βρόγχων. Ὅσοι δὲ ὑποφέρουν ἀπὸ χρονίας παθήσεις τῆς καρδίας καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος, οἱ ἀναιμικοὶ καὶ μάλιστα οἱ πάσχοντες ἀσθενείας τῆς πέψεως, ἀτονίαν τοῦ στομάχου καὶ τῶν ἐντέρων, ταραχὰς τῆς κυκλοφορίας τῆς πυλαίας φλεβός, χολολιθίασιν, προσφύσεις τοῦ περιτοναίου, θὰ εὕρουν μεγάλην ἀνακούφισιν, ἐὰν μὴ ἐντελῆ θεραπείαν, διὰ τῶν μεθοδικῶν ἀναπνευστικῶν ἀσκήσεων κατὰ τὸ σουηδικὸν σύστημα.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους τί ἐξάγεται τόρα ἀπὸ τὰ ὀλίγα ταῦτα; Ἐξάγεται ὅτι ἡ γυμναστικὴ τῆς ἀναπνοῆς πρέπει νὰ διδάσκηται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀπὸ τῶν θρανίων τοῦ σχολείου· δὲν φθάνει μόνον νὰ ἔχωμεν καλὴν θέλησιν καὶ ν' ἀκολουθῶμεν τὰς ὑποδείξεις τοῦ

ἐνστίκτου τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Θεωροῦμεν ἀπαραίτητον ἀνάγκην νὰ διδαχθοῦν αὐτὴν μεθοδικῶς πρῶτοι οἱ διδάσκοντες καὶ κατόπιν νὰ προσπαθήσουν συστηματικῶς νὰ τὴν μεταδώσουν καὶ εἰς τοὺς ὑπ᾽ αὐτῶν διδασκομένους.

Ἐν Χαλκηδόνι.

Θ. Χ. ΦΛΩΡΑΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ἀσθενής τις προσεκάλεσε τὸν διάσημον ἰατρὸν Τρουσσὼ διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ περὶ τῆς ἀσθενείας του ἐκ τῆς ὁποίας ὑπέφερε πολύ.

— Μία μικρὰ ἐγχείρησις, εἶπεν ὁ Τρουσσώ.

— Ὦ! δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ ὑποστῶ ἐγχείρησιν.

— Εἶσαι δειλός· τῷ ἀπήντησεν ὁ Τρουσσώ.

— Βέβαια, εἶναι εὔκολον νὰ ἐνθαρρύνῃς ἄλλους, ἀφοῦ σὺ τίποτε δὲν ἔχεις νὰ πάθῃς.

— Ἀπατᾶσαι, κύριε, εἶπεν ὁ διάσημος ἰατρὸς μὲ γλυκύτητα· ἐγὼ μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἀποθνήσκω ἀπὸ καρκίνον, ἐκ τοῦ ὁποίου προσεβλήθην πρὸ καιροῦ. Εἰς τρεῖς μῆνας σεῖς μὲν θὰ ἦσθε θεραπευμένος, ἐν ᾧ ἐγὼ νεκρός.

Καὶ πράγματι ὁ Τρουσσὼ μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανε χωρὶς οὐδὲ εἰς τὰς τελευταίας του στιγμὰς νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς ἀσθενεῖς.

★

Ἡ σκηνὴ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον :

— Ὁ ὑπηρέτης ἀνοίγων τὴν θύραν τῆς ἁμάξης εἰς ἕνα ἀπερχόμενον πελάτην, τῷ ὑπενθυμίζει τὸ φιλοδώρημά του.

— Μὴ λησμονεῖτε, κύριε, τὸ γκαρσόν!

— Ἔννοια σου, θά σου γράψω ἀπὸ τὸν Βόλον! . . .

★

— Τί θὰ ᾖπῃ φίλε μου χειραφέτησις;

— Χειραφέτησις θὰ εἰπῇ νὰ γίνῃς ἐσὺ γυναῖκα καὶ ἡ γυναῖκά σου ἄνδρας.

— Ἔτσι; Δόξα σοι ὁ Θεός, ἀδελφέ μου· τοὐλάχιστον θὰ γλυτώσω ἀπὸ τὰ καπέλλα της!

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΡΩΤΟΣ

ΡΩΜΑΝΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ RICHELIEU

Ἡ κυρία δὲ Ποπιλινιὲ ἦτο τόσον εὐτυχής, διότι ἠγαπᾶτο παρὰ τοῦ δεινοῦ Richelieu, ὥστε ἐξυμνεῖ μέχρι τρίτου οὐρανοῦ τὴν εὐτυχίαν της διὰ τῆς ἀκολούθου φλογερᾶς ἐπιστολῆς της:

Ἡ κυρία δὲ Ποπιλινιὲ πρὸς τὸν Richelieu.

«Καρδία μου, μὲ ἀγαπᾶτε ἆρά γε περισσότερον ἀφ᾽ ὅ τι ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ; Εἶναι τοῦτο ἀληθές; Φοβοῦμαι μήπως ἡ ἀγαθότης τῆς καρδίας σας ὑπαγορεύει τοιαύτας φιλοφρονήσεις διὰ νά με παρηγορῆτε καὶ νὰ λαμβάνω ὑπομονήν. Ἀλλ᾽ ἡ καρδία μου εἶναι ἀθεράπευτος. Ἐλησμόνησα νά σας εἴπω χθές, ὅτι ἔκαμον τὴν εἰκόνα μου, ἀλλά, καρδία μου, δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὴν ἀποστείλω, διότι ὁ ζωγράφος, ὅστις ὀνομάζεται Μαρόλι, διαμένει ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν οἰκίαν μου.

»Ἄλλως τε, νομίζω, ὅτι δέν μου ὁμοιάζει. Ἔχετε δίκαιον, ἡ φυσιογνωμία μου ἔχει πολλὰς ἀλλοιώσεις. Αἰτία τούτου εἶναι ὁ πατήρ μου. Ἂν ἐν τούτοις σοῦ ἀρέσῃ, ὅταν τὴν ἰδῆτε κατὰ τὴν ἐπιστροφήν σας, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ σᾶς τὴν δώσῃ ὁ πατήρ μου.

»Πόσον σᾶς ἐπιθυμεῖ ἡ καρδία μου! Θὰ ἔδιδον τὸν βραχίονά μου, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ σᾶς ἔχω ἀμέσως τὴν στιγμὴν ταύτην. Ναί, θά τον ἐθυσίαζον, σᾶς ὁρκίζομαι, διότι σᾶς ἐπιθυμῶ μετὰ τῆς ζωηροτέρας ἐπιθυμίας, ἡ ὁποία αὐξάνει καθ᾽ ἑκάστην. Δὲν βλέπω πότε νὰ περάσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ νύξ, δὲν βλέπω πότε νὰ ἔλθῃ

ἡ ἡμέρα μέχρις ὅτου περάσῃ ἡ ἑβδομὰς καὶ κατόπιν ὁ μήν. Ἄχ, καρδία μου! ποία βάσανος! Ἡ ζωή μου εἶναι φρικώδης! Δὲν δύνασθε νά το φαντασθῆτε. Οὐδέποτε θά το ἐπίστευον. Δι' ἐμὲ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία μεταμέλεια καὶ ἂς μὴ ὁμιλῶμεν πλέον περὶ τούτου, διότι τοῦτο σᾶς λυπεῖ, χωρὶς νά με παρηγορῇ καὶ οὐδὲν τούτων θὰ σᾶς φέρῃ πλησίον μου.

»Κολακεύομαι νὰ πιστεύσω, καρδία μου, ὅτι ἐάν σας παρήγγελλον νὰ ἔλθητε, θὰ ἤρχεσθε ἀμέσως πάσῃ θυσίᾳ. Ἀλλὰ θὰ ἤμην πολὺ ἀσθενής, διὰ νὰ σᾶς εἴπω ὅτι τὸ πᾶν ἐγκατελείψατε. Τοὐναντίον σᾶς ἐξορκίζω νὰ μείνητε, ἀλλά, καρδία μου, ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγώτερον, σᾶς παρακαλῶ».

De la Popillinié

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπηύθυνε καὶ τὸ ἑξῆς μπιλιέτο πρὸς τὸν Richelieu:

«Καρδία μου, θνήσκω μὴ δυναμένη νὰ ἦμαι μακρὰν ὑμῶν! Ἀγαπητέ μοι φίλε, ἡ ἀπουσία σου θά μοι στοιχίσῃ τὴν ζωήν. Ἀπηλπίσθην! Οὐδὲν ἠγάπησα ἐκτὸς σοῦ. Εἶμαι ἡ δυστυχεστέρα ὕπαρξις εἰς τὸν κόσμον. Φεῦ, ἀγάπη μου, μὲ ἀγαπᾷς μετὰ τῆς αὐτῆς δίψης καὶ σύ; Νὰ δώσω πίστιν εἰς τοῦτο; Ὦ ἀγαπητέ μου, ἀγαπητέ μου, ἀγάπα με ὅσον δύνασαι περισσότερον».

De la Popillinié

Ἀλλ' ἐὰν ὁ Richelieu ἐπλήρου χαρᾶς τὴν κυρίαν Popillinié, ἐβασάνιζε μίαν μικρὰν δυστυχῆ εἰς τὸ προάστειον τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τὴν κυρίαν Michelin. Οὐδεὶς θ' ἀναγνώσῃ, χωρὶς νὰ συγκινηθῇ, τὰς γραμμὰς ταύτας, ἔνθα ὁ ἔρως καὶ ἡ ὀδύνη δίδουσι τὴν χεῖρα ἀμοιβαίως καὶ ἀδελφοῦνται ἡδονικώτατα.

Ἐπιστολὴ πόνου

Ἡ κυρία Michelin πρὸς τὸν δοῦκα Richelieu.

«Κύριε δούξ, σᾶς ἀγαπῶ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ποὺ σᾶς εἶδον. Ἤμην εὐτυχὴς μὲ τὸν σύζυγόν μου, ὅστις μὲ περιεποιεῖτο διὰ μυρίων φροντίδων, τὰς ὁποίας μία ἔντιμος γυνὴ δὲν δύναται

νὰ δεχθῇ ἄνευ εὐγνωμοσύνης. Αὐτὸς μὲ ἠγάπα, ἀλλὰ φεῦ! ἐγὼ δέν τον ἠγάπων. Ἐπεδιδόμην εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν μου καθηκόντων μετὰ ζωηροτέρου ζήλου, ὅπως ἀναπληρώσω τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς τὴν καρδίαν μου. Γνωρίζετε κάλλιον ἐμοῦ πῶς σᾶς ἐγνώρισα. Μετέβαινον καθ' ἑκάστην εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπως ἱκετεύσω τὸν Θεόν, κατὰ τὴν συνήθειάν μου, καὶ δὲν ἀντελαμβανόμην, ὅτι μετέβαινον ἐκεῖ ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ σᾶς συναντήσω.

Δὲν παρέλειψα τὰ ἱερὰ καθήκοντά μου εἰμὴ διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸ ἰδικόν σας διαμέρισμα, ἀφοῦ ὅμως μὲ ἐπλανήσατε. Δὲν σᾶς κρύπτω ὅτι ὑπέκυψα εἰς τὸν ἔνοχον ἔρωτά μου, καθ' ἣν στιγμὴν δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τὸ σφάλμα μου. Ὅταν ἡ ἐνθύμησις τῆς πρώτης μου συμπεριφορᾶς ἤρχετο εἰς τὴν μνήμην μου, ἡ ἐνθύμησίς σας, ἰσχυροτέρα τῆς μεταμελείας, ἀπεμάκρυνε ταύτην.

Ἀλλὰ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐπείσθην, ὅτι ἀπιστεῖτε πρὸς ἐμέ, τὸ λογικόν μου μοὶ ἐπαρουσίασε κάτοπτρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εἶδον ὅλα τὰ σφάλματά μου. Ἐπίστευσα ὅτι ριπτομένη ἐκ νέου εἰς τὴν πλάνην θὰ ἀπεμάκρυνα τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεώς μου, ἀλλ' ἔσχον τὴν ὀδύνην νὰ ἴδω, ὅτι ἤμην περισσότερον ἢ πρὶν ἔνοχος, χωρὶς νὰ ἦμαι περισσότερον εὐτυχής. Ἔχω ἀνάγκην τοῦ ἔρωτός σας, ὅπως συνέλθω εἰς ἑαυτήν, ἀλλὰ σεῖς φέρεσθε πρὸς ἐμὲ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀδιαφορίας».

Michelin . .

Ἐπιστολὴ θνησκούσης

Ἡ πριγκίπισσα Perney πρὸς τὸν δοῦκα de Laujine.

«Ὦ φίλε μου, ὦ ἀγαπητέ μου! Σύ, τὸν ὁποῖον λατρεύω, σὺ ὅστις ἑνώνεις ὅλους τοὺς πόθους τῆς καρδίας μου, σὺ δὲν εἶσαι πλησίον μου. Ἀνεχώρησες τῇ θελήσει μου, ἀλλὰ διὰ τί νά με ὑπακούσῃς; Μήπως πάσχω, διότι, ἐνῷ ὤφειλον νὰ πράξω τι ἐκ τῶν καθηκόντων μου, δὲν τὸ ἔπραξα!

Οὐδὲν ἐκ τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα μὲ περικυκλοῦσιν, οὐδ' αὐτὸς ὁ θάνατος εἶναι δι' ἐμὲ περισσότερον τούτου φρικώδης. Ἐὰν ἐγνώ-

ριζες ποῖον μέλλον ἀνοίγεται ἔμπροσθέν μου! Ἀπώλεσα πᾶσαν ἐλπίδα εὐτυχίας. Τὸ πᾶν ἀπώλεσα, ἐπρόδωσα τοὺς ὅρκους μου, ἀλλ᾽ ἂς ἀναπληρώσῃ πάντα ταῦτα ὁ ἔρως σας καὶ ἡ ἰδική σας εὐτυχία. Ἀλλὰ φεῦ! ὁμιλῶ περὶ μέλλοντος, καθ᾽ ἣν στιγμὴν ἀποθνήσκω. Δὲν δύναμαι νὰ ἔχω τὸ βάρβαρον θάρρος νὰ σᾶς διατάξω νὰ ζήσητε ὑμεῖς ἐνῷ ἐγὼ ἀποθνήσκω. Δὲν γνωρίζω τί συμβαίνει ἐντός μου. Αἰσθάνομαι τοὺς τελευταίους στεναγμοὺς σβηνομένους εἰς τὰ χείλη, τὰ ὁποῖα καίουσιν ἀκόμη ἐκ τῶν φιλημάτων σου. Ἔλα μὴ χάνῃς οὐδὲ μίαν στιγμήν. Ἂς ἀποθάνωμεν ὁ εἷς εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ἄλλου καὶ ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἡδονὴ ἂς ἦναι τὸ τελευταῖον ἡμῶν συναίσθημα! Ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ ἀκούσητε πόθους παράφρονος. Τοὐλάχιστον οἱ ἔλεγχοι τῆς συνειδήσεώς μου ἂς με ἐξιλεώσωσιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ σφάλμα μου. Ἴσως τότε τὸ θάρρος, ὅτι δὲν εἶμαι ἔνοχος, μοὶ δώσῃ ἀντὶ τῆς ζωῆς μου, τὴν ὁποίαν ἀπώλεσα, καὶ τῆς εὐτυχίας μου, τὴν συνείδησιν, ὅτι εἶμαι ἀξία κάποιας ἐκτιμήσεως.

PRINCESSE DE PERNEY

Δικαιοσύνη εἰς τὴν γυναῖκα

Καὶ ἤδη ἂς ἀποδώσωμεν εἰς τὴν γυναῖκα τὸ δίκαιον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται νὰ τῆς τὸ ἀρνηθῇ. Μόνη αὐτὴ κατέχει τὸ μυστικὸν τοῦ ὕφους, τὸ ὁποῖον ἀπαιτοῦσιν αἱ ἐρωτικαὶ ἐπιστολαί, ἁπλοῦν, εὐγενές, καὶ τρυφερόν. Οὐδεὶς ἔγραψεν, οὔτε θὰ γράψῃ τὴν γλῶσσαν τῆς καρδίας μετὰ τόσης ποιήσεως, τρυφερότητος, ἁπλότητος.

Ὁ ἀνὴρ δύναται νὰ ἐπιδείξῃ πνεῦμα, ἀλλ᾽ οὐδέποτε, ὅσον καὶ ἂν προσπαθήσῃ, ὅσον ἰσχυρὸν καὶ ἂν ἦναι τὸ αἴσθημά του, δὲν θὰ φθάσῃ τὴν τρυφερότητα τοῦ αἰσθήματος, τὴν χάριν, τὸ θέλγητρον, τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν ὁποίαν διερμηνεύει ἡ ἐπιστολὴ τῆς γυναικός.

Εὐτυχὴς λοιπὸν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἀξιοῦται νὰ λάβῃ τοιαύτας ἐπιστολάς! Πλὴν τοῦ ἔρωτος θὰ ἔχῃ ν᾽ ἀπολαύσῃ τὸν γλυκύτερον καρπὸν τῆς φιλολογίας.

* * *

ΑΓΝΩΣΤΑ ΚΡΑΤΗ

ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ

Τὸ Λίχτενστάϊν εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ μικροσκοπικὰ κρατίδια τὰ προνομιακῶς διατηρούμενα ἀκόμη ἐν Εὐρώπῃ, κεῖται δὲ δυτικῶς τῆς Αὐστρίας, μεταξὺ Τυρόλου καὶ Ἑλβετίας καὶ πρὸς νότον τῆς λίμνης Κωνσταντίας, παρὰ τὴν ὁποίαν, καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ρήνου, κεῖται ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ Βαδούζη, ἐγκλείουσα πολυάριθμα ἱστορικὰ λείψανα, κατοίκους δὲ ἀριθμοῦσα μόλις 1650.

Τὸ Λίχτενστάϊν εἶναι μᾶλλον γερμανικὴ τοπαρχία, ἀποτελοῦσα αὐτόνομον πριγκιπικὴν ἡγεμονίαν· εἶναι χώρα βουνώδης, τμῆμα τυρολικῆς γῆς, ἡ δὲ ἔκτασίς της ἰσοῦται περίπου μὲ τὴν νῆσον Πάρον τοῦ Αἰγαίου.

Τὸ Λίχτενστάϊν εἶναι ἓν τῶν σημαντικωτέρων θηρευτικῶν ἐντευκτηρίων τῶν Ἄλπεων, μοναδικὴ δ᾽ ἐν αὐτῷ τυγχάνει ἡ τοποθεσία τοῦ ἀρχαίου τῶν πριγκίπων τοῦ πύργου. Ὑψοῦται οὗτος ἐπὶ ἀποτόμου βράχου, 800 ποδῶν ὕψους, ὡς ἁπλῆ τούτου συνέχεια διὰ τῶν ἐπάλξεων καὶ τῶν πυργωμάτων του, συγκοινωνεῖ δὲ πρὸς τὸν κύριον κορμὸν τῶν πελωρίων Ἄλπεων, ἀφ᾽ ὧν φαίνεται οἱονεὶ ἐξ ἡφαιστειωδῶν ἐπενεργειῶν ἀποσπασθείς, δι᾽ αἰωρητικῆς γεφύρας ὑπερκειμένης τῆς ἀβύσσου. Καὶ ἡ ποίησις διὰ τοῦ Σχοῦαβ καὶ ἡ μυθιστοριογραφία διὰ τοῦ Χάουφ ἔψαλλον τὴν ἐπιβλητικὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πύργου τούτου, ἀνοικοδομηθέντος τῷ 1825 ἐπὶ τῇ βάσει σχεδιαγράμματος τοῦ Χάϊδελοφ καὶ περιέχοντος πολύτιμον πινακοθήκην, ἔργον τῆς παλαιογερμανικῆς σχο-

λῆς, πλουσίαν ὁπλοθήκην, πλεῖστα ἀντικείμενα ἐκ τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ἀφρικανικὰ ἰδίως, προσωπίδας νεκρῶν κ. τ. ὅ.

Εἰς ἀπόστασιν ὥρας ὡς ἔγγιστα ἀπὸ τοῦ Ὀβερχάουζεν, εὕρηται προσέτι τὸ περιώνυμον σπήλαιον τοῦ Νεβελόελ, βάθους 680 ποδῶν καὶ διαιρούμενον εἰς πολλὰ διαμερίσματα 75 ποδῶν ὕψους καὶ 70 πλάτους. Τὸ Νεβελόελ πληροῦται σταλακτιτῶν, οἵτινες χάνουσιν ὁσημέραι τὴν λαμπρότητά των, ἕνεκα τῆς συχνῆς ἐπιδράσεως τοῦ καπνοῦ τῶν δᾳδων.

Ἐντὸς αὐτοῦ διατηρεῖται τὸ διαμέρισμα, ὅπου ὁ δοὺξ Οὔλρικ Βύρττεμβεργ ἐκρατεῖτο κεκρυμμένος διαρκοῦντος τοῦ κατὰ τῶν Πολιτειῶν τῆς αὐτοκρατορίας πολέμου, ἀπὸ τοῦ 1519 μέχρι τοῦ 1534, ἐπὶ τῆς βασιλείας Καρόλου τοῦ Ε΄ καὶ ὁπόθεν τὴν νύκτα δραπετεύσας λάθρα ὁ δοὺξ κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν πύργον τοῦ Λίχτενστάϊν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ κρατιδίου τούτου, γερμανοὶ καθολικοὶ ὄντες, ἀνέρχονται εἰς 11,000. Τὸ δὲ πολίτευμά του θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ὀνομασθῇ «Συνταγματικὴ Μοναρχία».

Η ΝΕΟΤΗΣ

Τὴν ἄχαρι νειότη
ὦ νέοι, χαρῆτε
ἐν ὅσῳ εἶν' ἔαρ
κι' ἀνθοῦν μαργαρῖται.

*

Χειμὼν θὰ πλακώσῃ
μὲ πάγους μὲ χιόνια
καρδιὲς θὰ παγώσῃ
καὶ βάρος, τὰ χρόνια,
'στὴν ράχι θ' ἀφήσῃ
ἡ νειότη σ' ἂν δύσῃ.

Αλεξ. Γεωργιαδης Αϊναλης

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΑΓΚΟΣ

Τῇ ἀληθείᾳ δὲν εἶναι πρόσφατος ἡ ἀπώλεια τοῦ μεγάλου ἀνδρός, τοῦ ἀειμνήστου Ἀντωνίου Μάγκου, ἀλλ' εἶναι ἐπαισθητὴ εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ἔλλειψις αὐτοῦ. Ἡ κοινωνία ἡμῶν τέλεον ἀπωρφανίσθη καὶ διὰ τοῦτο πολὺ βαρεῖαν ᾐσθάνθη τὴν ἀπώλειαν ἐκείνου, καὶ ἔτι μείζονα ὑπελόγισε τὴν συμφοράν! Ἡ ἀπαισία ἡμέρα τῆς 14 7/βρίου 1903 ὑπῆρξεν ἡμέρα γενικοῦ πένθους καὶ ἰδίᾳ τῶν πτωχῶν, τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης ἐγκαταλελειμμένων, ὧν τὸ μόνον στήριγμα καὶ ὁ μόνος προστάτης ὑπῆρξεν.

Βραχὺς πλὴν μεστὸς διδαγμάτων ὑπῆρξεν ὁ βίος τοῦ Ἀντωνίου Μάγκου. Φυσιογνωμία συμπαθής, γνωριμωτάτη, εὐγενής, τύπος φιλανθρωπίας καὶ γεναιοφροσύνης, ἄξιος σκιαγραφίας διὰ νὰ καταστῇ παράδειγμα εἰς ἡμᾶς, τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην τοιούτων παραδειγμάτων.

Σκιαγραφίαν ἁπλῆν ποιούμενοι ὧδε τοῦ ἐκλείψαντος μεγάλου ἀνδρός, δὲν προτιθέμεθα, ἀλλ' οὐδὲ δυνάμεθα νὰ ἀνελίξωμεν ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ, ἐξετάζοντες τοῦτον ἐν τοῖς καθέκαστα καὶ ἀναψηλαφῶντες πάσας τὰς πράξεις καὶ πάντα τὰ ἔργα, ἅτινα ἐκεῖνος, ἄλλα μὲν ἐν ἄκρᾳ μυστικότητι καὶ ἐχεμυθίᾳ, ἄλλα δὲ ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ἀνωνυμίας ἐτέλει. Ὀλίγα, ἀλλὰ καὶ μόνα δυνάμενα νὰ μαρτυρήσωσι τὴν ἀκραιφνῆ καὶ ἀνεπιτήδευτον φιλογένειαν καὶ φιλομουσίαν αὐτοῦ, τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἀγα-

θότητα, ἣν ἐνέκλειεν ἡ μεγάλη ἐκείνη καρδία· ὀλίγα δὲν ἴσχυσεν, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, ν' ἀποκρύψῃ ἀπὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἄκρα ταπεινοφροσύνη τοῦ ἀληθοῦς τούτου τοῦ Χριστοῦ μαθητοῦ, ἐπιζητοῦντος ἐν τῇ πράξει τοῦ ἀγαθοῦ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνειδήσεως ἀγαλλίασιν καὶ οὐχὶ τοὺς ματαιοδόξους ἐπαίνους καὶ τὰ ἐγκώμια τῶν ἀνθρώπων.

Βλαστὸς τῆς εὐάνδρου Σύρου, ἐγεννήθη τῇ 27ῃ Σεπτεμβρίου 1845 ἐκ γονέων ἐπιφανῶν, τοῦ Δημητρίου Μάγκου καὶ τῆς Μαρ. Καλαβάση, ἑλκόντων τὸ γένος ἀμφοτέρων ἐκ Σύρου. Ἦτο κάτοχος ἐπιμελοῦς μορφώσεως, πεπροικισμένος ὑπὸ ἀνεκτιμήτων προσόντων, τὰ ὁποῖα ἀνέπτυξε τάχιστα μόλις ἀπεδύθη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς βιοπάλης, δῆλα δὴ τὸν ἀπέραντον θησαυρὸν τῶν γνώσεων καὶ τὴν θαυμαστὴν αὐτοῦ γλωσσομάθειαν. Φύσει δὲ μεγαλεπήβολος καὶ δραστήριος ὤν, ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι, ἐπιφανῆ κατέλαβε θέσιν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, ἧς τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ μέλλον ἐν Ἀνατολῇ κατιδών, ἀνέκαθεν πρὸς αὐτὴν πλήρη τὴν προσοχὴν καὶ τὰς ἐνεργείας του ἔστρεφεν. Πρὶν ὅμως ἀφιερωθῇ εἰς τὸν κοινωφελῆ καὶ γόνιμον τοῦτον κλάδον, ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν γαιανθράκων, μεγίστης ἀπολαύων φήμης παρὰ τῶν ναυτιλλομένων καὶ ἐφοπλιστῶν, ὅτε περὶ τὸ 1877—78 προσεκλήθη ὡς συνέταιρος τοῦ οἴκου Φωσκόλου, τὰς ἐργασίας τοῦ ὁποίου ἀνέπτυξεν εἰς εὐρυτάτην κλίμακα, καὶ κατέστησε τὴν φήμην αὐτοῦ παγκόσμιον.

Κυρίως δ' εἰπεῖν, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἄρχεται τὸ μέγα καὶ εὐρὺ τοῦ ἀνδρὸς στάδιον καὶ ἡ εὐγενὴς αὐτοῦ δρᾶσις καὶ ὡς παράγοντος ἰσχυροῦ ἔν τε τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ ναυτιλίᾳ, καὶ ὡς μοχλοῦ κοινωνικοῦ καὶ ὡς φιλανθρώπου, διότι οὐδέποτε ἐφείσθη καὶ τοῦ ἰδίου του χρήματος, πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἐνδεῶν, πρὸς ὑποστήριξιν σχολῶν καὶ ναῶν, εἰς προστασίαν ἀναξιοπαθούντων καὶ ἐκπαίδευσιν ἀπόρων φιλομαθῶν.

Μέγα ἤδη καὶ περιφανὲς κεκτημένος ὄνομα, ὥριμος δὲ ὢν καὶ τὴν ἡλικίαν, ἔλαβε σύντροφον τοῦ βίου αὐτοῦ γυναῖκα ἀνταξίαν τῶν τε ἀρετῶν καὶ τῆς περιφανείας τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὴν εὐγενεστάτην κυρίαν Εὐαγγελίαν Μαργαρίτου, εἰς διάσημον τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἶκον ἀνήκουσαν καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει διαμένουσαν. Καρποὶ τοῦ εὐκλεοῦς τούτου γάμου ὑπῆρξαν πέντε θαλεροὶ βλαστοί, οἱ ἑξῆς: Ἰωάννης, Δημήτριος, Γεώργιος, Πέτρος καὶ Ἀλέξανδρος, γόνοι ἀντάξιοι τοῦ γενναιόφρονος αὐτῶν πατρός.

Ὁ ἀοίδιμος ἀνὴρ κατετρύχετο ἐκ χρονίας νόσου, καὶ ἐνῷ, κατὰ τὸ σύνηθες, μετέβη εἰς Εὐρώπην χάριν ἀναψυχῆς, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Βιέννῃ, μακρὰν τῆς φιλτάτης πατρίδος, μακρὰν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων, μακρὰν τέλος ἐκείνων, τοὺς ὁποίους πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως εὐηργέτησεν. Ὁ νεκρὸς αὐτοῦ μετηνέχθη ἐκεῖθεν εἰς βασιλεύουσαν τῇ 29ῃ Σεπτεμβρίου τοῦ 1903 καὶ ἐτάφη ἐν μέσῳ γενικοῦ πένθους ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ ἐν Πριγκίπῳ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὸν ὁποῖον ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ

ἀειμνήστου Παύλου Στεφάνοβικ ἀνήγειρεν. Καὶ τοιουτοτρόπως ἀνεπαύθη ὁ μέγας ἐκεῖνος ἀνήρ, ὁ εὐγενής, ὁ καλοκάγαθος, ὁ εὐεργέτης, Ἀντώνιος ὁ Μάγκος, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐξετέλεσε τὸ ἑαυτοῦ καθῆκον, ὡς ἄνθρωπος κοινωνικός, ὡς πολίτης χρηστός, καὶ ὡς χριστιανὸς ἐνάρετος.

Τοιοῦτος ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ βίος τοῦ ἀοιδίμου Ἀντωνίου Μάγκου, ο τὴν ἀπώλειαν τοσοῦτον ἐθρήνησε καὶ ἐπένθησε καὶ θρηνήσει ἔτι ἐπὶ μακρὸν ἡ ἡμετέρα κοινωνία, βίος ἀρετῆς, δικαιοσύνης, ταπεινοφροσύνης, ε σεβείας, φιλανθρωπίας καί, συνελόντι εἰπεῖν, χριστιανικωτάτης καὶ ἐθνοπρεπεστάτης πολιτείας.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Ὁ γάμος εἶναι σύνδεσμος, ὃν ἡ ἐλπὶς καθωραΐζει, ἡ εὐδαιμονία διατηρεῖ καὶ ἡ δυστυχία ἐνισχύει. *Albert.*

★ Οὐδὲν φορτίον βαρύτερον γυναικὸς προῖκα πολλὴν φερούσης.
Ἀντιφάνης.

★ Αἱ ἀναμνήσεις εἶναι βάκτρον τοῦ γήρατος, ὡς αἱ ἐλπίδες πτέρυξ τῆς νεότητος. ***Βερναρδάκης.***

★ Ὑπάρχουσι γυναῖκες, αἵτινες καὶ τὸν διάβολον θὰ ὑπανδρεύοντο ἂν ἦτο πλούσιος. *Victor Hugo.*

★ Ὁ ἔρως εἶναι τύραννος οὐδενὸς φειδόμενος. *Corneille.*

★ Ἔξοχόν τι βιβλίον ἐν μεταφράσει ὁμοιάζει μέγαν ἄνδρα ἐν ἐξορίᾳ.

★ Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς θέσις μας εἶναι ὡς μία ἐμβρυώδης κατάστασις, μία προπαρασκευὴ εἰς τὸ ζῆν καὶ ἡ γέννησις συμπληροῦται κατὰ τὸν θάνατον.
Franclin

★ Ἡ καλλονὴ εἶναι μία συστατικὴ ἐπιστολή, τὴν ὁποίαν ἡ φύσις δίδει εἰς τοὺς εὐνοουμένους της. *Voltaire.*

★ Ἑκάστη δοκιμασία, ἣν ὑπερέβη τις κατὰ τὸν ροῦν τοῦ βίου του, εἶναι ὡς ὁ λόφος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ κεκοπιακὼς ταξιδιώτης ἤλπιζε νὰ ἴδῃ τὸ τέρμα τῆς ὁδοιπορίας του καὶ ὁπόθεν ἀνακαλύπτει νέους λόφους — ἐὰν μὴ ὄρη δυσανάβατα — οὓς τῷ ὑπολείπεται ἀκόμη νὰ ὑπερβῇ. *Grossi.*

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ

Α΄

Οἱ πετεινοὶ φωνάζουνε μεσάνυκτα σημαίνει,
ἡ φύσις ἀναπαύεται κι᾽ ὁ ὕπνος μᾶς εὐφραίνει,
κανένα φῶς δὲν φαίνεται κ᾽ εἰς σκότος βυθισμένον
τὸ σύμπαν βαυκαλίζεται ᾽ς ἐλπίδας βουτηγμένον.
Πλὴν εἰς τὸ σκότος τὸ βαθὺ πλησιφαὴς σελήνη
αἴφνης ἀνέτειλε καὶ φῶς γλυκὺ τὸ σύμπαν καθηδύνει.

Β΄

Μία σκιὰ ἀγνώριστος ᾽ς τὰ μαῦρα φορεμένη
μὲ βῆμα κοῦφον καὶ ταχὺ ἐπὶ τοῦ δρόμου βαίνει.
Οἱ πόδες της ἐπὶ τῆς γῆς, νομίζεις, δὲν ἐγγίζουν·
ἡ αὔρα καὶ ὁ ζέφυρος τὸ βῆμα της ρυθμίζουν.
Κ᾽ ἐνῷ βαδίζει ἵσταται καὶ στρέφουσ᾽ ἀναμένει.
— Εἶναι νεᾶνις θελκτική, ὠχρὰ καὶ τεθλιμμένη. —
Τὸ πρόσωπόν της τὸ γλυκὺ ὀδύνην ζωγραφίζει,
τὴν θλῖψιν καὶ τοὺς στεναγμοὺς ᾽ς τὰ πέριξ της σκορπίζει.
Ποῖον μυστήριον βαθὺ καὶ σκοτεινὸν καλύπτει
τὸν βίον τῆς νεάνιδος κ᾽ εἰς τὰς ὁδοὺς τὴν ῥίπτει;
Τί εἰς τῆς νυκτὸς τὴν σιωπὴν καὶ ἐρημιὰν γυρεύει
κ᾽ εἰς κάθε βῆμα τῆς νυκτὸς τὰ σκότη ἀνιχνεύει;
Εἰπέ, ὦ θλιβερὰ σκιά, εἰπέ τί σε ἑλκύει
᾽ς τὴν ἐρημίαν, ᾽ς τὴν σιγήν;
Ἡ ἐρημία θάνατον, καταστροφὴν
δεικνύει.

Ποῦ, ὦ νεᾶνις, προχωρεῖς εἰς τῆς νυκτὸς τὰ σκότη;
Κάθε σου βῆμα εἶν᾽ ἐχθρὸς καὶ ἡ σκιά σου πρώτη!
Ὤ! στῆθι καὶ μὴ προχωρῇς, νεᾶνις τεθλιμμένη·
ἴσως παρήγορος ἐλπὶς ᾽ς τὸν πόνον σου νὰ μένῃ...
— Ὤ! δὲν ὑπάρχει δι᾽ ἐμὲ ἐλπὶς παρηγορίας
εἰ μὴ ὀδύναι διαρκεῖς στυγνῆς ἀπελπισίας.
Ὤ! ἔφυγεν ὁ φίλος μου!... ὤ! δὲν ὑπάρχει πλέον·
κοιμᾶται εἰς τὸν τάφον του τὸν ὕπνον τὸν μοιραῖον...
Δὲν ἔρχεται τὴν φίλην του ὡς ἄλλοτε νὰ βλέπῃ
καὶ δι᾽ αὐτὴν ἄνθη νωπὰ καὶ εὔοσμα νὰ δρέπῃ.
Οὔτε τὰ χείλη νὰ κολλᾷ ᾽ς τὰ χείλη της ἡδέως.
Τὸ χῶμα κατεκάλυψε τὸν φίλον μου βαρέως...
Καθὼς δὲ θήλεια τρυγὼν
μετὰ σπαρακτικῶν κραυγῶν
ἀπολεσθέντα σύντροφον θρηνεῖ ἀναζητοῦσα
μετ᾽ ἄλγους θρηνῳδοῦσα,
οὕτως ἡ τάλαινα κ᾽ ἐγὼ στενάζουσα βαθέως
ἄχ! τὸν χαμένον φίλον μου ἀναζητῶ θρηνοῦσα
ἀπὸ ψυχῆς ἀλγοῦσα
πλὴν φεῦ! ματαίως...
Ὤ! εἶν᾽ ἀδύνατον, ποτέ! ἐγὼ νὰ ζήσω μόνη;
Νὰ μή τον θλίβω θελκτικά; ὤ! τοῦτο μὲ πληγώνει...
Ναί· θὰ ὑπάγω μὲ αὐτὸν μαζὶ νὰ κατοικήσω
᾽ς τὰ παγωμένα στήθη του τὴν θέρμην μου νὰ χύσω.
Τὸ αἷμα, τὴν καρδίαν μου, τὸ φῶς μου θά του δώσω
ἀπὸ τὸν ὕπνον τὸν βαθὺν ἴσως καί τον λυτρώσω.
Καὶ τὴν ὑστάτην μου πνοὴν ᾽ς τὰ χείλη του θ᾽ ἀφήσω
ἴσως καί τον ᾽ξυπνήσω...

. . . . . .

᾽Ξημέρωσε· ὁ ἥλιος γλυκὰ τὸ φῶς του χύνει.
Πλὴν ἡ νεᾶνις δὲν ᾽ξυπνᾷ
᾽ς τὸν πεφιλμένον της κοντὰ
κοιμήθηκε κ᾽ ἐκείνη.

ΑΛΕΞ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΪΝΑΛΗΣ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΪΑΣ

Ἡ παρ᾽ ἡμῖν φαιδροτάτη ἑορτὴ τῆς Πρωτομαϊᾶς ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀπό τινος Βυζαντινῆς ἑορτῆς ὀνομαζομένης «Μαϊουμᾶς».

Ἡ λέξις «μαϊουμᾶς» παραγομένη ἐκ τοῦ φοινικικοῦ «μαΐμ» (ὕδατα), σημαίνει, κατὰ τὴν τῶν Φοινίκων διάλεκτον, ἐν γένει ἑορτὰς καὶ παίγνια καὶ ἰδιαιτέρως τὰς τελουμένας ἐν τοῖς παραλίοις εὐθυμίας ὑπὸ τῶν ἁλιέων, ἀγωνιζομένων ἐπιδεξίως, ἵνα πίπτωσιν ἀλλεπάλληλοι ἐν τῷ ὕδατι πρὸς παιδιὰν καὶ τέρψιν τῶν θεατῶν, (τοιοῦτόν τι παράξενον ἔθιμον διετηρήθη καὶ παρὰ τοῖς χυδαίοις τῶν ἡμετέρων, προσπαθούντων νὰ ρίπτωσιν ἀλλήλους εἰς τὸ ὕδωρ κατὰ τὴν ἑβδόμην τοῦ Ἰανουαρίου, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἴσως ἔχει τινὰ σχέσιν καὶ τὸ ρίψιμον τοῦ σταυροῦ εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανίων). Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου κατέστη κανονικὴ ἑορτή, τεταγμένη ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐν ἡμέραις ρηταῖς πρὸς διάχυσιν τοῦ λαοῦ. Οἱ Αἰγύπτιοι πρὸς ἀπόλαυσιν αὐτῆς κατέβαινον εἰς τὸ Κάνωβον, ὅπου ἐτελοῦντο τὰ σκανδαλωδέστερα ὄργια (Στράβων. Βιβλ. ΙΖ΄ α΄).

Ἐν δὲ τῇ παλαιᾷ Ρώμῃ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα, εἰς τιμὴν τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Διονύσου, «ὅτε τὴν παράλιον καταλαβόντες πόλιν τὴν λεγομένην Ὠστίαν, οἱ τὰ πρῶτα τῆς πόλεως τελοῦντες, ἡδυπαθεῖν ἠνείχοντο, ἐν τοῖς θαλασσίοις ὕδασιν ἀλλήλους ἐμβάλλοντες, ὅθεν καὶ Μαϊουμᾶς, ὁ τῆς τοιαύτης ἑορτῆς καιρὸς ὠνομάσθη (Σουΐδας)».

Διήρκει δὲ 30 ἡμέρας καὶ ἐδαπάνων πάμπολλα εἰς τὴν θέαν ταύτην. Ὅθεν ὁ Ἰουλιανὸς (ἐν Μισοπώγωνι σελ. 362) κατακρίνει τοὺς Ἀντιοχεῖς, οἵτινες ἦσαν κατ᾽ ἐξοχὴν ἐπτοημένοι πρὸς τὴν

ἑορτὴν ταύτην λέγων, «ὑμῶν δ᾽ ἕκαστος εἰς τὰ δεῖπνα καὶ τὰς ἑορτὰς τοῦ Μαϊουμᾶ χρήματα ἀπολέσαντες, ὑπὲρ δ᾽ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως οὐδεὶς θύει, οὔτε ἰδίᾳ τῶν πολιτῶν, οὔτε ἡ πόλις κοινῇ». Καὶ φαίνεται ὅτι τῷ ὄντι αἱ ἐν Κανώβῳ ἀκολασίαι ἀνενεοῦντο κατὰ τὴν πανήγυριν ταύτην, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ πολιτεία καὶ ἡ ἐκκλησία τὴν ἀπηγόρευσαν· ἡ ἐν Τρούλλῳ μάλιστα σύνοδος ἐν τῷ ΜΒ΄ αὐτῆς κανόνι περιαιρεῖ αὐτὴν παντελῶς ἐκ τῆς τῶν πιστῶν πολιτείας.

Ἀλλ᾽ ἡ λαμπροτέρα καὶ πολυτελεστέρα δοχὴ καὶ ἑστίασις ἐγίνετο κατ᾽ ἔτος ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος περὶ τὰς καλάνδας τοῦ Ἰανουαρίου δηλαδὴ κατὰ τὸ δωδεκαήμερον τὸ μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἢ καὶ μετὰ τὰ Φῶτα. Ἡ δημοθοινία αὕτη ἐκαλεῖτο Βρουμάλια καὶ Βοτὰ καὶ Καλάνδα καὶ διήρκει ἡμέρας, ἀναλογοῦσα πρὸς τὰ τοῖς ἐθνικοῖς Κρόνια καὶ Σατουρνάλια καὶ τὰ παρ᾽ ἡμῖν Καρναβάλια, ἐτελοῦντο δὲ ὑπὸ τοῦ ὄχλου ἐν κώμοις καὶ μέθαις καὶ ἀσελγείαις (ἴδε Ἁγ. Μαξίμου ὁμολ. περὶ Καλανδῶν Ἰανουαρίων καὶ ἱεροῦ Αὐγουστίνου Ἐπιστολ. ΜΔ΄)· ὅθεν καὶ ὁ ΞΒ΄ κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου τὰ ἀπαγορεύει. «Τὰς οὕτω λεγομένας Καλάνδας καὶ τὰ λεγόμενα Βότα καὶ τὰ λεγόμενα Βρουμάλια καὶ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ Μαρτίου (ἀναντιρρήτως φαίνεται ἐσφαλμένον ἀντὶ Μαΐου) μηνὸς ἐπιτελουμένην πανήγυριν, καθάπαξ ἐκ τῆς τῶν πιστῶν πολιτείας περιαιρεθῆναι βουλόμεθα». Ἐπειδὴ ὅμως πᾶσα κακὴ συνήθεια θεραπεύουσα τὰς ὀρέξεις τοῦ ὄχλου εἶναι δυσέκριπτος, καὶ ἀπόδειξις τούτου, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἑπτάνησον κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα παρεισφρήσασα δυστυχῶς κοκόρρεκτος ἑορτὴ τῆς πρώτης τῶν νηστειῶν ἡμέρας (τῆς καθαρᾶς παρ᾽ ἡμῖν Δευτέρας) οἱ Αὐτοκράτορες Ἀρκάδιος καὶ Ὀνώριος τὴν ἐπανήγαγον, κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τῆς εὐσχημοσύνης καὶ τοῦ πρὸς τὴν δημοσίαν ἠθικὴν σεβασμοῦ.

«Clementiæ Nostræ placuit, λέγει τὸ ΙΑ΄ Βιβλ. τοῦ Κώδικος, ud Maïumæ provinciali lus lætitia reddatur. Ita tamen, ut servatur honestas, et verecundia castis moribus perseverat». Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἀδύνατον ἦτο νὰ τηρηθῇ ἡ παραγγελλομένη εὐταξία, ἀπηγορεύθη πάλιν μετὰ τέσσαρα ἔτη διὰ τοῦ πρὸς τὸν

Αὐρηλιανόν, τὸν Ἔπαρχον τοῦ Πραιτωρίου, ἐγγράφου τῶν Αὐτοκρατόρων. «Ludrigas astes concedimus agitari, ne ex nimia harum restrictione tristitia generetur. Illud vero quod sibi nomen procax licentia vindicavit, Maïumam, foedum ad que indecorum spectaculum, denegamus». (Κώδ. Θεοδοσ. Βιβλ. ΙΕ΄ Τιτλ. Στ΄. Ἀλλὰ περὶ τῆς πανηγύρεως ταύτης ἴδε πλείονα ἐν Ταχίτῳ, καθὼς καὶ τὴν περὶ αὐτῆς διατριβὴν τοῦ Ἀνδρέου Ρεβίννου καταχωρισθεῖσαν ἐν τῷ πονήματι τοῦ Γραιβίου σελ. 537).

Σημειωτέον δ' ἐπὶ πᾶσιν ἐνταῦθα, ὅτι Μαϊουμᾶς ἰδίως ἐκαλεῖτο καὶ παράλιός τις πόλις τῆς Παλαιστίνης, ἐπίνειον τῆς Γάζης, ἔχουσα καὶ ἐπίσκοπον ἴδιον, ἥτις μετονομασθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίου Κωνσταντία καὶ ἀποσπασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ τῆς ἰδίας μητροπόλεως, ἀποκατεστάθη πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς δικαιοδοσίαν. Καὶ τέλος ὅτι ἡ λέξις κατήντησε νὰ σημαίνῃ καὶ ἁπλῶς εὐωχίαν ἢ φιλοδώρημα πρὸς τοιαύτην. «Καὶ ἔδιδου (ὁ αὐτοκράτωρ) τοῖς ἄρχουσιν ἐπικόμβιον, καὶ μαϊουμᾶν τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας ἐχορήγει ὁ πρωτονοτάριος τοῦ θέματος ἐκ τῶν σκηνῶν κτλ.» (Πορφυρογέν. περὶ Ἀπληκτ.).

* * *

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Μεταξὺ ξενοδόχου καὶ ὑπηρέτου.

— Γιατί νὰ μὴ δώσῃς τὸν λογαριασμὸ τοῦ Δημητράκη; Ἂν λησμονήσῃ νὰ πληρώσῃ τώρα ποὺ θὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὸ ταξίδι, πρέπει νά τού το θυμίσῃς.

— Μὴ φοβᾶσαι, κὺρ Γεώργη, νά το λησμονήσῃ, γιατὶ τὸ φαγί πού του ἔδωσα θὰ καθήσῃ πολλὲς ὧρες 'ς τὸ στομάχι του.

★

Εἰς νεάνιδα σκοπὸν ἔχουσαν νὰ νυμφευθῇ.

— Ἐὰν νυμφευθῆτε θὰ κάμητε καλά, ἐὰν ὅμως δὲν νυμφευθῆτε θὰ κάμητε καλλίτερα.

— Πρῶτον ἂς κάμωμεν καλά, ἀπήντησεν ἐκείνη, καὶ ἔπειτα βλέπομεν διὰ καλλίτερα.

Ο ΑΜΙΑΝΤΟΣ

[Ὁ κ. Βασίλειος Α. Μυστακίδης, ὁ τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς καθηγητής, μεγίστην περιποιεῖ τιμὴν τῇ «Νεότητι» διὰ τῆς πολλοῦ λόγου ἀξίας διατριβῆς του, ἥτις κοσμεῖ αὐτήν.

Βασίλειος Α. Μυστακίδης
Καθηγητὴς τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς.

Ὁ σοβαρὸς καὶ δεινὸς τῆς ἐπιστήμης καλλιεργητὴς καὶ τοῦ καλάμου γλαφυρὸς χειριστής, ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1859. Εἰσαχθεὶς εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν ἀπεφοίτησε τῷ 1876 καὶ μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ Γερμανίαν, ὅπως τελειοποιήσῃ τὰς σπουδάς του, ἐπανελθὼν ἐκεῖθεν τῷ 1890 μὲ διδακτορικὸν τῆς φιλοσοφίας δίπλωμα. Ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγυμνασιάρχησεν εὐδοκίμως ἔν τε Καισαρείᾳ καὶ Θεσσαλονίκῃ, προσεκλήθη τῷ 1896 ἐπιμελητὴς τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου καὶ εἶτα βιοβλιοφύλαξ. Ὅτε δὲ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ ἐχήρευσεν ἡ ἕδρα τῶν ἱστορικῶν, προσελήφθη ὡς τοιοῦτος, ὡς μόνος κατάλληλος διάδοχος αὐτοῦ.

Ὁ κ. Β. Μυστακίδης εἶναι εἷς ἐκ τῶν σπουδαίων παραγόντων τῆς φιλολογίας, τῆς ἱστορίας, τῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῆς γεωγραφίας, πολλὰς μέχρι

τοῦδε ποιησάμενος περιηγήσεις ἔν τε Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ, καὶ ἐν ἀρχαιολογικαῖς ἀνασκαφαῖς σπουδαίαις παρευρεθείς.

Τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας αὐτοῦ γνώσεις, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ μνήμην, ὅσον ἀφορᾷ τὰς χρονολογίας τῶν κατὰ καιροὺς συμβάντων διαφόρων γεγονότων συμπάσης τῆς ἱστορίας μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, μαρτυρεῖ καὶ ἡ συγγραφὴ δοκίμων αὐτοῦ ἔργων (ἐγχειριδίου γεωγραφίας, ρωμαϊκῆς ἱστορίας κτλ.), ἐν οἷς ὁ συγγραφεὺς ἀπετύπωσε μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας τὴν ἀλήθειαν τῶν διαφόρων γεγονότων συναρμόσας τὸ ἁπλοῦν μετὰ τοῦ εὐλήπτου.

Τεκμήριον πάντων τῶν ἀνωτέρω ἐστὶ καὶ ἡ ἀνακήρυξις αὐτοῦ ὡς ἐπιτίμου καὶ ἐνεργοῦ μέλους διαφόρων μεγάλων ἐπιστημονικῶν σωματείων καὶ συλλόγων, ὧν ἡ ἀπαρίθμησις καὶ ἐκτενὴς θὰ ἦτο καὶ ἄσκοπος ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει, ἀντιτιθεμένη ἄλλως τε καὶ πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος μετριοφροσύνην.

Τὰς μεγάλας δὲ πρὸς τὸ Κράτος ὑπηρεσίας τοῦ ἀνδρὸς ἐκτιμῶσα ἡ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, περιέβαλεν αὐτὸν δι' ἰδιαιτέρας εὐνοίας καὶ διώρισεν ὑποδιευθυντὴν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου].

Ἐν τῷ «Ταχυδρόμῳ» τῆς 3 Ἰουλίου ἐ. ἔτους ἀνέγνωμεν:

Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΑΜΙΑΝΤΟΥ

Ἡ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος φθινοπώρου διακοπεῖσα ἐπὶ τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ *Τροόδου*[1] ἐκσκαφὴ ἀμιάντου ὑπὸ ἰταλικῆς ἑταιρείας, ἐπανελήφθη. Ἡ ἐργασία διεξάγεται ἤδη μετὰ δραστηριότητος, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τῶν 20 τελευταίων ἡμερῶν ἐξήχθησαν περὶ τοὺς 12 τόννους ἀμιάντου, οὗ *ἡ ποιότης* καὶ *τὸ μέγεθος* δίδουσι πολλὰς ἐλπίδας εἰς τοὺς ἐκμεταλλευτάς. Εἰς τὴν ἐκσκαφὴν τοῦ ἀμιάντου καταγίνονται νῦν πολλοὶ ἐργάται, λίαν δὲ προσεχῶς ἡ ἐργασία αὕτη θ' ἀπασχολήσῃ περὶ τοὺς 500 τοιούτους, οἵτινες θὰ γίνωνται δεκτοὶ ὑπὸ τῆς ἑταιρείας ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς νήσου. Καθὰ δὲ ἀγγέλλεται, ἀφικνεῖται ὁσονούπω εἰς τὴν νῆσον ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῆς ἀναλαβούσης τὴν ἐκμετάλλευσιν ἰταλικῆς ἑταιρείας, καθὼς καὶ εἷς μηχανικὸς καὶ εἷς γεωλόγος, ὧν προορισμὸς εἶναι νὰ ἐπισκεφθῶσι καὶ μελετήσωσιν ἐπισταμένως τὸ ἔδαφος, ἐν ᾧ γίνεται ἡ ἐκσκαφὴ τοῦ ἀμιάντου.

Ἡ ἄνω περικοπὴ ἔδωκεν ἡμῖν ἀφορμὴν ἵνα ἐρευνήσωμεν περὶ τοῦ *ἀμιάντου*, περὶ τοῦ ὁποίου ἠκούομεν πολλά. Καὶ λοιπὸν κατὰ

1. *Τρόοδος* εἶναι τὸ ἐν Κύπρῳ ὄρος, ὁ *Ὄλυμπος*· ἐντεῦθεν καὶ ἡ μονὴ Παναγία ἡ *Τροοδιτισσα*. Εἶναι τὸ ὑψηλότατον τῶν ὀρέων τῆς νήσου (7000 π.). Ὅρα *Σακελλαρίου* Κυπριακά, τόμ. Α' σ. 20—21.

τὰς ἡμέρας ταύτας συνηγάγομεν πληροφορίας τινάς, ἃς καὶ παρὰ πόδας ἐν τῇ «Νεότητι» κατατιθέμεθα ἁρμοδιωτέροις ἕτερα ἀφιέντες.

Ὁ ἀμίαντος (καὶ *ἡ*...) εἶναι τὸ γνωστὸν ἐπίθετον τὸ διορίζον τοὺς μὴ μιανθέντας ἢ μολυνθέντας, εἶναι ἡ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ γλώσσῃ εὐχρηστοτάτη λέξις, ἥτις εὑρηται καὶ ὡς οὐσιαστικὸν παρὰ τῷ μεγαλοφωνοτάτῳ Αἰσχύλῳ·

> γναμπτόμενοι δ' ἁλὶ δεινᾷ, φεῦ
> σκύλλοντσι πρὸς ἀναύδων, ἠὲ
> παίδων τᾶς ἀμιάντου.

ἔνθα ἐννοητέον τὴν θάλασσαν, τὴν ἀμίαντον, τὴν ἀμόλυντον, τὴν ἱεράν, ὡς φέρεται καὶ παρὰ τῷ Σχολιαστῇ[1]. Ἀλλ' ὁ ἀμίαντος εἶναι καὶ προϊὸν ἐκ τῶν παραδοξοτέρων τοῦ ὀρυκτοῦ βασιλείου, εἶναι ὀρυκτὸν ἀνῆκον εἰς τὸ εἶδος τοῦ *ἀκτινωτοῦ*, τοῦ γένους τοῦ *ἀμφιβολίτου*. Ὁ ἀμίαντος εἶναι χρώματος λευκοῦ, ὑποπρασίνου ἢ πρασινοφαίου, εἶναι ἐλαφρός, μαλακός, εὔκαμπτος, ἰνώδης ὡς μέταξα[2], καίτοι συνίσταται ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἐξ ὧν καὶ οἱ σκληρότατοι τῶν λίθων.

Ὁ ἀμίαντος (λίθος) ἕνεκα τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῷ ἰδιότητος τῆς ἰνώδους ἢ νηματώδους, τῆς μεταξοειδοῦς καὶ δὴ ἕνεκα τοῦ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀδιαφθόρου ἐχρησιμοποιήθη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἰς συνύφανσιν ὑφασμάτων. Ἐβρέχετο ἐν θερμῷ ὕδατι, ἐξεπλύνετο, μετέπειτα ἐκοπανίζετο, καὶ ἐχρησίμευεν εἰς κατασκευὴν ἐπιτραπεζίων ὀθονῶν, χιτώνων, χειρομάκτρων καὶ τοιούτων. Ἐφ' ᾧ καὶ ὁ *Διοσκορίδης* περιγράφων τὰ κατὰ τὸν ἀμίαντον, λέγει ἐπὶ λέξει. «Λίθος ἀμίαντος γεννᾶται μὲν ἐν Κύπρῳ, στυπτηρίᾳ *σχιστῇ* ἐοικώς, » ὃν ἐργαζόμενοι ὑφάσματα ποιοῦσιν ἐξ αὐτοῦ ὄντος *ἰμαντώδους* » πρὸς θέαν· ἃ βληθέντα εἰς πῦρ, φλογοῦνται μέν, λαμπρότερα δὲ » ἐξέρχονται *μὴ κατακαιόμενα*»[3]. Διὰ τοῦτο λέγεται καὶ *ἄσβεστος*,

1. *Πέρσ.* 578 ἔκδ. Dindorf. 1832 ἐν Ὀξωνίᾳ, αὐτόθι δὲ Annotationes σ. 281, «δηλαδὴ θαλάσσης, οὐ γὰρ μιαίνετσι πώποτε, καὶ πολλῶν μολυσμάτων » ἐπιχυθέντων αὐτῇ». Sed mare *ἀμίαντον* dictum videtur, quia omnem impuritatem abluebat, nam θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά.

2. Ἔχει σκληρότητα 4,5 καὶ εἰδ. βάρος 2,3—2,4.

3. Κεφ. *ρνς'* (ἢ σ. 387) κατὰ τὴν ἔκδοσιν ἣν ἔχομεν τοῦ I. A. Saraceni 1598 εἰς μέγα σχῆμα. Ὅρα καὶ τὰ αὐτόθι σχόλια εἰς σελ. 122 β'.

εἰς τὴν λέξιν δὲ ταύτην παραπέμπονται οἱ τὴν λέξιν «ἀμίαντος» ζητοῦντες ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Ὁ ἀμίαντος πυρακτοῦται, φαίνεται ὅτι καίεται, ἀλλ᾽ οὐδεμίαν ὑφίσταται μεταβολήν, δὲν ἀλλοιοῦται, δὲν καταστρέφεται[1]. Ἐπειδὴ τὰ ἐξ αὐτοῦ κατασκευάσματα ἔμενον ἀδιάφθορα καὶ ἀμετάβλητα, ἦσαν δῆλα δὴ τῷ πυρὶ οὐχὶ ἁλώσιμα, διὰ τοῦτο ὅτε ἐρρυπαίνοντο ἐρρίπτοντο εἰς τὸ πῦρ, τοιούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ ἀπελυμαίνοντο, ἐκαθαρίζοντο καὶ ἀνεκαινίζοντο Ὁ *Στράβων* ἐν τοῖς περὶ τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Καρύστου σημειουμένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ ἱστορεῖ ὅτι ἐν Καρύστῳ καὶ «ἡ λίθος φύεται ἡ ξαινομένη καὶ ὑφαινομένη, ὥστε τὰ » ὕφη χειρόμακτρα γίνεσθαι, *ρυπωθέντα δὲ εἰς φλόγα βάλλεσθαι* » *καὶ ἀποκαθαίρεσθαι*, τῇ πλύσει τῶν λίνων παραπλησίως »[2] ἤτοι τὰ ἐξ ἀμιάντου ὑφάσματα ἐπλύνοντο ὡς τὰ λινᾶ. Ἐν τῷ Λεξικῷ τοῦ Γαζῆ (ἐν λέξει) φέρεται· «εἶδος πέτρας, ἡ ὁποία εἶναι ἀσπροπρά- » σινη, γνέθεται καὶ τὸ πανὶ ὅπου κατασκευάζουν ἀπὸ τὸ στημόνι » της δὲν φθείρεται ἀπὸ τὴν φωτιάν».

Ἡ ἐκμετάλλευσις ἐκ τῆς εὐβοϊκῆς Καρύστου ἐξηκολούθει μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Πλουτάρχου. Ὁ *Πλούταρχος*[3] ὁμιλῶν καὶ περὶ ἐξαμαυρώσεως μετάλλων, ὡς τῶν περὶ τὴν Ἀττικὴν ἀργυρείων, περὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ χαλκίτιδος, ἐξ ἧς ἐδημιουργοῦντο τὰ Εὐβοϊκὰ ξίφη, λέγει· «τῇ δ᾽ ἐν Καρύστῳ πέτρᾳ χρόνος οὐ πολὺς ἀφ᾽ οὗ » πέπαυται μηρύματα λίθων μαλακὰ νηματώδη συνεκφέρουσα· » καὶ γὰρ ὑμῶν ἑωρακέναι τινὰς οἶομαι χειρόμακτρα καὶ δίκτυα » καὶ κεκρυφάλους ἐκεῖθεν οὔτι περικαομένους· ἀλλ᾽ ὅσ᾽ ἂν ρυπαν- » θῇ χρωμένων, ἐμβαλόντες εἰς φλόγα λαμπρὰ καὶ διαφανῆ κομί-

Τὸν *ἀμίαντον* ἐν Κύπρῳ καλοῦσι σήμερον οἱ Κύπριοι *βαμβακόπετραν*, ὡς λέγει ὁ Σακελλάριος (Τόμ. Α΄, 224) ὡς ἐκπληροῦντά ποτε τὰς αὐτὰς τῷ βάμβακι χρήσεις.

1. Ὁ *Πλίνιος* N. H. XXXVI, 31,1 ἐπαναλαμβάνει περὶ τῆς ἰδιαζούσης ταύτης ἰδιότητος τοῦ ἀμιάντου «amianthus alumini similis, *nihil* igni deperdit» ἤτοι ὁ ἀμίαντος ὅμοιος τῇ στυπτηρίᾳ οὐδὲν ἐν τῷ πυρὶ χάνει».

2. I. 446. «Κάρυστος δέ ἐστιν ὑπὸ τῷ ὄρει τῇ Ὄχῃ, πλησίον δὲ τὰ Στύρα καὶ τὸ Μαρμάριον, ἐν ᾧ τὸ λατόμιον τῶν Καρυστίων κιόνων». Ὄχη, *ἡ*, καὶ Ὄχης *ὁ*, παρὰ Στεφ. τῷ Βυζαντίῳ νῦν *ἅγιος Ἠλίας* (1600 μ. ὕψος).

3. Περὶ τῶν Ἐκλελοιπ. χρηστηρίων § 43. Ἔκδ. *Βερναρδάκη*, Ἠθικῶν τ. Γ΄.

» ζονται· νῦν δὲ ἠφάνισται καὶ μόλις οἷον ἴνες ἢ τρίχες ἀραιαὶ » διατρέχουσιν ἐν τοῖς μετάλλοις».

Ἡ ἐκμετάλλευσις ἐξηκολούθει, ὡς εἴπομεν, κατὰ τὴν ἄνω μαρτυρίαν, μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Πλουτάρχου (130 μ. Χ.), τί ἐγένετο μετὰ ταῦτα ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸν *Πλούταρχον* πάντων τούτων οἱ περὶ τὸν Ἀριστοτέλη δημιουργὸν ἐν τῇ γῇ τὴν ἀναθυμίασιν ἀποφαίνουσι, τῇ ὁποίᾳ *καὶ συνεκλείπειν καὶ συνεξανθεῖν πάλιν τὰς τοιαύτας φύσεις ἀναγκαῖόν ἐστιν*, οὕτω καὶ ἐν Εὐβοίᾳ[1].

Μετὰ τοσούτους αἰῶνας ὁ Tournefort, ὅστις ἔχει πολλὰς παρατηρήσεις ἀναγομένας εἰς τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τῶν μερῶν, ἅτινα περιῆλθεν, ἐν τῇ Δ΄ ἐπιστολῇ τῆς *Ἐκθέσεως* αὐτοῦ ἐν Μήλῳ διατρίβων λέγει τάδε:

«καὶ ἡ πτεροειδὴς αὕτη στυπτηρία (alum de plumes) εἶναι » ἐκ τῶν καλλίστων ἐν τῇ Ἀνατολῇ πραγμάτων· μ᾽ ὅλα ταῦτα οὐ- » δεὶς τῶν γνωστῶν μοι περιηγητῶν περιέγραψεν αὐτήν. Παρά- » γεται κατὰ μεγάλας δέσμας ἐκ νημάτων ὀλίγιστα πρὸς ἄλληλα » συνεχομένων, ὡς ἡ λεπτοτάτη μέταξα, ἀργυροχρόων καὶ στιλπνῶν, « μήκους 1,50 - 2 δακτύλων... Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ συγχέωμεν » τὴν πτερώδη στυπτηρίαν πρὸς τὸν ἀμίαντον ἢ τὸν ἀδιάφλεκτον » λίθον. Πανταχοῦ ὅπου ἐζήτησα πτερώδη στυπτηρίαν ἔν τε τῇ » Γαλλίᾳ, τῇ Ὁλλανδίᾳ καὶ τῇ Ἀγγλίᾳ, προσέφερόν μοι εἶδός τι » εὐτελοῦς ἀμιάντου προερχομένου ἐκ τῶν περιχώρων τῆς ἐν Εὐ- » βοίᾳ Καρύστου. Ὁ ἀμίαντος οὗτος εἶναι θρυμματώδης καὶ ὁ » μᾶλλον εὐτελὴς τοῦ εἴδους[2], ὅμως οὔτε ἐν τῷ ὕδατι τήκεται, οὔτε » ἐν τῷ πυρί, ὡς καὶ ὁ ἀμίαντος τῆς Σμύρνης, τῆς Γενούης καὶ ὁ » τῶν Πυρηναίων. Ἐνὶ λόγῳ εἶναι πτερώδης τις καὶ ἄνευ γεύσεως » ὕλη, ἥτις γίνεται μαλακὴ ἐν τῷ ἐλαίῳ καὶ εὔκαμπτος, οὕτως » ὥστε δυνατὸν νὰ περικλωσθῇ εἰς βαμβακερὸν νῆμα. Ἐξ αὐτοῦ » κατασκευάζουσι βαλλάντια, ρινόμακτρα, ἅτινα λευκαίνουσιν ἐν » τῷ πυρί».

Ἡ πτερώδης *στυπτηρία* τοὐναντίον εἶναι ἄλας ἀληθές, διαφέ-

1. Αὐτόθι 44.

2. Relation d' un voyage du Levant, τόμ. Α΄, 197. ἔκδ. Lyon, 1717, 80. Περὶ τῶν εἰδῶν τῆς *στυπτηρίας*, (πρότερον τῆς Αἰγύπτου εἶτα τῆς Μήλου) τῆς χρήσεως αὐτῆς, ὅρα *Πλινίου* XXXV, 52.

ρουσα τῆς συνήθους στυπτηρίας μόνον διότι διαιρεῖται εἰς λεπτὰ νήματα. Οἱ λίθοι, ἐξ ὧν ἡ στυπτηρία αὕτη προέρχεται, εἶναι λίαν κοῦφοι καὶ εὔθρυπτοι[1].

Ὁ ρωμαῖος φυσιοδίφης Πλίνιος[2] ἀφ' ἑτέρου λέγει περὶ τοῦ ἀμιάντου: «Ἐφευρέθη ἐπίσης λινόν, ὅπερ δὲν διαφθείρεται ὑπὸ τῶν φλογῶν· ὀνομάζεται λινὸν ζῶν[3]· εἴδομεν, λέγει, καὶ ἐπιτραπεζίους ὀθόνας ριπτομένας εἰς διακαιομένας ἑστίας τῆς διὰ τὰς ἑστιάσεις προωρισμένης αἰθούσης πρὸς καθαρισμόν, ἐκ τοῦ πυρὸς δ' ἐκβαλλομένας μᾶλλον ζωηρὰς καὶ ἀπαστραπτούσας, ἢ ἂν ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ ὕδατος. Κατασκευάζουσιν ἐκ τούτου καὶ βασιλικὰ σάβανα, δι' ὧν χωρίζεται ἡ κόνις τοῦ σώματος... Τὸ ὑλικὸν τοῦτο συνάγεται ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Ἰνδικῆς ταῖς διαφλεγομέναις ὑπὸ τοῦ Ἡλίου, ἐν αἷς οὐδέποτε βροχὴ πίπτει· ἐν τοῖς μέρεσι τούτοις ἀκριβῶς ἐθίζεται εἰς τὴν πρὸς τὸ πῦρ ἀντίστασιν· σπανίως εὑρίσκεται, δυσκόλως νήθεται ἕνεκα τῆς βραχύτητος, ἤτοι τοῦ ὀλίγου μήκους, ἐνταῦθα· εἶναι πυρρόχρους, γίνεται δὲ ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἀπαστράπτων λευκός, οὕτως ὥστε οἱ εὑρίσκοντες αὐτὸ πωλοῦσι τόσον ἀκριβά, ὅσον καὶ τοὺς ὡραιοτέρους μαργαρίτας. Ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων *ἀσβέστινον*[4]».

Ὁ Ἀναξίλαος διισχυρίζεται ὅτι ὕφασμα τοιοῦτο λινόκλωστον τυλισσόμενον περὶ τὸν κορμὸν δένδρου τινὸς ἐξουδετεροῖ τὸν κρότον τὸν ἐκ τῶν κτυπημάτων, οὕτως ὥστε ὁ ἐκ τῆς ἀξίνης θόρυβος νὰ μὴ γίνηται ἀκουστός. Ὁ ἄσβεστος λοιπὸν οὗτος κατέχει μεταξὺ τῶν λίνων τὴν πρώτην θέσιν[5], μετ' αὐτὸν δ' ἔρχεται τὴν σειρὰν ἡ βύσσος τὴν ὁποίαν αἱ γυναῖκες μετὰ πάθους ἀναζητοῦσι....

1. Ὁ ὀρυκτολογικὸς πλοῦτος τῆς Μήλου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπό τε τῶν κυβερνώντων ἐν Ἑλλάδι καὶ τῶν βιομηχάνων. Πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν (1887) ὁ μακαρίτης καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βόννης Rath ἐδημοσίευσεν ἀρίστην περιγραφὴν τῶν ἐν τῇ νήσῳ ἡφαιστειογενῶν πετρωμάτων, περὶ ἧς ὁ κ. Κορδέλλας ἐξέφραζε τὴν εὐχὴν ἵν' ἀξιωθῇ μεταφράσεως. Ἀγνοοῦμεν ἂν ἠξιώθη ἢ οὔ.

2. Πλίν. N. H XIX, 4.

3. «Vivom id vocant», *viva* calx λέγεται ἡ ἄσβεστος, *vivum* argentum ὁ ὑδράργιρος κλ.

4. Ὅρα καὶ XXXVII, 54· τοῦτον τὸν λίθον ἀναφέρει ἐν τοῖς genuinis· λέγει ὅτι εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀρκαδίας εὑρίσκεται καὶ ἔχει χρῶμα σιδήρου.

5. «Ergo huic lino principatus in toto orbe».

Οὕτως ἐκ τοῦ Πλινίου διδασκόμεθα ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἐξ ἀμιάντου κατεσκεύαζον καὶ σάβανα διὰ τοὺς νεκρούς, ὧν ἔκαιον τὰ σώματα καὶ συνήθροιζον τὴν τέφραν, διότι ἡ τέφρα διὰ τὸ ἄκαυστον τοῦ ὑφάσματος δὲν ἀνεμιγνύετο μετὰ τῆς τέφρας τῆς πυρᾶς. Εὑρέθησαν δὲ σάβανα ἐκ τοιαύτης ὕλης ἐν ρωμαϊκοῖς τάφοις, ὡς ἀναφέρεται καὶ ἐν τῷ ἀρχαιολ. Λεξικῷ τοῦ Daremberg et Saglio[1]. Ἡ ἰδιότης αὕτη τοῦ ἀμιάντου ἔπεισε τοὺς ἀρχαίους ἵνα μεταχειρισθῶσιν αὐτὸν καὶ διὰ τὰς θρυαλλίδας, ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ σήμερον, διότι αἱ ἐκ τοῦ ἀμιάντου θρυαλλίδες οὔτε ἀλλάσσουσι φύσιν οὔτε καίονται. Ἄξιον παρατηρήσεως τί λέγεται παρὰ τῷ *Παυσανίᾳ*[2] περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῇ Ἀθηνᾷ ἀνηρτημένου χρυσοῦ λύχνου: «ἐμπλήσαντες ἐλαίου τὸν λύχνον τὴν αὐτὴν τοῦ μέλλοντος » ἔτους ἀναμένουσιν ἡμέραν· ἔλαιον δὲ ἐκεῖνο τὸν μεταξὺ ἐπαρκεῖ » χρόνον τῷ λύχνῳ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐν ἡμέρᾳ καὶ νυκτὶ φαίνοντι. » Καὶ οἱ λίνου Καρπασίου θρυαλλὶς ἔνεστιν, ὃ δὴ πυρὶ λίνων μό» νον οὐκ ἔστιν ἁλώσιμον». Τί ἦτο τὸ Καρπάσιον τοῦτο λίνον τὸ ἐκ τῆς ὁμωνύμου κυπριακῆς πόλεως δὲν ἐξετάζομεν[3].

Εἶδος ἀμιάντου ἐχρησίμευεν ὡς ἀποκρουστικὸν τοῖς δηλητηρίοις τῶν μάγων καὶ ταῖς μαγείαις αὐτῶν[4], εἶχε λοιπὸν καὶ τὴν ἰδιότητα ταύτην.

Ὁ φίλος καθηγητὴς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου κ. Μητσόπουλος ὃν εἶχον ἐρωτήσει περὶ τοῦ ἀμιάντου ἐν Εὐβοίᾳ ἠγαθύνθη νά μοι ἀπαντήσῃ τάδε· «ἐπὶ πολλῶν θέσεων τῆς Εὐβοίας εὑρέθησαν ἴχνη » ἀμιάντου ἰδίως παρὰ τὰ Στύρα καὶ τὸν δῆμον Μαρμαρίων, » ἀλλ' οὐχὶ καλῆς ποιότητος καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ ἐκμεταλλεύ» σιμος. Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ Πηλίου. Ἐσχάτως εὑρέθη ἀμίαντος ἀρί-

1. Ἐν λ. *ἄσβεστον*.

2. 683. A', 26,7.

3. *Καρπασία πόλις* ἔχουσα λιμένα... ἐκ δὲ τῆς Καρπασίας ὑπέρβασίς ἐστιν ἰσθμοῦ πρὸς τὰς *νήσους Καρπασίας* καὶ τὸ νότιον πέλαγος. Πρβλ. καὶ *καρπασίδας ἐφαπτίδας*, τὰς ὁποίας ἐφόρουν παρακολουθοῦσαι τὸν στρατὸν τῶν Κίμβρων καὶ ταῖς συστρατευομέναις αὐτῶν γυναιξὶν αἱ ἱέρειαι».

4. *Πλίν.* XXXVII, 54. «XXXVI, 31. Hic veneficiis resistit omnibus, privatim Magorum».

» στης ποιότητος ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λεμησσοῦ, ἀλλ᾽ ἡ » ἐκμετάλλευσις ἔτι δὲν γίνεται»[1].

Τὸ *φυσιολογικὸν* Μουσεῖον τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἔχει κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὑπόδειξιν τοῦ συναδέλφου κ. Ν. Βούρου ἀμιάντου συλλογὴν τήνδε:

1) ἀμίαντον *κοινόν*, ἰνώδη ἐκ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, χρῶμα λευκόν, ἐλαφρῶς ὑπόφαιον.

2) ἀμίαντον *ὁλοσηρικόν*, ἐκ τοῦ Dauphiné.

3) ἀμίαντον *ὀστεώδη*, ὑπόσκληρον, ἐκ τοῦ αὐστριακοῦ Τυρόλου.

4) ἀμίαντον *λιθώδη*, ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους, κιτρινόφαιον.

5) ἀμίαντον *ἀπολελιθωμένον*, ἐκ Τυρόλου, ἐνέχοντα καὶ πυριτικὸν ὀξύ, μελιτόφαιον.

6) ἀμίαντον *κισσηροειδῆ*, ἤτοι βυσσόλιθον[2], κοῦφον καὶ σκληρόν, ἐκ Πάρμας τῆς Ἰταλίας.

7) ἀμίαντον *γραφιτικόν*, σκληρὸν ἐκ Σιλεσίας.

8) ἀμίαντον κουφότατον λευκόν, ἤτοι *χάρτην ὄρειον*.

9) ἀμίαντον *κοκκινωτόν*, ἐκ Τυρόλου.

10) ἀμίαντον *νηστόν*, ἐκ Τυρόλου πάλιν, χρώματος φαιοῦ.

Ἐν Φαναρίῳ, τῇ 27 Ἰουλίου 1907.

Βασιλειος Α. Μυστακιδης

Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ.

1. Δελτάριον τῆς 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ.

2. Ἐν τῇ *Ὀρυκτολογίᾳ* τοῦ σοφοῦ συναδέλφου κ. Κ. Μητσοπούλου· τόμ. Β΄ σ. 328, ἀπαντῶμεν: *ἀμίαντος βυσσόλιθος:* «εἶναι παραλλαγὴ τοῦ ἀκτινω- » τοῦ καὶ γραμμώδους, ἔχων λεπτότατον ἰνοπαγῆ ἢ τριχοπαγῆ ἱστὸν καὶ » χρῶμα συνήθως λευκὸν ἢ πράσινον». Ἐν Ἑλλάδι *(Καισαριανή, Στύρα)*.

ΠΩΣ ΚΑΤΟΡΘΟΥΤΑΙ

Η ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Ἡ οἰκοκυροσύνη, ἡ ἐργασία τοῦ οἴκου, ἡ τόσον περιφρονητικῶς ἀνατιθεμένη ὑπὸ τῶν οἰκοδεσποινῶν εἰς τὰς ὑπηρετρίας, εἶναι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ θαυμασιώτερον μέσον πρὸς ἐξωραϊσμὸν τοῦ γυναικείου σώματος. Ἁπλούστερον τεκμήριον δὲν χρειάζεται ἀπὸ τὴν ὑπὸ καλαισθητικὴν ἔποψιν σύγκρισιν κυριῶν καὶ ὑπηρετριῶν. Αἱ τελευταῖαι, κατὰ γενικὸν κανόνα, καίπερ λιτότερον τρεφόμεναι, καίπερ εἰς ἐπιπονωτέρας ἐργασίας ὑποβαλλόμεναι, καίτοι δὲν ἔχουν τὸ καλλωπιστήριόν των φορτωμένον μὲ μυροφόρα φιαλίδια, ἐν τούτοις εἶναι εὐρωστότεραι, ὡραιότεραι ἀπὸ τὰς πρώτας. Αἰτία τούτου οὐδὲν ἄλλο εἶναι, εἰμὴ ἡ ἐργασία.

Ἡ ἐργασία τοῦ οἴκου ὑπὸ διαφόρους τύπους καὶ τρόπους ἐκτελουμένη, χρησιμεύει ὡς πρώτης τάξεως γυμναστικὴ διὰ τὸ γυναικεῖον σῶμα.

*

Ἄγγλος ὑγειονολόγος, ἐπὶ μακρὸν σπουδάσας τὸ ζήτημα, ἀποφαίνεται, ὅτι αἱ κυρίαι δὲν πρέπει νὰ ἀναζητῶσι τὴν καλλονὴν εἰς τὰς ἐξωραϊστικὰς σκευασίας καὶ εἰς τὰ ἀρώματα, ἀλλ᾽ εἰς τὸ . . . . ***σκούπισμα*** καὶ εἰς τὸ ***ξεσκόνισμα.*** Μὴ ἐκπλήττεσθε καὶ μὴ γελᾶτε διὰ τοῦτο, κυρίαι. Ἡ ***σκούπα*** καὶ τὸ ***ξεσκονιστῆρι*** ἀξίζουν τόσα, ὅσα δὲν ἀξίζουν ὅλα τὰ βαρύτιμα ἀρώματα καὶ αἱ πάσται καὶ τὰ μυστικὰ μίγματα τῶν διαφόρων ἐξωραϊστικῶν τοῦ σώματος φαρμάκων.

Ἕκαστον οἰκιακὸν ἔργον ἀποτελεῖ καὶ ἕνα τύπον ὠφελιμωτάτης

γυμναστικῆς διὰ τὸ γυναικεῖον σῶμα. Τὸ σκούπισμα, τὸ ξεσκόνισμα καὶ ἡ διευθέτησις τῶν κλινῶν εἶναι ἡ ἰδία ἐξάσκησις μὲ τὴν ἀνάτασιν τῶν χειρῶν τὴν ἐκτελουμένην εἰς τὰ γυμναστήρια πρὸς ἐκγύμνασιν τῶν πνευμόνων. Τὸ κύψιμον, τὸ σήκωμα, αἱ διάφοροι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κλίσεις τοῦ σώματος, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων οἰκιακῶν ἐργασιῶν, εἶναι ὅλαι γυμναστικαὶ ἀσκήσεις, ὄντως ἀνεκτίμητοι. Συντελοῦν εἰς τὴν συνήθειαν τῆς καλῆς ἀναπνοῆς, τῆς εὐθυκορμίας, τοῦ καλοῦ βαδίσματος καὶ ἐν γένει εἰς τὴν κανονικὴν καὶ εὐμελῆ διάπλασιν ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σώματος.

★

Ἡ ἐργασία τοῦ οἴκου πρέπει νὰ ἐκτελῆται μὲ ἐνδυμασίαν εὐρύχωρον καὶ χωρὶς στηθόδεσμον (κορσέν). Αἱ ἐργαζόμεναι κυρίαι ὀφείλουν μετὰ ***ζήλου*** καὶ ***προθυμίας*** ν' ἀναλαμβάνουν τὴν ἐργασίαν καὶ μετὰ ψυχικῆς τρόπον τινὰ ἀγαλλιάσεως διὰ νὰ ἦναι τὰ εὐεργετήματά της ὠφελιμώτερα.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας ἀπαραίτητον εἶναι ἓν γενικὸν δι' ὕδατος λουτρὸν μὲ βόρακα, διότι οὕτω καθαρίζεται ἀντισηπτικῶς καὶ τονώνεται τὸ δέρμα, καθιστάμενον ἁπαλὸν καὶ λευκόν.

Τὸ εἶδος τοῦ λουτροῦ τούτου ὡς ἐξωραϊστικὸν μέσον εἶναι ἀνεκτίμητον μετὰ τὸ πέρας τῆς οἰκιακῆς ἐργασίας. Ἐργασία τοῦ οἴκου καὶ λουτρὸν εἶναι τὰ μόνα ἀσφαλῆ μέσα, τὰ ὑποσχόμενα αἰωνίαν ὑγείαν καὶ ὡραιότητα.

Ὥστε δὲν σπαταλᾶτε μόνον τὸ χρῆμά σας, κυρίαι, ἀλλὰ καὶ τὴν καλλονήν σας χάριν τῶν... ὑπηρετριῶν σας, καθὼς εὐφυῶς παρατηρεῖ ὁ κήρυξ τῆς αὐτῆς ὑγιεινῆς τῶν κυριῶν.

Ο Συμβουλος των Κυριων

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ποιητής. Ἀνέγνωσας τὸ ποίημά μου, τὸ ὁποῖον ἐπιγράφεται «Ὕπνος;»
Πεζός. Μάλιστα, καί με ἔκαμε ν' ἀποκοιμηθῶ ἀμέσως...

ΤΟ ΡΥΣΙΟΝ

(ΑΡΕΤΣΟΥ)

Τὸ ***Ρύσιον,*** Τράλλιον κατὰ Στράβωνα καὶ Ταράριον κατὰ Μελέτιον, κοινῶς δὲ ***Ἀρετσοῦ*** καὶ Δάριτζα ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, ἦτο τὸ πάλαι κώμη ἔχουσα φρούριον ὀχυρὸν κυριευθὲν ὑπὸ Ὀρχάνου τοῦ Σουλτάνου πρὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ κώμη αὕτη, νῦν δὲ κωμόπολις, ἐκ τοῦ Ρύσιον μετονομασθεῖσα Ἀρύτσιον, Ρύτσιον δὲ κατὰ τοὺς Ἐνετούς, κεῖται ἐν Βιθυνίᾳ εἰς τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον ἤτοι κόλπον τῆς Νικομηδείας, καὶ ἀπέχει ἀπὸ τὴν βασιλεύουσαν τέσσαρας περίπου ὥρας δι' ἀτμοπλοίου καὶ δύο σιδηροδρομικῶς, εἶναι δὲ ὡς ἔγγιστα τὸ ἥμισυ διάστημα ἀπὸ Κων/πόλεως μέχρι Νικομηδείας. Οἱ κάτοικοι τοῦ Ρυσίου φιλοπάτριδες, φιλόμουσοι, ζωηροί, εὔθυμοι καὶ λίαν φιλόπονοι ὑπερβαίνουσι σήμερον τὰς ἓξ χιλιάδας, τὰ δὲ ἤθη, ἔθιμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν ἀναμιγνυόντων εἰς τὴν συνδιάλεξιν αὐτῶν καὶ πολλὰς ἀρχαίας λέξεις ἑλληνικάς, μαρτυροῦσιν ὅτι κατάγονται ἐξ Ἑλλήνων ἀποίκων καὶ δὴ Μεγαρέων.

Τὸ Ρύσιον ἀριθμεῖ περὶ τὰς 1200 οἰκίας, ἔχει τέσσαρας ἐκκλησίας, ἤτοι τῆς θείας Ἀναλήψεως, τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐπιλεγομένης Καθολικός, τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τοῦ ἁγίου Νικήτα, παρὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Καθολικοῦ σῴζεται καὶ ἕτερος ναὸς ἀρχαῖος ἐπ' ὀνόματι τοῦ προφήτου Ἠλιού, ὑπὸ τὸν ὁποῖον κρύπτονται μεγάλα ὑπόγεια. Ὁ ναὸς οὗτος κλειστὸς ἀπὸ πολλοῦ κατεκρημνίσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ τῷ 1894, τὴν δὲ ἀρχαιότητα αὐτοῦ μαρτυροῦσι τὰ σῳζόμενα λείψανα τῶν ἀρχαίων αὐτοῦ τοί-

χων. Τὸ Ρύσιον ἐκκλησιαστικῶς μὲν ὑπάγεται ὑπὸ τὴν πνευματικὴν διοίκησιν τῆς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος, ἧς ἀποτελεῖ καὶ τὸ τελευταῖον ὅριον, πολιτικῶς δὲ ὑπὸ τὴν Νομαρχίαν τῆς Πρωτευούσης, διοικητικῶς δὲ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν Μουδίρου, ὑπαγομένου εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν τῆς Κέβζε, ἀρχαίας Λιβύσσης, εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ὁποίας, ἐν μέσῳ δύο κυπαρίσσων, ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κεῖται καὶ ὁ τάφος Ἀννίβου τοῦ Καρχηδονίου, κατὰ τὸν χρησμὸν «***Λίβυσσα κρύψει βῶλος Ἀννίβου***». Τὸ κλῖμα τοῦ τόπου εἶναι εὐκραὲς καὶ εὐάερον, πολλοὶ δὲ ξένοι παραθερίζουσι κατ' ἔτος αὐτόθι· μεγαλειτέρα δὲ συρροὴ ξένων θὰ ἀνεφαίνετο, ἐὰν α΄ εἰς τὸν ἅπαξ τῆς ἡμέρας σιδηρόδρομον προσετίθετο μία ἔτι ἁμαξοστοιχία, πρωὶ καὶ ἑσπέρας, διευκολύνουσα τὴν συγκοινωνίαν, καὶ β΄ ἐὰν μικρὸν ἐφρόντιζον οἱ ἐπαΐοντες περὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τῆς χώρας, ἥτις ἀκόμη διατηρεῖ τὸν ἀρχέγονον τύπον.

Ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ φημίζομένῃ διὰ τὴν φιλομουσίαν αὐτῆς ἐκαλλιεργοῦντο ἀνέκαθεν τὰ γράμματα, ἡ δὲ ἀνωτέρα αὐτῆς σχολὴ κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα ἐθεωρεῖτο ἰσοβάθμιος τῆς ἐν Ξηροκρήνῃ τότε Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, ἐξ ἧς καὶ μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι αὐτῆς ἐπίσημοι ἀνεδείχθησαν, οἷοι Γεώργιος ὁ Χρυσοβέργης, Νικόλαος ὁ Λογάδης καὶ ἄλλοι πατριῶται καὶ μή, μαρτυρεῖ δὲ τὴν ἀκμάζουσαν τὸ πάλαι σχολὴν καὶ ἡ μέχρι σήμερον διατηρουμένη, ἀλλὰ κολοβωμένη ἀρχαία βιβλιοθήκη. Ἐκ τοῦ Ρυσίου κατήγοντο καὶ ἄνδρες ἐπιφανεῖς, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων, οἷοι Δανιὴλ ὁ Λήμνου, Δωρόθεος ὁ Κορυτσᾶς ὁ Εὐελπίδης, καὶ Ἀδαμάντιος ὁ ἰατροφιλόσοφος, ὅστις νυμφευθεὶς εἰς Σμύρνην χήραν τινὰ Ἀγκυροῦ, ἔσχε τέσσαρας θυγατέρας, Θωμαΐδα, Ἀναστασίαν, Θεοδώραν καὶ Εὐδοκίαν. Ἐκ τούτων φημιζομένων διὰ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν καὶ παιδείαν, τὴν πρωτότοκον Θωμαΐδα συνέζευξε μετὰ τοῦ ἐκ Χίου Ἰωάννου Κοραῆ, οὗ γάμου καρπὸς ὑπῆρξεν ὁ μέγας τοῦ Γένους ἀνὴρ ὁ ***Ἀδαμάντιος Κοραῆς,*** σχὼν τὸ ὄνομα τοῦ πάππου του Ἀδαμαντίου τοῦ Ρυσίου καὶ τὸ ἐπίθετον τοῦ πατρός του Κοραῆ.

Τὸ Ρύσιον καὶ ὡς χώρα εὔκαρπος ἔχει πολλὰ προϊόντα, μεταξὺ δὲ αὐτῶν τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσιν αἱ περίφημοι σταφυλαί, τὰ λεγόμενα τσαούσια, καὶ τῶν ὁποίων δυστυχῶς ἐγγὺς τὸ τέλος, ἕνεκα

τῆς καταστροφῆς τῶν ἀμπέλων ὑπὸ τῆς φυλλοξήρας, καὶ οἱ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον πεφημισμένοι σκόμβροι (τσίροι), ἐσχάτως δὲ οἱ κάτοικοι ἐπιμελῶς ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σηροτροφίαν, ἐξ ἧς οὐ μικρὰ

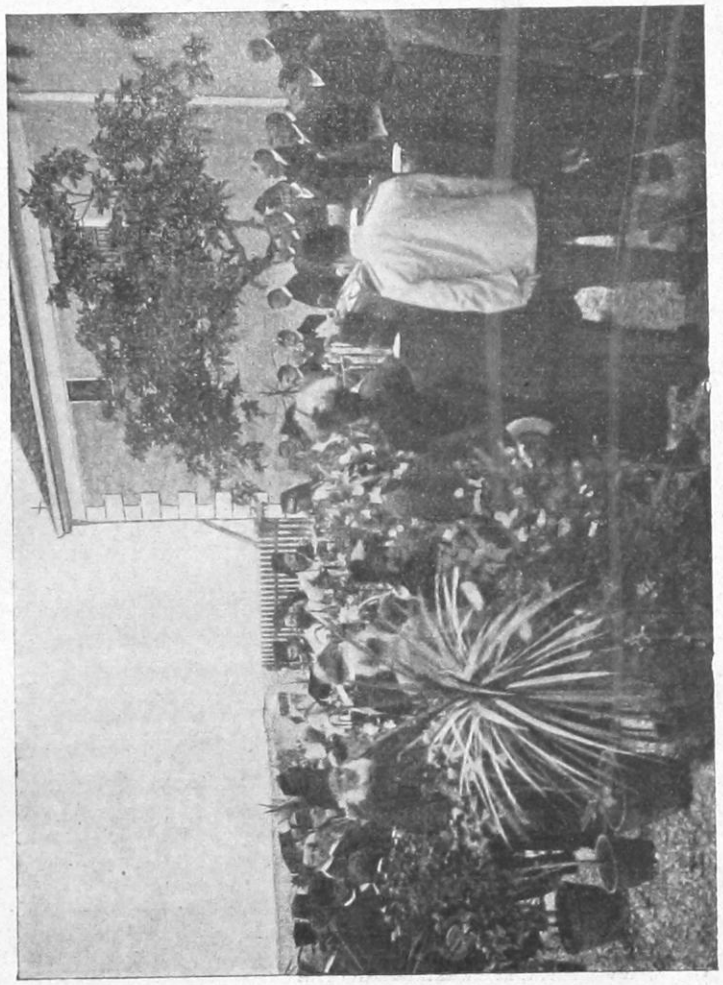

Μνημόσυνον ἐπὶ τοῦ τάφου Σ. Συνιόσογλου κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν ἐγκαινίων τοῦ νεωστὶ φερωνύμου Ὀρφανοτροφείου Θηλέων.

προσδοκῶσιν ἀποτελέσματα. Εἰς τὰ περὶ τὸ Ρύσιον δὲν εὑρίσκει τις πολλὰ σπουδαιοφανῆ· διότι ὁ πανδαμάτωρ χρόνος ἐξηφάνισε τὰ πάντα· κατὰ τὴν παραθαλασσίαν μόνον μένει τὸ ὄνομα Ἀρετὴ ἔνθα ὑπῆρχε μοναστήριον, ἡμίσειαν δὲ ὥραν μακρὰν τῆς κωμοπόλεως σώζεται εἰσέτι βυζαντινή τις εἰρκτή, ἔνθα ὡς λέγεται ἐφυλα-

κίσθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου ***Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος*** κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ ἔξορίαν καὶ παρέκει ἁγίασμα ἐπ᾽ ὀνόματι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Εἰς τὸ ἁγίασμα τοῦτο θολοειδῶς κατεσκευασμένον καὶ ὑπὸ τὴν βάσιν πύργου ρέει ἄφθονον ὕδωρ, καὶ πολλοὶ κατ᾽ ἔτος ἐντόπιοί τε καὶ ξένοι προσέρχονται πρὸς προσκύνησιν. Εἰς τὰ πέριξ τούτου, ἔκειτο τὸ πάλαι ὀχυρὸν φρούριον, ἡ ***Φιλοκρήνη,*** ὑποστὰν τὴν αὐτὴν τύχην τοῦ Ρυσίου· καὶ ἐνθάδε ὑποκρύπτονται ἀρχαιότητες, ὡς ἐκ τῆς ἀκμαζούσης τότε πόλεως *Φιλοκρήνης*, καὶ τὰς ὁποίας ὁ χρόνος θὰ δείξῃ ὡς καὶ ἐκάλυψε· τὸ ἁγίασμα τοῦτο λέγουσι καὶ κρήνην τῶν φίλων, ἀναφέρουσι δὲ ὅτι ἐντεῦθεν ἠρδεύθησαν ὕδωρ ὁ Ἰάσων καὶ οἱ Ἀργοναῦται παλινδρομήσαντες κατὰ τὴν εἰς Κολχίδα ἐκδρομὴν αὐτῶν.

Ἔγραφον ἐν Ρυσίῳ, τῇ 26 Αὐγούστου 1907.

Π. Α. Βαφειαδης

ΜΗΤΡΙΚΟΣ ΣΤΟΝΟΣ ΛΕΧΟΥΣ

Ἡ μητρικὴ καρδία μου, παιδί μου, σὲ γυρεύει
μέσα στὰ σπλάγχνα σ᾽ ἔθρεψεν ἐννέα ὅλους μῆνας,
ἕνα γλυκὸ χαμόγελο δὲν πρόφθασα ἡ καϊμένη
νὰ ἰδῶ ἀπ᾽ τὸ χειλάκι σου καὶ ἡ καρδιά μου κλαίει.

Κοιμοῦ, κοιμήσου ἥσυχο, ἀγαπητὸ παιδί μου,
κοιμοῦ ᾽ς τῆς γῆς τὴν ἀγκαλιὰ ποὖνε ξερὴ γιὰ σένα
ἀντὶ τὰ στήθη τῆς μητρὸς πέτρα γιὰ προσκεφάλι
ἂν ἔχῃς σὲ θερμαίνουνε οἱ τόσοι στεναγμοί μου.

27 Φεβρουαρίου 1906.

Ρ. Χρηστιδου

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΦΙΛΟΣ

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ)

Καθ᾽ ἣν στιγμὴν ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἐξεδιώχθησαν τοῦ παραδείσου, ὅλα τὰ ζῷα διεσκορπίσθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.

Ὁ ὄφις διωλίσθησεν ὑπὸ τὴν βάτον καὶ ἐξηφανίσθη.

Οἱ κριοί, αἱ ἀμνάδες, ἡ ἔλαφος, ἀπεμακρύνοντο μετὰ τρόμου.

Ὁ ἀτίθασος ταῦρος, ὡσεὶ προῃσθάνθη τὸν ζυγόν, ἀντιπαρῆλθε μυκώμενος.

Ὁ ἵππος δειλότερος ἔφυγεν ὡς ἀστραπή.

Ὁ λέων ἐστράφη, ἵνα περιφρονήσῃ διὰ τοῦ βλέμματος τὸν ἔκπτωτον ἄνθρωπον.

Ἡ τίγρις, ὁ λύκος, ὅλα τὰ ἄγρια θηρία, ἔστησαν ὡσαύτως, ἔτριξαν τοὺς ὀδόντας των, ἐξήγαγον φοβερὰς κραυγὰς μίσους, δηλούσας, ὅτι ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦδε πᾶσα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἀλληλεγγύη καὶ ἔπειτα ὥρμησαν πρὸς ἄγραν θηραμάτων.

Ἤδη ὁ ἀετὸς καὶ ὁ γὺψ ἐπέπιπτον κατὰ τῶν περιστερῶν, ρανὶς δὲ αἵματος πεσοῦσα ἐκ τῶν νεφελῶν ἀνεμίχθη μὲ τὰ δάκρυα τῆς Εὔας.

Εἶπε τότε ὁ Ἀδὰμ μετὰ πικρίας: «Χθὲς τὰ ζῷα ταῦτα μᾶς ἦσαν ὑποτεταγμένα καὶ μᾶς ἠγάπων· τόρα, τὰ μὲν μᾶς ἀποφεύγουσι μετὰ τρόμου, τὰ δὲ τολμοῦν νὰ μᾶς ἀπειλῶσιν. Ὅλα λοιπὸν τὰ ὄντα τῆς δημιουργίας εἶναι ἐχθροί μας; » . . . .

Ἐν ᾧ ἀκόμη ὁ Ἀδὰμ ὡμίλει, ᾐσθάνθη κάτι τι νὰ λείχῃ τὴν χεῖρά του καὶ στρέψας τὸ βλέμμα παρετήρησε τὸν κύνα παρὰ τοὺς πόδας του. Τὸ δυστυχὲς ζῷον τὸν ἠκολούθει βῆμα πρὸς βῆ-

μα. Ἐφαίνετο ὅτι συνεμερίζετο τὰς θλίψεις τοῦ κυρίου του· οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ὑγροί, ὡσὰν ἔκλαιεν.

Ὁ Ἀδὰμ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ζῴου· ἡ δὲ Εὔα ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της διὰ νά τον θωπεύσῃ, ἐν ᾧ ἐκεῖνος διὰ τῶν ἐπιχαρίτων κινήσεών του ἐξεδήλου τὴν ὑποταγὴν καὶ εὐγνωμοσύνην του. Εἶτα ἠγέρθη, ἐσκίρτησεν, ὑλάκτησε, κατεκυλίσθη παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας καὶ ἐπὶ τέλους ἐστήριξεν ἐπ᾽ αὐτῶν τὸ πιστὸν καὶ σταθερὸν βλέμμά του.

Τότε ὁ Ἀδὰμ εἶπε μὲ φωνὴν συγκεκινημένην:

«Ὁ Πανεύσπλαγχνος δέν μας ἀφῄρεσε τὰ πάντα, ἀφοῦ μᾶς ἄφησεν ἕνα φίλον».

Τοιουτοτρόπως λοιπόν, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ὁ κύων ὠνομάσθη φίλος τοῦ ἀνθρώπου.

*

Παρῆλθεν ἀρκετὸς καιρός. Ὁ Κάϊν καὶ ὁ Ἄβελ, τὰ πρῶτα τῶν πρωτοπλάστων τέκνα, ἦσαν ἀκόμη μειράκια.

Ἡμέραν τινὰ ὑπὸ τὴν σκιὰν παχυφύλλου δένδρου ὁ Ἀδὰμ ἀνεπαύετο ἐκ τῶν κόπων τῆς ἐργασίας· ἡ Εὔα πρὸ αὐτοῦ καθημένη ἔνηθεν ἐν σιωπῇ· ὁ δὲ κύων ἦτο ἐξηπλωμένος παρὰ τοὺς πόδας των.

Αἴφνης τὸ ζῷον ἀνορθοῦται, ὀσφραίνεται τὸν ἀέρα καὶ ἐξάγει θρηνώδη ὠρυγμόν. Ὁ Ἀδὰμ ἀνετινάχθη ἀφυπνισθείς· οὐδέποτε ὁ πιστός του κύων ὑλάκτησε κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον.

«Περίεργον, ἐσκέφθη, δὲν φαίνεται νὰ ὑλακτῇ ἐπὶ τῇ προσεγγίσει ἀγρίων θηρίων· δὲν φαίνεται νὰ ὑλακτῇ, καθώς, ὅταν ἄγῃ εἰς βοσκὴν τὰ ποίμνια, οὔτε ἐπίσης, ὅταν διώκῃ θήραμά τι ἐν τῷ δάσει».

Ὁ κύων ἐστέναξεν ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸν οὐρανόν· οἱ ἀσυνήθεις οὗτοι ὠρυγμοί του ἐπάγωνον τὴν καρδίαν τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας.

Παρετήρει αὐτοὺς μὲ βλέμμα περίλυπον, ἔλειχε τοὺς πόδας των, ὠσφραίνετο τὸ ἔδαφος καὶ ἐφιλίνετο, ὡς νὰ ἔζήτει κανὲν ἴχνος· διαρκῶς δὲ οἰμώζων προυχώρει.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα τὸν ἠκολούθουν φρίσσοντες. Τοιουτοτρόπως δὲ ἔφθασαν μέχρι τοῦ μέρους, ὅπου ἀνεπαύετο τὸ αἱμόφυρτον

τοῦ Ἄβελ πτῶμα· αἱ πένθιμοι τοῦ κυνὸς οἰμωγαὶ ἐξηκολούθουν, καθ᾽ ὃν χρόνον ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἐξερράγησαν εἰς σπαρακτικοὺς λυγμούς, ἐκ τῶν ὁποίων ἀντήχουν τὰ πέριξ μονοτόνως.

Ἡ πεδιάς, εἰς ἣν εὑρίσκετο τὸ πτῶμα τοῦ ἀτυχοῦς Ἄβελ, ἦτο πανέρημος, διότι τὰ ποίμνια μετὰ τὸ ἔγκλημα διεσκορπίσθησαν· οὔτε ἓν ζῷον ἔμεινε παρὰ τὸ ἄψυχον τοῦ νεκροῦ ποιμένος σῶμα· μόνον ὁ ὄφις διολισθήσας ὑπὸ τὰς ἀκάνθας ἐξέβαλεν ὀξὺν καὶ διαπεραστικὸν συριγμόν . . . .

Μακράν, ἐντὸς τῶν σκοτεινῶν νεφελῶν, ἡ φωνὴ τοῦ Ὑψίστου, κατηρᾶτο τὸν Κάϊν, τὸν ἀδελφοκτόνον.

Εἶπε τότε ὁ Ἀδὰμ μετὰ πικρίας:

«Εἴχομεν δύο υἱούς, δύο υἱούς, τοὺς ὁποίους ἐξ ἴσου ἠγαπῶμεν· ἀλλ᾽ οὗτος ἐδῶ εἶναι νεκρός· ὁ δὲ ἄλλος κατηραμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, δὲν ὑπάρχει πλέον δι᾽ ἡμᾶς!» . . .

Ὁ κύων ἐν τῷ μεταξὺ παύσας νὰ ὠρύηται, ἔλειχε δειλῶς τὰς χεῖρας τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὔας . . .

Ἀφοῦ ἐκάλυψεν ἡ γῆ τὸ λείψανον τοῦ Ἄβελ, οἱ δυστυχεῖς γονεῖς ἔλαβον βραδέως τὴν πρὸς τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἄγουσαν· ὁ κύων τοὺς ἠκολούθει κατὰ πόδας· συνεμερίζετο καὶ αὐτὸς τὴν θλῖψιν τῶν κυρίων του, διότι οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ὑγροὶ ὡσὰν καὶ αὐτὸς νὰ ἔκλαιεν.

Τοῦτο παρατηρήσας ὁ Ἀδὰμ ἔστη ἐπὶ τῆς φλοιᾶς τῆς κατοικίας του καὶ εἶπε συγκεκινημένος πρὸς τὴν Εὔαν:

«Ὁ Αἰώνιος δὲν μᾶς ἀφῄρεσε τὸ πᾶν, ἀφοῦ μᾶς ἀφήνει ἕνα φίλον».

Τοιουτοτρόπως, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ πένθους, ὁ κύων ὠνομάσθη καὶ πάλιν φίλος τοῦ ἀνθρώπου.

*

Ὅταν ἡ Εὔα ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον τρίτον τέκνον, ὁ Ἀδὰμ τὸ ὠνόμασε Σὴθ καὶ κρατῶν αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας του ηὐχαρίστησε τὸν Θεόν. Φρενῖτις χαρᾶς καὶ εὐδαιμονίας ἐβασίλευσε τότε ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ πρώτου ἀνθρώπου. Ἀλλ᾽ ὁ πιστός του κύων ἦτο ἤδη γέρων. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὰ κυνήγια, οὔτε νὰ φυλάττῃ τὰ ποίμνια. Τὰ μέλη του ἀπώλεσαν πλέον τὰς δυνάμεις.

Ἐν τούτοις ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐξέβαλεν ἀσθενῆ ὑλακήν.

Συνεμερίζετο τὴν εὐτυχίαν τοῦ κυρίου του, διότι οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν ὑγροί, ὡσὰν ἐπίσης νὰ ἔκλαιεν ἀπὸ τὴν χαράν του.

Ἔκαμε τελευταίαν προσπάθειαν, ἐσύρθη μέχρι τοῦ Ἀδὰμ καὶ ἔλειχε τοὺς πόδας του.

Ὁ Ἀδὰμ τοῦ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἡ δὲ Εὔα, διὰ νά τον θωπεύσῃ, ἀπέμαξε τὰ δάκρυά της.

Ὁ δυστυχὴς ὑλάκτησεν ἐκ νέου καὶ ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ, ἀλλ' ἐπανέπεσεν ἄπνους.

Ὁ Ἀδὰμ εἶπε τότε μὲ συγκεκινημένην φωνήν:

«Ὁ Δίκαιος ἔσχε πάντοτε οἶκτον δι' ἡμᾶς· μέχρι τῆς ὥρας τῆς παρηγορίας μᾶς ἄφησε τὸν φίλον μας».

Τοιουτοτρόπως ἀπέθανεν ***ὁ πρῶτος φίλος*** τοῦ ἀνθρώπου.

* * *

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΙ;

Εἰς τὴν νῆσον Σουμάτραν ὑπάρχουν ἀνθρωποφάγοι καλούμενοι *Βάττας*. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔχουν καὶ ταχυδρομεῖα.

Ταῦτα συνίστανται ἀπὸ κοιλώματα δένδρων διὰ μέσου τῶν στενῶν τῶν δασῶν, καὶ τὰ κοιλώματα ταῦτα εἶναι τὰ γραμματοκιβώτιά των.

Ἐντὸς τούτων ρίπτονται αἱ ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖαι γράφονται κατὰ τὸ ἀλφάβητον καὶ τὸ ἰδίωμά των ἐπὶ φύλλων φοινίκων.

Γράφουν καὶ οὗτοι, ὡς οἱ Ἰάπωνες, ἀπὸ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω.

Ἂν καὶ ἀνθρωποφάγοι οἱ κάτοικοι οὗτοι τῆς Σουμάτρας, εἶναι ἐπιτήδειοι γεωργοὶ καὶ καλοὶ κτηνοτρόφοι.

Ἀποτελοῦν μεγάλας συμπολιτείας, ἔχουν ὠργανωμένην κυβέρνησιν, διαδοχικοὺς ἀρχηγούς, συνελεύσεις λαϊκάς, καὶ ἐγγράφους ποινικοὺς καὶ πολιτικοὺς νόμους.

Αἱ γραφικαὶ τούτων κατοικίαι ἔχουν δύο πατώματα. Εἰς τὸ ἄνω κατοικοῦν οἱ ἴδιοι, καὶ εἰς τὸ κάτω θέτουν τὰ ζῷά των.

Πιστεύουν εἰς τρισυπόστατον θεότητα, τὸν ***Δημιουργόν***, τὸν ***Φύλακα*** καὶ τὸν ***Καταστροφέα***.

ΓΙΑΤΙ ΣΤΕΝΑΖΩ

Στὴν θάλασσα τρέχω γιὰ νά την ρωτήσω
τί ἔχω ποὺ τόσο στενάζω, πονῶ·
κ' ἐκείνη μοῦ σέρνει τὸ κῦμά της πίσω
καὶ μοῦ λέγει: «στενάζω γιατὶ ἀγαπῶ».

*

Ρωτῶ τὰ λουλούδια στὸν δρόμο π' ἀνθοῦνε
μὲ μάτι γεμᾶτο ἀπὸ δάκρυ πικρό,
κ' ἐκεῖνα τἀθῶα μικρά μ' ἀπαντοῦνε
καὶ μοῦ λέγουν: «στενάζω γιατὶ ἀγαπῶ».

*

Ρωτῶ τὰ πουλάκια ποὺ ξένιαστα τρέχουν
καθ' ἕνα μὲ ταῖρι κι' ἀγάπη κρυφή,
κ' ἐκεῖνα ποὺ γνῶσιν τοῦ ἔρωτος ἔχουν
μοῦ λέγουν: «στενάζω γιὰ μαύρη πληγή».

*

Ρωτῶ τὴν καρδιά μου γιατί νὰ σπαράζῃ,
γιατί νά μου λυώνῃ, ὁπόταν σ' ἰδῶ·
κ' ἐκείνη ἡ καϊμένη πικρά μου φωνάζει
καί μου λέγει: «στενάζω γιατί σ' ἀγαπῶ».

Βερολῖνον, 1907.

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

Τ' ΑΛΑΤΣΑΤΑ

Ἀπέναντι τῆς Α. παραλίας τῆς νήσου Χίου παραλλήλως πρὸς αὐτὴν ἐκτείνεται ἡ *χερσόνησος τῶν Ἐρυθραίων* κληθεῖσα οὕτως ἐκ τῆς πόλεως *Ἐρυθρῶν* τῆς θεμελιωθείσης ὑπό τινος Ἐρύθρου ὀνομαζομένου, μετοικήσαντος ἐνταῦθα μετ' ἄλλων ἀποίκων ἐκ τῆς Βοιωτικῆς πόλεως Ἐρυθρῶν.

Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ὀνομαστὴ διὰ τὴν Ἐρυθραίαν Σίβιλλαν τὴν προειποῦσαν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Βραδύτερον συμπεριληφθεῖσα καὶ αὕτη μεταξὺ τῶν δώδεκα Ἰωνικῶν πόλεων ὑπέστη τὴν αὐτὴν τύχην, ἣν καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποικίαι τῆς Δ. παραλίας τῆς Μ. Ἀσίας, ἐπὶ δὲ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου βλέπομεν τὴν πόλιν ταύτην μετὰ τῆς Χίου πρώτην ἐπαναστᾶσαν τῇ ὑποκινήσει τοῦ Ἀλκιβιάδου κατὰ τῶν Ἀθηναίων.

Ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῶν Ἐρυθρῶν κεῖται σήμερον ἡ κώμη Λυθρὶ ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 300 οἰκίας καὶ διατηροῦσα ἐκ τοῦ ἀρχαίου μεγαλείου αὐτῆς λείψανα μόνον ἀμφιθεάτρου καὶ ἀρχαίου τείχους. Οἱ δὲ ἀνευρεθέντες καὶ ἀνευρισκόμενοι ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ κ. *Veber* κίονες καὶ πλάκες καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα κοσμοῦσι σήμερον διάφορα Εὐρωπαϊκὰ μουσεῖα καὶ πρὸ πάντων Γερμανικά. Εὐτυχῶς ἱκανὰ τῶν εὑρημάτων τούτων εὑρίσκονται καὶ ἐν τῷ μουσείῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ Εὐαγγελικῆς Σχολῆς. Ἐπὶ τῆς Ἐρυθραίας χερσονήσου ὑπάρχουσι σήμερον πόλεις καὶ χῶραι ἀκμάζουσαι διὰ τὴν εὐφορίαν τοῦ ἐδάφους καὶ τὴν φιλοπονίαν τῶν κατοίκων. Τούτων μεγαλειτέρα εἶναι ἡ *Κρήνη* (Τσεσμὲς) ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 20000 κατοίκους, ἐκ τῶν ὁποίων 3000 εἶναι Ὀθωμανοὶ

καί τινες Ἰουδαῖοι καὶ Ἀρμένιοι. Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἕδρα ὁμωνύμου ὑποδιοικήσεως καὶ μητροπόλεως καὶ συντηρεῖ λαμπροὺς ναούς, πλήρη ἀστικὴν σχολὴν μετὰ Α΄ γυμνασιακῆς τάξεως.

Δευτέρα πόλις ἀξία λόγου εἶναι τ' *Ἀλάτσατα*.

Τ' Ἀλάτσατα κεῖνται ἐν τῷ μέσῳ ἰσθμοῦ ὅστις ἑνώνει μικρὰν χερσόνησον μετὰ τοῦ κορμοῦ τῆς ὅλης Ἐρυθραίας χερσονήσου. Ἀπὸ λοφίσκου τινὸς κειμένου πρὸς Δ. τῆς πόλεως καλουμένου Μπαλαμπάκα δύναταί τις κάλλιστα νὰ περιλάβῃ διὰ τοῦ βλέμματος αὐτοῦ τήν τε πόλιν καὶ τὰ πέριξ. Πρὸς Β. τῶν Ἀλατσάτων βλέπομεν τὰς θερμὰς πηγὰς τῶν Χαλκιδέων (τὰ νῦν Λύτζια), τὰς ὁποίας ἀναφέρει καὶ ὁ Στράβων. Ἡ θέσις αὕτη διά τε τὰ ἰαματικά της ὕδατα καὶ τὸ εὐάερον κλῖμα προσελκύει κατὰ τὸ θέρος πολλοὺς εὐπόρους κατοίκους Σμύρνης, Κωνσταντινουπόλεως, Χίου καὶ Ἀλεξανδρείας. Βορειότερον τῶν θερμῶν πηγῶν ὑψοῦται τὸ ὄρος *Μίμος*, ὑπὸ τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν μυθολογίαν στενάζει ὁ ὁμώνυμος Γίγας καλυφθεὶς διὰ τοῦ ὄρους τούτου ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς κατὰ τὴν Γιγαντομαχίαν ἐνῷ ἔφευγε· τὰ θερμὰ ὕδατα οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τὰ δάκρυά του, οἱ δὲ κατὰ καιροὺς σεισμοί, αἱ προσπάθειαι, ἃς καταβάλλει, ἵνα ἐλευθερωθῇ. Ὁ Στράβων ὀνομάζει τὸ ὄρος «εὔθηρον καὶ πολύδενδρον». Δυστυχῶς ὅμως σήμερον οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο ὑπάρχει. Τὸ ὄρος τοῦτο τελευτᾷ εἰς τὴν Μέλαιναν ἄκραν (Καρὰ Μπουρνοῦ).

Ἡ Α. Π. ὁ Σάρδεων Μιχαήλ
Σχολάρχης τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς.

Ἐὰν στρέψωμεν τὸ βλέμμα πρὸς Ν. βλέπομεν ὅρμον ἀσφαλῆ

καὶ τὸ κωμίδιον *Ἀγριληάν*, ὅπερ χρησιμεύει ὡς ἐμπορικὸς λιμὴν τῶν Ἀλατσάτων. Ἀντιπέραν δὲ διακρίνομεν τὰς νεφελοσκεπεῖς κορυφὰς τοῦ ὄρους τῆς Σάμου τῆς *Κίρκης* ἢ Κερκετέας. Οἱ κάτοικοι τῆς Ἀγριληᾶς ὡς καὶ τοῦ Λυθρὶ εἶναι ἄποικοι ἐξ Ἀλατσάτων εὑρισκόμενοι ἐν ζωηρᾷ ἐπικοινωνίᾳ μετ᾽ αὐτῶν. Ἐν τῷ δαπέδῳ τοῦ ναΐσκου τῆς Ἀγριληᾶς εὑρίσκεται πλὰξ μετενεχθεῖσα ἐκ Λυθρὶ καὶ φέρουσα τὴν ἑξῆς ἐπιγραφὴν (ὁ Δῆμος εὐθυμιάνιρα γυμνασιαρχήσασα καὶ ἀλέξασα ἐκ Ληνῶν παρ᾽ ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν δι᾽ ὅλης τῆς ἡμέρας πρώτην καὶ μόνην ἀρετῆς ἕνεκα καὶ εὐνοίας τῆς εἰς ἑαυτήν). Δεξιὰ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὸν ναΐσκον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ παραθύρου εὕρηται ἑτέρα στήλη ἀναμφιβόλως Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, φέρουσα ἐγγεγλυμμένους δέκα καὶ ἓξ στεφάνους ἐκ μύρτου, ἐντὸς ἑκάστου τῶν ὁποίων ὑπάρχει τὸ ὄνομα μιᾶς Ἰωνικῆς πόλεως, καὶ κεῖνται ὀκτὼ ἐξ ἑνὸς καὶ ὀκτὼ ἐξ ἑτέρου, εἰς δὲ τὸ μέσον ὑπάρχει ἐπιγραφὴ Λατινιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ ἔχουσα οὕτως. Ὁ Δῆμος, οἱ Ρωμαῖοι, ἡ Γερουσία, Σμυρναίων, Κολοφωνίων, Ἐφεσίων, Μαγνήτων ἀπὸ Σιπύλου, Κυμαίων, Κλαζομενίων, Τηΐων, Λεβεδίων, Μυρειναίων.

L. MARIVS. M. F. AEM. CALATA
ΛΟΥΚΙΟΣ ΜΑΡΙΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΟΣ
ΑΙΜΙΛΙΑ ΓΑΛΑΤΗΣ

Τ᾽ Ἀλάτσατα ἀπὸ μὲν τῶν θερμῶν ἀπέχουσιν ἡμίωρον, ἀπὸ δὲ τοῦ Λυθρὶ 20λεπτον. Εὐθὺς ὑπὸ τοὺς πρόποδας τοῦ λοφίσκου, ἀφ᾽ οὗ κατεσκοπεύσαμεν τὰ πέριξ, κεῖνται τ᾽ Ἀλάτσατα, ἐκτεινόμενα ἀπὸ τοῦ ΒΑ πρὸς τὰ ΒΔ καὶ ἔχοντα σχῆμα ἐπίμηκες.

Ἡ πόλις αὕτη ἔχει κλῖμα γλυκύτατον, ἔδαφος εὔφορον καὶ περὶ τὰς 20000 κατοίκους ὀρθοδόξους πλὴν εἰκοσάδος οἰκογενειῶν Ὀθωμανικῶν. Οἱ ὀρθόδοξοι διατηροῦσι τρεῖς περικαλλεῖς ναοὺς καὶ πλήρη ἀστικὴν σχολὴν μετὰ Α΄ γυμνασιακῆς τάξεως. Εἰς δεκάλεπτον ἀπόστασιν πρὸς Α. τῆς πόλεως ἵδρυται ὑπό τινος ἱερέως Ἀγαπίου μονὴ καλογραιῶν ἀριθμοῦσα περὶ τὰς 100 μοναχάς, ἀποζώσας ἐκ τῆς καλλιεργίας μικρῶν κτημάτων περὶ τὴν μονὴν κειμένων, ἐκ διαφόρων χειροτεχνημάτων καὶ ἐκ τῶν ταπήτων, οὓς αὗται κατασκευάζουσιν.

Οἱ κάτοικοι τῶν Ἀλατσάτων τὸ πλεῖστον γεωργοὶ καλλιεργοῦσι τὸ ἱερὸν τοῦ Διονύσου φυτόν, εἶναι δὲ εἰς ἄκρον φιλόξενοι, φιλόμουσοι καὶ *φιλόδοξοι*. Ἡ δὲ φιλοδοξία ἑκάστης οἰκογενείας τείνει κυρίως εἰς τὸ νὰ ἀναδείξῃ ἓν τέκνον της *παπᾶ* ἢ μᾶλλον *Δεσπότη*. Παραδόξως δὲ πολλῶν τὰ ὄνειρα ἐπραγματοποιήθησαν, διότι σήμερον πολλὰ τέκνα τῶν Ἀλατσάτων κρατοῦσιν ἐπαξίως ποιμαντορικὴν ράβδον (ὁ ἅγ. Βάρνης Πολύκαρπος Κοτζαμανίδης, ὁ ἅγ. Ἐλασσῶνος Πολύκαρπος Βαρβάκης, ὁ ἅγ. Φιλαδελφείας Σωφρόνιος Καραγεώργης, ὁ ἅγ. Μυριοφύτου Σμάραγδος, ὁ πολὺς Γερμανὸς Βασιλάκης προϊστάμενος τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλλ. Ὀρθ. Ἐκκλησίας καὶ ὁ Δευτερεύων τῶν Πατριαρχείων Ἀθηναγόρας εἰσὶ τέκνα τῶν Ἀλατσάτων), πλεῖστοι δὲ ἄλλοι τελειόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς εὐδοκιμοῦσιν ἐν διαφόροις πόλεσιν εἴτε ὡς ἱερεῖς, εἴτε ὡς ἱεροκήρυκες καὶ μέλλουσι νὰ καθέξωσιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ θέσιν ἐπιφανῆ. Οὐχ ἧττον καὶ ἰατροὺς ἐπιστήμονας καὶ ἐμπόρους ἐν Ρωσίᾳ οὐκ ὀλίγους καὶ διδασκάλους εὐπαιδεύτους παρήγαγε καὶ παράγει ὁσημέραι ἡ μικρὰ πλὴν δικαίως δυναμένη νὰ κληθῇ *εὔανδρος* αὕτη πόλις.

Κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1907.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΚΩΣΤΑΡΙΔΗΣ
Ἱεροδιάκονος

Ὁ τάφος εἶναι ἀτερπὴς θυρὶς τῶν δύο κόσμων,
σκληρὸν κλωβίον βόμβυκος, ἔνθα τὸ σῶμα μένει
καὶ ἡ ψυχὴ ἐξέρχεται χρυσῆ μετηλλαγμένη
πετῶσα ἄστρα, χρυσαλλὶς μέσῳ ἀνθῶν εὐόσμων.
Ἔρρε δυσάμμορε θνητέ! ἀφοῦ γεννᾶσαι ὅπως
δεινῶν γευθέντα σὲ δεχθῇ ὁ τῶν μνημάτων τόπος.

Τιμ. Ἀμπελᾶς.

Η ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΚΑΡΠΩΝ

Οἱ καρποὶ θεωροῦνται ὡς μὴ ἔχοντες θρεπτικὴν ἀξίαν πολὺ σημαντικήν. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν διαφόρων εἰδῶν, διότι τινὰ περιέχουσι λιπαρὰς καὶ ἀζωτούχους ἀκόμη οὐσίας εἰς ἀξιοσημείωτον ἀναλογίαν καὶ τὸ σάκχαρον, τόσον ὠφέλιμον εἰς τὴν διατροφήν, εὑρίσκεται ἐντὸς αὐτῶν εἰς ποσότητα λίαν ποικίλλουσαν.

Ὁ κ. Balland ἐπεχείρησεν, ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ, σειρὰν ἐρευνῶν ἐπὶ τῶν σταφυλῶν, τῶν πορτοκαλίων, τῶν λεπτοκαρύων, τῶν ρῳδίων, τῶν φραγκοσταφύλων, τῶν κυρύων, τῶν σύκων, τῶν βανανῶν, τῶν ἐλατῶν, τῶν φοινίκων, τῶν βερικόκκων, τῶν ἀμυγδάλων, τῶν κερασίων, τῶν κυδωνίων, τῶν χαμαικεράσων, τῶν σμεούρων, τῶν μεσπίλων, τῶν ροδακίνων, τῶν μήλων καὶ τῶν δαμασκήνων.

Πάντες οὗτοι οἱ καρποί, κατὰ τὴν ὡρίμανσίν των, περιέχουσιν 72—92 % ὕδωρ.

Εἰς τοὺς μᾶλλον ἢ ἧττον ἀπεξηραμμένους καρποὺς τοῦ ἐμπορίου ἡ ἀναλογία αὕτη κατέρχεται εἰς 30 % καὶ εἰς 10 % εἰς τὰ ἀμύγδαλα, τὰ κάρυα καὶ τὰ λεπτοκάρυα.

Ἡ ἀζωτοῦχος οὐσία (φυτικὸν λεύκωμα), ἐξ ἧς εὑρίσκονται μόνον 0,25 εἰς τὸ ἄπιον, φθάνει 46 % εἰς τὴν βανάναν καὶ 15—20 % εἰς τὰ ἀμύγδαλα, τὰ κάρυα καὶ τὰ λεπτοκάρυα, ἀναλογίαν, ἥτις ἀπέχει τοῦ νὰ ἦναι παραμελητέα.

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους καρποὺς καὶ εἰς τὰς ἐλαίας εὑρίσκονται ἐκτὸς τούτου λιπαραὶ οὐσίαι, αἵτινες μετὰ τῶν αἰθερίων ἐλαίων καὶ τῶν ρητινωδῶν οὐσιῶν φθάνουσι μέχρι 58—68 %. Ἡ ὀξύτης ἀνωτάτη εἶναι εἰς τὰ σμέουρα καὶ τὰ φραγκοστάφυλα (1,25 %). Ὡς πρὸς τὸ σάκχαρον, εἶναι ἀφθονώτερον εἰς τοὺς σαρκώδεις λεγομένους καρπούς, οἷοί εἰσιν αἱ βανάναι, οἱ φοίνικες καὶ τὰ σῦκα, οἵτινες ἀποτελοῦσιν ἀληθῶς ὑδατανθρακούσας τροφάς. Ἐὰν λοιπὸν οἱ καρποί, οἵτινες εὐφραίνουσι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον τὰς αἰσθήσεις μας διὰ τῆς ὀσμῆς, τῆς γεύσεώς των καὶ τῆς ὀξύτητός των, παίζουσι τὸν ρόλον ἀρτυμάτων καὶ ἀναπληροῦσι ποτόν, τινὲς ἐν τούτοις μεταξὺ αὐτῶν ἀνταποκρίνονται εἴς τινας εἰδικοὺς ὅρους τῆς διατροφῆς.

Η ΤΗΛΕΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

[Ὁ κύριος Ν. Βοῦρος γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ πλεῖστον τοῦ βίου του διῆλθεν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καὶ δὴ ἐν Βιέννῃ, ἔνθα ἠσχολήθη μετ᾽ ἀπαραμίλλου ζήλου εἰς τὴν σπουδὴν τῶν φυσικομαθηματικῶν, ἀναδειχθεὶς εἷς τῶν δοκιμωτέρων ἐπιστημόνων τῆς ὁμογενοῦς κοινωνίας. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς ταύτης ἀπολαύει πλείστων συμπαθειῶν καὶ μεγίστης ἐκτιμήσεως, ὡς τοῦτο συνάγομεν ἐκ τοῦ ὅτι αὐτός, καθὼς ὀλίγοι, ἠξιώθη τῆς τιμῆς τοῦ διδάσκειν τὴν τῶν φυσικομαθηματικῶν ἐπιστήμην εἰς ὅλας τὰς σχολὰς τῆς Αὐστρίας, γεγονὸς ἐξαῖρον τὴν τοῦ ἀνδρὸς πολυμάθειαν.

Νικόλαος Γ. Βοῦρος
Καθηγητὴς ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ.

Πρὸ πάντων δὲ χαρακτηρίζει αὐτὸν τὸ ἤπιον καὶ γλυκὺ τοῦ χαρακτῆρος, οὗ ἕνεκα προσείλκυσε τὴν ἀγάπην καὶ συμπάθειαν σύμπαντος τοῦ λογίου κόσμου. Ἀπόδειξις δὲ τούτου τρανοτάτη εἶναι καὶ τὸ ὅτι διετέλεσε καθηγητὴς εἰς πλεῖστα παρ᾽ ἡμῖν ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια, τὴν Ἱερατικὴν σχολήν, τὴν Παλλάδα, τὸ Ζωγράφειον. Νῦν δὲ εὐδοκιμώτατα διδάσκει ἔν τε τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ καὶ τῷ Ἰωακειμείῳ Παρθεναγωγείῳ.

Ὡς κατακλεῖδα καταχωρίζομεν τὴν πολλοῦ λόγου ἀξίαν πραγματείαν αὐτοῦ περὶ «*Τηλεφωτογραφίας*» ἀπόρροιαν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων αὐτοῦ γνώσεων].

Τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, δυνάμενον ὡς γνωστὸν νὰ μεταφέρῃ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν τὰς μᾶλλον πολυπλόκους ἠχητικὰς δονήσεις, δύναται βεβαίως νὰ μεταφέρῃ εἰς τὰς αὐτὰς ἀποστάσεις καὶ τὰς κυμάνσεις τοῦ φωτός. Οὕτω ἀπὸ πολλοῦ πολυάριθμοι ἐρευνηταὶ ἀπεπειράθησαν νὰ λύσωσι τὸ πρόβλημα τῆς μεταδόσεως τῶν φωτεινῶν εἰδώλων εἰς μακρινὰ μέρη.

Ὁ *Σανλὲκ* πρῶτος ἀπὸ τοῦ 1877 φαίνεται ὅτι κατέγινεν ἐπὶ τῆς **«εἰς μακρὰς ἀποστάσεις ὁράσεως»** καὶ περιέγραψε τῷ 1878 τὸ «Τηλεηλεκτροσκόπιον». Μετ' αὐτὸν πολλαὶ λύσεις ἐδόθησαν, ἅπασαι ὅμως θεωρητικαὶ τοῦ σπουδαίου τούτου προβλήματος κατὰ σειρὰν ὑπὸ τῶν κ.κ. de Paiva, G. Bell, Carey Sawger, Perosino, Ayrton καὶ Perry. Ἅπασαι ἐβασίζοντο ἐπὶ τῆς ἰδιότητος, ἣν κέκτηται τὸ στοιχεῖον *Σελήνιον*, ὅπερ διὰ τοῦ φωτὸς καθίσταται λίαν εὐηλεκτραγωγόν. Κατ' ἀρχὰς ἐθεωρεῖτο ἀπίθανον ὅτι ἐκ τῆς θεωρίας θὰ μετεδίδετο εἰς τὸν πρακτικὸν βίον ἡ ἀνακάλυψις αὕτη. Καὶ ὁ μὲν πολὺς Paul Bert, ἔγραφε κατὰ τὸ 1881 ἔν τινι γαλλικῇ ἐπιθεωρήσει ὅτι «μεγάλον χάσμα ἐπιστημονικὸν ὑφίσταται μεταξὺ τοῦ Φωτοφώνου καὶ τοῦ Τηλεφώτου (οὕτως ἀπεκαλεῖτο τότε τὸ ἐργαλεῖον). Ἐν ᾧ τὸ πρῶτον εἶναι ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἔργων πρακτικῶς ἤδη ἐφαρμοσθέντων, τὸ τηλέφωτον τοὐναντίον εἶναι τολμηρά τις ἀντίληψις, ὀλίγον τι ἀμερικανική. Δὲν ἐπαρκοῦσιν ὀλίγαι μόνον ἀμφίβολοι ἰδέαι, ὅπως καταστῇ τις ἐφευρετής. Δέον νὰ χρησιμοποιήσῃ τις αὐτὰς εἰς τὸν πρακτικὸν βίον, ἢ νὰ ὑποδείξῃ τὸν τρόπον δι' οὗ δύναται ν' ἀποβῇ τοῦτο δυνατόν.» Ἀλλὰ μελέτη ἐμβριθεστέρα τοῦ πρὸς λύσιν προβλήματος τούτου, ἀπέδειξεν ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν ὑφισταμένων δυσχερειῶν ἦτο δυνατὸν ν' ἀρθῶσιν ἀπὸ τοῦ μέσου. Ἡ μελέτη αὕτη ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Γενικῇ ἐπιθεωρήσει τῶν ἐπιστημῶν τῆς 30 Ἰανουαρίου 1891 ὑπὸ τοῦ κ. *Brillouin*. Ἵνα ἡ μεταδιδομένη εἰκὼν καταστῇ εὐκρινὴς τῷ γυμνῷ ὀφθαλμῷ εἰς ἀπόστασιν 30—40 ὑφεκατοστομέτρων δὲν πρέπει νὰ γίνῃ σκέψις, ὡς τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἐγένετο, περὶ στιγμιαίας μεταδόσεως αὐτῆς. Πρέπει, ἔλεγε, νὰ δοθῇ ἅπας ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸς περιγραφὴν ὁλοκλήρου εἰδώλου καὶ πρὸς τοῦτο ὁ ὀφθαλμὸς ν' ἀντικατασταθῇ διὰ φωτογραφικῆς πλακός. Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ πρόβλημα, ὅπερ μοι φαίνεται ἐντελῶς κατορθω-

τὸν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λύσις ἐπιτευχθήσεται μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν τινων: ***Ἀντικείμενόν*** τι, ***τοπίον, προσωπογραφία*** ἢ ἄλλη τις εἰκών, ζωηρῶς φωτιζομένη καὶ τιθεμένη πρό τινος διόπτρας προβαλλούσης θετικὸν εἴδωλον ἐπί τινος ἁρμοδίου ***πομποῦ.*** Ὁ τελευταῖος συνδέεται δι' εὐηλεκτραγωγῶν συρμάτων μετά τινος ἀπομεμακρυσμένου ***δέκτου,*** δι' οὗ εἴδωλον παρεμφερὲς πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ πομποῦ παραγόμενον, περιγράφεται ἐντὸς λεπτῶν τινων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πλακὸς φωτογραφικῆς, ἣν *ἀποκαλύπτομεν* κατόπιν διὰ **τῶν** συνήθων μέσων».

Ἡ μεγαλειτέρα δυσχέρεια ἔγκειτο εἰς τὴν κατασκευὴν τοιούτου *δέκτου*, δυναμένου νὰ μετατρέψῃ τὰ λίαν ἀσθενῆ ἠλεκτρικὰ ρεύματα εἰς φωτεινὰς ἀκτινοβολίας, ὧν ἡ ἔντασις ποικίλλει μετὰ τῆς δυνάμεως τῶν ἠλεκτρικῶν ἐκείνων ρευμάτων. Ἡ δυσχέρεια αὕτη ἤρθη κατὰ 1903 ὑπὸ τοῦ κ. Μ. Κόρν, καθηγητοῦ σήμερον τῆς θεωρητικῆς Φυσικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου, σπουδάσαντος ἐν Λιψίᾳ, Βερολίνῳ καὶ Παρισίοις.

Τὸ μηχάνημα Κὸρν δύναται ν' ἀποδώσῃ ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ δέκτου φωτογράφημα ἐπὶ πλακός, θετικὸν ἢ ἀρνητικόν, τεθειμένον παρὰ τῷ πομπῷ.

Ἡ φωτογραφικὴ εἰκὼν ἐπὶ μεμβράνης εἶναι τετυλιγμένη πέριξ ὑαλίνου κυλίνδρου (A), στρεφομένου περί τινα ὁριζόντιον ἄξονα, καὶ ἐκτελοῦντα μίαν στροφὴν εἰς 20 δεύτερα λεπτά. Τὸ φῶς λαμπτῆρος τοῦ ***Νέρνστ,*** 64 κηρῶν δυνάμεως, συγκεντρούμενον ὑπὸ φακοῦ (B) εἴς τι σημεῖον τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυλίνδρου, διέρχεται τὴν μεμβράνην καὶ τὸ διαφανὲς τοίχωμα τοῦ κυλίνδρου καὶ φωτίζει στοιχεῖον ἐκ *Σεληνίου* (DD) εὑρισκόμενον ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου. Ἀναλόγως τῶν διαφόρων βαθμῶν τῆς σκιερότητος τῆς φωτογραφίας, ἣν πρόκειται ν' ἀποστείλωμεν, τὸ Σελήνιον δέχεται πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον φῶς. Ρεῦμα ἠλεκτρικὸν παραγόμενον ὑπό τινος σταθερᾶς ἠλεκτροκινητικῆς δυνάμεως (c), διερχόμενον τὸ Σελήνιον (DD) ὑφίσταται μεταβολὰς τῆς ἠλεκτρικῆς ἀποστάσεως παραγομένης ἐπὶ τοῦ Σεληνίου ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς ἐντάσεως τῆς φωτοβόλου δέσμης. τῆς φωτιζούσης τὸ Σελήνιον.

Αἱ μεταβολαὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸν δέκτην: εὐαίσθητος μεμβράνη (a) στρέφεται πρό τινος μικροῦ

παραθύρου (b) σωλῆνος κενοῦ (b) ὡς κύλινδρος φωνογράφου πρὸ τῆς δονουμένης μεμβράνης. Δι᾽ ἰσχυρῶν ρευμάτων τοῦ *Tesla* δυνάμεθα νὰ ἀναπαραγάγωμεν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σωλῆνος φωτεινὰς ἀκτινοβολίας, αἵτινες ἀφ᾽ οὗ διέλθωσι τὸ μικρὸν παράθυρον, ἐπηρεάζουσι τὴν εὐαίσθητον μεμβράνην. Αὕτη συνδέεται συγχρόνως μετὰ τοῦ φορέως τοῦ εἰδώλου (A) ἐν τῷ πομπῷ. Τὸ μεταβλητὸν ρεῦμα τῆς γραμμῆς ρυθμίζει τὴν ἔντασιν τῶν φωτεινῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ δέκτου σωλῆνος κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον. Ἑνώ-

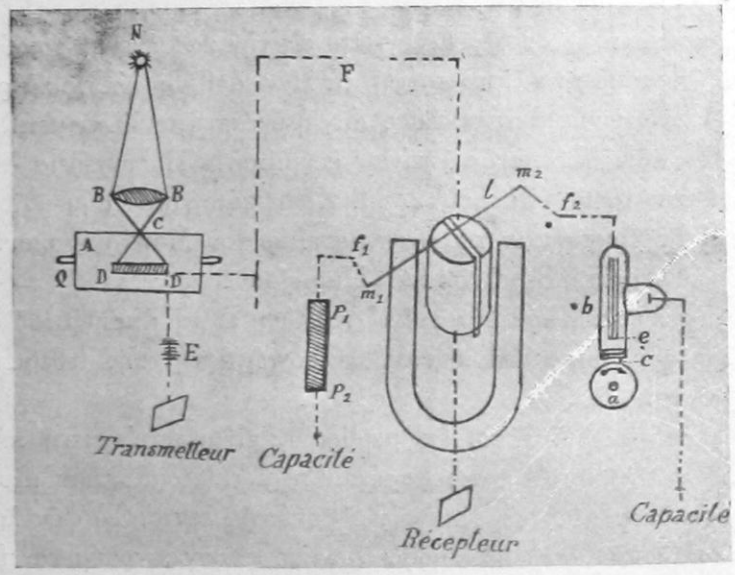

Διάγραμμα τοῦ μηχανήματος Κόρν.

νομεν τὸ ἐνεργὸν ἠλεκτρόδιον τοῦ σωλῆνος μετὰ τοῦ ἑνὸς τῶν πόλων τοῦ δευτερεύοντος πηνίου τοῦ Τέσλα εἰσάγοντες τὸ σπινθηροβόλον μηχάνημα οὗτινος οἱ σπινθῆρες παράγονται διὰ τῶν ἀκίδων βελόνης γαλβανομέτρου καὶ δύο σταθερῶν σημείων. Ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων μεταβαλλομένων ἐκ τῶν ἀποστελλομένων ρευμάτων, τῶν διερχομένων διὰ τοῦ γαλβανομέτρου ἡ ἔντασις τῶν ἀκτινοβολιῶν τοῦ σωλῆνος εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον μεγάλη. Διὰ τοῦ μηχανήματος τούτου δυνάμεθα νὰ σπουδάσωμεν τὴν ἔντασιν τῶν ἀκτίνων τοῦ δέκτου σωλῆνος μετὰ τῆς ἐντάσεως τοῦ προσβάλλοντος τὸ Σελήνιον τοῦ πομποῦ φωτὸς καὶ ν᾽ ἀποδώ-

σωμεν, γραμμὴν πρὸς γραμμήν, τὴν πρωτότυπον φωτογραφίαν, ὡς ἐν τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι καταφαίνεται.

Ὁ δέκτης τοῦ Κὸρν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς δέκτης τοῦ ***τηλεαυτογράφου,*** μετ᾽ ἐλαφρῶν τινων τροποποιήσεων καὶ χρησιμοποιουμένου τότε πομποῦ τοῦ *Balseuell-Caselli,* πρὸς μεταβίβασιν γραφῆς, σχεδίων κ.τ.λ. Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ταύτην ἐπιτρέπει ταχύτητα ἀρκούντως ἀξιοσημείωτον. 20-40 λέξεις μετεδόθησαν ἐντὸς ***τριῶν λεπτῶν*** ἐν τῇ πρωτοτύπῳ αὐτῶν γραφῇ. Χρησιμοποιοῦντες τὴν στενογραφίαν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς πενταπλασίαν ταχύτητα. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν φαίνεται ὅτι δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ταχύτητος. Πειράματα ὄντως ἀπέδειξαν, ὅτι αἱ διὰ τοῦ παραθύρου διερχόμεναι ἀκτινοβολίαι ἀποδίδουσιν εὐκρινῆ ἀνατύπωσιν ἐπὶ τῆς εὐαισθήτου μεμβράνης εἰς $^1/_5$ τοῦ δευτέρου λεπτοῦ.

Εἰκὼν διαβιβασθεῖσα διὰ τοῦ μηχανήματος Κόρν.

Ἡ μεταβίβασις τῶν φωτογραφιῶν κατ᾽ ἀρχὰς ἦτο λίαν βραδεῖα: ἡμίσεια ὥρα διὰ μίαν εἰκόνα 12×16 ἑτμ. εἰς τὸν πομπὸν καὶ 3×4 ἑτμ. εἰς τὸν δέκτην. Ἡ βραδύτης αὕτη ὀφείλετο κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ Σεληνίου νὰπορροφᾷ μέρος τοῦ φωτός. Μόλις κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ *Κὸρν* κατώρθωσε νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀδράνειαν ταύτην τοῦ Σεληνίου, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς δευτέρου στοιχείου ἐκ Σεληνίου, δεχομένου παρὰ τῷ δέκτῃ τὰς αὐτὰς ἀκτι-

νοβολίας, ἂς δέχεται τὸ στοιχεῖον τοῦ Σεληνίου παρὰ τῷ πομπῷ. Χάρις εἰς τὴν βελτίωσιν ταύτην, 6 λεπτὰ εἶναι ἐπαρκῆ πρὸς ***μεταβίβασιν*** εἰκόνος ἐκ Μονάχου εἰς Πετρούπολιν. Ἂν καὶ ἡ μεταβίβασις εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἀποστάσεως, ὑπελόγισαν, ὅτι τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἀπαιτοῦνται, ἵνα μεταβιβάσωμεν τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἐκ Μονάχου εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἕνεκα τῆς ὀλίγης ἠλεκτρικῆς ἀγωγῆς τῶν ὑποβρυχίων κάλω.

Ὁ καθηγητὴς Κόρν, ἐλπίζει διὰ νέων βελτιώσεων νὰ κατορθώσῃ καὶ ἐκεῖ μεγαλειτέραν ταχύτητα κατὰ τὴν μετάδοσιν. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου βαίνομεν πρὸς τὴν λύσιν προβλήματος πολλῷ πολυπλοκωτέρου: ***τῆς εἰς μεγάλας ἀποστάσεις ὁράσεως,*** οὗτινος ἴσως ἐπίκειται ἡ λύσις.

Ἔγραφον ἐν τῷ Πέραν μεσοῦντος Ἰουνίου 1907.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΒΟΥΡΟΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

— Τί εἶναι διακεκαυμένη ζώνη; — Ὡραία νέα 18-20 ἐτῶν.
— Τί εἶναι μετρία ζώνη; — Ὁ ἔρως ἀνθρώπων 30-40 ἐτῶν ἡλικίας.
— Τί εἶναι παγωμένη ζώνη; — Ὁ ἔρως δύο γερόντων.
— Ποῖα εἶναι τὰ καλλίτερα πράγματα; — Ὑγεία καὶ χρῆμα.
— Ποῖοι ὀνομάζονται ἀστέρες πλανώμενοι; — Αἱ ἐρωτευμέναι.
— Ποῖοι ἀστέρες ἀκίνητοι; — Αἱ σύζυγοι.
— Ποῖοι ἀστέρες νεφελώδεις; — Αἱ πενθεραί.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

— Ἂν σοῦ ἔλεγα, φίλε μου, ὅτι ἡ Ἑλένη μ' ἀγαπᾷ μανιωδῶς τί θὰ ἔλεγες;
— Ὅτι .... δὲν ἔχει καθόλου γοῦστο!
— !!!!....

ΑΠΟ ΤΗΝ ΧΩΡΑΝ ΤΟΥ ΑΝΑΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΗΛΙΟΥ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

ΟΓΙΑΜΑ Ο ΜΕΓΑΣ

Ὑψηλὸς καὶ ρωμαλέος, ὁ μέγας Ἰάπων στρατάρχης διασκεδάζει τοὺς γνωρίμους του, ἄλλοτε ἀφήνων γένεια καὶ μύστακας, καὶ ἄλλοτε ξυρίζων αὐτά.

Εἴτε μετὰ τριχῶν, εἴτε ἄνευ τούτων ὁ Ὀγιάμα δὲν φαίνεται Ἰάπων.

Τὸ πρόσωπόν του εἶναι στρογγυλόν, οἱ ὀφθαλμοί του κανονικοί. Εἶναι ὡσαύτως ὑψηλός, καὶ διὰ τοὺς Ἰάπωνας ἔχει τὸ ἀνάστημα γίγαντος. Ἄλλως τε καὶ μεταξὺ Εὐρωπαίων εὑρισκόμενος θὰ θεωρηθῇ μᾶλλον ὑψηλός.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὁ Ὀγιάμα ὑπῆρξε μέλος τῆς λέσχης «Σατσούμα», ἤτοι πολεμιστῶν καὶ εἶναι περίεργον ὅτι ὅλοι οἱ ἐξασκηθέντες εἰς τὰ γυμναστήρια τοῦ συλλόγου τούτου Ἰάπωνες εἶναι ὑψηλοί.

Τὰ κατορθώματα τοῦ Ὀγιάμα κατὰ τὸν προχθεσινὸν ἀκόμη πόλεμον ἐξέπληξαν ὅλους τοὺς Εὐρωπαίους κριτικούς, οἵτινες συγκρίνουν τοῦτον μὲ τὸν Ἀννίβαν, τὸν Καίσαρα, τὸν Οὐέλλιγκτον καὶ τὸν Ναπολέοντα.

Σήμερον ὁ Ὀγιάμα ἀριθμεῖ ἑξήκοντα ἔτη. Κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν τῷ 1868, ὅτε ἐγένετο ἡ ἐπανάστασις, ἥτις ἐπανέφερε τὸν Μικάδον ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν προγόνων του.

Εἰσῆλθεν εἰς τὸν στρατὸν ὡς ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ἀπεχώρησε μὲ τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου.

Τῷ 1870 ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέστειλε τὸν Ὀγιάμα εἰς τὴν Εὐρώπην, ἵνα παρακολουθήσῃ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον.

Παρηκολούθησε τοῦτον πράγματι, ἐμελέτησε πάσας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας, τὰς ὁποίας ἐνθυμεῖται ἀκριβέστατα.

Ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἰαπωνίαν διωρίσθη ὑφυπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν καὶ ἀνέλαβε τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ. Τῷ 1880 ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῷ 1890 ὠνομάσθη στρατηγός. Μόνος αὐτὸς καὶ ὁ Γιαμαγάτας ἔφερον τὸν τίτλον τοῦτον. Οἱ δύο οὗτοι στρατηγοὶ ἀνέλαβον τὸν κατὰ τῆς Κίνας πόλεμον, ὅταν δὲ ὁ Γιαμαγάτας νοσήσας ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὁ Ὀγιάμα ἀνέλαβε μόνος τὴν ἀνωτάτην ἀρχηγίαν καὶ ἐντὸς τεσσάρων ὡρῶν ἐξεπόρθησε τὸ Πὸρτ-Ἀρθούρ, τὸ ὁποῖον οἱ Κινέζοι ὠχύρωνον ἐπὶ ***εἴκοσιν ἔτη*** καὶ τὸ ὁποῖον οἱ Εὐρωπαῖοι ἐκήρυσσον ἀπόρθητον.

Ἔκτοτε ὁ μέγας στρατηγὸς διοικεῖ τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τῆς πατρίδος του. Γνωρίζει νὰ ἐκλέγῃ περὶ αὐτὸν ἄνδρας ἱκανούς, εἰς τοὺς ὁποίους μεταδίδει τὰς γνώσεις καὶ τὴν πρακτικήν του.

Ὁ Νόζη, ὁ Κουρόκι, ὁ Νοδζοῦ εἶναι ἄνθρωποι τῆς ἐκλογῆς του, καὶ οὐδέποτε ἠδύνατο νὰ ἐκλέξῃ καλλιτέρους τούτων.

Ὁ Ὀγιάμα γνωρίζει τοὺς ἀξιωματικούς του, καὶ γνωρίζει τὸ καλλίτερον μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἕκαστος τούτων δύναται νὰ κάμῃ ἀποτελεσματικὴν ὑπηρεσίαν. Ὑπ' αὐτὸν ὁ στρατὸς εἶναι ὡς μία πυραμίς, τῆς ὁποίας ὁ Ὀγιάμα ἀποτελεῖ τὴν κορυφήν, τὰς πλευρὰς οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοὶ κατὰ βαθμούς, καὶ τὰς βάσεις οἱ στρατιῶται.

Τὰ προστάγματά του εἶναι νόμοι. Εἰς τοὺς τοίχους ἑκάστου στρατῶνος ἔχουν ἀναρτηθῆ τῇ διαταγῇ του, τὰ ἑπτὰ ἠθικὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας τῶν Ἰαπώνων καὶ ἑκάστην πρωΐαν οἱ ἀξιωματικοὶ ἀναγινώσκουν εἰς τοὺς στρατιώτας των ταῦτα. Ἐπίσης οἱ ἀξιωματικοὶ ἔχουν καθῆκον, καθημερινῶς, νὰ κάμνωσι λόγον εἰς τοὺς ὑφισταμένους των περὶ ὅλων τῶν βίων τῶν μεγάλων τοῦ κόσμου στρατηγῶν καὶ τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν. Ὁ Ὀγιάμα εἰς τὸ Τόκιο εὑρισκόμενος κατοικεῖ πάντοτε εἰς τὴν ἐξοχὴν μετὰ τῆς συζύγου του, ἥτις εἶναι μικρόσωμος καὶ ὁμιλεῖ διαφόρους γλώσσας, ἐν αἷς καὶ τὴν ρωσικήν.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ὀγιάμα ἀνετράφη εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἐν τῇ οἰκίᾳ ἱερέως, συνεπῶς εἶναι χριστιανή.

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΦΕΡΟΥ

Πρὸ τοῦ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ κεῖνται αἱ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐξυμνηθεῖσαι *Νῆσοι τῶν Μακάρων*, σήμερον δὲ ὀνομαζόμεναι *Κανάριοι*, ἑπτὰ τὸν ἀριθμόν. Ἐπὶ μιᾶς τούτων, τῆς Φέρου, ὑπάρχει δένδρον θαυμάσιον. Τὰ φύλλα αὐτοῦ, κατά τινα περιηγητήν, εἶναι πυκνότατα, στερεά, στίλβοντα καὶ οὐδέποτε καταπίπτοντα. Ἐξ αὐτῶν δὲ πίπτουσιν ἀκαταπαύστως σταγόνες ὕδατος, τὸ ὁποῖον συνάγεται εἰς δύο δεξαμενάς, ἐσκαμμένας παρὰ τὰς ρίζας τοῦ δένδρου καὶ προμηθευούσας εἰς τοὺς κατοίκους τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ.

Ὅταν οἱ Εὐρωπαῖοι ἀπεβιβάσθησαν ἐκεῖ, οἱ ἰθαγενεῖς συνήθροισαν περὶ τὸ ἱερὸν δένδρον μεγάλην ποσότητα ξύλων καὶ κλάδων ὅπως τὸ κρύψωσιν ἀπὸ τοὺς ξένους, οἱ ὁποῖοι μὴ εὑρίσκοντες ὕδωρ, ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν νῆσον. Ἀλλ' ἐγχωρία τις νέα, ἐρασθεῖσα Γάλλου στρατιώτου καὶ μὴ δυναμένη νά τον βλέπῃ τυραννούμενον ὑπὸ τῆς δίψης, ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὴν θαυμασίαν πηγὴν καὶ οὕτως ἐγνώσθη αὕτη εἰς τοὺς ξένους καὶ κατεκτήθη ἡ νῆσος Ἀλλὰ πῶς τὸ δένδρον ἐκεῖνο μετεβάλλετο εἰς κρήνην; Ἐπιστήμων τις ἐξηγῶν τὸ φαινόμενον, λέγει ὅτι οὐχὶ μακρὰν τῆς κοιλάδος ὅπου κεῖται καὶ σήμερον ἔτι τὸ δένδρον, καθ' ἑκάστην πρωΐαν ὑψοῦνται ἀτμοὶ καὶ νέφη, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τῶν εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα πνεόντων ἀνατολικῶν ἀνέμων ὠθοῦνται πρὸς τὸ δένδρον, ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου ψυχόμενα μεταβάλλονται εἰς σταγόνας ὕδατος· αἱ γειτνιάζουσαι πρὸς τὸ δένδρον βάτοι, τὰ χόρτα καὶ αἱ ἄκανθαι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν, ἀλλ' ἧττον ἐπιτυχῶς. Ὅσον οἱ ἀνατολικοὶ ἄνεμοι ἐπικρατοῦσι τόσον καὶ αἱ μεγάλαι ὑπὸ τὸ δένδρον δεξαμεναὶ πληροῦνται εὐκολώτερον. Ἐν μιᾷ δὲ ἡμέρᾳ πληροῦνται ἀρκετοὶ ἀσκοὶ τῶν πέριξ κατοίκων!

Ἡ χαρά, ἣν ποθοῦμεν ἀπείρως
εἶναι μόνον τῆς ρέμβης καρπός.
Εἶναι κἄτι πολὺ θλιβερὸς
τῆς ζωῆς μας ὁ κλῆρος.

Ζωγλοπίτης.

Ο ΦΩΝΟΓΡΑΦΟΣ

Ὅλοι βεβαίως οἱ συμπολῖταί μας καὶ ὅσοι παρέμειναν διαρκῶς ἢ ἐπὶ μικρὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ μας κατὰ τὸ θέρος, ὅσοι δὲν εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ ἀποφύγουν τὰ βουνὰ τῆς σκόνης καὶ τὴν ἀπελπιστικὴν ζέστην παρηκολουθοῦντο πανταχοῦ καὶ ἀπὸ ἕνα *φωνογράφον*. Εἰς τὸ σπίτι, εἰς τὸ καφενεῖον, εἰς τὴν ἐξοχήν, ὅπου τέλος ἠδύνατό τις νὰ καταφύγῃ, ὑπῆρχε καὶ τὸ μαρτύριον αὐτό.

Τοιουτοτρόπως τὸν ἐγνώρισαν ὅλοι τὸν φωνογράφον.

Εἶναι λαμπρὰ ἐφεύρεσις, ἡ ὁποία ὅμως ἐρρίφθη εἰς τοὺς δρόμους ἀφθόνως μέχρι ἀηδίας.

Ἀξίζει ὅμως νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τὸν μηχανισμόν του.

Πῶς παράγεται ὁ ἦχος; Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι διὰ νὰ παραχθῇ ἦχος πρέπει νὰ κτυπήσωμεν σῶμά τι διὰ νὰ κάμωμεν αὐτὸ νὰ τρέμῃ. Δηλαδὴ πᾶν ὅ,τι παράγει ἦχον συγχρόνως τρέμει.

Τοῦτο δυνάμεθα νά το ἐννοήσωμεν, ἐὰν πλησιάσωμεν τὸν δάκτυλόν μας εἰς χορδὴν κρουομένην, τύμπανον, κώδωνα ἢ ἄλλο τι.

Τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον παράγει ἦχον, ἀναγκάζει τὸν ἀέρα νὰ σχηματίζῃ κύματα, ὅπως σχηματίζονται τοιαῦτα ἐπὶ τοῦ ὕδατος λίμνης, εἰς ἣν ἐρρίφθη λίθος. Τὰ κύματα τοῦ ἀέρος φθάνουν εἰς τὸ οὖς μας καὶ δι' αὐτῶν ἀκούομεν τὸν ἦχον. Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὰ οὐράνια σώματα. Ἀλλ' οἱ κρότοι τῶν ἐκρήξεων τοῦ Ἡλίου δὲν θὰ ἀκουσθοῦν ποτὲ ἀπὸ ἡμᾶς, διότι τὸ μεταξὺ Ἡλίου καὶ γῆς διάστημα δὲν εἶναι πλῆρες ἀέρος, ὁ ὁποῖος νά τους μεταδώσῃ μέχρι τῆς γῆς.

Συμβαίνει ὅμως εἰς τὸν ἦχον κἄτι περίεργον.

Ἐὰν ἐπὶ λίμνης ὑπάρχῃ τεμάχιον ξύλου, τὰ κύματά της ὅταν φθάσουν εἰς αὐτὸ θά το ἀναγκάσουν νὰ κινηθῇ ὁμοίως. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ μὲ τὸν ἀέρα. Ὅταν π.χ. κτυπῶμεν κώδωνα, οὗτος τρέμει καὶ ἀναγκάζει τὸν ἀέρα νὰ σχηματίσῃ κύματα. Ἐὰν ὑπάρχῃ εἰς ἄλλο μέρος καὶ ἄλλος κώδων, ὅμοιος μὲ τὸν πρῶτον, τὰ κύματα τοῦ ἀέρος, ὅταν φθάσουν εἰς αὐτὸν θὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ τρέμῃ, ὅπως καὶ ὁ πρῶτος. Δηλαδὴ καὶ ὁ δεύτερος κώδων, ἂν καὶ δὲν ἐκτυπήθη, ἐν τούτοις τρέμει καὶ τοιουτοτρόπως παράγει καὶ αὐτὸς τὸν ἴδιον ἦχον, τὸν ὁποῖον παρῆγεν ὁ πρῶτος κώδων.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ἄνευ σύρματος τηλέγραφον. Διὰ καταλλήλων ὀργάνων σχηματίζουσι κύματα εἰς τὸν αἰθέρα, τὰ ὁποῖα ἀναγκάζουν ἄλλα ὄργανα, ὅμοια πρὸς τὰ πρῶτα καὶ κείμενα μακράν, νὰ ἐνεργοῦν. Αὐτὴ εἶναι ἡ βάσις τοῦ ἄνευ σύρματος τηλεγράφου.

Ἀρχὴ τοῦ φωνογράφου. Ἂς ἴδωμεν τώρα, πῶς διὰ τῶν προηγουμένων ἰδιοτήτων κατεσκευάσθη ὁ φωνογράφος.

Ἐὰν στερεώσωμεν ἐπὶ σώματός τινος, τὸ ὁποῖον παράγει ἦχον, μίαν βελόνην καὶ κάτωθεν ταύτης θέσωμεν φύλλον χάρτου ἢ κασσιτέρου θὰ ἴδωμεν ὅτι ἡ βελόνη θὰ χαράξῃ μίαν ἀνώμαλον γραμμήν, διότι τὸ σῶμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει στερεωθῇ, τρέμει.

Ἡμεῖς ὅμως δυνάμεθα νὰ κατορθώσωμεν τὸ ἀντίστροφον· δηλαδὴ ἐὰν ἀναγκάσωμεν τὴν βελόνην νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῆς παραχθείσης ἀνωμάλου γραμμῆς, θὰ κινηθῇ τότε, ὅπως ἐκινεῖτο τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἐχάραξε τὴν γραμμὴν ταύτην. Τοιουτοτρόπως θὰ παράγῃ τὸν ἦχον, τὸν ὁποῖον παρῆγε προηγουμένως, ὅτε αὐτὸ ἠνάγκασε τὴν βελόνην νὰ τρέμῃ. Τόρα δὲ συνέβη τὸ ἀντίθετον· ἡ βελόνη ἠνάγκασε τὸ σῶμα νὰ τρέμῃ καὶ παράγῃ ἦχον.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστήριον τοῦ φωνογράφου. Δηλαδὴ συνίσταται ἀπὸ μίαν μεταλλίνην πλάκα, ἥτις κάτωθεν ἔχει μίαν μικρὰν βελόνην. Ἔμπροσθεν τῆς πλακὸς τίθεται μέγα χωνίον. Ἐὰν ἔμπροσθεν τοῦ χωνίου τούτου παραγάγωμεν ἦχόν τινα, τότε ἡ μεταλλικὴ πλάξ, ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ, ἀναγκάζεται νὰ τρέμῃ καὶ μετ' αὐτῆς τρέμει καὶ ἡ βελόνη της. Κάτωθεν τῆς βελόνης θέτομεν κύλινδρον ἢ δίσκον ἀπὸ σκληρὸν καουτσούκ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ βελόνη χαράσσει γραμμὴν ἀνώμαλον.

⁂

Μία γραμμή! Αὐτὴ ἡ ἀνώμαλος γραμμὴ εἶναι τὸ πᾶν. Αὐτὴ περικλείει καὶ διαιωνίζει τὰ γλυκύτερα ᾄσματα τῶν μεγαλειτέρων τοῦ κόσμου ἀοιδῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀναπαράγουσα τὴν φωνὴν τῶν διασημοτέρων ἀνδρῶν, τῶν μεγαλειτέρων πνευμάτων. Δι' αὐτῆς θ' ἀκούσωσι μετὰ αἰῶνας οἱ ἀπόγονοι ἡμῶν τὴν φωνὴν τῶν σημερινῶν ἐπισημοτήτων, τῶν σημερινῶν ἀοιδῶν, τῶν γελώτων μας καὶ τόσα ἄλλα. Καὶ ἰδοὺ πῶς:

Λαμβάνομεν τὸν κύλινδρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ γραμμὴ καὶ τὸν στρέφομεν διὰ μηχανήματος κάτωθεν τῆς βελόνης, ἡ ὁποία τὴν ἐχάραξε προηγουμένως. Τότε ἡ βελόνη τρέμει καὶ ἀναγκάζει καὶ τὴν μεταλλικὴν πλάκα νὰ τρέμῃ καὶ νὰ παράγῃ οὕτω τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς ἦχον, τὸν ὁποῖον πιρῆγεν, ὅτε ἐχαράχθη ἡ γραμμή.

Τὸ χωνίον τοῦ φωνογράφου χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ μὴ σκορπίζηται ὁ ἦχος καὶ ἐξασθενίζει τοιουτοτρόπως.

Τὸν φωνογράφον ἐτελειοποίησεν ὁ Ἔδισσων. Πρὸ αὐτοῦ ὅμως ἄλλος γάλλος ἐπιστήμων ἔκαμε τὰς πρώτας δοκιμάς.

Τὸ γραμμόφωνον εἶναι καθαρῶς αὐτὸς ὁ φωνογράφος, μὲ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι ἀντὶ νὰ ὑπάρχῃ ἡ γραμμὴ ἐπὶ κυλίνδρου, ἐχαράχθη ἐπὶ δίσκου ἐπιπέδου.

* * *

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι παίγνιον τῆς φύσεως.
Καὶ ἂν ἡ γῆ σκεπάσῃ τὰς κακουργίας πάλιν θὰ ἀποκαλυφθοῦν.
Τὸν ζῆλον ἀποδεικνύει ἡ ταχύτης.
Ἡ σιγὴ ἔχει τὴν στωμυλίαν της.
Δὲν ὑπάρχει καλλίτερον τῆς μοναξίας εἰς δύο καρδίας ἀγαπωμένας.
Πολλάκις ὡραῖον πρόσωπον κρύπτει *εἰδεχθῆ* καὶ *ἀποτρόπαιον* ψυχήν.
Τὸ πτηνὸν γνωρίζεται ἐκ τοῦ ᾄσματος, ὁ ὄνος ἐκ τῶν ὤτων καὶ ὁ βλὰξ ἐκ τῶν λόγων.

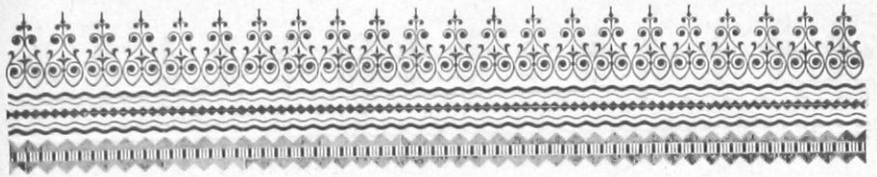

ΑΝΟΙΞΙΣ

Θὰ κόψω ρόδα μυρωμένα,
κρίνα κι' ἀνθοὺς καὶ πασχαλιά,
νά τα σκορπίσω ἕνα ἕνα
'στὰ μακριά σου τὰ μαλλιά.

⁂

Κι' ἄλλα λουλούδια 'ποὺ ἀνθοῦνε
καὶ χύνουν τόση μυρωδιά,
θὲ νά τα ρίξω ν' ἁπλωθοῦνε
'στὴ μεταξένιά σου ποδιά.

⁂

Κ' ἐγὼ χωρίς νά σε ζηλεύω
μιὰ πεταλούδα θὰ γενῶ,
νά σε φιλῶ, νά σε χαϊδεύω,
ὡσὰν λουλούδι ζωντανό.

⁂

Καὶ θὲ νὰ λέγω τότε πάλι:
«Κι' ἂν ὅλα τἄνθη μαρανθοῦν,
τὰ δροσερά σου ὅμως κάλλη
πάντα γιὰ 'μένα θὲ νἀνθοῦν».

Ἀθῆναι, 1907.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Χ. ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΣ

Ἡ Α. Ε. ὁ ἐκ τῶν διαπρεπῶν τῆς πόλεώς μας ἰατρῶν κ. Κλ. Κοκκολᾶτος ἐγεννήθη ἐν Θεραπείοις τοῦ Βοσπόρου τῇ 30 Νοεμβρίου 1865.

Τὰ πρῶτα μαθήματα διήκουσεν ἐν τῇ αὐτόθι Σχολῇ τῇ ἐπονομαζομένῃ «Σχολῇ τοῦ λαοῦ», τὰ δὲ γυμνασιακὰ ἐν τῇ Μ. τοῦ Γ. Σχολῇ, ἐξ ἧς τῷ 1885 ἀπεφοίτησεν ἀριστοῦχος. Τὸ αὐτὸ ἔτος μεταβὰς εἰς Ἀθήνας ἐνεγράφη ἐν τῇ ἰατρικῇ τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Σχολῇ, ἀναγορευθεὶς τῷ 1890 διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς.

Ἐπιστρέψας ἐκεῖθεν ἀμέσως εἰς Κων/πολιν καὶ ὑποστὰς τὴν νενομισμένην δοκιμασίαν ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ ἰατρικῇ Σχολῇ ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ ἐξασκεῖν τὴν ἰατρικὴν ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ.

Τῷ 1893 μεταβὰς εἰς Παρισίους συνεπλήρωσε τὰς ἰατρικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ αὐτόθι ἰατρικῇ Σχολῇ καὶ τοῖς νοσοκομείοις, ἐργασθεὶς παρὰ τῷ διασήμῳ καθηγητῇ Potain ἐν τῷ νοσοκομείῳ «Charité» ἐπὶ διετίαν.

Τῷ 1901 δι' ὑψηλοῦ Αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος διωρίσθη μέλος τοῦ ἀνωτάτου ὑγειονομικοῦ συμβουλίου τῆς Νομαρχίας πρωτευούσης. Τῷ 1899 ἀπενεμήθη αὐτῷ τὸ παράσημον Μετζιδιὲ τρίτης τάξεως διὰ τὰς πρὸς τὴν Μ. τοῦ Γ. Σχολὴν πολυτίμους ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Πρὸ ἐτους δὲ ἐτιμήθη διὰ τοῦ μεταλλίου τῶν ὡραίων τεχνῶν διὰ τὰς πρὸς τοὺς πάσχοντας λαμπρὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

Ὁ ἰατρὸς Κλ. Κοκκολᾶτος διατελεῖ μέλος διαφόρων σπουδαίων ἐπιστημονικῶν σωματείων ἔν τε τῇ πρωτευούσῃ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Φιλολογ. Συλλόγου, τῆς ἐν Παρισίοις «Διεθνοῦς ἑταιρείας κατὰ τῆς φυματιώσεως», ὡσαύτως τῆς ἐν Παρισίοις «Ἀνατομικῆς ἑταιρείας», ἀπὸ διετίας δὲ ἀρχειοφύλαξ καὶ ἔφορος τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐνταῦθα Αὐτοκρατορικῆς ἰατρικῆς ἑταιρείας, ἥτις τὸ παρελθὸν ἔτος ἐβράβευσε τὴν εἰς τὸ διαγώνισμα ***Ἀπέρη*** ὑποβληθεῖσαν μελέτην αὐτοῦ «περὶ τῆς θεραπείας τῶν καρδιακῶν παθήσεων».

Ἡ ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ τμήματι τῆς ὑγιεινῆς τῆς τελευταίας διεθνοῦς ἐκθέσεως τῶν Ἀθηνῶν ὑποβληθεῖσα «πραγματεία ***περὶ τοῦ κατὰ τῆς φθίσεως ἀγῶνος***» ἐβραβεύθη διὰ χρυσοῦ μεταλλίου, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ ἑλληνόδικος

ἐπιτροπὴ ἀπένειμεν αὐτῷ τὸν ***Σταυρὸν τῆς τιμῆς,*** διὰ τὰς πρὸς αὐτὴν σπουδαίας αὐτοῦ ἐνεργείας, ὡς τὸ δίπλωμα ἀναφέρει.

Ὁ ἰατρὸς Κλ. Κοκκολᾶτος εἶναι καὶ ἐφευρετὴς ἰατρικοῦ ἐργαλείου, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐκμυζητὴρ «aspirateur», ὅπερ παρουσιασθὲν ἐν τῇ ἰατρικῇ τῶν Παρισίων ἀκαδημείᾳ ὑπὸ τοῦ α' αὐτῆς προέδρου τοῦ διασήμου Lancereaux ἐνθουσιωδῶς ἐπεδοκιμάσθη ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀπενεμήθησαν αὐτῷ διπλώματα τιμῆς καὶ χρυσᾶ μετάλλια.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ παραλείψωμεν, ὅτι ἡ ἵδρυσις τοῦ ἐνταῦθα «συνδέσμου κατὰ τῆς φυματιώσεως» ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ἰατροῦ Κλ. Κοκκολάτου.

Τοιοῦτος ἐν συντόμῳ ὁ ἰατρὸς Κλ. Κοκκολᾶτος, ὅστις ὁμολογουμένως εἶναι ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων ἐπιστημόνων, οἵτινες καὶ τὴν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ θέσιν αὐτῶν ἀντιλαμβάνονται, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ σπουδαίαν αὐτῶν ἀποστολὴν δὲν παραμελοῦσι.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Καθὼς αἱ μακραὶ ἀσθένειαι ἀμβλύνουσι τὸν πόνον οὕτω καὶ αἱ μακραὶ ἐλπίδες ἀμβλύνουσι πᾶσαν τῆς χαρᾶς ἀπόλαυσιν. *Mme de Sevigné.*

★ Τὰ πάντα λήγουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ τὸν ἀλάνθαστον νόμον τῶν ἀποζημιώσεων. ***Φερνάνδος Καμπαρέλο.***

★ Λέγουσιν ὅτι οἱ τελειότεροι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων εἶναι οἱ μορφωθέντες ἐκ τῶν ἰδίων των σφαλμάτων, καὶ ὅτι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπειδὴ ἔσφαλον δι' αὐτὸ κατέστησαν καλλίτεροι. ***Σαίξπηρ.***

★ Νὰ κάμῃ τις γάμον ἐξ ἔρωτος εἶναι ὡς νὰ ἐκθέσῃ ἑαυτὸν διαρκῶς ὑπὸ θερμοκρασίαν 40 βαθμῶν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι δύναται αἴφνης αὕτη νὰ καταπέσῃ ὑπὸ τὸ μηδενικόν. *Paul de Coq.*

★ Mendacem oportet esse memorem = ὁ ψεύστης πρέπει νὰ ἔχῃ μνήμην. ***Ἀπουλαῖος.***

★ Παρὰ ταῖς γυναιξὶν ἡ κεφαλὴ ἐπηρεάζεται πάντοτε ὑπὸ τῆς καρδίας, ἐνῷ εἰς τοὺς ἄνδρας συμβαίνει πάντοτε τὸ ἐναντίον. ***Λαίδη Μπλέσιγτων.***

★ Αἱ γυναῖκες διαμορφώνουσι τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα ἑνὸς ἔθνους. Καταστήσατε δι' ὑγιῶν ἀρχῶν τὰς γυναῖκας καλάς, ὅπως τὸ ἔθνος ἔχῃ ἄνδρας ἐναρέτους.

ΥΓΙΕΙΝΑ

ΔΙΑΤΙ Ο ΠΕΡΙΩΡΙΣΜΕΝΟΣ ΑΗΡ ΤΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟΥ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙ ΤΟΥ ΦΘΙΣΙΚΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΒΛΑΒΗΣ, ΝΟΣΗΡΟΣ;

Ἐξητάσθη διατί ὁ περιωρισμένος ἀὴρ τῶν δωματίων τῶν ἀσθενῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν φθισικῶν δὲν εἶναι ἀναπνεύσιμος, μήπως ἐπειδὴ περιέχει ἐλαχίστην ποσότητα ὀξυγόνου; Ἀπεδείχθη ὅτι ὁ ἀὴρ αἰθούσης διαλέξεων ἐμπερικλειούσης 1,000 κυβικὰ μέτρα ἀέρος καὶ περιλαμβανούσης 1000 ἀκροατὰς ἐπὶ μίαν ὥραν χάνει 1 % ὀξυγόνον· ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἑτέρου ὁ Paul Bert ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἀναπνεόμενος ἀὴρ ἠδύνατο νὰ χάσῃ 15 % ὀξυγόνον χωρὶς νὰ καταστῇ ἀκατάλληλος πρὸς εἰσπνοήν, τὸ νοσηρὸν καὶ ἐπιβλαβὲς αὐτοῦ δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀερίου τούτου.

Τότε λοιπὸν ἐξητάσθη μήτοι τὰ δυσάρεστα ἀποτελέσματα ὀφείλονται εἰς τὴν συσσώρευσιν τοῦ κατὰ τὴν ἐκπνοὴν ἐκ τῶν πνευμόνων ἐκπνευσθέντος ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Αἱ τοῦ Reiset ἐπίμονοι παρατηρήσεις ἀπέδειξαν ὅτι ὁ ἐξωτερικὸς ἀὴρ περιέχει 0,3 ‰ ἀνθρακικὸν ὀξύ.

Ὁ Oertel ἐξετάσας τὸν ἀέρα ζυθοπωλείου ἐν Μονάχῳ καὶ αἰθούσης διαλέξεων ἀνεῦρεν 0,8 ‰ ἀνθρακικὸν ὀξύ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Petter-Kofer ἠδυνήθη ν' ἀναπνεύσῃ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀδιαθεσίας ἐπὶ ὥραν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ περιεχούσῃ 10 ‰ ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ ἐπειδὴ ὁ Brown-Séquard καὶ ὁ d' Arsonval ἠδυνήθησαν ν' ἀναπνεύσωσι, χωρὶς νὰ ἐνοχληθῶσι, μῖγμα ἀερίου περιέχοντος 20 μέρη ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ 60 μέρη ἀέρος, ἐκ τούτων ἐξάγεται ὡς βέβαιον συμπέρασμα, ὅτι τὸ κακὸν ἀποτέλεσμα τοῦ περιωρισμένου ἀέρος ἐπὶ τῶν φθισικῶν δὲν ὀφείλεται εἰς τὴν συσσώρευσιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος.

Ἀρχαῖον καὶ ἀκριβέστατον πείραμα τοῦ Gavarret μεγάλως διεφώτισε τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ σοφὸς οὗτος φυσικὸς ἔθεσε διάφορα ζῷα ὑπὸ κώδωνα καὶ μολονότι ἀντικαθίστα τὸ ὀξυγόνον μόλις ἀπορροφώμενον καὶ ἀπερρόφα τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ ἅμα ἀναφαινόμενον, τὰ ζῷα ταῦτα ἀπέθνῃσκον. Ἀνανεῶν δὲ τὸ πείραμα τοῦτο ὁ ἐκ Νέας Ὑόρκης Hammoud ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἀὴρ οὗτος, ἀποκαθιστάμενος ἀκατάλληλος πρὸς ἀναπνοήν, ὅταν διέρχηται διὰ διαλύσεως ὑπερμαγγανικοῦ κάλεως, ἀποχρωματίζει αὐτήν, ὡς ἐμπερικλείων μεγάλην ποσότητα *ὀργανικῶν οὐσιῶν*. Πολλοὶ φυσιολόγοι Γερμανοὶ ὡσαύτως παρετήρησαν ὅτι ὁ ἀσφυκτικὸς ἀὴρ περικλείει ἀξιοσημείωτον ποσότητα *ὀργανικῶν οὐσιῶν*, ἐπειδὴ δίδει χρῶμα κίτρινον μὲν εἰς τὸ θειικὸν ὀξὺ καὶ ἐρυθρὸν εἰς πεπυκνωμένην διάλυσιν νιτρικοῦ ἀργύρου.

Ὁ Brown-Séquard καὶ ὁ d' Arsonval ἀπὸ κοινοῦ ἀπέδειξαν ὅτι τὸ δηλητηριῶδες τοῦ περιωρισμένου ἀέρος ὀφείλεται εἰς ὀργανικὰς ἀναθυμιάσεις· συνέλεξαν ἐν συσκευῇ ἀποψυχούσῃ τὰς ἐν τῷ ἐκπνευσθέντι ἀέρι περιεχομένας ἀναθυμιάσεις, εἶτα ἔκαμον ἔνεσιν τοῦ οὕτω συλλεχθέντος ὑγροῦ ὑπὸ τὸ δέρμα κονίκλων ἢ ἰνδοχοίρων, οἵτινες πάντες ἀπέθανον. Τὰ πειράματα δὲ ταῦτα, ὡς βλέπομεν, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ πνεύμων ἐκβάλλει ***ὑδρατμὸν πλήρη δηλητηρίων.***

Ἡ ἀφομοίωσις τῶν τροφῶν πληροῖ τὸ ἡμέτερον σῶμα στοιχείων δηλητηριωδῶν δι' ἡμᾶς αὐτούς. Ἀποβάλλομεν δὲ αὐτὰ διὰ τῶν ἀποχωρημάτων, τῶν οὔρων, τοῦ ἱδρῶτος καὶ τῆς πνευμονικῆς ἐκπνοῆς. Οὐδεὶς ὅμως συλλαμβάνει τὴν ἰδέαν ν' ἀναρροφήσῃ τὰ διὰ τοῦ δέρματος καὶ τῶν νεφρῶν ἐκκριθέντα ὑγρά· διατί λοιπὸν ὁ πάσχων ν' ἀναρροφήσῃ τὰ διὰ τῆς πνευμονικῆς ἐπιφανείας ἐκπνευσθέντα δηλητήρια, ἀναπνέων ἀέρα ἤδη ἀναπνευσθέντα;

Αὔγουστος 1907.

ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Χ. ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΣ
Ἰατρός.

ΣΕ ΜΙΑ ΙΔΕΟΛΟΓΟΝ

Ἀνοικτὴ ἐπιστολή

Ὦ κόρη! χαλίνωσον τὰς ὁρμὰς τῆς ἀπτέρου φαντασίας σου. Μὴ φέρεσαι ἔξω τῆς ἀτμοσφαίρας, διότι πέραν κατοικεῖ ὁ ἐξ ἀσφυξίας θάνατος! Μὴ ἀνέρχεσαι εἰς ὕψη ἰδεώδη, διότι ἄφευκτος ὁ κατακρημνισμὸς καὶ σκληρὸς ὁ ἐκ **πτώσεως** θάνατος. Μὴ κολυμβᾷς εἰς πελάγη ὀνείρων, διότι θά σε πνίξωσι τὰ ἀδηφάγα τῆς τρικυμίας κύματα. Ἀπόβαλε τὰς ἰδέας τῆς ἰδανικότητος καὶ ἐναγκαλίσου τὴν πραγματικότητα. Μὴ φαντάζεσαι κρυστάλλινα παλάτια καὶ εὔμορφα βασιλόπουλα καὶ ὡραίους ἱπποτικοὺς τῶν μυθιστορημάτων ἥρωας.

Ὦ κόρη! Δὲν ὑπάρχουν πλέον ὡραῖα ἰδανικά, ὑψηλὰ φρονήματα, εὐγενῆ ἔνστικτα, αἰθέριαι σκέψεις, ἀλλὰ κυριαρχοῦν τὰ κτηνώδη ἔνστικτα, τὰ αἰσχρὰ ἰδανικά, τὰ ποταπὰ αἰσθήματα, αἱ κακοῦργοι σκέψεις.

Πρόσεχε! Ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν σὲ ἀπειλεῖ τὸ ὄνειδος, τὸ αἶσχος καὶ κατόπιν ἡ φρίκη, ἡ τύψις, ἡ ἀπελπισία, ὁ ἐκμηδενισμός!....

Τὸ πᾶν συνωμοτεῖ ἐναντίον σου, τὸ πᾶν σὲ ἐνεδρεύει, σὲ κατασκοπεύει ἐπιδιῶκον πάσῃ θυσίᾳ τὸν ὄλεθρόν σου. Ἡ καταστροφὴ ἀείποτε σὲ παρακολουθεῖ μεταμορφουμένη εἰς τὴν σκιάν σου! Φοβοῦ τὸ πᾶν!

Ἓν βῆμα καὶ μετ' αὐτὸ τὸ βάραθρον, ἡ πτῶσις... ἡ ἀπώλεια!....

Εἴθε αἱ συμβουλαὶ καὶ οἱ ὑπαινιγμοὶ οὗτοι νὰ φέρουν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, νά σε συγκινήσουν, νὰ μαλάξουν τὴν σκληράν σου καρδίαν. Νὰ ἀπορρίψῃς τὴν προτέραν σου ζωὴν τῆς ἐρημίας, τῆς μοναξίας, τῆς μονοτονίας καὶ νὰ βαπτισθῇς εἰς νέαν

ζωὴν ἀγάπης, ἁρμονίας τρυφερῶν καὶ ἁγνῶν αἰσθημάτων ἀφοσιώσεως.

Λησμόνησον τὰ φαντασιώδη σου ὄνειρα, τὰς ἀπραγματοποιήτους ἐλπίδας σου, τὰ κρυστάλλινά σου παλάτια, τὰ εὔμορφά σου βασιλόπουλα ... Διότι θὰ ἔλθῃ καιρός, ὅτε σκληρὰ θὰ μετανοήσῃς, ἀλλὰ φεῦ! θὰ ἦναι πλέον ἀργά.

Δίωξον τὴν ὑπερηφάνειάν σου, ὦ κόρη! Ἐγκατάλειψον τὰ αἰθέρια ὕψη, εἰς τὰ ὁποῖα φέρεσαι, καὶ πλησίασον εἰς τὴν γῆν, τὴν μητέρα σου.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Ἡ νέα κόρη εἶναι ἄνθος, ἡ γυνὴ καρπός. Ἐὰν ὁ καρπὸς εὑρεθῇ κακός, ποία ἀνάμνησις θὰ μείνῃ διὰ τὸ ἄνθος;

★ Γυνὴ στερουμένη αἰδοῦς εἶναι καθὼς φαγητὸν ἄνευ ἅλατος.

★ Ἡ γυνὴ εἶναι ἓν θελκτικὸν πλάσμα, ὅπερ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας ἀποσύρει τὴν καρδίαν του μεθ' ὅσης ἀφαιρεῖ καὶ τὰ χειρόκτιά του.

Balzak.

★ Τὸ εὐεργετεῖν *ἀπαίδευτον* ἢ *ἀχρεῖον* εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ φυτεύῃ τις ἄνθη ἐντὸς κοπρίας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Κατὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα καθ' ὃν οἱ διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων περιέρχονται τὰ βιβλιοπωλεῖα ζητοῦντες θέσιν τινά, διδασκάλισσά τις εἰσέρχεται εἴς τι βιβλιοπωλεῖον καὶ ἀποτείνουσα τὸν λόγον τῷ βιβλιοπώλῃ. — Κύριε, μήπως ἔχετε καμμίαν θέσιν κενήν; — Δυστυχῶς ὄχι, κυρία, ἀπαντᾷ ὁ βιβλιοπώλης, στρέφων τὰ βλέμματα πέριξ, ὅλας τὰς ἔχω γεμάτας βιβλίων· ὅταν κενωθῇ καμμία, σᾶς εἰδοποιῶ.

★

— Ἐγώ, ποὺ λέγω ὅτι . . . εἶναι ἕνας ἐλεεινός, ἕνας πρόστυχος, ἕνας τιποτένιος!

— Ὄχι δά! Αὐτὸ εἶναι λίγο ὑπερβολικό. Τὸν γνωρίζεις καλά;

— Ἂν τὸν γνωρίζω! Ἀμμὲ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους φίλους μου!

ΑΓΑΠΩ ΚΑΙ Η ΛΕΞΙΣ... ΑΓΑΠΩ...

Διατί εἶμαι τοσοῦτον τεταραγμένος; Διατί, ἐνῷ συναισθάνομαι, ὅτι διατελῶ ἐν ψυχικῇ διαχύσει, δὲν κατορθώνω νὰ συναρμολογήσω μίαν ἰδέαν; Διατί, ἐνῷ ἐν τῇ ἀτενίσει τοῦ στερεώματος θαυμάζω τὸ ἄπειρον, ἐν τῷ ἀχανεῖ τοῦ ὁρίζοντος τὸ μεγαλεῖον, ἐν ταῖς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνυψουμέναις κορυφαῖς τῶν ὀρέων τὸ ὑψιπετές, ἐν τοῖς ἄνθεσι τοῦ λειμῶνος τὴν ἡδυπάθειαν, ἀδυνατῶ νὰ ἐκφράσω τὴν κατέχουσάν με ἀθυμίαν καὶ ἡ φαντασία μου διατελεῖ ὡς δέσμιος, ματαίως ἐπιδιώκουσα τὴν ἐλευθερίαν της;... Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ ποίησίς μ' ἐγκαταλείπει, διατί ὁ πεζὸς λόγος δὲν κινεῖ τὰ χείλη μου; Ὁρμητικὸς χείμαρρος συγκεχυμένων ἰδεῶν κατακλύζει τὸν νοῦν μου, τὸ ρεῦμα τοῦ ὁποίου εἰς μάτην ἐπιδιώκω ν' ἀναχαιτίσω! Βασανίζομαι... ποθῶ... ἀγαπῶ!... Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ λέξει, ἥτις ἀκουσίως ἐξέφυγε τῶν χειλέων μου, ὁ σάλος τῆς διανοίας μου μετριάζεται, αἱ ὁρμαὶ τῆς φαντασίας καταστέλλονται καὶ τὸ διαυγὲς ἤδη βλέμμα τῆς ψυχῆς ἀποκαλύπτει τὸ μυστήριον! Ἀγαπῶ! Ἐν τῷ φθόγγῳ τούτῳ ἐκπλήττομαι, θαυμάζω τὴν δημιουργικὴν δύναμιν ἐκείνου, ὅστις τὸ πρῶτον τὸν ἐπρόφερεν..., ὅστις κατώρθωσε ν' ἀποκλείσῃ ἐν αὐτῇ τοσοῦτον ἐντέχνως τὸ πάθος τῆς ψυχῆς του!...

Ἔκπληκτος ὁ πρῶτος οὗτος ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ἀκρατήτῳ αἰσθήματι, ὑπὸ τὸ κράτος ὀργώσης ψυχῆς, αὐτομάτως ἤνοιξε τὸ στόμα... ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ θαυμάζων δι' ἑνὸς **α... α...** παρατεταμένου καὶ τέλος ἐξηντλημένος ὑπὸ τοῦ πάθους ἐπιζητεῖ τὴν ἀποτύπωσιν τῆς ἐντυπώσεώς του ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ θαυμασμοῦ του... καὶ λεληθότως συστέλλων τὰ κεκμηκότα χείλη του δι' ἑνὸς ***πῶ,*** ἀποθέτει τὸ γλυκὺ φίλημα τῆς ἡδονῆς, ἣν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ αἰσθάνεται. Πόσον σύντομος φαινομενικῶς ἡ λέξις αὕτη!... καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὁποία ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὴν πρώτην εἰς τὴν τελευταίαν συλλαβήν της. Ποσάκις ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν προσκόπτομεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δρόμου, τοῦ ἄγοντος ἀπὸ τῆς ψυχικῆς ἐντυπώσεως εἰς τὴν ὁλικὴν ἀποτύπωσιν, ἐνῷ ἐκφεύγει ἀφ' ἡμῶν ὁ κόσμος τῆς πραγματικότητος!

Κατὰ τὸ μεταίχμιον τοῦτο διατελοῦμεν ἐν ὀνείρῳ, ἐν ἀτελεῖ φαντασιοπληξίᾳ, μὲ τὴν καρδίαν συντεταραγμένην καὶ τὸν νοῦν κλυδωνιζόμενον ἐν καταιγίδι, ἡ δὲ διάνοια ἡμῶν ἀδυνατοῦσα νὰ περιλάβῃ τὸ μέγεθος τῆς θείας ἐμπνεύσεως, παρασύρεται ἄνευ ἕρματος ἐν τῇ δίνῃ τοῦ ἰδανικοῦ πελάγους...

Ἡ Α. Σ. ὁ μητροπολίτης Νικομηδείας Φιλόθεος Βρυέννιος

Ἐπιδιώκομεν διὰ τῆς πεπερασμένης φαντασίας νὰ δημιουργήσωμεν ὁδὸν προσπελάσεως πρὸς τὸ θεῖον, ἐκπροσωπούμενον ἐν τῷ ἀντικειμένῳ τῆς ἀγάπης μας καὶ τὴν ὁδὸν ταύτην, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῶν ψυχικῶν ὁρμῶν μας, ἐπιζητοῦμεν νὰ ράνωμεν διὰ τῶν λεπτοτέρων ἀνθέων,—ν' ἀρδεύσωμεν διὰ τοῦ ἀργυρίζοντος ὕδατος κελαρυζόντων ρυάκων—νὰ φωτίσωμεν διὰ τῶν χρυσιζουσῶν ἀκτίνων ἡδυπαθοῦς σεληνόφωτος—νὰ μέλψωμεν διὰ τῶν ἁρμονικῶν κελαδημάτων αἰθερίων πτηνῶν—ἐνῷ εἰς τὸ τέρμα αὐτῆς διαβλέπομεν, περιβεβλημένοι ὑπὸ τῆς αἴγλης ἀνεσπέρου φωτός, ὡς θερμουργὸν ἥλιον, τὸ ἀντικείμενον τῶν λογισμῶν μας.

Ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ ἡ ψυχὴ ἀγωνίζεται πρὸς τὸ σῶμα!... Ἐκείνη μὲν ἐπιδιώκει τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν, τοῦτο δὲ μετὰ πείσματος ἀμφισβητεῖ τὸν δεσμώτην, ὅστις πειρᾶται νὰ διαφύγῃ, καὶ ἐκ τῆς πάλης ταύτης, ἐν ᾗ σφαδάζει δυστυχὴς καρδία, ἡ ὀργανικὴ αὕτη συνοχὴ τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ σῶμα, ἐξέρχεται ἐξηντλημένη, αἱμόφυρτος ὡς κατάπληκτος, ἡ ὀντότης ἡμῶν, ἥτις ἐστὶν ἡ συνολικὴ παράστασις τοῦ συνδέσμου τούτου, τοῦ πνευματικοῦ πρὸς τὸν ὑλικὸν κόσμον.

Τοιαῦται αἱ σκέψεις, ἃς κατώρθωσα νὰ συναρτήσω, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐπείσθην ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ διάνοια παλαίει ἐν τοιούτῳ ἀγῶνι—ἐφ' ὅσον ἐμπνέεται ἐκ τοῦ ἔρωτος πρὸς τὸ θεῖον,—ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀγάπης μας διαχέονται ἀκτῖνες οὐρανίου φωτὸς ἐκθαμβοῦσαι τὴν ὅρασιν, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀναπαραστήσωμεν διὰ λόγων τὰ ἐν ἡμῖν συμβαίνοντα—καὶ διὰ τοῦτο ἔκπληκτος ἀνομολογῶ, ὅτι ἡ μέση ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημά μου—ἡ λύσις τῶν ἀποριῶν μου,—ἡ κλεὶς τοῦ μυστηρίου ἔγκειται εἰς τὸν μελῳδικὸν φθόγγον τῆς ἁρμονικῆς λέξεως «ἀγαπῶ».

Τὸ γάμα τῆς λέξεως «ἀγαπῶ».— Ἐν στιγμῇ αἰσθητικῆς διαχύσεως, ὁπότε διὰ τῆς καρδίας διωχετεύθη ἐν ἐμοὶ δύναμις ψυχικῆς διορατικότητος, ἀπεκαλύφθην πρὸ τῆς ὑψηλῆς ἐννοίας τῆς λέξεως «ἀγαπῶ» καὶ παραφερθεὶς ἐκ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἀπεικόνισα ἀτελῶς τὴν ἐπικρατήσασαν ἐν ἐμοὶ κατάστασιν, ἔκθαμβος ἐκ τῆς ἁρμονίας τῆς λέξεως· ὡς ἐκ τούτου περιωρίσθην, ἐν μὲν τῷ ἤχῳ τῶν πρώτων συλλαβῶν ***α α,*** νὰ ἐξάρω τὴν δύναμιν τῆς ἐκφράσεως τοῦ καταλαμβάνοντος ἡμᾶς αἰσθήματος, ἐν δὲ τῇ τελευταίᾳ ***πῶ,*** τὴν ὁρμὴν τῆς ἡμετέρας ψυχῆς πρὸς ἀποτύπωσιν τῆς ἐντυπώσεώς των, παραλείψας νὰ κάμω λόγον περὶ τοῦ παρεμβαλλομένου στοιχείου ***γ,*** καθ' ὅσον τοῦτο ἐθεώρησα μολῦνον τὴν πνευματικὴν ἐκείνην ἔρευναν· ἐπειδὴ δὲ ἡ παρέκβασίς μου δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ οὐσιώδης ὑπὸ τῆς αὐστηρᾶς κριτικῆς, ᾐσθάνθην τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκθέσω τὰ πρὸς τοῦτο ὠθήσαντά με αἴτια.

Ἴσως, ἐν στιγμῇ παραφορᾶς αἰσθήματος, ἦτο εὔκολον νά μοι διαφύγῃ ἓν ἁπλούστατον στοιχεῖον τοῦ ἀλφαβήτου, ἂν ἡ φυσικὴ προφορὰ τῆς λέξεως κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ φθόγγου, δὲν συνήντα τοῦτο, ὡς φραγμὸν ἐξαναγκάζοντά με νὰ ἐπιζητήσω τὸ ποιητικὸν

αἴτιον τῆς παρεμβολῆς του. Καὶ ἐσκέφθην ὅτι ἐβασάνισα τὸ ζήτημα ἐν τῇ πεπερασμένῃ διανοίᾳ μου, ἀνεπαισθήτως δὲ ἀπὸ τῶν αἰθερίων ὀπτασιῶν, ἀπὸ τῆς ἐλευθέρας στάσεως, ἀπὸ τῆς μεταφυσικῆς ἐμπνεύσεως, κατέπεσον ἀποτόμως πρὸ πεζοῦ γραμματοδιδασκάλου, ὅστις ἀδιάφορος πρὸς πᾶσαν πνευματικὴν ἔρευναν, φρονεῖ ὅτι διὰ τῆς προσθήκης ἑνὸς ***γ*** καθιστᾷ εὐφωνοτέραν τὴν λέξιν.

Τοιαύτη ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου, πλὴν μεταγενεστέρα σκέψις, βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐδὲν τυχαῖον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἐν ᾧ ὤφειλον πλέον νὰ περιορισθῶ,—μοῦ ἐπέβαλε τὴν μαθηματικὴν ἔρευναν τοῦ λόγου τῆς προτιμήσεως τοῦ στοιχείου ***γ,*** κατέναντι τοσούτων ἄλλων συναδέλφων του.

Ἐν τῇ βασάνῳ ταύτῃ κατὰ τὴν σύγκρισιν τῆς αὐτομάτου ἐκφράσεως ***α... α... πῶ*** πρὸς τὴν γραμματοποίησιν τῆς λέξεως ***ἀγαπῶ,*** τὸ πνεῦμά μου κατελήφθη ὑπὸ σκοτοδίνης, αἱ φωτειναὶ ἀκτῖνες τῆς ψυχῆς ἐσβέσθησαν, ἡ φαντασία μου παρεσύρθη καὶ μεγαλοποιηθὲν τὸ Γ, παρέστη ὡς ἀπειλητικὸς δαίμων, ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἀναπηδήσας, ὅστις ἐξηγριωμένος ἐπὶ τῇ τόλμῃ τῆς ἐκτὸς τοῦ βασιλείου τῆς πτήσεώς μου, μοὶ ἐπιβάλλει δι' ἐπιτακτικῆς φωνῆς νὰ προσηλωθῶ εἰς τὸν ὑλισμόν μου· καὶ τὸ Γ τοῦτο μοὶ ὑποδεικνύει, ὡς τιμωρὸν δράκοντα, ὑπομιμνήσκοντα τὴν ἀτέλειάν μας εἰς πάντα, ὅστις ἤθελεν ἀποπειραθῇ ν' ἀνέλθῃ εἰς ἀνωτέρας σφαίρας καὶ θελήσῃ νὰ περιβάλῃ δι' οὐρανίας χλαμύδος τὴν ὑλικὴν γυμνότητά του καὶ ἕτοιμον ἐν πάσῃ παραβάσει τοῦ θελήματός του νὰ παρασύρῃ αὐτὸν διὰ τῶν ὀνύχων του, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ αἰθέρος εἰς αὐτὴν τὴν Γῆν, ἐξ ἧς ἐγεννήθημεν.

Πρὸ τῶν ἀποτροπαίων τούτων φασμάτων εἶδον παρελαύνοντα τὸν δυστυχῆ θνητόν, κεκυφότα καὶ καταβεβλημένον, ὅστις ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ ἐξιλασμοῦ τῆς μήνιος αὐτοῦ, ἀναγκάζεται νὰ προλάβῃ τὸ φοβερὸν Γ, ὡς σπονδὴν τῆς συμμαχίας τοῦ πνεύματος πρὸς τὴν ὕλην, παρεμβάλλων αὐτὸ φρουρὸν ἄγρυπνον μεταξὺ τῆς ψυχικῆς διαχύσεως πρὸς τὴν ὑλικὴν ἀπόλαυσιν· καὶ τότε ὁ φρουρὸς οὗτος μεταβαλλόμενος εἰς ἄλλον Χάρωνα, ἀπαιτεῖ ἁδρὰ τὰ πορθμεῖα τῆς μεταπηδήσεως διὰ τῆς θυσίας τοῦ θύματος εἰς τὸν βωμὸν ***«Ὑμεναίου»,*** ὅπου καταρτίζεται ὁ ἀνθρώπινος δεσμὸς τοῦ ***Γάμου,***

τιμωρὸς παντός, ὅστις ἤθελε τολμήσει νὰ ὑπερβῇ τὰ ταχθέντα ὅρια τῆς ψυχικῆς διαχύσεως.

Μ᾽ ὅλην δὲ τὴν ἐπιτηδευθεῖσαν πομπὴν τῆς τελέσεως αὐτοῦ, μ᾽ ὅλον τὸ στεφάνωμα τῶν ***πεπληγμένων ἀγωνιστῶν*** διὰ τῶν ἐσπεριδοειδῶν ἀνθέων τῆς ἀγνότητος, μ᾽ ὅλην τὴν περιβολὴν τῆς μυστηριώδους καλύπτρας ἐπὶ τῆς ***κεφαλῆς τῶν θυμάτων,*** ὀλίγον χρόνον μετέπειτα ἡ πομπὴ μεταβάλλεται συνηθέστατα εἰς ***πένθιμον δρᾶμα,*** τὰ ἄνθη τῆς καρδίας μαραίνονται καὶ ἡ λεπτὴ καλύπτρα ἐξατμιζομένη ἀνυψοῦται εἰς ἀπειλητικὸν νέφος, ***προάγγελον θυέλλης.*** Ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ καταθρύπτονται αἱ ψυχαί, αἵτινες ἠθέλησαν νὰ ὑπερβῶσι τὰ ταχθέντα ὅρια καὶ ἐπιδιώξωσι τὴν ἀπόλαυσιν θείου ἔρωτος, μὴ ἐπιτετραμμένου εἰς τὴν ἀτελῆ ἰδιότητά των καὶ τότε ὁ θεσμὸς οὗτος χαίνει, ὡς σκοτεινὸν βάραθρον, ἐν ᾧ παρασύρεται πᾶσα ἰδανικότης, ὡς τὸ πάλαι ἐδίδαξεν ἡ Ἀσπασία πρὸς τὴν Τελεσσίπην τοῦ Περικλέους «***Ὑμὴν Ὑμέναιος λῃστρικὸς πολέμιος τοῦ ἔρωτός ἐστιν***» καὶ ὡς λίαν εὐστόχως ἀνεφώνησεν ὁ σοφὸς Γαλάτης «*Le mariage est le tombeau de l'amour*».

Ὑπὸ τοιαύτας ἀπειλητικὰς μορφάς, ὑπὸ οἰωνοὺς ἀπογοητευτικῆς ἐκβάσεως, δὲν ἠδυνήθην νὰ μὴ εἰσακούσω τῆς φωνῆς τῆς ψυχῆς μου, ἥτις μοι ἐπέβαλε τὴν ἀποχὴν ἀπὸ τοῦ ἀποτροπαίου Γ καὶ διὰ τοῦτο κατώρθωσα νὰ διαρρήξω πᾶσαν σχέσιν πρὸς τὸν πεζὸν γραμματοδιδάσκαλον — πρὸς τὸν φοβερὸν δαίμονα, — πρὸς τὸν ***ἀπατηλὸν θεσμὸν τοῦ γάμου,*** καὶ χειραφετηθεὶς ἀφῆκα τὸ πνεῦμα μου νὰ πλεύσῃ ἐλεύθερον εἰς τὸ φαντασιῶδες πέλαγος, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀπόλαυσις αὕτη ἦτο ἁπλῆ ὀπτασία ἢ ἀποκύημα διασαλευθείσης διανοίας.

Δι᾽ ἐμὲ ἀρκεῖ ὅτι κατώρθωσα ἐπὶ στιγμὴν ν᾽ ἀτενίσω τὸ φῶς τῆς θείας αἴγλης, — νὰ ὀσφρανθῶ τὸ ἄρωμα τῆς οὐρανίας ἀμβροσίας καὶ ν᾽ ἀκούσω τὴν ἁρμονίαν τῆς λέξεως «*ἀγαπῶ*», ἄνευ ὑλικῆς τινος ὑποχρεώσεως.

Ἀθῆναι, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1907.

ΕΙΣ ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

ΤΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑΣ

Ἔρχονται στιγμαί, καθ᾽ ἃς βυθιζόμενος εἰς πικροὺς καὶ ἀπαισίους ρεμβασμούς, εἰς σκέψεις θλιβεράς, ἀναλογίζομαι, σκέπτομαι τὴν κακίαν, τὴν ἀδικίαν, τὰς προλήψεις τοῦ κόσμου.

Ὦ! αὐτὸς ὁ κόσμος, ὁ ἀμείλικτος καὶ φοβερὸς ἐχθρὸς παντὸς μεγάλου!... ὁ ἄδικος καὶ σκληρὸς πρὸς πᾶν εὐγενὲς καὶ ὡραῖον αἴσθημα!...

Μετὰ τόσους αἰῶνας, μετὰ τόσας προόδους ἐπιστημονικὰς καὶ ἐκπολιτιστικάς, μετὰ τόσας ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις, μετὰ τόσα θαύματα, μὲ τόσους σοφούς, εὐγενεῖς καὶ μεγάλους ὑμνητὰς τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας τῆς τε πνευματικῆς καὶ τῆς σωματικῆς, μετὰ τὸν Kant, τὸν Hugo, τὸν Chateaubriand, τὴν Sand καὶ τόσους ἄλλους τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ τηλαυγεῖς ἀστέρας, ἡ κοινωνία, ὁ κόσμος εὑρίσκεται βεβυθισμένος εἰς σκότη παχυλῆς ἀμαθείας, βαρβαρότητος, σκληρότητος καὶ τοῦ εἰδεχθοῦς συμφέροντος.

Οἱ νόμοι δείκνυνται ἀμείλικτοι πρὸς τοὺς φυνεῖς, τοὺς κλέπτας, τοὺς ἐμπρηστάς, ἀδιαφοροῦσιν ὅμως καὶ κωφεύουσιν εἰς τὰ βάσανα καὶ τὴν ἀπελπισίαν δυστυχοῦς ὑπάρξεως καταβασανιζομένης καὶ σκληρῶς δοκιμαζομένης ὑπὸ τῶν οἰκείων καὶ συγγενῶν αὐτῆς, τῶν ἠθικῶν τούτων καταστροφέων...

Νεαρὰ κόρη ὀρφανὴ ἔκ τε πατρὸς καὶ μητρός, λεπτοφυής, μελάγχολος, νεφελώδης, συμπαθεστάτη, βαδίζουσα ἀδιαφόρως ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἣν τὸ ἄχαρι τῇ ἐχάραξε πεπρωμένον, συναντᾷ αἴφνης καὶ ἀπροσδοκήτως ἑτέραν εὐγενῆ πλὴν ἀτυχῆ ὕπαρξιν, ἀσκόπως ἐπίσης πρὸς τὸ ἄπειρον φερομένην. Ἀμφότεραι ἐντὸς μικροῦ αἰ-

σθάνονται ἔλξιν ἀκαταμάχητον, συμπάθειαν ἀμοιβαίαν καὶ αἱ ψυχαί των εἰς ἓν ἑνοῦνται, ὁ εἷς ζῇ καὶ ἀναπνέει διὰ τὸν ἄλλον, ὁ χωρισμὸς τοῦ ἑνὸς ἐπιφέρει τὸν μαρασμὸν τοῦ ἄλλου.

Κ' ἐνῷ οὕτω ζῶσιν ἐντὸς τοῦ ἰδίου πνευματικοῦ περιβάλλοντος, ἀναπνέουσι τὸν αὐτὸν ἀρωματώδη τῶν ὑψηλῶν αἰσθημάτων ἀέρα, ἔχουσι τὰς αὐτὰς θυμηδίας καὶ λύπας, τὰ αὐτὰ ὄνειρα, αἴφνης τὸ συμφέρον, ἡ φαγέδαινα αὕτη τῆς κοινωνίας, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ θείου τῆς κόρης, ἐπισκῆπτον δίκην κεραυνοῦ, ἀποχωρίζει τὰς δύο ὑπὸ τοῦ ἔρωτος συνδεθείσας ὑπάρξεις καὶ καταδικάζει αὐτὰς εἰς τὸν ἐκμηδενισμόν, τὸν μαρασμόν, τὸν θάνατον...

Ἰδοὺ ὁ κόσμος! ὁ κόσμος τοῦ συμφέροντος, τῆς αὐθαιρεσίας, τῆς βίας, τῶν κοινωνικῶν προλήψεων, ὁ σημερινὸς κόσμος!

Τὸ ἀσθενές, πλὴν συμπαθὲς φῦλον, διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καυχᾶται, νὰ ἐναβρύνηται τὸ ἀγροῖκον ἕτερον φῦλον, νὰ περιβάλλῃ αὐτὸ διὰ τῆς συμπαθείας, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐκτιμήσεως, τῆς ἀφοσιώσεως, νὰ θυσιάζῃ ἐν ἀνάγκῃ τὸ πᾶν δι' αὐτό, καταβασανίζεται, ταλαιπωρεῖται, ἐξευτελίζεται, ἀτιμάζεται καὶ καταδικάζεται νὰ κυλίηται εἰς τὸν βόρβορον, ἀντὶ νὰ ἵπταται αἰθέριον ὡς ἄλλη νύμφη, ὡς ἄλλη θέαινα τῆς θείας ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος πρὸς αἶσχος τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος...

Μία πλάνη, μία κακὴ τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ συμφέροντος ἐκτίμησις καταστρέφει δύο ψυχὰς ἀγαπωμένας, δύο ψυχὰς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἑνωθείσας.

Οἱ μεγάλοι Ἀπόστολοι τῆς χριστιανικῆς ἰδέας ἐκήρυξαν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην σύμπασαν, ὅτι «οὓς ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω», τῆς δὲ ἐκπολιτιστικῆς καὶ κοσμοπολιτικῆς «ὅ,τι ἀρχίζει ὁ ἔρως, οὐδεὶς δύναται νὰ τελειώσῃ, εἰμὴ μόνος ὁ Θεός»... Ἀλλ' ἡμεῖς, οἱ σοφώτεροι καὶ αὐτῶν τῶν Ἀποστόλων (!), ἐμάθομεν νὰ περιφρονῶμεν τὰ τοιαῦτα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν κηρύγματα, μωρὰ φληναφήματα ἀποκαλοῦντες ταῦτα, καὶ τὸ συμφέρον, τὸ ἄτιμον τοῦτο ἰδανικόν, ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κήρυγμα θέτοντες.

Γέννησις συμφέρον, γάμος συμφέρον, φιλία συμφέρον, θάνατος συμφέρον, θρησκεία συμφέρον, τὸ πᾶν συμφέρον.

Ζήτω λοιπὸν τὸ ***συμφέρον!...***

ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Ὄχι μὲ κρύο νερό

Εἶχαν γεμίσει ἀπὸ σκόνη καὶ χῶμα τὰ ὡραῖα μάτια τῆς μικρῆς μου γειτονοπούλας. Καὶ αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος ποὺ ἐβούτηξε τὸ μανδηλάκι της εἰς τὸ ποτῆρι τοῦ νεροῦ καὶ τὸ ἐπλησίασεν εἰς τὰ βλέφαρά της διὰ νὰ τὰ σκουπίσῃ. Μόλις ἐπρόφθασα νά της κρατήσω τὸ χέρι:

— Ὄχι μὲ κρύο νερό!

Μὲ ἐκύτταξεν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ σκονισμένα ματόκλαδά της μὲ ἀπορίαν·

— Δὲν εἶστε καλά, γιατρέ μου! Καὶ τί θὰ βλάψῃ ἓν κρύο νερὸ ποὺ εἶναι καθαρώτατο;

— Μὰ καὶ τὸ ἀρσενικὸ εἶναι καθαρώτατον καὶ ἀγνότατον φυσικὸν προϊόν· καὶ τὸ πρωσσικὸν ὀξὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ κουκούτσια τῶν ροδακίνων· καὶ μία σταγὼν ἀπὸ λάδι ποὺ βγάζει ὁ εὐωδέστατος καπνὸς ἀρκεῖ νὰ ξεκάμῃ τὴν γατίτσα σου ἐντὸς πέντε λεπτῶν.

— Τὸ κρύο νερὸ ὅμως δὲν εἶναι φαρμάκι!

— Πῶς δὲν εἶναι; Σ' ἀφήνει ἡ μαμμάκα σου ποτὲ νὰ πλύνῃς τὰ χεράκια σου μὲ κρύο νερό, τόρα τὸν χειμῶνα; Ὄχι! λοιπὸν νομίζεις πῶς τὰ μάτια σου εἶναι ὀλιγώτερον εὐαίσθητα ἀπὸ τὰ χέρια!

Ἂν τὰ ὠφελοῦσε τὸ κρύο νερό, θὰ ἦσαν κρύα καὶ τὰ δάκρυα, ὡς φυσικὸν καθαρτήριον ὑγρὸν τῶν ματιῶν. Ἀλλὰ τὰ δάκρυα εἶναι ζεστά, διότι ξεύρει ἡ Φύσις τί ἀπαιτεῖται διὰ νὰ συντηρηθοῦν εἰς καλὴν κατάστασιν τὰ μάτια...

— Μὰ ὅταν εἶναι φλογισμένα τὰ μάτια καὶ τσούζουν;

— Τότε ἀκριβῶς ἐπιβάλλεται τὸ ζεστὸ νερό· ὄχι πολὺ ζεστό, ἐννοεῖται. Κλείεις τὰ βλέφαρά σου καὶ ἀλείφεις τὸ ζεστὸ νερὸ μὲ τὰ δακτυλάκια σου ἐπάνω 'ς αὐτά, μὲ ἐλαφρὰ κτυπήματα. Καθαρίζονται καὶ δροσίζονται τὰ μάτια σου χωρὶς κανένα κίνδυνον. Μὲ τὴν κατάχρησιν ὅμως τοῦ κρύου νεροῦ ἐπάνω 'στὰ μάτια κινδυνεύεις νὰ πάθῃς πολλά, καὶ καταρράκτην ἀκόμη...

— Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι...— καὶ ἔτρεξε εἰς τὴν κουζίναν νὰ ζητήσῃ ζεστὸ νερό.

Ἀθῆναι, Αὔγουστος 1907.

ΙΑΤΡΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΦΥΣΙΚΗ

Σχέσις ἠλεκτρισμοῦ καὶ φωτός

Φυσικὴν ἀνακάλυψιν πρώτης τάξεως ἐπέτυχεν ὁ Γερμανὸς φυσιοδίφης Λέναρδ. (Ὁ Φίλιππος Λέναρδ εἶναι καθηγητὴς τῆς φυσικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Κίελ). Ἤδη ἐν ἔτει 1895 ἐξηκρίβωσεν ὁ Λέναρδ εἰς τὰς καθοδικὰς ἀκτῖνας τὴν ἰδιότητα διαπεραστικῆς δυνάμεως καὶ φωτογραφικῆς ἐνεργείας, ἡ δὲ παρατήρησις αὕτη ἦτο ἡ κυρία ἀφορμὴ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν ἀκτίνων τοῦ Ραϊντκεν. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀπέδειξεν, ὅτι αἱ ἀκτῖνες δὲν εἶναι μόνον ὁραταὶ ἐντὸς τοῦ γνωστοῦ σωλῆνος τοῦ Χίττορφ, ἀλλ' ὅτι δύνανται νὰ διαπεράσωσι τὸ ὑάλινον τοίχωμα αὐτῶν καὶ νὰ ἐξέλθωσιν εἰς τὸν ἐλεύθερον χῶρον. Ἡ σημερινὴ ἀνακάλυψις ἐν τούτοις εἶναι πολὺ σπουδαιοτέρα, καθότι ὑποδεικνύει περιεργοτάτην σχέσιν μεταξὺ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, τῶν καθοδικῶν ἀκτίνων καὶ τοῦ φωτός. Γνωστὴ εἶναι ἡ ἰδιότης τῶν εἰς τὸ ἀπώτατον ἄκρον τῶν χρωμάτων τῆς ἴριδος κειμένων φωτεινῶν ἀκτίνων (τῶν ὑπεριωδῶν ἀκτίνων) νὰ ἐκκενῶσιν ἠλεκτρικῶς πεπληρωμένα σώματα. Ἠγείρετο ὅμως τὸ ζήτημα, τί ἀπεγίνετο ὁ ἠλεκτρισμὸς τῶν σωμάτων τούτων μετὰ τὴν ἀκτινοβολίαν. Τὸ πρόβλημα τοῦτο ἔχει λυθῆ τόρα· ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὑπεριώδους φωτὸς μεταβάλλεται ἡ ἠλεκτρικὴ πλήρωσις σώματός τινος εἰς καθοδικὰς ἀκτῖνας, αἵτινες ἐκφεύγουσιν εἰς τὸν ἐλεύθερον χῶρον. Ἰδιαιτέρως περίεργα εἶναι τὰ δύο

γεγονότα· πρῶτον ὅτι μόνον μία ἀρνητικὴ ἠλεκτρικὴ πλήρωσις μεταβάλλεται εἰς καθοδικὰς ἀκτῖνας ὑπὸ τῶν φωτεινῶν ἐκείνων, καὶ δεύτερον, ὅτι τοιουτοτρόπως δύνανται νὰ γεννηθῶσι καὶ νὰ μεταβιβασθῶσι καθοδικαὶ ἀκτῖνες καὶ εἰς χώρους ἐντελῶς κενοὺς ἀέρος, τοὐλάχιστον ἐφ' ὅσον ἐπιτυγχάνεται τοῦτο διὰ τῶν σημερινῶν ἀεραντλιῶν· μέχρι τοῦδε ἐθεώρουν ἀδύνατον τὴν ἠλεκτρικὴν ἐκκένωσιν ἐντὸς χώρου κενοῦ ἀέρος. Ὁ Λέναρδ ἐξηκρίβωσε πρὸς τούτοις, ὅτι αἱ οὕτω παραχθεῖσαι καθοδικαὶ ἀκτῖνες μετακινοῦνται μὲ ταχύτητα, ἥτις ἀνέρχεται μόλις εἰς τὸ $^1/_{30}$ τῆς τοῦ φωτός, ἑπομένως εἶναι αἱ βραδύταται ἀκτῖνες, αἵτινες ἀνεκαλύφθησάν ποτε, καθότι ἡ ταχύτης τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὴν τοῦ φωτός. Ὅλος ὁ εἰδικὸς ἐπιστημονικὸς τύπος ἐξαίρει τὸ βαρυσήμαντον τῶν νέων πειραμάτων τοῦ Λέναρδ, ἐξ αὐτῶν δὲ ἀναμένεται ὅτι θὰ ἐκπέμψωσιν «ἀφθονίαν φωτὸς» ἐπὶ πολλῶν φωτοηλεκτρικῶν φαινομένων. Ὅπως καὶ ἡ προηγουμένη ἀνακάλυψις τοῦ Λέναρδ, οὕτω καὶ αὕτη δὲν εἶναι διὰ τὸν τυχόντα, διὰ τὸν ἠλεκτρολόγον ὅμως εἶναι μεγίστης σπουδαιότητος. Ἡ σχέσις τοῦ ἠλεκτρισμοῦ πρὸς τὸ φῶς ἀνοίγει ἀπεράντους πιθανότητας, οὐδέποτε δὲ ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν ἐφαίνετο ἐγγυτέρα ἢ σήμερον.

Ἀθῆναι, 1907.

N. Ο.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ἡ ὑπομονὴ εἶναι τὸ στήριγμα τῆς ἀδυναμίας, ἡ ἀνυπομονησία ἡ καταστροφὴ τῆς δυνάμεως.

Αἱ γυναῖκες παρέχουσι τὴν εὔνοιάν των οὐχὶ εἰς τοὺς μᾶλλον ἀξίους αὐτῆς, ἀλλ' εἰς τοὺς μᾶλλον ἐπιζητοῦντας αὐτήν· ἐντεῦθεν αἱ συχναὶ ἀπάταις, εἰς ἃς αὗται ἐμπίπτουσιν.

Ἡ γλῶσσα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ ἀσφαλέστερος πῆχυς τῆς ποιότητός του καὶ μάλιστα, ὅταν ἐκτείνηται νὰ μετρήσῃ τὴν ποιότητα τοῦ ἄλλου.

Ἐὰν οὐδεὶς ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον ἐρῶν, θὰ ἐσβήνετο ὁ ἥλιος.

Τόπος ἄνευ ἔρωτος εἶναι πτῶμα εὔμορφον ἄνευ ζωῆς.

ΙΚΕΣΙΑ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΤΩι ΑΓΑΠΗΤΩι ΜΟΙ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΟΥΤΥΡΑι

«Τόσος χρόνος παρῆλθεν ἀφ' ὅτου
τὸν γλυκὺν προσδοκῶ ἐρχομόν του.
Πλὴν ἐκεῖνος ἀργεῖ, δὲν ἐφάνη,
δὲν ἐφάνη κ' ἡ μοῖρά μου φθάνει
δὲν ἐφάν' ἡ ψυχὴ τῆς ψυχῆς.

⁂

Ὦ Θεέ! Ἐὰν δίκαιος ἦσαι
καὶ πατὴρ τοῦ ἐλέους καλῆσαι,
κάμε ὥστε νὰ ἔλθῃ ἐγκαίρως
ὁ γλυκὺς καὶ ἀθῷος μου ἔρως,
κάμε ὥστε νὰ ἔλθῃ ταχύς.

⁂

Πλὴν ἂν πάλιν δὲν θέλῃς νὰ ἔλθῃ
κ' ἡ ψυχή μου αὐτὴ ἂς ἀπέλθῃ.
Ἴσως ὅταν γι' αὐτὸν ἀποθάνω,
'ς τοὺς αἰθέρας ἐπάνω
νά τον 'δῶ εὐδοκῇς».

⁂

Ταῦτα ἔλεγε κόρη δειλαία
πλὴν ὡς ἄνθος Μαΐου ὡραία.
Πόνου ἔκφρασιν εἶχ' ἡ μορφή της
κ' ἦσαν κάθυγρ' οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοί της
κ' ἡ φωνή της, φωνὴ προσευχῆς.

Ἀλλ' ἐκεῖνος ἐν τάφῳ κοιμᾶται
κ' ἡ ψυχή του θλιμμένη πλανᾶται.
Τὸν ἐπῆρε τῆς μάχης τὸ κῦμα
τοῦ ἐχθροῦ τὸν ἐπέτυχε βλῆμα
καὶ κατέπεσεν ὄγκος βαρύς!...

⁂

Ἑβδομὰς ἐντελῶς δὲν παρῆλθε
καὶ τῆς κόρης τὸ τέρμα ἐπῆλθεν.
Αἱ ψυχαί των ταχέως ἑνοῦνται,
οὔτε θάνατον πλέον φοβοῦνται
οὔτε μάχας πολέμων·
ἡ ἑνότης των εἶναι ἀτέρμων
καὶ ὁ βίος των εἶναι γλυκὺς
ἅμα δὲ διαρκής.

3/3/907.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ ΑΪΝΑΛΗΣ

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

★ Ὁ ἔρως καλλωπίζει τὴν ζωήν: ὅταν ἀγαπᾷ τις, ὁ οὐρανὸς φαίνεται ὡραιότερος, τὸ κῦμα δροσερώτερον, ὁ ἥλιος λαμπρότερος καὶ τὰ πτηνὰ κελαδοῦσι γλυκύτερον.

★ Οὐδέποτε ἔχει τις ἀνάγκην τοῦ πνεύματός του, παρ' ὅταν ὁμιλῇ πρὸς μωρόν.

★ Τέσσαρά τινα εἶναι τὰ πλέον ἀνωφελῆ εἰς τὸν κόσμον: λαμπὰς ἀνημμένη ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, τὸ ὡραῖον πρόσωπον ἐνώπιον τοῦ τυφλοῦ, ἡ περισσὴ βροχὴ ἐν ἐρήμῳ καὶ ἡ ἐπιστημονικῶς ἀναπτυσσομένη ἀλήθεια εἰς τὸν ἀμαθῆ.

★ Ἡ καλλονὴ ἔχει τὴν κρυφίαν, ὅπως ὁ μαγνήτης δύναμιν, νὰ προσελκύῃ τὸν θαυμασμὸν τῶν θνητῶν,—καὶ μάλιστα ἡ γυναικεία καλλονὴ—οἵτινες σπανίως ἐξετάζουσι τὸ περιεχόμενον τοῦ δοχείου, ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐκ καλῆς πορσελάνης.

Ὀξενστιέρν.

Η ΠΛΑΓΓΩΝ

(GEORGES MAUREVERT)

Μέχρι τοῦ 28ου τῆς ἡλικίας μου ἔτους, τῆς καλοκαγαθίας πρὸ πάντων δὲ τῆς μεγάλης τοῦ πατρός μου περιουσίας ἐπιτρεπούσης, διῆγον βίον τερπνόν, εὔθυμον καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης βιοποριστικῆς μερίμνης καὶ ἀσχολίας.

Εἶχον ὄνομα ἐπίζηλον καὶ ἔπαιζον σπουδαῖον ρόλον ἐν τῇ νεολαίᾳ τῆς ἐποχῆς. Ἐνὶ λόγῳ ἐχάρην τὸν κόσμον, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος, καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἐκφάνσεις.

Ἡμέραν ὅμως τινά, ὁπότε πλέον ὁ πατήρ μου ἠννόησε, φαίνεται, ὅτι τὴν νεότητά μου εἶχον ἀρχίσει μὲ τρέλλας καὶ ἀνοησίας καὶ ὅτι αἱ συνέπειαι τοιούτου βίου εἶναι πάντοτε ὀδυνηραὶ καὶ ὀλέθριαι, μὲ προσεκάλεσε καὶ μὲ συνεβούλευσε μειλιχίως, ἄνευ θυμοῦ καὶ μομφῆς, ν' ἀσπασθῶ βίον καλλίτερον, ἄλλον τοῦ τῶν ζυθοπωλείων, τῶν καφφδείων καὶ τῶν νυκτερινῶν ἀκολασιῶν.

— Σὲ βεβαιῶ, τέκνον μου, μὲ εἶπε, πρέπει ν' ἀλλάξῃς ὀλίγον ὁρίζοντα... Τί θὰ ἔλεγες, δι' ἓν μικρὸν ἀνὰ τὸν κόσμον ταξίδιον; Ἄ! πονηρέ· οἱ ὀφθαλμοί σου ἀστράπτουν!

— Μάρτυς μου ὁ Θεός, πάτερ μου, μὲ προκατελάβατε χωρὶς ποσῶς νά το περιέμενον.

— Γνωρίζω, Ἰάκωβέ μου, νά σε προκαταλαμβάνω πάντοτε εἰς τὰς ἐπιθυμίας σου... Ἰδοὺ λοιπὸν τί ἐσκέφθην· ἓν ταξίδιον, μία περιήγησις, μία τοῦ κλίματος καὶ τῶν φίλων σου ἀλλαγή, θά σε ὠφελήσουν πολύ....

Μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ἡμερῶν ὁ πατήρ μου μὲ συνώδευεν εἰς Μασσαλίαν· καὶ ἀφοῦ μὲ ἐφόρτωσε δεόντως μὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐ-

λογίας του, ὅπερ δὲ καὶ σπουδαιότερον μὲ τραπεζογραμμάτια ὅλων τῶν Τραπεζῶν τῆς γῆς, μὲ ἐπεβίβασεν ὀλίγον συγκεκινημένον ἐφ' ἑνὸς δι' Ἀλεξάνδρειαν ἀναχωροῦντος ἀτμοπλοίου.

— Χαῖρε, τέκνον μου, νά με γράφῃς συχνά... ἦσαν αἱ ἀποχαιρετιστήριοι λέξεις του.

Αἴ! ὅταν ἀποφασίσῃ τις νὰ κάμῃ κἄτι τι ὀφείλει νά το κάμῃ ἐξάπαντος, διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, εἶναι ἀσταθὴς καὶ δειλός...

Ἐπὶ δύο ἔτη περιεφερόμην ἀνὰ τὴν ὑδρόγειον ὡς περιπλανώμενος Ἰουδαῖος. Ἐπεσκέφθην τὴν Αἴγυπτον, τὴν Μ. Ἀσίαν, τὸ Ἰνδοστάν, τὰς ἀκτὰς τῆς Κίνας, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Αὐστραλίαν, μένων ἐκεῖ, ὅπου μοι ἐφαίνετο εὐχάριστος ὁ βίος, περιφρονῶν τὰ μέρη, ἅτινα οὐδεμίαν μοι παρεῖχον ἡδονὴν καὶ πληρῶν τὸ πνεῦμά μου ὁραμάτων καὶ ἐντυπώσεων. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς ἑκάστην μου ἐπιστολὴν κατηυχαρίστουν τὸν πατέρα μου διὰ τὴν πρωτοβουλίαν του.

*

Ὡραίαν τινὰ πρωΐαν ἀνεχώρησα ἐκ Μελβούρνης τῆς Αὐστραλίας δι' Ἅγιον Φραγκίσκον, ἐπιβιβασθεὶς μεγάλου αὐστριακοῦ ὑπερωκεανείου καλουμένου «Iron-Duke».

Εἰς τὰ πέριξ τῶν νήσων τοῦ Μαρκησίου, νύκτα τινὰ γλυκεῖαν καὶ ἤρεμον, τὸ σκάφος ὁλοταχῶς πλέον προσέκρουσεν ἐπὶ ἀγνώστου ὑφάλου — προεξοχῆς τινὸς μεγάλου θαλασσίου κοραλλίου ἀναμφιβόλως — καὶ κατεβυθίσθη διὰ μιᾶς σκάφος καὶ πλήρωμα εἰς τρία λεπτά.

Ὅταν συνέβη ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη καταστροφή, ἐγὼ εὑρισκόμην εἰς τὴν πρῴραν μόνον μετὰ τοῦ πηδαλιούχου καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς φυλακῆς.

Σημειωτέον μάλιστα, ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην κατειχόμην ὑπὸ ἐλαφροῦ πυρετοῦ, ὅστις, μὴ ἐπιτρέπων με νὰ κοιμηθῶ, μὲ ἠνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψω τὴν κλίνην μου.

Τὸ τυχαῖον τοῦτο συμβὰν μὲ ἔσωσε!

Μετά τινα λεπτὰ τὸ «Iron Duke» κατεκαλύφθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων.

Κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην στιγμὴν ὡς ἐξ ἐνστίκτου φερόμενος ἐρρίφθην πρὸς μικρὰν ἐλαφροτάτην λέμβον εὑρισκομένην εἰς τὴν πρῴραν καὶ ἄπελπις προσεκολλήθην ἐπὶ τῶν πλευρῶν της...

Ἐὰν ἡ λέμβος ἦτο δεδεμένη ἤμην κατεστραμμένος.

Εὐτυχῶς ἦτο ἁπλῶς τεθειμένη ἐπὶ ἐπικλινῶν ἐκ χαλκοῦ ἐρεισμάτων. Ἀλλ' ἐκ τῆς σφοδροτάτης δίνης, τῆς σχηματισθείσης ἐκ τῆς καταβυθίσεως τοῦ πλοίου, παρεσύρθην μετὰ τῆς λέμβου, ἐφ' ἧς ἤμην προσκεκολλημένος, εἰς τὰ βάθη τοῦ ἀχανοῦς Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ...

Μετ' ὀλίγον ᾐσθάνθην, ὅτι ἀνηρχόμην εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ μερικὰ ἰσχυρὰ λακτίσματα ἤρκεσαν, ὅπως ἐπανίδω τὸν οὐρανὸν τῆς Αὐστραλίας...

Ἡ λέμβος ἔπλεε πλησίον μου μὲ τὴν τρόπιδα πρὸς τὰ ἄνω· ἀλλ' ἕνεκα τοῦ κινδύνου, τοῦ νὰ ταφῶ ὑπὸ τὰ γαλανὰ τῆς θαλάσσης κύματα, συγκεντρώσας ἅπαν τὸ θάρρος καὶ δεκαπλασιάζων τὴν ἐνεργητικότητά μου κατώρθωσα νά την ἐπαναστρέψω, νά την κενώσω, ὁπωσδήποτε, καὶ νὰ ἀνέλθω ἐπ' αὐτῆς...

Μία κώπη τῆς πρύμνης καὶ μία τροχαλία εὑρίσκοντο ὑπὸ τὰ θρονία... Προυτίμησα τὸ ὡς κάλλιστον δυνατόν... καὶ ἀπεκοιμήθην καταβεβλημένος ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς συγκινήσεως. Περὶ τὰ ἑξημερώματα διέκρινα ξηράν, πρὸς τὴν ὁποίαν μὲ ἔφερε τὸ κῦμα καὶ ἐλαφρὸς ΒΔ. ἄνεμος· ὑπεβοήθουν δὲ τὸν πλοῦν μου καὶ διὰ τῆς πρὸς τὴν πρύμνην κώπης, ἣν καταλλήλως πρὸς τοῦτο ἐχειριζόμην· καὶ μετὰ τρίωρον κοπιώδη πλοῦν ἐπλησίασα πρὸς ἄγνωστον νῆσον τοῦ Ἀρχιπελάγους *Τουαμοτού*, ἥτις, κατόπιν ἔμαθον, ὅτι ὠνομάζετο *Φοματοὺ-χίβα*.

Μόλις ὅμως ἀπεβιβάσθην ἐπὶ τῆς παραλίας καὶ ἤμην ἕτοιμος νὰ ἀνελκύσω τὴν λέμβον μου, στῖφος ἀγρίων ἐνεδρευόντων ὄπισθεν τῶν βράχων, ὥρμησεν ἐναντίον μου καί με περιεκύκλωσε.

Τὸ νὰ ἐδοκίμαζον νὰ ἀμυνθῶ ἐναντίον πεντήκοντα ἀγρίων ὡπλισμένων ἦτο αὐτόχρημα παραφροσύνη. Συνεπῶς ἀφέθην εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν, οἵτινες, χωρὶς ν' ἀσκήσωσιν ἐπ' ἐμοῦ τὴν ἐλαχίστην βίαν, μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου.

Κατόπιν ὡριαίας πορείας ἀφίχθημεν εἴς τι χωρίον ἐκ καλυβῶν, κατεσκευασμένων ἐξ ἀχύρου καὶ πηλοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι ἀρκετὰ βραχέα ἐνδύματα φέροντες—τοῦ στιγματισμοῦ, ἐννοεῖται, ἀπαραιτήτου ὄντος διὰ τὴν ὅλην ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐνδυμασίαν—ὡρύοντο καὶ ἐχοροπήδων τὴν στιγμήν, καθ' ἣν πρὸ αὐτῶν διέβαινον.

Τοιουτοτρόπως μετὰ μεγάλης πομπῆς καὶ παρατάξεως ὡδηγήθην πρὸ αὐτόχθονος, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν, ὅτι θὰ ἦτο ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς· οὗτός μοι ὡμίλησεν εἰς γλῶσσαν πολυνησιακήν, ἴσως πολὺ καθαράν, ἀλλὰ φεῦ! ἀκατάληπτον εἰς ἐμέ...

Ἐγώ, εἰς ἀπάντησιν ἐδοκίμασα νά τῳ δώσω νὰ ἐννοήσῃ διὰ σημείων, ὅτι ἐπείνων καὶ ἐδίψων. Ἐκεῖνος ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν ὡς σημεῖον ὅτι ἠννόησε, καὶ ἐγερθείς, ἐκ τῆς ἕδρας, ἐφ' ἧς ἐκάθητο, ἦλθε νὰ παρατηρήσῃ ὁ ἴδιος, μὲ τρόπον μάλιστα ἀρκετὰ ἀδιάκριτον, τὴν κατάστασιν τοῦ σώματός μου.

Ἆρά γε ἀπὸ φιλανθρωπίαν κινούμενος ἢ ἀπὸ γαργαλισμὸν τοῦ στομάχου προέβη εἰς τοῦτο;... Οἱ αὐτόχθονες τῆς Φοματοὺ-χίβα ἐξήσκουν κάλλιστα τὴν φιλανθρωπίαν· καὶ διατί ὄχι, ἀφοῦ ἦσαν ἀνθρωποφάγοι!

Πολλάκις κατεβρόχθισαν ἀθῴους τινὰς ἱεραποστόλους, οἵτινες μὲ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς χεῖρας, ἠθέλησαν νά τους διδάξωσι τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην...

Ὁ φύλαρχος ψηλαφῶν τὰ μέλη μου ἐμόρφαζε περιφρονητικῶς· ἀναμφιβόλως δὲν ἤμην εἰς κατάστασιν ἱκανοποιητικὴν δι' ὡραῖον καὶ ὀρεκτικὸν γεῦμα!...

Ἀφοῦ ἐπὶ βραχὺ συνεσκέφθη μετὰ τῶν συλλαβόντων με, ἐποίησε σημεῖον... Μὲ ἔσυρον ἔξω... ποῦ μὲ ἔφερον; Εἰς τὸ σφαγεῖον ἢ πρὸς σιτισμόν;...

Ἤρχισα τῇ ἀληθείᾳ σπουδαίως νὰ μετανοῶ, διότι δὲν συναπωλέσθην καὶ ἐγὼ μετὰ τοῦ Iron-Duke.

Ἐν συνοδείᾳ ἐνόπλων ἐχόντων ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀρχηγὸν ὡδηγήθην διὰ μέσου τοῦ χωρίου εἴς τινα μεγαλειτέραν καὶ ὑψηλοτέραν τῶν ἄλλων καλύβην ᾠκοδομημένην ἐκ ξύλων πολυτίμων καὶ ἀρκετὰ φιλοκάλως ἐπεξειργασμένων. Ἐσκέφθην ὅτι θὰ ἦτο ὁ ναὸς τοῦ χωρίου καὶ πράγματι δὲν ἠπατήθην. Εἶχον καὶ ναόν!..

Τὸ ἐσωτερικόν, ὀλίγον σκοτεινόν, ἦτο πλῆρες, καθ' ὅσον ἠδυνήθην νὰ κρίνω ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀπὸ ξύλινα ξόανα μὲ μεγάλας κεφαλὰς καὶ ἐξέχουσαν κοιλίαν, μὲ βραχέα καὶ διὰ ζωηρῶν χρωμάτων βεβαμμένα τὰ μέλη. Οἱ φύλακές μου μὲ ἔθεσαν πρὸ τῶν ξυλίνων τούτων ἀγαλμάτων, καὶ ἐσχημάτισαν περὶ ἐμὲ εἶδός τι ἡμικυκλίου καὶ ἐν ἄκρᾳ σιωπῇ περιέμενον... Περιέμενον, τὸ ἠννόουν... ἀλλὰ τί;...

Ἐκπεπληγμένος εἰς ὕψιστον βαθμόν, παρετήρουν δεξιὰ ἀριστερὰ ἀπέναντί μου... Ἔξαφνα, στὰς πρὸ τοῦ μέσου τοῦ τέμπλου, παρετήρησα ἀντικείμενόν τι, ὅπερ τὸ σκότος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μὲ εἶχεν ἐμποδίσει νὰ παρατηρήσω, καὶ μὲ τὸ ὁποῖον, καὶ τοῦτο τὸ ἠννόησα ἀμέσως ἐκ τῶν ἀνυπομονητικῶν αὐτῶν κινήσεων, ἤθελον νά με φέρωσιν εἰς ἀντιπαράστασιν. Ἐπειδὴ δὲ εἶχον τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας ἐλευθέρους, διότι οἱ ἄγριοι βλέποντες, ὅτι δὲν προέβαλλον καμμίαν ἀντίστασιν, δὲν ἐσκέφθησαν ἐγκαίρως νά με δεσμεύσωσι, προυχώρησα πρὸς τὸ ἀσύνηθες ἐκεῖνο ἀντικείμενον. Φαντάσθητε πόσον ἐξεπλάγην!

Τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο τί νομίζετε ὅτι ἦτο; Ἁπλούστατα ἓν κομψὸν εὐρωπαϊκὸν πλαγγόνιον μήκους ἑνὸς μέτρου καὶ εἴκοσιν ἑκατοστῶν, ἐξηπλωμένον μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ ροδόχρου ὁλοσηρικοῦ ἐντὸς κιβωτίου ἐκ λεπτοτάτου καρυοξύλου. Εἶχε τὸ ὕφος ὡραίας νεκρᾶς, μὲ τὰ κεκλεισμένα της βλέφαρα καὶ ἐνδεδυμένη μὲ πολυτελέστατα ἐνδύματα, κεκομμένα μὲ περισσὴν ἐπιμέλειαν καὶ φιλοκαλίαν, ὡσὰν νὰ ἦσαν προωρισμένα διὰ φυσικὸν ἄνθρωπον. Τίποτε δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τὴν ὅλην ἐνδυμασίαν της, ἀπὸ τοῦ ὀγκώδους μὲ μεγάλα πτερὰ πίλου, ὅστις ἦτο τοῦ συρμοῦ τότε ἐν Παρισίοις, μέχρι τῶν ὑψηλῶν ἐξ ἀμαυροῦ δέρματος ἐρίφου ὑποδημάτων της. Ὡς συμπλήρωμα δὲ τῆς ἀριστοκρατικῆς ἐνδυμασίας της ἔφερεν εἰς τὰς χεῖρας χειρόκτια Σουηδίας.

Εἰς τὴν ἀριστεράν της χεῖρα ἦτο δεδεμένον διὰ στενοῦ ροδόχρου μεταξίνου νήματος, ἓν τρυπημένον κλειδίον· καὶ παρὰ τὴν πλαγγόνα εὑρίσκετο τὸ ἐπικάλυμμα τοῦ κιβωτίου, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἀνέγνωσα τὴν ἑξῆς γαλλιστὶ εἰδοποίησιν:

MAISON DU NAIN-ROUGE-PARIS

Διὰ νὰ κάμητε νὰ κινηθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ αἱ χεῖρες τῆς πλαγγόνος καὶ νὰ ψελλίσῃ αὕτη «πάτερ μου», «μῆτερ μου», ἀρκεῖ νά την χορδίσητε διὰ τοῦ κλειδίου, τὸ ὁποῖον εἶναι δεδεμένον εἰς τὴν ἀριστεράν της χεῖρα. Ἡ ὀπὴ διὰ τὸ κλειδίον εὑρίσκεται εἰς τὸ στῆθος, κάτωθεν τοῦ ἀριστεροῦ μαστοῦ. Ἡ κίνησις διαρκεῖ πέντε λεπτὰ περίπου.

Μὴ τὸ ἐντείνετε πολύ.

—Ὦ! δόξα τῷ Θεῷ, ἐσώθην... ναί, ἐσώθην χάρις εἰς τὸ εὐτε-

λὲς ἐκεῖνο ἄθυρμα, εἰς ἓν μικρὸν τῆς παρισινῆς τέχνης θαῦμα, προωρισμένον πιθανώτατα διὰ τὴν κόρην βαθυπλούτου τινὸς Αὐστραλοῦ εὑρεθέντος κατὰ τύχην ἐδῶ, κατόπιν, ἀναμφιβόλως, φοβεροῦ ναυαγίου. Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ εἶδον τὸ μέρος, κατενόησα ὅλον τὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ παίξω εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, ὅλην τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ φέρω εἰς πέρας, προσέτι δὲ καὶ τὴν λύσιν αὐτοῦ.

Ἐγονυπέτησα λοιπὸν πρὸ τῆς πλαγγόνος, ὡσὰν νὰ ἦτο θεότης τοῦ τόπου μου. Καὶ ἐκτύπων τὸ μέτωπόν μου κατὰ γῆς προφέρων συνάμα συλλαβὰς μαγικάς, βροντώδεις, παραφώνους, ὁποιασδήποτε. Ἔπρεπε διὰ παντὸς τρόπου καὶ ἀντὶ πάσης θυσίας νά τους ἐνθουσιάσω, νὰ ἁφαρπάσω τὸν νοῦν των, νὰ πλήξω τὴν φαντασίαν τῶν ἀγρίων νησιωτῶν, οἵτινες μὲ διεστηκότας ὀφθαλμούς με παρετήρουν.

Εἶτα ἐπλησίασα πρὸς αὐτήν... Μὲ εὐλάβειαν, μὲ γονυκλισίας ἱεροφάντου, μὲ μυρίας, κατὰ τὸ φαινόμενον, προφυλάξεις καὶ μεγάλην προσοχήν, τὴν ἐξήγαγον τοῦ κιβωτίου της καί την ἐστήριξα εἰς τοὺς πόδας της. Ἐν γενικῇ δ' ἐκπλήξει περιέφερον τοὺς δακτύλους μου ἐπὶ τοῦ σώματός της ὡς ὑπνωτιστὴς ἢ νεκροκλόπος, συνοδεύων τὰς χειρονομίας μου μὲ μονότονον θρηνῳδίαν τῆς τέχνης μου. Μετὰ ταῦτα ἐστράφην πρὸς τοὺς παρευρισκομένους, οἵτινες κεχηνότες, ἔντρομοι, ἐθαύμαζον τὸ τέχνασμά μου... καὶ ἔνευσα ἐπιτακτικῶς τὸν ἀρχηγόν, ὅστις ἔπεσε πρηνής, ὅπερ ἐμιμήθησαν πάντες οἱ ἐν τῷ ναῷ εὑρισκόμενοι, συνοδεύοντες τὸ ᾆσμά μου...

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀφῄρεσα τὴν κλεῖδα, ἥτις ἦτο δεδεμένη εἰς τὴν ἀριστεράν της χεῖρα καὶ ἐνῷ, φαινομενικῶς, ἐξηκολούθουν τὰς μαγνητιστικὰς τῆς χειρός μου κινήσεις ἐπὶ τῆς πλαγγόνος, ἀνεζήτουν τὴν ὀπὴν ὑπὸ τὸν ἀριστερὸν μαστόν... καὶ ἀφοῦ εὗρον ταύτην ἐχόρδισα τὴν πλαγγόνα ὑψώνων τὴν φωνήν μου, ἐξάγων μάλιστα ἀληθεῖς φωνασκίας, ἱκανὰς καὶ ὄνον ἀκόμη νὰ ἐκφοβίσωσι, διὰ νὰ συγκαλύψω τὸ «κρὶκ-κρὰκ» τῆς μηχανῆς.

Ἐπὶ τέλους ὥρμησα πρὸς τὸν ἀρχηγόν, τὸν ἔδραξα ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ ἱεροπρεπῶς τὸν ἠνάγκασα νὰ παρατηρήσῃ.

Ὦ τοῦ θαύματος!... χωρὶς κανένα θόρυβον προδίδοντα τὸν δόλον, ἡ λευκὴ θεότης ἐκίνει τὴν κεφαλήν, ἤνοιγε καὶ ἔκλειε τὰ μὲ

μεγάλας βλεφαρίδας βλέφαρά της, ἐκίνει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοὺς βραχίονάς της καὶ ἀνοίγουσα τὰ χείλη ἐψέλλιζε «Papa!.. Maman»!..

Οἱ ἄγριοι παρετήρουν ἀπολελιθωμένοι!...

Μετὰ τὴν πάροδον πέντε λεπτῶν κρίνων ὅτι ἡ μηχανὴ θὰ ἔπαυεν ἐνεργοῦσα, ἔτεινα εὐλαβῶς τὸν βραχίονα πρὸς τὴν πλαγγόνα προφέρων φράσεις μαγικὰς καί την ἐσταμάτησα μὲ τοὺς βραχίονας κρεμαμένους, ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα κεκλεισμένα καθὼς πρότερον. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς, ὅστις ἐπίσης ἦτο γόης, ἔκειτο γονυπετὴς πρὸ ἐμοῦ καὶ μοῦ κατεφίλει τοὺς πόδας· ὅπερ δὲ καὶ σπουδαιότερον ἐγώ, μὲ ὕφος θριαμβεῦον καὶ βραχίονας ἐσταυρωμένους, ἐδεχόμην τὰ δείγματα ταῦτα τῆς λατρείας... Οἱ νησιῶται ἐπίσης ὅλοι τρέμοντες ἐκ φόβου τὸν ἐμιμήθησαν...

Ἔκτοτε ἤμην *Ταβοῦ*, δηλονότι ἅγιος, σεβαστός, ἀπαραβίαστος!..

*

Τρία ἔτη ἔζησα ἐν τῷ μέσῳ τῆς πολυνησιακῆς ἐκείνης φυλῆς, τιμώμενος, προσκυνούμενος, ἐμπνέων σέβας καὶ τρόμον.

Πτηνῶν, ἰχθύων ἢ κυνηγίου τὰ καλλίτερα τεμάχια ἦσαν προωρισμένα διὰ τὸν λευκὸν γόητα. Ὡς κατοικίαν ἐφύλαξα τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο, ὅπου ἀνεπαύετο μεταξὺ τῶν θεῶν των ἐκείνη, ἣν ἀπεκάλουν *Τὶ Ταματοῦ Σούβα*, τὸ σωτήριαν ἄθυρμα, ὅπερ ἐκινεῖτο καὶ ὡμίλει.

Δὶς κατὰ μῆνα ἅπασα ἡ φυλὴ συνεκαλεῖτο εἰς τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο, διὰ νὰ ἴδῃ τὸ θαῦμα καὶ ἀκούσῃ τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ, ὁπότε ἐγώ, φέρων λευκὸν ποδήρη χιτῶνα, μὲ τὸ πρόσωπον ἐμπνευσμένον, διέτασσον ἱεροπρεπῶς ὡς μάντις...

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἱερατείας μου ἔσχον ὡς σύντροφον τὴν θυγατέρα τοῦ *Καματουφί*, ἀρχηγοῦ τῆς φυλῆς, τὴν *Τιμιλίφα*, μικρὸν πλάσμα μὲ συμπαθεῖς ὀφθαλμοὺς δορκάδος, μὲ λιγυρὰν μέσην, μὲ τὴν χροιὰν τοῦ ὅλου σώματός της βαθεῖαν ἐρυθρὰν εὐωδιάζουσαν ὡς εὔοσμον ἀμύγδαλον.

Ἡ Τιμιλίφα ὑπηρέτει τὸν λευκὸν μάγον γονυπετὴς καὶ ἦτο ὅλη χαρά, διὰ τὴν τιμήν, ἣν τῃ ἔκαμον λαβὼν αὐτὴν ὡς σύζυγον. Ἀπὸ αὐτὴν τοὐλάχιστον ἤμην ἱκανοποιημένος....

Ἀλλὰ συχνότατα ἀνεπόλουν τὴν Γαλλίαν, τὸν πατέρα μου, τοὺς φίλους μου, τὰ βουλεβάρτα... Καὶ τότε ἀπεμάκρυνον καὶ σύντρο-

φον καὶ ὑπηρέτας καὶ διηρχόμην μακρὰς ὥρας εὐχαρίστους, πρὸ τοῦ εἰδώλου, ὅπερ μόνον μὲ ἐνεθύμιζε τὴν πατρίδα καὶ τὴν γυναῖκα... Δι' ἐμὲ καὶ μόνον ἐνεψύχουν τὴν ἄψυχον νύμφην, καὶ παριστανόμην μάρτυς τοῦ θλιβεροῦ ἀλλὰ καὶ θελκτικοῦ θεάματος, τοῦ τερπνοῦ ἀλλὰ καὶ γελοίου, δῆλα δὴ νά την βλέπω νὰ κινῆται καὶ νὰ ψελλίζῃ τὰς παιδικὰς ἐκείνας λέξεις. Τὴν ἐλάμβανον εἰς τὰς ἀγκάλας μου, καί, ὡσὰν νὰ ἦτο ἔμψυχόν τι ὄν, τῇ ἐξεμυστηρευόμην ὅλας μου τὰς λύπας καὶ τὰς ἐλπίδας, τὴν μόνωσιν καὶ στενοχωρίαν μου...

Κατὰ τὰ τρία ταῦτα ἔτη ὑπῆρξεν ἡ μόνη παρηγορία καὶ ἡ μόνη αἰτία, ἥτις με ἐκράτει εἰς τὴν ζωήν.

Ἐξαίφνης ὅμως ἡμέραν τινὰ γαλλικόν τι πλοῖον ἐκτελοῦν ἐξερευνητικὰ ταξίδια, ἤραξεν εἰς τὴν νῆσόν μας, καὶ παραλαβόν με ἔφερεν εἰς τὴν πατρίδα μου.

Σημειωτέον ὅτι πρὶν ἀκόμη ἐγκαταλείψω τὴν Φοματοὺ-χίβα, ἀνεκοίνωσα μυστικῶς εἰς τὸν πενθερόν μου Καματουφὶ τὸ μυστικὸν τῆς πλαγγόνος, ὃν καὶ διώρισα ἀντικαταστάτην μου ἐνώπιον συμπάσης τῆς φυλῆς.

*

Τοιουτοτρόπως, μετὰ τόσας περιπετείας, μετὰ τόσους κινδύνους καὶ τόσας ἀπογοητεύσεις, ἐπανεῦρον καὶ πάλιν τὸ ἀγαπητόν μου Παρίσι, ἐκείνας καὶ ἐκείνους, οὓς ἠγάπων.

Ἀλλ' ἔρχονται ἐνίοτε στιγμαὶ ἐν τῇ ζωῇ μου, καθ' ἃς ἀναμιμνήσκομαι μετὰ μελαγχολίας τὴν μικρὰν Τιμιλίφα, ἡ ὁποία ἀπέθανεν ἐκ τῆς θλίψεώς της ἠρέμα ἐπὶ τῆς παραλίας, τὴν πρωΐαν τῆς ἀναχωρήσεώς μου...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Διδάσκαλος δημοτικοῦ σχολείου προσεπάθει νὰ διδάξῃ ἕνα μικρὸν ἀμελῆ μαθητὴν τὴν πρόσθεσιν· — Ὑπόθες, τῷ λέγει, ὅτι εἰς τὸ θυλάκιόν μου ἔχω 5 μετζίτια καὶ εἰς τὸ ἄλλο 3, πόσα γίνονται ὅλα; —Γιὰ νά τα δῃῶ, ἀπαντᾷ ὁ μαθητής. Ὁ πτωχὸς διδάσκαλος ἀπαντᾷ.

— Ἐὰν περιμένῃς νά τα ἰδῇς, οὐδέποτε θὰ μάθῃς πρόσθεσιν!!!...

Η ΨΥΧΗ ΜΟΥ

Ἡ ψυχή μου εἶν' ὅλη δική σου
μέρα νύκτα ὁ νοῦς μου ς' ἐσένα,
μίαν μόνην στιγμὴν δι' ἐμένα
ἄγγελέ μου καὶ σὺ συλλογίσου,
μίαν μόνην δι' ἐμένα στιγμήν.

⁂

Σ τὄνειρόν μου σὲ βλέπω συνήθως
κ' ἐξυπνῶ τὄνομά σου φωνάζων,
δέν σε βλέπω καὶ πίπτω στενάζων
μὲ παλμοὺς συνεχεῖς εἰς τὸ στῆθος
καὶ μὲ πόνον δριμὺν 'ς τὴν ψυχήν.

⁂

Ἐὰν ἦναι, καθὼς ἡ καρδιά μου
κ' ἡ δική σου καρδιὰ πληγωμένη,
ἔλα, ἔλα ἀνοικτή σ' ἀναμένει
ἡ θερμὴ κι' ἀδειανὴ ἀγκαλιά μου,
ἔλα, ἔλα εἰς ἀγκάλην θερμήν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Ἐκείνη. Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον θὰ ὑπανδρευθῶ, πρέπει νὰ ἦναι ὀλίγον χαμηλότερα ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους.

Ἐκεῖνος. (Αἰφνιδίως γονυπετῶν διὰ νὰ φαίνεται χαμηλότερος). Ἰδοὺ ἐγώ, λέγει, δὲν εἶμαι χαμηλότερος ἀπὸ ἕνα ἄγγελον;

Τὸν ἐπῆρε! . . .

ΧΑΡΙΝ ΤΩΝ ΝΕΑΡΩΝ ΜΗΤΕΡΩΝ

[Ὁ ἰατρὸς *Νικόλαος Κοκκολᾶτος,* εἰδικὸς τῶν νοσημάτων τῶν παιδίων, ἐγεννήθη τῇ 20 Ἰουλίου 1876 ἐν Θεραπείοις Κων/πόλεως, ἔνθα καὶ διήκουσε τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα. Μετὰ τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ Ἀθήνησι Βαρβακείῳ Λυκείῳ, ἐνεγράφη κατὰ τὸ 1894 ἐν τῇ Ἰατρικῇ Σχολῇ τοῦ Ἐθνικ. Πανεπιστημίου, ἀναγορευθεὶς *διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς μετὰ τοῦ βαθμοῦ «ἄριστα»* κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1898. Ἐπὶ ἔτος ἐργασθεὶς ὡς ἰατρὸς ἐν τῇ Ἀστυκλινικῇ καὶ τῷ Βρεφοκομείῳ Ἀθηνῶν, μετέβη εἶτα εἰς Παρισίους, ἔνθα ἐπὶ μακρὸν ἠσχολήθη «περὶ τὰ νοσήματα τῶν βρεφῶν καὶ παιδίων» παρὰ τοῖς διασήμοις παιδιατροῖς Marfan, Comby, Méry καὶ Variot ἐν τῷ αὐτόθι μεγάλῳ νοσοκομείῳ «Hôpital des enfants malades». Πρὸ τριετίας ἐπιστρέψας, ἐγκατεστάθη ὁριστικῶς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει εὐφήμως κατα-

Νικόλαος Χ. Κοκκολᾶτος, *ἰατρὸς*
Εἰδικὸς τῶν νοσημάτων τῶν παιδίων.

στὰς γνωστὸς ἐν τῇ εἰδικότητι αὐτοῦ. Τυγχάνει ἰατρὸς τῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Ἐξοχωτάτης Πρεσβείρας τῆς Ἑλλάδος κ. [illegible], καὶ τῆς ἐν τῷ Πέραν Ἀδελφότητος Ἁγίου Μηνᾶ, προστατευομένων ἀπόρων καὶ ἐπιμελῶν μαθητῶν.

Πλεῖστα λόγου ἄξια ἔργα ἐδημοσίευσεν, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται· 1ον τὸ «περὶ Βρογχοπνευμονίας τῶν παίδων, φύσεως φυματιώδους», Ἀθήνησι 1899, 2ον τὸ «περὶ θεραπείας τῶν γαστροεντεριτίδων τῶν παίδων» Ἀθήνησι 1903, 3ον τὸ «περὶ συμβολῆς εἰς τὰ περὶ διατροφῆς τῶν βρεφῶν», Κων/πόλει, 1906, 4ον τὸ «περὶ Ἐντεροκωλίτιδος Βλενομεμβρανώδους, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τοῖς παιδίοις», Κων/πόλει, 1907, καὶ 5ον τὸ τελευταίως ἐκδοθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἔργον ὑπὸ τὸν τίτλον «Γαλουχία καὶ διατροφὴ βρεφῶν καὶ παιδίων», τοῦ ὁποίου ἡ χρησιμότης εἰς τὰς μητέρας τρανῶς ἀπεδείχθη διὰ τῆς πολλῆς ζητήσεως αὐτοῦ].

ΕΚ ΤΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ὁ καθαρὸς ἀὴρ εἶναι ἡ πρωτίστη καὶ ἀναγκαιοτάτη διὰ τὸν ἄνθρωπον τροφή.— Πρώτη ἔξοδος τοῦ νεογνοῦ.— Τακτικοὶ περίπατοι εἰς τὸ ὕπαιθρον.— Αἱ ἐν Εὐρώπῃ σχολικαὶ ἀποικίαι τῶν διακοπῶν.— Τὰ τροχοφόρα καὶ χειροκίνητα ἁμάξια τῶν παιδίων εἶναι κακαὶ καὶ περιτταὶ μηχαναί.—Σωματικαὶ ἀσκήσεις τοῦ παιδίου.— Διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς συνηθείας τελειοποιοῦνται τὰ αἰσθητήρια ὄργανα.— Παραγγέλματα σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς τοῦ παιδίου.

Παιδίον περιωρισμένον ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ φυτὸν διατηρούμενον εἰς ἀνήλιον ὑπόγειον εἶναι δύο πλάσματα καταδικασμένα εἰς μαρασμόν. *Ὁ καθαρὸς ἀνοικτὸς ἀὴρ* καὶ ὁ ἥλιος ζωογονοῦν τὸ τρυφερὸν ἐκεῖνο ἀνθύλλιον καὶ εἶναι τόσον χρήσιμοι διὰ τὴν εὐεξίαν του ὅσον καὶ διὰ τὴν δροσερότητα ἑνὸς φυτοῦ. Καθὼς ἔχει ἀνάγκην τροφῆς τὸ παιδίον διὰ νὰ συντηρῆται καὶ ἀναπτύσσηται, τοιουτοτρόπως χρειάζονται εἰς αὐτὸ καὶ ζωογόνα στοιχεῖα τοῦ καθαροῦ ἀέρος. Ὁ κανὼν οὗτος δὲν ἔχει ἐξαίρεσιν, διότι εἶναι νόμος τῆς φύσεως καὶ ἡ φύσις, ἥτις πολλὰ ἀνθρώπινα λάθη διορθοῖ, δὲν ἐπιδέχεται καταστρατηγήσεις.

Ἄνθρωπος συνηθίσας ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας ν' ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα καὶ μὴ στερηθείς ποτε τῆς εὐεργετικῆς θωπείας τοῦ ἡλίου, εἶναι ἐκ τῶν προνομιούχων ἐκείνων εὐνοουμένων τῆς μοίρας, οἱ ὁποῖοι σπανιώτατα ἢ καὶ οὐδέποτε ἠσθένησαν. Καὶ ἀκριβῶς ἓν ἀπὸ τὰ μυστικὰ τῆς μακροβιότητος εἶναι καὶ τοῦτο. Ἄνθρωποι στερούμενοι πολλάκις ἀνέσεων καὶ εὐπορίας, χειρώνακτες, ἐπαΐται

ἐνίοτε φθάνουν εἰς βαθύτατον γῆρας ἀκμαῖοι καὶ ἀκατάβλητοι μόνον διότι ἤντλουν ἀενάως ζωὴν καὶ ὑγείαν ἀπὸ τὴν διπλῆν αὐτὴν πηγὴν τῆς φύσεως. Ἀπόδειξις δὲ τῆς εὐεργετικῆς ἐνεργείας τοῦ καθαροῦ ἀέρος ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι ὅτι ὄχι μόνον φυλάττει τὴν ὑγείαν, ἀλλὰ καὶ ἀπολεσθεῖσαν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὴν πολλάκις εἰς πολλὰ χρόνια καὶ σπουδαῖα νοσήματα.

Ὁ καθαρὸς ἀὴρ εἶναι ἡ πρωτίστη καὶ ἀναγκαιοτάτη διὰ τὸν ἄνθρωπον τροφή. -- Ἀνατρέφετε τὰ παιδία σας εἰς ἀνοικτὸν ἀέρα ὅσον δύνασθε· δὲν πρόκειται πλέον περὶ ἁπλῆς διαιτητικῆς πολυτελείας, ἥτις δύναται ἐνίοτε καὶ νὰ παραμεληθῇ, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τῆς ὑγείας, περὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς τοῦ παιδίου. Καὶ ἔχει ἱερόν, ἀπόλυτον καθῆκον ὁ γονεὺς νὰ μὴ παραλίπῃ τίποτε, ὅταν πρόκηται νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ στερεώσῃ τὴν ὑγείαν τοῦ τέκνου του, διότι ὁ φιλάσθενος καὶ καχεκτικὸς ἄνθρωπος ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του ἔρχεται στιγμή, καθ' ἣν βλασφημεῖ καὶ καταρᾶται τὴν πολυστένακτον ζωήν του καὶ πρῶτον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοί τῳ ἐχάρισαν ζωὴν τόσον ἀθλίαν. Τὸ *ζῆν* δὲν σημαίνει τόσον, τὸ *εὖ ζῆν* εἶναι τὸ πᾶν.

Ἡ πρώτη ἔξοδος τοῦ νεογνοῦ ἐξαρτᾶται πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ καιροῦ καὶ τῆς θερμότητος τῆς ἀτμοσφαίρας, δεύτερον δὲ ἐκ τῆς εὐρωστίας καὶ καλῆς διαπλάσεως αὐτοῦ. Οὕτω π. χ. προκειμένου περὶ βρέφους γεννηθέντος εἰς τὸ τέρμα τῆς ἐγκυμοσύνης, ὑγιοῦς καὶ τρεφομένου καλῶς, δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέψωμεν τὴν πρώτην ἔξοδον, καιροῦ ἐπιτρέποντος, εὐθὺς ἀπὸ τῆς δεκάτης πέμπτης ἡμέρας καὶ ἐν ὥρᾳ χειμῶνος ἀκόμη, τοὐναντίον δὲ λεπτοφυὲς καὶ ἀδύνατον νεογνὸν δὲν θὰ βιασθῶμεν νὰ ἐκθέσωμεν τόσον ἐνωρὶς εἰς ἀνοικτὴν ἀτμόσφαιραν, ἐκ φόβου ὀλεθρίου κρυολογήματος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ παιδίον πρέπει νὰ ἦναι κεκαλυμμένον καὶ ἐνδεδυμένον καλῶς καὶ διὰ νὰ μετριάζηται ἡ ζωηρὰ ἐντύπωσις τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ φωτὸς θὰ φέρῃ λεπτὸν πέπλον ἐπὶ τοῦ προσώπου.

Ὁ περίπατος τοῦ παιδίου κατὰ τὸν χειμῶνα θὰ γίνηται μεταξὺ μεσημβρίας καὶ τῆς 2ας μ. μ. ὥρας, ὅτε ὁ ἥλιος εἶναι θερμότερος, ἐνῷ τὸ θέρος θὰ γίνηται τὴν πρωΐαν καὶ ἑσπέραν. Τὴν πρώτην ἔξοδον τοῦ βρέφους, ἥτις θὰ διαρκέσῃ ἡμίσειαν ἢ τὸ πολὺ μίαν ὥραν, θὰ ἐπακολουθήσῃ κατὰ τὰς κατόπιν ἡμέρας ἡ εἰς τὸ ὕπαι-

θρον διαμονή, παρατεινομένη βαθμηδὸν καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἀνάπτυξίς του.

Εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ὅπου ἡ συσσώρευσις καὶ τὸ ὕψος τῶν στενοχώρων οἰκημάτων ἀναγκάζουσι τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὰ δωμάτια μὲ ***πολλὴν φειδὼ καὶ ἐθιμοτυπίαν,*** αἱ ἔξοδοι καὶ οἱ τακτικοὶ περίπατοι τῶν παιδίων εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ ἀπαραίτητοι. Εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅμως, εἰς τὰ χωρία, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό· ἐκεῖ αἱ κατοικίαι εἶναι εὐρύχωροι, ὀλιγώτερον κατάφρακτοι καὶ εὐκολώτερον ἀερίζονται, ὁ δὲ ἀὴρ εἶναι ἀσυγκρίτως καθαρώτερος καὶ μᾶλλον ζωογόνος ἀπὸ τὸν ἀέρα τῶν πόλεων, τὸν ὁποῖον μολύνουν αἱ ἀναπνοαί, αἱ ἀναθυμιάσεις καὶ αἱ περιτταὶ ὕλαι τῶν χιλιάδων ἀνθρώπων καὶ ζώων τῶν κατοικούντων τὰς πόλεις, αἱ ὑπόνομοι, τὰ ἐργοστάσια, αὐτὸς ἀκόμη ὁ κονιορτὸς τῶν δρόμων, ὁ λεπτὸς καὶ περιέχων ἀπείρους ἀκαθαρσίας καὶ μικρόβια, δι' ὧν ἐπενεργεῖ δυσμενῶς ἐπὶ τῶν φυτῶν καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν βλέπετε τὰ δένδρα τῶν ὁδῶν ὅταν τὸ θέρος καλύπτωνται μὲ κονιορτὸν πῶς μένουν καχεκτικὰ καὶ μαρασμώδη καὶ πῶς ξηραίνονται τὰ φύλλα των πρὸ τῆς ὥρας; Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ φυτὰ μαραίνει ὁ ἀκάθαρτος ἀὴρ τῶν πόλεων, πόσον μᾶλλον τοὺς τρυφεροὺς ἐκείνους ἀνθρωπίνους βλαστούς, διὰ τοὺς ὁποίους εἶναι ἀκόμη ἀναγκαιότερος ὁ καθαρὸς ἀήρ!

Τὰ καλὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀέρος τῶν ἀγρῶν γίνονται ἐπαισθητὰ κυρίως μετὰ τὸν ἀπογαλακτισμὸν (κοινῶς ἀπόκομμα). Διότι ἀπὸ τότε ἀκριβῶς ἀρχίζει τὸ παιδίον νὰ ἔχῃ ἀνάγκην τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἀσκήσεως καὶ τοῦ καθαροῦ ἀέρος διὰ νὰ ὑποβοηθῆται ἡ δραστηρία ἀνάπτυξίς του. Ἡ ἐν ἐξοχῇ διαμονὴ τότε ἐνδυναμώνει θαυμασίως τὸ παιδίον καὶ στερεοῖ τὴν ἀνάπτυξίν του. Τόσον μάλιστα σπουδαία θεωρεῖται ἐν Εὐρώπῃ ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐξοχικοῦ ἀέρος διὰ τὰ παιδία ὥστε ἐκ τῶν μικρῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τοὺς ἀπορωτέρους στέλλει κατ' ἔτος ἡ κατὰ τόπον ἀρχὴ ἢ σωματεῖόν τι ἐπὶ τούτῳ εἰς ἐξοχὰς σωρηδόν, γίνονται δὲ τοιουτοτρόπως αἱ λεγόμεναι ***σχολικαὶ ἀποικίαι τῶν διακοπῶν.*** Χιλιάδες ὅλαι χοιραδικῶν καὶ λυμφατικῶν ἀπόρων παιδίων καταδεδικασμένων σχεδὸν εἰς φθίσιν ἕνεκα τῆς στερήσεως καλῆς τροφῆς καὶ ὑγιεινῆς κατοικίας εὑρίσκουσι τὴν ὑγείαν αὐτῶν μετὰ τρίμηνον διαμονὴν

ἐν παραλίῳ ἐξοχῇ, ἔνθα τὸ ἔθνος καὶ γενναιόφρονες ἀριστοκρατικοὶ ἔχουσιν ἀνεγείρει μέγαρα κυριολεκτικῶς εὐποιίας φιλοξενοῦντα καὶ τὰς μητέρας ἀκόμη παιδίων τινῶν!

Ὅταν δὲν ἦναι δυνατὴ ἡ μετάβασις εἰς τὴν ἐξοχήν, τὰ παιδία τῶν πόλεων πρέπει τοὐλάχιστον νὰ συχνάζουν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον εἰς τὰς δενδροφύτους πλατείας καὶ τοὺς δημοσίους κήπους. Ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παρουσιάζει ἀρκετὰ σοβαρὸν κίνδυνον ὁ συγχρωτισμὸς καὶ ἡ συναναστροφὴ τοῦ παιδίου μὲ ἄλλα συνομήλικα παιδία, τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας εἶναι ἄγνωστος. Καὶ πράγματι εἰς τοὺς δημοσίους κήπους καὶ κατὰ τὰς κοινὰς παιδιὰς ἀποκτῶνται πολλὰ μεταδοτικὰ νοσήματα (ἱλαρά, ὀστρακιά, κοκκῖτις, διφθερῖτις, κλπ.). Διὰ τοῦτο μὲ προσοχὴν πολλὴν ν' ἀποφεύγητε τὸν συγχρωτισμὸν μὲ ξένα παιδία, διότι εἶναι ἐπικίνδυνος εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ὅπου πάντοτε αἱ κυριώτεραι μεταδοτικαὶ ἀσθένειαι τῶν παιδίων εἶναι ***ἐνδημικαί.***

Τὸ νεογνὸν ἐξαγόμενον εἰς περίπατον βαστάζεται ἐν γένει πλαγιασμένον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς φερούσης αὐτὸ γυναικός. Ὅταν δυναμώσῃ ἀρκετὰ ὥστε νὰ κρατῆται καθήμενον ἐπὶ ἑνὸς βραχίονος, πρέπει νὰ συνηθίσητε νά το βαστάζητε ὁτὲ μὲν πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος, ὁτὲ δὲ πρὸς τὸ ἀριστερόν· διότι ἂν παραμεληθῇ ἡ προφύλαξις αὕτη, κινδυνεύει τὸ παιδίον ἀπὸ τὴν πολύωρον πρὸς τὸ αὐτὸ πλευρὸν κλίσιν νὰ πάθῃ κανὲν παράρθρημα τοῦ ἰσχίου (ξεγόφιασμα) ἢ πολλάκις καὶ ***σκολίωσιν,*** τὴν μόνιμον δηλ. ἐκείνην ἐπὶ τὰ πλάγια καμπύλωσιν τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἥτις μόνον κατὰ τὴν διεύθυνσιν διαφέρει ἀπὸ τὴν κύφωσιν (καμποῦρα).

Ἐνῷ διὰ τοῦ τρόπου τούτου τὸ παιδίον ἐπιτηρεῖται καλῶς, θερμαίνεται ἀπὸ τὴν θερμότητα τοῦ σώματος τῆς τροφοῦ του, φαιδρύνεται καὶ τέρπεται ὑπ' αὐτῆς, ἀναγκάζεται τρόπον τινὰ νὰ κάμνῃ ὠφέλιμον γυμναστικήν, *τοὐναντίον ὁ διὰ τῶν μικρῶν ἐκείνων χειροκινήτων ἁμαξίων περίπατος τοῦ παιδίου ἔχει πολλὰ τὰ ἄτοπα,* ἡ δὲ χρῆσις αὐτοῦ ἐπιτρέπεται εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιστάσεις ὡς π. χ. ὅταν ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τῆς οἰκίας εἰς τὸ μέρος τοῦ περιπάτου ἦναι μεγάλη, τὸ παιδίον ἦναι πολὺ βαρὺ ἢ ἔχῃ μία μήτηρ δίδυμα.

Ὅσον ἀφορᾷ ***τὰ τροχοφόρα ἁμαξάκια*** (περπατοῦρες, στρα-

τοῦλες), ἐντὸς τῶν ὁποίων ἵσταται ὄρθιον τὸ παιδίον καὶ μανθάνει νὰ περιπατῇ, καθὼς καὶ τὰ **κορδόνια,** διὰ τῶν ὁποίων κρατεῖται διὰ νὰ μὴ πίπτῃ, **εἶναι κακαὶ μηχαναὶ καὶ περιτταί,** διότι κουράζουν τὸ παιδίον καὶ στενοχωροῦν τὸ στῆθός του· ἀπαγορεύονται δ' ἀπολύτως, ἐὰν ἔχῃ τις τὸ ἐλάχιστον διδόμενον νὰ ὑποπτεύῃ ὅτι τὸ παιδίον ἀπειλεῖται ἀπὸ ραχῖτιν, διότι τότε θὰ διευκολύνῃ τὴν καμπύλωσιν τῶν ὀστῶν εἰς τὰ κάτω ἄκρα. Τίς ἡ ἀνάγκη ἄλλως τε νὰ μάθῃ νὰ περιπατῇ διὰ τῆς βίας, ἀφοῦ μόλις ἐννοήσῃ τὰς δυνάμεις του τὸ παιδίον καὶ δύναται νὰ κρατῇ ἰσορροπίαν θὰ μάθῃ μόνον του νὰ βαδίζῃ· καὶ ἐπὶ τέλους ἂν δὲν περιπατήσῃ εἰς τοὺς δώδεκα μῆνας, ἂς περιπατήσῃ εἰς τοὺς δέκα πέντε, δὲν εἶναι κανὲν μέγα κακόν.

Ὅταν τὸ παιδίον μάθῃ νὰ περιπατῇ καὶ νὰ τρέχῃ ἐλευθέρως, ἀφήνετε αὐτὸ πλέον τότε νὰ παίζῃ εἰς τὸ ὕπαιθρον καὶ ἰδίως ἐντὸς τοῦ κήπου, εἰ δυνατὸν καθ' ἡμέραν ἐπὶ 5 ἢ 6 ὥρας, διὰ νὰ λαμβάνῃ, ὡς λέγει ὁ *Hufeland,* «πολύωρον λουτρὸν ἀέρος».

Οὐδὲν ἀσφαλέστερον καὶ καταλληλότερον ἀπὸ τὴν καλῶς ἐννοουμένην ὑγιεινὴν τῆς ἀσκήσεως, ὁμοῦ μὲ τὴν πρέπουσαν δίαιταν, ἐννοεῖται, διὰ νὰ στερεωθῇ ἡ ὑγεία τῶν παιδίων ἐὰν ἔχῃ καλῶς ἢ διὰ νὰ ἐνδυναμωθῇ ἐὰν δὲν ἦναι καὶ εἰς τόσον εὐχάριστον σημεῖον. Ὅπως ὑπὸ τὴν εὐδίαν πρέπει νὰ προετοιμάζῃ τις καταφύγιον ἀπὸ τῆς καταιγίδος, οὕτω καὶ εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν ἀνάγκη ν' ἀποκτήσῃ τις διὰ τῶν ἀσκήσεων ἰδιοσυγκρασίαν ἱκανὴν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ γῆρας.

Διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς συνηθείας τελειοποιοῦνται τὰ αἰσθητήρια ὄργανα.—Ὑπὸ τὴν διπλῆν ταύτην ἐπιρροὴν αἱ ἀντιλήψεις γίνονται εὐκολώτεραι καὶ εὐκρινέστεραι, εὐαισθητότερα τὰ αἰσθητήρια. Τοιουτοτρόπως οἱ ναυτικοὶ ἀποκτῶσι βαθμηδὸν τὴν ἱκανότητα νὰ διακρίνωσιν ἐκ μεγίστων ἀποστάσεων πράγματα, τὰ ὁποῖα οἱ ὀξυδερκέστεροι κοινοὶ ὀφθαλμοὶ οὐδὲ κἂν θὰ ὑπώπτευον· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ Ἰνδοὶ κατορθώνουν ν' ἀκροῶνται ἀπὸ τεραστίων ἀποστάσεων τὸν κρότον τῶν ποδῶν τῶν ἐχθρῶν των, οἱ Καναδοὶ κυνηγοὶ ἀποκτῶσι τόσον ὀξεῖαν ὄσφρησιν, ὥστε δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην κυνηγητικῶν κυνῶν καὶ οἱ λεγόμενοι γευσιγνώμονες τῶν μεγάλων οἰνοποιείων τῆς Εὐρώπης

κατορθώνουν νὰ διακρίνουν μὲ καταπληκτικὴν βεβαιότητα διὰ τῆς γεύσεως καὶ ὀσφρήσεως ὄχι μόνον τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τῶν οἴνων, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὴν ἡλικίαν των καὶ τὸ ποιὸν τοῦ ἐδάφους, ἐξ οὗ παράγονται. Ποῖος τέλος δὲν ἐθαύμασε τὴν τελειότητα καὶ λεπτότητα τῆς ἁφῆς, εἰς τὴν ὁποίαν φθάνουν πολλοὶ τυφλοὶ διὰ τῆς συνηθείας καὶ τῆς ἀσκήσεως, ἀποκτῶντες οὕτως εἰπεῖν τελείους ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων των!

Ἀλλ' ἐὰν ἡ κατάλληλος καὶ ἐπανειλημμένη ἄσκησις εἶναι ἱκανὴ νὰ ὁδηγήσῃ τὰς αἰσθήσεις, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν τελειότητα, ***ἡ κατάχρησις ὅμως ἢ ἡ ἀπερίσκεπτος χρῆσις αὐτῶν βλάπτει*** καὶ πολλάκις καταργεῖ τὰ τόσον λεπτοφυῆ ταῦτα ὄργανα. Οὕτω λ. χ. ἡ ὅρασις ἐξασθενεῖ ἢ καὶ χάνεται ἐὰν κρατῇ τις καθημερινῶς τοὺς ὀφθαλμούς του προσηλωμένους εἰς λεπτότατα ἢ στιλπνὰ πράγματα, ἡ ἀκοὴ τῶν πυροβολητῶν ἀμβλύνεται ἀπὸ τῶν πυροβόλων καὶ ἡ ἁφὴ πολλῶν βιομηχάνων ἐργατῶν καταντᾷ διὰ τῆς χονδροειδοῦς ἐργασίας τῶν δακτύλων ἀνίκανος πρὸς λεπτοφυεῖς ἁπτικὰς συναισθήσεις.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς τροφῆς τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον κατέχει τὴν πρωτίστην θέσιν ἐν τῇ παιδικῇ ὑγιεινῇ, ἰδοὺ παραγγέλματά τινα :

Ἀπαγορεύετε αὐστηρῶς τὴν πολυφαγίαν εἰς τὰ παιδία, διότι βλάπτει ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τὴν ὀλιγοφαγίαν.

Μὴ ἀφήνετε ἄεργα τὰ παιδία, διότι τότε μὴ ἔχοντα τί νὰ κάμουν ζητοῦν ὁλονὲν νὰ τρώγουν καὶ συνηθίζουν εἰς τὴν λαιμαργίαν.

Ὁλεθρία συνήθεια εἶναι καὶ ὑπὸ ὑλικὴν καὶ ὑπὸ ἠθικὴν ἔποψιν τὸ νὰ ζητῆτε νὰ κατασιγάζητε τὰς φωνὰς καὶ τὰ κλαύματα τῶν παιδίων μὲ σακχαρωτὰ καὶ τρωγάλια.

Κανονίζετε τὰς ὥρας τῶν γευμάτων τοῦ παιδίου, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅμως νὰ μὴ κουράζηται ὁ στόμαχος ἀπὸ τὰ ἀλλεπάλληλα καὶ συχνὰ γεύματα. Τέσσαρα γεύματα ἀρκοῦν διὰ τὰ παιδία, *ἓν πρόγευμα* τὸ πρωὶ εἰς τὰς 7 ἢ 8, *ἓν γεῦμα* τὴν μεσημβρίαν, *ἓν δειλινὸν* ἐλαφρὸν εἰς τὰς 3 ἢ 4 τὸ ἀπόγευμα καὶ *ἓν δεῖπνον* εἰς τὰς 7 τῆς ἑσπέρας.

Τὸ ἑσπερινὸν δεῖπνον πρέπει νὰ ἦναι ἐλαφρὸν διὰ νὰ ἦναι καὶ

ὁ ὕπνος ἥσυχος καὶ νὰ μὴ διαταράσσηται ἀπὸ ἐφιάλτας καὶ τρομακτικὰς ἀφυπνίσεις. Τοιαύτας ταραχώδεις καὶ ἀΰπνους νύκτας διέρχονται ἰδίως ὅσα παιδία κάμνουν κατάχρησιν τῶν ὑγρῶν, ἔστω καὶ ἁπλοῦ ὕδατος· τότε δὲ ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ καὶ κανονισθῇ ἡ ποσότης αὐτῶν.

Περισσοτέρας ὁδηγίας ἐν ἐκτάσει δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ εὕρῃ ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον ***«Γαλουχία καὶ διατροφὴ βρεφῶν καὶ παιδίων»*** τελευταίως ἐκδοθέντι βιβλίῳ μου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἐγκόλπιον πάσης φιλοστόργου καὶ νεαρᾶς μητρὸς εἰς τὸ λεπτὸν ζήτημα τῆς διατροφῆς τῶν παιδίων, πρᾶγμα τόσον δύσκολον ὅταν ἐλλείπῃ ὁ κατάλληλος ὁδηγός, εὐκολώτατον δὲ καὶ αὐτόχρημα σωτήριον διὰ τοὺς τρυφεροὺς βλαστούς, ὅταν τὸ μητρικὸν φίλτρον εἶναι ὡπλισμένον ὑπὸ τῶν συμβουλῶν τῆς Παιδιατρικῆς.

Τῇ 21ῃ Ἰουνίου 1907.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Χ. ΚΟΚΚΟΛΑΤΟΣ
Ἰατρὸς εἰδικὸς τῶν νοσημάτων τῶν παιδίων.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ὁ ἰατρὸς εἶναι ἄνθρωπος, ὃν πληρώνομεν, ἵνα εἴπῃ φλυαρίας τῷ ἀσθενεῖ, μέχρις οὗ ἡ φύσις τον θεραπεύσῃ, ἢ τὰ φάρμακά τον θανατώσωσιν.

Οἱ ἰατροὶ ἔχουσι τὸ εὐτύχημα, ὅτι τὰς μὲν ἐπιτυχίας των φωτίζει ὁ ἥλιος, τὰ δὲ σφάλματά των καλύπτει ἡ γῆ.

Οἱ ἀπόντες ἔχουσι πάντοτε ἄδικον.

Ἡ φύσις ἔχει τὰς ἰδιοτροπίας της καὶ ἐνίοτε τὸ ἀληθὲς δὲν εἶναι πιθανόν.

Οἱ δαίμονες δὲν συμμαχοῦσί ποτε μετὰ τῶν ἀγγέλων, οὐδ' οἱ κακοὶ μετὰ τῶν ἐναρέτων.

Ὅταν τὸ αἷμα βράζῃ, πόσον ἀφειδῶς δανείζει ὅρκους εἰς τὴν γλῶσσαν ἡ ψυχή.

Πολλάκις ὅ,τι ἐπιτυγχάνει ἡ τρέλλα δὲν κατορθώνει ὁ ὑγιὴς νοῦς καὶ τὸ λογικόν.

Ὁ κόσμος εἶναι φυλακὴ μὲ πολλὰς κρύπτας, εἱρκτὰς καὶ δεσμωτήρια.

Σ' ΕΡΩΤΟ

Ἐκεῖνος. —

Ὅταν τὴν νύκτα μοναχὴ παρθενικὰ κοιμᾶσαι
καὶ μὲ θριάμβων ὄνειρα ρεμβάζουσα πλανᾶσαι,
ποιὸν ἆρά γε θυμᾶσαι;

Ὅταν ὁ νοῦς σου πτερωτὸς τὸ σῶμά σου ἀφήνῃ,
κ' εἰς τὴν ψυχὴ τοῦ λογικοῦ τὸν θρόνον παραδίνῃ,
ποῖον σκέπτεται κ' ἐκείνη;

Καὶ ὅταν εἰς τῆς μάννας σου τὴν ἀγκαλιὰ πηγαίνῃς
καὶ ἔνδακρυ τὸ πρόσωπον 'ς τὰ στήθη της τὸ γέρνῃς,
ποιὸν εἰς τὸν νοῦν σου φέρνεις;

Ἢ ὅταν ἔξαφνα, ἐκεῖ, ποὺ ὁμιλεῖς, στενάζῃς
κ' εἰς σκέψεις παραδίδεσαι κι' ἀρχίζῃς νὰ ρεμβάζῃς,
ποιὸν εἰς τὸν νοῦν σου βάζεις;

Ἐκείνη —

Ἐσέ, ὦ ἄστρον μου γλυκύ! ἐσένα ἐνθυμοῦμαι,
ὅταν τὴν νύκτα μοναχὴ 'ς τὴν κλίνην μου κοιμοῦμαι
καὶ σὲ ἐπικαλοῦμαι.

Κι' ὅταν ὁ νοῦς μου πτερωτὸς τὸ σῶμά μου ἀφήνῃ
κ' εἰς τὴν ψυχὴ τοῦ λογικοῦ τὸν θρόνον παραδίνῃ,
ἐσὲ σκέπτεται κ' ἐκείνη.

Καὶ ὅταν εἰς τῆς μάννας μου τὴν ἀγκαλιὰ πηγαίνω
καὶ ἔνδακρυ τὸ πρόσωπον 'ς τὰ στήθια της τὸ γέρνω,
ἐσὲ 'ς τὸν νοῦν μου φέρνω.

Καὶ ὅταν ἔξαφνα ἐκεῖ, ποὺ ὁμιλῶ, στενάζω
κ᾽ εἰς σκέψεις παραδίδωμαι κι᾽ ἀρχίζω νὰ ρεμβάζω,
ἐσὲ ᾽ς τὸν νοῦν μου βάζω.

Ὦ! πίστευσέ με, Ἔρω μου, γλυκό μου περιστέρι!
᾽ς τὸν νοῦν μου πάντοτε ἐσὲ ὁ λογισμός μου φέρει...

Στὸν ὕπνο, ᾽ς τὸ τραγοῦδί μου, ᾽ς τὴν λύπη, ᾽ς τὴ χαρά μου
πάντοτε σὲ ἀναπολεῖ,
γιὰ ᾽σένα πάσχει καὶ πονεῖ
ἡ δύστηνη καρδιά μου.

Α. Α.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΒΙΟΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Κάτι, τὸ ὁποῖον δὲν ἀναφέρεται οὔτε εἰς τὰ ἱερὰ βιβλία οὔτε εἰς τὰ ἀπόκρυφα τοιαῦτα, κυκλοφορεῖ εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ.

Καὶ τὰ μὲν βιβλία δὲν ἀναφέρουν ἐὰν ἐγέλασέ ποτε ὁ Χριστός, ἡ παράδοσις ὅμως λέγει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐγέλασε μίαν καὶ μόνην φορὰν εἰς τὴν ζωήν του διὰ τὴν κάτωθι αἰτίαν:

Διήρχετό ποτε τὴν Ἰουδαίαν μὲ τοὺς μαθητάς του, ὅτε αἴφνης ἤρχισε νὰ γελᾷ. Οἱ μαθηταὶ παραξενευθέντες διότι ποτὲ δὲν τον εἶχον ἰδεῖ νὰ γελᾷ, τὸν ἠρώτησαν τὴν αἰτίαν.

Ὁ Ἰησοῦς, ἀντὶ ἀπαντήσεως, τοὺς ἔδειξε τὰ χωράφια κάτω.

Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῆς σπορᾶς τότε, καὶ εἷς γεωργὸς ἐπωφελούμενος τῆς εὐκαιρίας τῆς ἀροτριάσεως «ἔμπαζε τὸ σύνορο» δηλαδὴ κατελάμβανε μέρος ἀπὸ τὸ ξένο χωράφι.

— Νά, διατί γελῶ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, διότι εἶδα τὸ ἕνα χῶμα νὰ κλέπτῃ τὸ ἄλλο.

Ι. Π.

ΕΛΠΙΣ

Μὴ λέξεις ἀπογνώσεως, μή! πείσου πῶς κ᾽ ἡ λύπη
καθὼς παρέρχεται τὸ πᾶν, παρέρχεται κ᾽ ἐκλείπει.
Κ᾽ ἐκ τῆς ἀπελπισίας μας τὸ στέλεχος πῶς εἶδα
τὸν χρόνον ἐγκεντρίζοντα πολλάκις τὴν ἐλπίδα.

Ἀλεξ. Ραγκαβης

ΤΟ ΡΙΝΟΜΑΚΤΡΟΝ

Τὸ μικρὸν τετράγωνον ὕφασμα, τὸ ἀπαραίτητον εἰς τὴν ἐποχήν, ποὺ ζῶμεν, ἦτο ἐν χρήσει καὶ εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Μόνον ἡ χρῆσίς του διέφερε κάπως τῆς σημερινῆς. Οἱ ἀριστοκρατικοὶ ἐξεμυξίζοντο, κατὰ πρῶτον μὲ τὰ δάκτυλά των (ὅπως καὶ οἱ σημερινοὶ ἀριστοκρατικοὶ τῆς χωριατιᾶς), καὶ κατόπιν ἐσκουπίζοντο μὲ τὸ ρινόμακτρόν των.

Ὁ Κῦρος ἀπηγόρευσεν εἰς τοὺς Πέρσας νὰ ἀπομύττωνται δημοσίᾳ χάριν καθαριότητος.

Κατεσκεύαζον καὶ τότε ὡραῖα τετράγωνα ρινόμακτρα, ὅπως καὶ σήμερον, τὰ ἐστόλιζον δὲ μὲ δαντέλλας καλλιτεχνικωτάτας.

Ὁ Ἱπποκράτης διηγεῖται, ὅτι οἱ πολῖται εἶχον δύο μανδήλια μαζί των· τὸ ἕν το ἐκράτουν, τὸ δὲ ἄλλο το ἐκρέμων ἀπὸ τὴν ζώνην καὶ ἦσαν κατεσκευασμένα τὰ τετράγωνα αὐτὰ ἀπὸ πολύτιμα ὑφάσματα καὶ βεβαμμένα εἰς ὡραῖα ἀρώματα. Μία μόνον συζήτησις ἠγέρθη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην:

Ἔπρεπε δηλ. νὰ σκουπίζουν τὸν ἱδρῶτα τοῦ μετώπου των μὲ τὸ μανδῆλι, μὲ τὰ μανίκια των, ἢ μὲ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ φορέματός των;

Καὶ ἡ τελευταία γνώμη ὑπερίσχυσεν.

Οἱ Ρωμαῖοι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἶχον διάφορα μανδήλια, χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν τὰ λεπτὰ μεταξωτὰ τῆς Ἰνδίας, διὰ τῶν ὁποίων περιετύλισσον τὸν λαιμὸν καὶ τὴν κεφαλήν των. Ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἐξηπλώθη εἰς ὅλας τὰς πόλεις.

Ἡ Ἰταλία ἐδέχθη τὸ *φατζολέττο* ἐν Γαλλίᾳ καὶ ὡρισμένως ἐπὶ Ἑρρίκου τοῦ Γ΄ ἀρωμάτιζαν ὑπερβολικὰ τὸ λεπτὸν αὐτὸ ὕφασμα, τὸ ὁποῖον κατέστη ἀντικείμενον πλέον πολυτελείας.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ

Εὑρισκόμεθα ἐν Κηφισίᾳ, τῇ ὡραιοτέρᾳ καὶ ἐξοχωτέρᾳ τῶν Ἀθηνῶν ἐξοχῇ, ἐν μηνὶ Μαΐῳ τοῦ 1904.

Καθὼς βεβαίως εἶναι γνωστόν, ἡ Κηφισία, μὲ τοὺς ὡραίους κήπους της, μὲ τὸν καθαρὸν καὶ ἀρωματώδη ἀέρα της, μὲ τὰς θείας καὶ μυστηριώδεις ἐξοχάς της, προσελκύει κατὰ τὸ ἔαρ καὶ θέρος, οὐ μόνον τὴν ἀριστοκρατίαν, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς τῶν Ἀθηνῶν κατοίκους, οὕτως ὥστε κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτὰς αἱ Ἀθῆναι εἶναι, κυριολεκτικῶς, ἔρημοι, μόνων κατοίκων της ἀπομενόντων τῶν ἀστυφυλάκων καὶ τῆς φρουρᾶς. Ἡ Κηφισία λοιπὸν μεταβάλλεται τὸ ἔαρ εἰς «Αἶξ-λε-μπαὶν» ἄνευ ὅμως λουτρῶν.

Ἰδίως ὀνομαστὰ εἶναι τὰ στολίζοντα αὐτὴν κομψὰ μέγαρα καὶ αἱ μεγαλοπρεπεῖς ἐπαύλεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐξέχουσι διά τε τὸ κάλλος καὶ τὸν ρυθμὸν τὰ μέγαρα ἀραβικοῦ ρυθμοῦ τοῦ ἀειμνήστου Ι. Πεσματζόγλου καὶ τὰ θέρετρα τῶν κ. Βουδούρη, Σκουζέ, Καραπάνου, Σκουλούδη, Σχλῆμαν καὶ ἄλλων.

Ἐκ τῶν κέντρων τὸ ἐξοχώτερον καὶ μᾶλλον συχναζόμενον εἶναι ὁ παρὰ τὸν σταθμὸν κῆπος, ἐν ᾧ παιανίζει ἀριστοκρατικὴ μουσική.

*

Ἐν μιᾷ λοιπὸν Κυριακῇ τοῦ Μαΐου τὸ πλῆθος ἀπὸ ἐνωρὶς ἤδη ἀθρόον κατήρχετο ἐκ τῶν ἀτμαμαξῶν καὶ διεσκορπίζετο εἰς τοὺς κήπους καὶ τὰς ἐξοχὰς φαιδρὸν καὶ γελόεν. Τελευταῖον κατῆλθε

νεαρὸν ζεῦγος καὶ μὲ μυρίας προφυλάξεις εἰσέδυσεν εἴς τινα ἀπομεμακρυσμένον κῆπον διευθυνθὲν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ δὴ πρὸς τὸ βόρειον αὐτοῦ μέρος, ὅπου εἰσῆλθεν εἰς ὡραῖον χλοηφόρον ἄνδηρον, περικεκλεισμένον διὰ δικτυωτοῦ πυκνοῦ, ὅπερ καθίστα ἔτι πυκνότερον ὁ ἐπ᾽ αὐτοῦ περιτετυλιγμένος κισσὸς καὶ ἄλλα ἀναρριχητικὰ φυτά.

Τὸ ζεῦγος ἀπετέλουν νεᾶνις 16έτις καὶ νεανίας 23ετής, οἵτινες καὶ ἔλαβον θέσιν ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου.

Ἡ νέα μελαγχροινὴ μὲ τοὺς μαύρους καὶ ἀπαστράπτοντας πλὴν μελαγχολικῶς ρεμβώδεις ὀφθαλμούς της, μὲ τὴν ὡραίαν ἐβενώδη κόμην της, ἥτις προσπίπτουσα ἐπιχαρίτως ἐπὶ τοῦ μετώπου της προσέδιδεν αὐτῇ θείαν αἴγλην, κατ᾽ ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὡμοίαζε πρὸς θεάν, πρὸς νύμφην αἰθερίαν καὶ μυθολογικήν, πρὸς ἄγγελον τέλος καὶ ὄχι πρὸς ἀνθρώπινον πλάσμα.

Ὁ νέος ἐπίσης μελαγχροινός, μελάγχολος καὶ συμπαθής, ἐφαίνετο, ὡς καὶ ἡ νέα, ἐκ τῶν πρώτων ἀθηναϊκῶν οἰκογενειῶν.

*

Ἦν ὡσεὶ ἡ Ͻ μ. μ. Μετὰ ζωηρὰν καὶ θερμογόνον ἡμέραν ὁ ἥλιος ἔβαινε πρὸς τὴν δύσιν του κυλιόμενος ἐπὶ κλίνης χρυσοῦ καὶ πορφύρας, διαχέων ὑπόχρυσον φῶς ἐπὶ τῶν πλησιεστέρων ὑψωμάτων καὶ λειμώνων καὶ ἀποπνίγων ἐν τῷ μέσῳ φωτοβόλου ὁμίχλης τοὺς ἀπωτάτους ὁρίζοντας. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀκτινοβόλου τούτου πανοράματος ὁ ἥλιος ἐφαίνετο ὅτι ἔστελλε τελευταίαν τινὰ θωπείαν πρὸς τὴν μεγάλην καὶ ὡραίαν φύσιν, ὅτε δένδρα τε καὶ ἄνθη προσεκτῶντο συγκεχυμένην τινὰ χροιὰν καὶ ὑπέτρεμον θωπευόμενα ὑπὸ τῆς ἑσπερίας αὔρας· ὁμίχλαι δὲ λευκαί, γναφαλοειδεῖς, ἐξ ὧν ἐξήρχοντο φωσφορικαὶ ἀναλαμπαί, ἐσκίαζον τὸν ὁρίζοντα. Τὰ πτηνὰ ἀνελάμβανον τὰς ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τῶν φρακτῶν θέσεις των καὶ ὁ λεπτὸς καὶ μυροβόλος ζέφυρος ἀνερρίπιζε μυστηριωδῶς τὰ φύλλα τῶν ὑψικαρήνων δένδρων. Πρὸς δὲ αἱ ἀναθυμιάσεις τῶν διαφόρων ἀνθέων, ἡ μεθυστική, δροσοβόλος καὶ μυρόεσσα τῆς αὔρας ἀπόπνοια, ἡ ριγηλὴ τῶν πέριξ σιγή, τὸ ἐρωτικῶς φρικιαστικὸν τῆς ἀηδόνος ᾆσμα, ταῦτα πάντα προσέδιδον μυστηριώδη τινὰ ἔξαρσιν εἰς τὰς ψυχάς των. Παρὰ τὸ ἄνδηρον ἔρρεε μικρὸν ρυάκιον

πηγάζον ἔκ τινος ὀλίγα βήματα μακρὰν δεξαμενῆς καὶ διακλαδιζόμενον ἐντὸς τοῦ κήπου· παρὰ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ὄχθην ἔκλινε κομψὴ καὶ ὑπερήφανος ἰτέα, τὰ ὑπόλευκά της φύλλα ἐντὸς τῶν διαυγῶν ὑδάτων του κατοπτρίζουσα· ἐπίσης παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ρυακίου καθὼς καὶ πέριξ τοῦ ἀνδήρου εὑρίσκοντο λάμια, μαργαρῖται, βατράχια, κρίνοι καὶ ἄλλα μικρά, ὡραῖα καὶ εὐώδη ἀνθύλλια.

Πρῶτος διέκοψε τὴν σιωπὴν ὁ νέος.

— Ἐπὶ τέλους, Μήδεια, σὲ ἐπαναβλέπω· ὦ! ποτὲ δὲν ἤλπιζον, ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν ποτε νά σε συναντήσω εἰς τὸ μέλλον· ἀλλ' ὁ καλὸς δι' ἀμφοτέρους μας ἀστήρ, ὁ μαρμαίρων ἐν τῷ στερεώματι, σὲ ἔθηκε πάλιν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μου, ἀφοῦ σὲ ἀνευρίσκω! Πόσον εἶσαι καλή, πόσον ἀγαθὴ καὶ ἀξιαγάπητος! Καὶ νὰ μὴ δύναμαι νά σοί το εἴπω δημοσίᾳ καὶ ἐλευθέρως, εἰμὴ κρύφᾳ καὶ ἐν παραβύστῳ!.. Ἀλλά, τί ἔχεις, Θεέ μου! Μήδεια, ἀγαπητή μου Μήδεια, κλαίεις; ὦ! μὲ φονεύεις, Μήδεια, ἀκούεις; δὲν μὲ ἀγαπᾷς πλέον, δὲν εἶμ' ἐγὼ ὁ ἀγαπητός σου Βρασίδας;

— Ὄχι, Βρασίδα μου, ὄχι φῶς μου, ἡσύχασε· δὲν κλαίω ἕνεκα σοῦ· θλιβεραὶ ἀναμνήσεις, ὡς καὶ ὁ μυστηριώδης τόπος, ἐν ᾧ τὴν στιγμὴν ταύτην εὑρισκόμεθα, προυκάλεσαν τὰ δάκρυα ταῦτα, Βρασίδα! ἀμφιβάλλεις, ἂν σὲ ἀγαπῶ ἀκόμη;...

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Βρασίδα, ὅστις ἐξηκολούθησε...

— Μήδεια, ἂς ἀφήσωμεν τὸ παρελθόν, μὴ ἀνακαλῇς εἰς τὸν νοῦν σου παρελθούσας πικρίας· ἂς σκεφθῶμεν νῦν διὰ τὸ παρὸν ἢ μᾶλλον διὰ τὸ μέλλον, ὅπερ με φοβίζει.

Ἐνθυμεῖσαι, Μήδεια, τὴν πρώτην φοράν, καθ' ἣν σε συνήντησα;

Ἦτο χειμών, μὴν Δεκέμβριος, ἡμέρα παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, ζοφώδης καὶ παγερά· ἡ χιὼν δίκην παλλεύκου σινδόνος εἶχε κατακαλύψει τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ· ἐρημία ἐβασίλευεν ἀνὰ τὰς ὁδούς· ποῦ καί που διεκρίνοντο μερικοὶ διαβάται, οἵτινες βεβυθισμένοι ἐντὸς τῶν θερμῶν σισυρῶν των, τὸ δὲ πρόσωπον κεκαλυμμένον πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντες, ἔσπευδον μὲ βῆμα ταχὺ πρὸς τὴν κατοικίαν των.

Ἦτο ἡ 3 μ. μ. καὶ ἐν τούτοις τόσον σκότος ἐπεκράτει ἕνεκα τῆς ραγδαίως ἐπιπιπτούσης χαλαζοχιόνος, ὥστε δυσκόλως διέκρινέ

τις τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ἀντικείμενα· τὰ καταστήματα ἠναγκάσθησαν ν' ἀνάψωσι τὰ φῶτά των. Ἐγὼ ἐπέστρεφον ἐκ τῆς σχολῆς μεταβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὅτε ἔκ τινος κατὰ τὴν ὁδὸν Χάρητος χαμηλῆς καὶ πτωχικῆς οἰκίας εἶδον ἐξερχομένας κυρίαν τεσσαρακοντούτιδα περίπου, ἐξωτερικοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ νεαράν, λεπτοφυῆ, συμπαθεστάτην κόρην, ἥτις, μοὶ ἐφάνη, ὡς θεά τις τῆς μυθολογίας καταβᾶσα ἐκ τοῦ ὕψους τῶν δωμάτων της εἰς τὴν γῆν, ἵνα παραμυθήσῃ καὶ ἐνθαρρύνῃ δυστυχῆ τινα καὶ ταλαιπωρούμενον θνητόν.

Καὶ ἡ νεαρὰ αὕτη καὶ λεπτοφυὴς κόρη, ἡ θεὰ ἡ ἐπίγειος, ἦσο σύ, ἀγαπητή μου Μήδεια, σὺ ἡ παραμυθήσασα καὶ σώσασα ὁλόκληρον οἰκογένειαν· τὸ ἐνθυμεῖσαι, Μήδεια;

Ἠννόησα ἀμέσως τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς σας· οἱ ὀφθαλμοί σου, μοί το ἔλεγον, ἡ ἐκφραστικότης καὶ ἀκτινοβολία τοῦ προσώπου σου, ὅπερ ἀντηνάκλα ὅλον τὸ βάθος τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἄκων μου ἐψιθύρισα: ὦ εὐγενὴς ψυχή, ὦ κόρη αἰθερία!... Ἀναλαμβάνω ἐλπίδα, ἀφοῦ ὑπάρχουν ἀκόμη ἄγγελοι ἐπὶ τῆς γῆς!... Ταυτοχρόνως δὲ δύο δάκρυα, ἐλπίδος καὶ παρηγορίας, ἐκύλισαν ἐπὶ τῶν παρειῶν μου.

Μὲ παρετήρησες μὲ βλέμμα σημαῖνον «παρηγορία εἰς τοὺς δυστυχεῖς καὶ θάρρος εἰς τοὺς ἀπηλπισμένους». Ἡ καρδία μου ἐσκίρτησε, τὸ αἷμά μου ἀνεκόχλασεν ἐντὸς τῶν φλεβῶν μου καὶ ζάλη μὲ κατέλαβεν...

Ὅταν μετ' ὀλίγον συνῆλθον, ἤμην μόνος εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἀνέμου καὶ τῆς χιόνος· ὁ ἄγγελος, ἡ παρήγορος θεὰ εἶχεν ὡς διὰ μαγείας ἐξαφανισθῆ.

Ὡρκίσθην νά σε ἐπανεύρω καί, ὡς ἄλλος δυστυχὴς καὶ ταλαιπωρούμενος, νὰ ζητήσω τὴν προστασίαν σου, τὴν παρηγορίαν σου... τὴν ἀγάπην σου! διότι τότε κατὰ πρῶτον λεληθότως ἀνεπτύχθη ἐν ἐμοὶ τὸ ἀκαθόριστον τοῦτο αἴσθημα, τότε ἠσθάνθην τοὺς πρώτους παλμοὺς τῆς καρδίας μου.

Σὲ ἐπανεῦρον, ὦ! σὲ ἐπανεῦρον· σὺ δὲ διὰ τῆς ἀγάπης σου, τῆς συμπαθείας σου, μὲ ἐπανήγαγες ἐκ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς, ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν.

Τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς, καθ' ἣν διὰ πρώτην φορὰν σὲ εἶδον, εἰ-

χον καταληφθῆ ὑπὸ σφοδρᾶς ἀπελπισίας. Ἠσθανόμην ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῆς οἰκογενείας μου, μεταξὺ καρδιῶν φιλικῶν, ἤμην μόνος καὶ ἐγκαταλελειμμένος. Ὁ κόσμος ὅλος, μοὶ ἐφαίνετο τόσον ἔρημος, τόσον κατηφής, ὁ οὐρανὸς τόσον ἀδιάφορος πρὸς ὅλας τὰς ἀνθρωπίνους δυστυχίας, ὥστε ἀκουσίως μου μοὶ ἦλθε μία σκέψις, ἥτις μὲ τὴν πένθιμον γαλήνην της μὲ ἐκυρίευσεν ὅλον. Τὸ ὄνομά της ἦτο... θάνατος.

Βαθὺς μελαγχολικὸς πέπλος, ὡς αἰωνία ὁμίχλη, ἐκάλυπτε τὴν καρδίαν μου. Ἐὰν παρετήρουν ὄπισθέν μου δὲν ἔβλεπον εἰμὴ νύκτα· ἐὰν ἔστρεφον τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς πάλιν εὑρισκόμην ἐντὸς τοῦ σκότους!... Τί ἤμην; Μηδέν... Ἡ τύχη μὲ ἔρριψεν ὡς εἰρωνείαν εἰς τὴν ζωὴν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ὡς ἡ μήτηρ ρίπτει εἰς τὸ τέκνον της εὐτελές τι ἀθυρμάτιον.

Ἡ κυριωτέρα αἰτία τῆς θλίψεώς μου ἦτο, ὅτι ἀνεζήτησα παντοχοῦ, χωρὶς ν' ἀνεύρω, οὐδαμοῦ, καρδίαν ἱκανὴν νὰ κατανοήσῃ καὶ συμμετάσχῃ τῶν θησαυρῶν τῆς τρυφερότητος, οὓς ἡ ἐμὴ περιέκλειεν. Ἐξ ὅλων τῶν περιστοιχιζόντων με προσώπων ἓν μόνον μοι ἔλειπε καί το ἐζήτουν αἰσθανόμενος ἐνστίκτως τὸ κενὸν ἐκείνου. Ναί! ἤμην δυστυχής! μὴ γνωρίζων ποῦ νὰ πορευθῶ καὶ μὴ βλέπων ἐνώπιόν μου εἰμὴ ὁδοὺς σκολιὰς καὶ εἰς τὸ τέρμα;... οὐδέν!..

Τότε μοὶ ἐπεφάνης ὡς ἄγγελος, ἡ δὲ φωνή σου ἔθελξε τὸ οὖς μου ὡς οὐρανία μουσική. Ἀκτὶς ἐλπίδος ἐφώτισεν αἴφνης τὰ σκότη, εἰς ἃ ἤμην βεβυθισμένος.

Ἤμην εὐτυχής, διότι σύ μοι ἐχορήγησας τὴν εὐτυχίαν ταύτην καὶ σὺ ἐπίσης ἦσο εὐτυχὴς πλησίον μου, ὁ εἷς ἔζη διὰ τὸν ἄλλον, ὁ εἷς ἀνέπνεε διὰ τοῦ ἄλλου· τὸ πᾶν δι' ἡμᾶς ἦτο χαρά. Οὐδὲν ἀπειλητικὸν νέφος ἐπεφαίνετο εἰς τὸν αἴθριον οὐρανόν μας.

Πλὴν φεῦ! ἡ ἄδικος εἱμαρμένη ἀπαίσια τὰ πάντα προδιέθεσε καὶ αἴφνης ἀγρία πνοὴ παγεροῦ χειμερινοῦ βορρᾶ λάβρως ἐπιπεσοῦσα μᾶς ἀνήρπασε τὴν εὐτυχίαν καὶ ἀντ' αὐτῆς μᾶς ἐχάρισε τὴν ἀπελπισίαν, τὴν ὀδύνην, τὴν καταστροφήν!...

Ἀναλογιζόμενος τὰς εὐτυχεῖς ἐκείνας τῶν πρώτων ἡμερῶν μας στιγμάς, τὴν ἠὼ τοῦ νεανικοῦ μας βίου, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ἀναστενάξω, νὰ μὴ δακρύσω, νὰ μὴ στιγματίσω τὸν κόσμον, τὴν ἀν-

θρωπότητα. Ἐνῷ ἄλλοτε εὐέλπις ἐταξίδευον ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκάφους ἀτενίζων πλήρης χρυσοφόρων ἐλπίδων πρὸς τὸ μέλλον, σήμερον, ὡς κατασυντριβεὶς ναυαγὸς ἐν μέσῳ τοῦ πελάγους παλαίω ἄπελπις κατὰ τῶν φοβερῶν κυμάτων, τὰ ὁποῖα μὲ χαῖνον στόμα ἀπειλοῦν νά με ροφήσουν. Μήδεια, ἀμφέβαλες ποσῶς ὅτι σε ἠγάπων; Σὲ ἠγάπων μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς νεανικῆς μου καρδίας, σὲ ἠγάπων, καθὼς ἴσως δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ ἀγαπήσῃ, εἰμὴ μόνον εἰς τὸν οὐρανόν· ἠγάπων, τὴν μορφήν σου, τοὺς ὀφθαλμούς σου, τὸν ἀέρα αὐτόν, τὸν ὁποῖον ἀναπνέεις καὶ ὁ ὁποῖος σὲ περιβάλλει· πᾶν ὅ,τι ἔβλεπες, πᾶν ὅ,τι ἠγάπας.

Νῦν, ὅτε μοὶ εἶναι ἀπηγορευμένον νά σε ἀγαπῶ, νά σοι ἀνεγείρω βωμὸν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, νά σε λατρεύω, αἰσθάνομαι, ὅτι σε ἀγαπῶ περισσότερον, καὶ ἂν μὲ ἀνοικτὸν στόμα ὁ ᾅδης μοί το ἀπηγόρευε, θὰ περιεφρόνουν τὴν ἀπειλήν του ταύτην.

Διὰ σοῦ καὶ χάριν σοῦ ζῶ, ἐὰν παύσῃς νά με ἀγαπᾷς, θὰ παύσω νὰ ζῶ.

— Βρασίδα, πρὸς τί ἀναφέρεις ταῦτα; μήπως ἀμφέβαλλες ὅτι σὲ ἀγαπῶ, ὅτι εἶναί ποτε δυνατὸν νά σε λησμονήσω, σὲ τὴν ὕπαρξίν μου; Τί σκοπὸν τότε θὰ εἶχεν ἡ ἐνταῦθα ἔλευσίς μου; γνωρίζεις ὅτι ἐρχομένη ἐνταῦθα παραβαίνω καθήκοντα πρὸς αὐτὴν τὴν ἠθικήν, τὴν κοινωνίαν, παραβλάπτοντα τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μου, ὅτι διακυβεύω τὸ πᾶν;

— Σύγγνωθι, ἀγαπητή μου Μήδεια, δὲν ἀμφέβαλλον οὐδ' ἐπὶ στιγμήν· γνωρίζω τὴν πρὸς ἐμὲ ἀφοσίωσίν σου· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω· ἀπό τινος μὲ ἔχει καταλάβει φρικώδης μελαγχολία, μέγα βάρος πιέζει τὸ στῆθός μου καὶ ὄνειρα κακῶν οἰωνῶν διαδέχονται τὰ θλιβερὰ καὶ ἀπαίσια προαισθήματά μου. Νομίζω ὅτι ἄφευκτος καταστροφὴ μᾶς ἀπειλεῖ, μοὶ φαίνεται, ὅτι φοβερός τις κίνδυνος ἐπικρέμαται ἐπὶ τῶν κεφαλῶν μας.

— Ἀδίκως, Βρασίδα μου, φοβεῖσαι καὶ σκέπτεσαι τὸ κακόν· ἡ ὑπέρμετρος χαρά, τὴν ὁποίαν δοκιμάζεις ἐπαναβλέπων με πλησίον σου, σὲ κάμει νὰ νομίζῃς, ὅτι κακόν τι μᾶς ἐπαπειλεῖ.

— Ἄχ! ὁπόταν ὁ Θεὸς μᾶς στέλλῃ μίαν εὐδαιμονίαν, μία ὀδύνη πάντοτέ την παρακολουθεῖ. Τὴν χαρὰν ἀκολουθοῦν ἡ λύπη καὶ οἱ στεναγμοί.

— Ἁπλῆ προαίσθησις, ἀπατηλὴ αὐταπάτη καὶ τίποτε ἄλλο· μὴ ἦσαι τόσον ἀπαισιόδοξος· ἄλλωστε, ὄχι μόνον αἱ προαισθήσεις ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ φαινόμενα ἀπατῶσι πολλάκις· ἀποδίωξον λοιπὸν τοὺς κακοὺς λογισμούς σου καὶ ἔλπιζε· ὁ Θεὸς δὲν θέλει τὸ κακόν μας, ἀφοῦ κανένα δὲν ἐβλάψαμεν· ἀναθέσωμεν αὐτῷ τὰς ἐλπίδας μας καὶ αὐτὸς ἐν τῇ μεγαλοψυχίᾳ του θὰ πραγματοποιήσῃ αὐτάς.

— Ἔχεις δίκαιον, Μήδειά μου, ἀλλὰ πρέπει ὅσον τάχιον καὶ πάσῃ θυσίᾳ νὰ λάβῃ τέλος ἡ λυπηρὰ αὕτη τραγῳδία· διότι ἀπό τινος χρόνου μία σκέψις βασανίζει τὸ λογικόν μου καὶ κατατρώγει τὰ σπλάγχνα μου· ἐὰν ἄλλον καταστήσῃς εὐτυχῆ!... ὤ! προτιμῶ χιλιάκις τὸ αἷμά μου νὰ χύσωσι, παρὰ νά σε ἴδω εἰς ἄλλου ἀγκάλην, παρὰ νά σε ἴδω μακράν μου! Ὢ δὲν ἀντέχω πλέον! τὸ κλυδωνιζόμενον σκάφος δὲν ἀντέχει εἰς τῶν ἀνέμων τὰς τραχεῖς προσβολὰς καὶ τῶν φοβερῶν κυμάτων τοὺς κλονισμούς. Ἡ θάνατος ἀμφοτέρων ἢ ἕνωσις αἰωνία!...

— Βρασίδα, ἡ κατάστασίς μας εἶναι σοβαρὰ καὶ εἰς ἄκρον ἐπισφαλής. Πρέπει νὰ ἤμεθα σώφρονες καὶ πρὸ πάντων ψύχραιμοι. Ἂς δοκιμάσωμεν τὴν τύχην καὶ διὰ τελευταίαν φοράν. Ἂς θίξωμεν καὶ τὰς εὐαισθητοτέρας τῆς καρδίας των χορδάς. Ἂς καταφύγωμεν εἰς τὸ τελευταῖον μέσον τῶν ἀπηλπισμένων, τὴν ἱκεσίαν καὶ τὴν ἀπειλήν· ἐὰν δὲ καὶ ταῦτα δὲν καρποφορήσωσι... τότε ἂς βαρύνῃ αὐτοὺς τὸ κρῖμα! Τότε προτιμότερος καὶ γλυκύτερος ὁ θάνατος! Ἰδοὺ λοιπόν· θὰ ὑπάγω νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρός μοι καὶ θά τον παρακαλέσω διὰ τελευταίαν φορὰν νὰ ἀπομακρύνῃ διὰ παντὸς τὸν μνηστῆρα, ὃν βίᾳ μοι ἐπέβαλε καὶ νά μοι ἀποδώσῃ ἐκεῖνον, ὃν αὐθαιρέτως μοι ἀφήρπασεν· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ δώσω τέρμα εἰς τὴν σκληρὰν ταύτην ὕπαρξιν. Ἰδοὺ ἡ τελευταία ἀπόφασις ἀπηλπισμένης!...

— Λοιπὸν ἢ θὰ συναινέσωσιν εἰς τὴν αἰωνίαν ἕνωσίν μας ἢ θὰ ἀποθάνωμεν καὶ οἱ δύο· εἴμεθα σύμφωνοι;

— Μάλιστα, σύμφωνοι· αὔριον θά σοι ἀνακοινώσω γραπτῶς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τολμηρᾶς ἐνεργείας μου καθὼς καὶ τὴν ἀπόφασιν, ἣν θὰ λάβω, κατόπιν τῆς ἀρνητικῆς ἢ καταφατικῆς ἀπαντήσεως.

— Λοιπὸν ὑγίαινε καὶ ὁ Θεὸς μαζί μας· εἴθε νά μοι ἀναγγείλῃς αἰσίαν τὴν ἔκβασιν τῆς ἐνεργείας σου· καθὼς ἐπίσης θὰ σπεύσω καὶ ἐγὼ νά σοι ἀναγγείλω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἰδικῶν μου ἐνεργειῶν, ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν ὁποίων στηρίζω πολλὰς ἐλπίδας. Χαῖρε!...

— Χαῖρε, Βρασίδα!

— Χαῖρε, φιλτάτη, καὶ εἴθε ἡ θεία δύναμις νὰ μεταστρέψῃ τὸ φρόνημα τῶν γονέων σου πρὸς τὸ καλόν!...

*

Τὴν ἰδίαν ἀκριβῶς ἑσπέραν, ὁ μνηστὴρ τῆς κόρης, πληροφορηθεὶς τὰ κατὰ τὴν συνέντευξιν ταύτην, ὀλίγον μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν αὐτῶν, ρίπτει ἄπνουν διὰ πολυκρότου τὸν δυστυχῆ Βρασίδαν πρὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ δὲ Μήδεια μαθοῦσα τὴν ἐπαύριον τὸ τραγικὸν τοῦ φίλου της τέλος, ἐρρίφθη εἰς τὰ γαλανὰ τοῦ Φαλήρου κύματα, ἔνθα ἡ ἀγγελικὴ ψυχή της ἐγκαταλείψασα τὴν ὀχληρὰν θήκην της, ἀπέπτη πρὸς συνάντησιν ἐκείνου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον, ἀνθρώπινος αὐθαιρεσία καὶ πώρωσις, τὴν ἀπεχώρισεν...

Γ.

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1907.

„ΓΙΑΤΙ;“

Γιατί ὁ εἷς νὰ χαίρεται κι᾽ ὁ ἄλλος νὰ λυπῆται;
γιατί ὁ ἕνας ν᾽ ἀγαπᾷ κι᾽ ἡ ἄλλη νὰ ἀρνῆται;
Γιατί.... Ἂ! τοῦτο τὸ γιατί κανένας δὲν γνωρίζει,
ὁ ἥλιος ὅλα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον δὲν φωτίζει.
Φωτίζει χώρες καὶ βουνά, ποτάμια καὶ λαγκάδια
μὰ δὲν φωτίζει τῆς καρδιᾶς τ᾽ ἀφώτιστα σκοτάδια.

Αχ. Παρασχος

Ο ΛΩΤ ΚΑΙ ΤΟ ΞΥΛΟΝ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἰδοὺ καὶ μία παράδοσις περὶ Λὼτ καὶ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ.

Μίαν φορὰν ὁ ἀρχαῖος αὐτὸς Ἰουδαῖος ὑπέπεσεν εἰς κάποιο μεγάλο παράπτωμα καὶ διὰ νὰ τύχῃ συγγνώμης ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ μετέβη εἰς τὸν ἱερέα τῆς φυλῆς του διὰ νά τον συμβουλευθῇ.

— Τέκνον μου, τοῦ εἶπεν ὁ ἱερεύς, τὸ παράπτωμά σου εἶναι βαρύ. Ὁ Θεὸς θά σε συγχωρήσῃ τότε μόνον ὁπότε τοὺς τρεῖς τούτους δαυλοὺς — καὶ ἔδειξε τρεῖς τοιούτους ἡμιανθρακωμένους εἰς τὴν παρακειμένην πυρὰν — τοὺς φυτεύσῃς εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους καί τους περιποιηθῇς τόσον ἕως ὅτου βλαστήσουν.

Τὸ νερό, μὲ τὸ ὁποῖον θά τους ποτίζῃς, θά το φέρνῃς ἀπὸ τὸν κάμπο.

Νὰ προσέξῃς ὅμως νὰ μὴ ἦναι «ἀπόπιωμα». Ἐν τούτοις ἄν σε συναντήσῃ κανεὶς καθ' ὁδὸν καί σου ζητήσῃ νὰ πιῇ νὰ μή του ἀρνηθῇς.

— Τοῦτο καὶ ἔγινεν. Ὁ Λὼτ παρέλαβε καὶ ἐφύτευσε τοὺς δαυλούς, ὅταν ὅμως ἤθελε νὰ μεταφέρῃ ὕδωρ ἀπὸ τὴν πεδιάδα διὰ νά τους ποτίσῃ, ὁ διάβολος ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπου παρουσιάζετο πάντοτε καί του ἐζήτει καὶ ἔπινεν ὕδωρ, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ὁποίου ὁ δυστυχὴς Λὼτ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ χύνῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Περάσανε χρόνια πολλά, κατὰ τὰ ὁποῖα ὁ μὲν Λὼτ ἐκτίνων τὸν κανόνα μετέφερε κάθε ἡμέραν νερό, ὁ δὲ διάβολος συνεχίζων τὴν ποινήν του ἐμταίου τὸ πότισμα, παρουσιαζόμενος πάντοτε ὡς διψῶν ὁδοιπόρος.

Μιὰ φορὰ ὅμως ὁ Λὼτ ἐτραγουδοῦσε κάποιο θρησκευτικὸ τραγοῦδι, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὁ διάβολος δὲν ἠδύνατο νά τον πλησιάσῃ καὶ ὁ Λὼτ κατώρθωσε νὰ φέρῃ τὸ ὕδωρ ἐπάνω 'στὸ βουνὸ καὶ νὰ ποτίσῃ τοὺς δαυλούς.

Τότε ἔγινεν ἕνα θαῦμα.

Οἱ δαυλοὶ ἀποτόμως καὶ αἰφνιδίως ἐβλάστησαν καὶ τρία δένδρα ἐπετάχθησαν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ.

Ἦσαν ἕνα κυπαρίσσι, εἷς κέδρος καὶ μία ἔλατος. Ἐκ τῶν δένδρων δὲ αὐτῶν οἱ Ἑβραῖοι κατεσκεύασαν μετὰ ταῦτα τὸν σταυρόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Ι. Σ.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΓΑΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΚΙΝΕΖΩΝ

Ἰδοὺ ὑπόδειγμα ἐπιστολῆς, δι' ἧς προτείνεται γάμος μεταξὺ Κινέζων. Ὁ πατὴρ τοῦ γαμβροῦ γράφει πρὸς τὸν πατέρα τῆς νύμφης ὡς ἑξῆς· «Γονυπετὴς σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ ἀπαξιώσητε τὴν ψυχρὰν ταύτην καὶ χυδαίαν αἴτησιν, ἀλλὰ ν' ἀκροασθῆτε τοὺς λόγους τῆς προξενητρίας καὶ νὰ δώσητε τὴν κόρην σας εἰς τὸν σκλάβον υἱόν μου, ὥστε τὸ ζευγάρι δεμένον μὲ μεταξωτὴν κλωστήν, ν' ἀπολαύσῃ τὴν μεγαλειτέραν χαράν. Εἰς τὸν ὡραῖον καιρὸν τῆς ἀνοίξεως θὰ προσφέρω γαμήλια δῶρα καὶ θὰ δώσω ἕνα ζευγάρι χῆνες. Καὶ ἂς ἐλπίσωμεν μακρὰν καὶ συνεχῆ εὐτυχίαν, καὶ ἂς ἀποβλέψωμεν εἰς ἀτελευτήτους γενεὰς πρὸς ἐκπλήρωσιν γνησίου ἔρωτος. Εἴθε νὰ τραγῳδοῦν ἀπὸ τὴν πολλὴν ἀφθονίαν καὶ νὰ ἔχουν πᾶσαν χαράν. Γονυπετὴς σᾶς παρακαλῶ νὰ θεωρήσητε εὐνοϊκῶς τὴν πρότασίν μου καὶ νὰ ρίψητε τὴν κατοπτροειδῆ λάμψιν τῶν ὀφθαλμῶν σας εἰς τὰς γραμμὰς ταύτας.»

Ὁ πατὴρ τῆς νύμφης ἀπαντᾷ. «Θὰ φροντίσω διὰ τὴν μερίδα τῆς πτωχῆς καὶ ἀθλίας θυγατρός μου διὰ νὰ μείνῃ χωρὶς κλινοσκεπάσματα καὶ ἀσπρόρρουχα καὶ καρφίδας καὶ σκουλαρίκια. Ἐλπίζω, ὅτι θὰ ἔχουν μεγάλην εὐτυχίαν».

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Εἰς ἕνα ἐμπορορραπτικὸν τῆς ὁδοῦ Σταδίου:

— Καὶ πῶς το θέλει τὸ καλοκαιρινό του ὁ κύριος;

— Μά . . . βερεσέ, ὅπως πάντοτε!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ

Εἰς τὸ σαλόνι τῆς κυρίας Μ . . .

— Καὶ τί λοιπόν, ἀπεφάσισες νὰ ξαναπανδρευθῇς, ἢ νὰ μείνῃς χήρα;

Ἡ κυρία Μ. μὲ ὕφος εἰλικρινείας:

— Οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο! . . .

★

Μεταξὺ φίλων.

— Τὸ ξεύρεις πῶς πανδρεύομαι;

— Μπᾶ!

— Βέβαια, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῇς ἡ ἀρραβωνιαστική μου τί κάνει.

— Ὦ! τὸ φαντάζομαι πολὺ καλά· κάμνει . . . μιὰ ἀνοησία.

★

Ἐκείνη ἐνῷ τὸν φιλεῖ εἰς τὸ μαγειρεῖον:

— Γιάννη μου, σὲ λατρεύω· δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσέ.

— Ἀλήθεια!

— Σοῦ κάνω ὅρκο στὸν Θεό . . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τῶν διαχύσεων ἐμφανίζεται ἡ κυρία.

— Κυρία, τῇ λέγει, ἡ ὑπηρέτρια, εἶναι ὁ καμαριέρης τοῦ κυρίου Γεώργη. ποὺ ἐλησμόνησε προχθὲς τὰ γάντια του στὸ δωμάτιό σας . . . .

★

— Καὶ πότε θὰ γίνῃ ὁ γάμος;

— Ποτέ!

— Πῶς!

— Ἐκείνη δὲν ἀποφασίζει νὰ γίνῃ ὁ γάμος, ἂν δὲν πληρώσῃ ὁ γαμβρὸς τὰ χρέη του, ὁ γαμβρὸς δέν τα πληρώνει, ἂν δὲν γίνῃ ὁ γάμος, καὶ τοιουτοτρόπως γίνονται δύο παράλληλα, τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν συναντῶνται!

★

Ὁ ὑπάλληλος, διὰ νὰ πείσῃ τὴν κυρίαν ν' ἀγοράσῃ τὸ ὕφασμα, τὸ ὁποῖον τῆς δεικνύει, λέγει:

— Σᾶς βεβαιῶ, κυρία, ὅτι τὸ ὕφασμα αὐτὸ εἶναι ὄχι μόνον νουβωτέ, ἀλλὰ θά σας διατηρηθῇ τοὐλάχιστον καὶ πέντε χρόνια.

Καὶ ἡ κυρία,

— Τότε δέν το πέρνω, γιατί ὁ σύζυγός μου δέν μου πέρνει ποτὲ φόρεμα νέον, ἂν δὲν παληώσῃ αὐτὸ ποὺ φορῶ.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Χήνα παραγεμιστή.

Καθαρίζομεν καλῶς τὴν χήναν, τῆς ἀφαιροῦμεν τὰς πτέρυγας, κόπτομεν τὸ κάτω μέρος τῶν ποδῶν καὶ ἀφαιροῦμεν τὰ ἐντόσθιά της. Κατόπιν τσιγαρίζομεν μὲ βούτυρο τὰ σηκωτάκια της καὶ ὀλίγα κρομμυδάκια ψιλοκομμένα, προσθέτομεν ὀλίγην σάκχαριν, βούτυρον, ἁλατοπίπερον καὶ γεμίζομεν τὴν χήνα, τὴν ὁποίαν προηγουμένως ἔχομεν ἁλατίσει. Τὴν ράπτομεν, τὴν σουβλίζομεν καὶ τὴν ψήνομεν εἰς φωτιὰν σιγανήν.

Μπιζέλια μὲ σαλτσισότο.

Κόπτομεν τὸ σαλτσισότο εἰς ψιλὰ κομμάτια, τὰ κοκκινίζομεν μὲ βούτυρο, ρίπτομεν κατόπιν μίαν κουταλιὰν ἀλεύρου, τὸ γυρίζομεν ὀλίγας στιγμὰς ἐπάνω εἰς τὴν φωτιὰν καὶ προσθέτομεν ὀλίγον ζωμὸν κρέατος, ἕνα κρομμυδάκι, τὰ μπιζέλια καθαρισμένα, μαϊδανό, καὶ ἀφήνομεν νὰ σιγοψηθῶσι.

Τομάται τηγανισταὶ μὲ αὐγά.

Κόπτομεν τομάτας εἰς φέτας, βγάζομεν τοὺς σπόρους, τὰς ἀλευρόνομεν καὶ τὰς τηγανίζομεν μὲ βούτυρον. Ἡ φωτιὰ πρέπει νὰ ἦναι ὀλίγη. Ὅταν τηγανισθοῦν, ρίπτομεν ἐπάνω των αὐγὰ κτυπημένα καὶ ὅταν πήξουν καὶ φουσκώσουν, σερβίρομεν.

Ἀγκινάραι παραγεμισταί.

Καθαρίζομεν καὶ ἁλατίζομεν τὰς ἀγκινάρας. Κατόπιν καβουρδίζομεν ὀλίγα κρομμυδάκια φρέσκα μὲ ἄνηθο, μαϊδανό, ρύζι, ἅλας,

πιπέρι, γεμίζομεν μ᾽ αὐτὰ τὰς ἀγκινάρας καί τας τοποθετοῦμεν καταλλήλως, ὥστε νὰ μένουν ὀρθαί. Προσθέτομεν ἔξωθεν λάδι, ὀλίγο σκόρδο ψιλοκομμένο, νερό, τὸν ζωμὸν ἑνὸς λεμονίου καί τας βράζομεν εἰς σιγανὴν φωτιάν.

Καρύκευμα καστάνων.

Καθαρίζομεν καλῶς τὰ κάστανα, τὰ ρίπτομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν καί τα θέτομεν νὰ βράσουν, μὲ ζωμὸν κρέατος. Ὅταν βράσουν, τὰ κατεβάζομεν, προσθέτομεν δύο μικρὲς κουταλιὲς σάκχαρι, μιὰ κουταλιὰ *γλάσον*, καὶ βάλλομεν εἰς τὴν φωτιάν. Μετὰ δύο λεπτὰ τῆς ὥρας καταβιβάζομεν καὶ σερβίρομεν μὲ κρέας.

Καρότα σωτέ.

Κόπτομεν τρυφερὰ καρότα εἰς τεμάχια λεπτὰ καὶ στρογγύλα, ἁλατίζομεν καὶ ρίπτομεν εἰς μίαν κατσαρόλαν μὲ ὀλίγον βούτυρο. Τὰ ἀχνίζομεν ὀλίγον, προσθέτομεν ὀλίγον ζωμὸν κρέατος, ὀλίγην ζάχαριν, τὸ ἀπαιτούμενον ἁλατοπίπερον καί τα ἀφήνομεν νὰ ψηθῶσι.

Πατάται τηγανισταί.

Κόπτομεν τὰς πατάτας εἰς λεπτὰς φέτας καὶ ἀφοῦ βάλωμεν νὰ κάψῃ καλὰ εἰς τὸ τηγάνι ἀρκετὸν βούτυρον ὁμοῦ μὲ βόειον νεφρικὸν λίπος, ρίπτομεν ἐντὸς αὐτοῦ, ὅσας ἀρκοῦν διὰ νὰ σκεπάζωνται ἀπὸ τὸ βούτυρον. Μετὰ τρία λεπτὰ τὰ ἐκβάλλομεν, τὰ ἀφήνομεν νὰ στραγγίσουν μέσα εἰς ἓν τρυπητὸν καὶ ἔπειτα τὰς ἐξαναβουτῶμεν μέσα εἰς ζέον βούτυρον, ὁπόθεν ἐξέρχονται τότε φουσκωμέναι ὡσὰν λουκουμάδες.

Τυπ. Ε. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ